

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

CUMHURİYET'İN 100. YILINDA ELAZIĞ İLİNİN SPOR
STRATEJİSİ: STRATEJİDEN GELECEĞE 2023

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yunus Emre KARAKAYA

ELAZIĞ-2007

ONAY SAYFASI

Prof. Dr. Necip İLHAN
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Bu tez, Yüksek Lisans Tezi standartlarına uygun bulunmuştur.

Yrd. Doç. Dr. Bilal ÇOBAN
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanı

Tez tarafımızdan okunmuş, kapsam ve kalite yönünden Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Bilal ÇOBAN
Danışman

Yüksek Lisans Sınavı Jüri Üyeleri

Yrd. Doç. Dr. Bilal ÇOBAN :.....

Yrd. Doç. Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU :.....

Yrd. Doç. Dr. Cengiz ARSLAN :.....

Yrd. Doç. Dr. Yonca BİÇER :.....

Yrd. Doç. Dr. Muhammet DÜŞÜKCAN :.....

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın her safhasında motivasyonumu sağlayan, değerli yorum ve önerileriyle bu çalışmaya rehberlik eden, titizlik ve dikkatleriyle sonuçlanmasında büyük katkıları olan değerli danışmanım Yrd. Doç. Dr. Bilal ÇOBAN'a saygıyla teşekkürü bir borç bilirim.

Tez çalışmasına ders ve tez döneminde yardımlarını esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU'na, Yrd. Doç. Dr. Cengiz ARSLAN'a, Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürü Sedat ACAR'a, Elazığ Gençlik ve Spor Şube Müdürü Bülent TEKATEŞ'e, ağabeyim İhsan ÇOLAK'a, öğretmen arkadaşlarım Hüseyin KILINÇ'a, Zülfü ÇİFTÇİ'ye, Fatih HÜKÜM'e ve her türlü yardımı vazife telakki eden Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğretim elemanlarına teşekkür ederim.

Araştırmada kullandığım yabancı kaynakların çevirisinde ve istatistiki çalışmalarda büyük yardımlarını gördüğüm değerli hocam Prof. Dr. Burhan ÇETİNKAYA' ya şükranlarımı sunarım.

Anketleri uygulayarak engin bilgilerinden faydalandığım Elazığ'daki spor yöneticilerine, spor antrenörlerine, hakemlerine, sporcularına, seyircilerine, beden eğitimi öğretmenlerine, öğrencilere ve sivil toplum örgütü temsilcilerine, katkılarından dolayı şükranlarımı sunarım.

Araştırmanın istatistik çalışmalarında büyük yardımları olan Bayram ÖZER ve Öğretim Görevlisi Mehmet TURAN'a şükranlarımı sunmayı zevkli bir borç bilirim.

Araştırmaya 1362 nolu proje olarak destek sağlayan Fırat Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri birimine teşekkür eder, bu tür çalışmalara desteklerinin devamını dilerim.

Ağustos-2007

Yunus Emre KARAKAYA

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

1. ÖZET	1
2. ABSTRACT	3
3. GİRİŞ	5
3.1. Yönetim	8
3. 1. 1. Yönetimin Tanımı ve Anlamı	9
3. 1. 2. Yönetimin Önemi	11
3.2. Spor Yönetimi	12
3. 2. 1. Spor Yönetiminin Diğer Yönetimlerden Farklılıkları	13
3.3. Strateji Kavramı	16
3. 3. 1. Stratejinin Genel Özellikleri	23
3. 3. 2. Stratejinin Benzer Kavramlarla İlişkisi	23
3. 3. 2. 1. Strateji, Amaç ve Hedef.....	23
3. 3. 2. 2. Strateji ve Vizyon.....	24
3. 3. 2. 3. Strateji ve Misyon.....	25
3. 3. 2. 4. Strateji ve Politika.....	25
3. 3. 2. 5. Strateji ve Taktik.....	26
3. 3. 2. 6. Strateji ve Yöntem.....	27
3. 3. 2. 7. Strateji ve Plan.....	27
3. 3. 2. 8. Strateji ve Program.....	28
3. 3. 2. 9. Strateji ve İşlem.....	28
3. 3. 2.10. Strateji ve Prosedür.....	28
3. 3. 2. 11. Strateji ve Kural.....	29
3. 3. 3. Bir Stratejinin Belirlenmesinde Dikkat Edilecek Hususlar	29
3. 3. 4. Etkin Strateji Kriterleri	30
3.4. Stratejik Yönetim	31
3. 4. 1. Stratejik Yönetimin Görevleri	49
3. 4. 2. Stratejik Yönetim Kuruluşlara Ne Kazandırır	49
3. 4. 3. Stratejik Yönetimin Temel Özellikleri	51

3. 4. 4. Stratejik Yönetimin Faydaları	52
3. 4. 5. Stratejik Yönetimin Temel Öğeleri	54
3. 4. 5. 1. Tepe Yöneticileri.....	54
3. 4. 5. 2. Örgütün Misyonu ve Amaçları.....	54
3. 4. 5. 3. Dış Çevre Faktörleri	55
3. 4. 5. 4. Kaynaklar.....	55
3. 4. 6. Stratejik Yönetim Süreci ve Aşamaları.....	56
3. 4. 6. 1. Stratejilerin Geliştirilmesi ve Stratejik Planlama Aşaması.....	56
3. 4. 6. 2. Stratejilerin Uygulanması.....	57
3. 4. 6. 3. Uygulanan Stratejilerin Gözden Geçirilmesi ve Denetimi.....	58
3. 4. 7. Stratejik Yönetim Yaklaşımları	60
3. 4. 7. 1. Bütünleşmiş Planlama Yaklaşımı	61
3. 4. 7. 2. Uyumlaştırıcı Araştırma Yaklaşımı	61
3. 4. 7. 3. Sezgi Yaklaşımı	62
3. 4. 7. 4. Stratejik Faktörleri Belirleme Yaklaşımı.....	62
3. 4. 7. 5. Uygun Faaliyet Alanı Seçme Yaklaşımı.....	62
3. 4. 7. 6. Taklit Yaklaşımı.....	63
3. 4. 8. Stratejik Yönetim Boyutları	63
3. 4. 8. 1. Örgütsel Amacın Uzun Dönemli Hedefler, Aksiyon Programları ve Kaynak Tahsisi Öncelikleri Bakımından Belirlenmesi Aracı Olarak Strateji.....	63
3. 4. 8. 2. Örgütün Rekabet Alanının Tanımlanması Olarak Strateji	64
3. 4. 8. 3. Hiyerarşik Birimler Arasındaki Yönetimsel Görev Tanımları Yolu İle Örgüte Bütüncül Bakma Olarak Strateji.....	64
3. 4. 9. Stratejik Yönetim Araçları.....	64
3. 5. Swot Analizi.....	65
3. 5. 1. Swot Analizi Nedir.....	66

3. 5. 1. 1. Swot Analiziyle Neler Yapılabilir.....	67
3. 5. 1. 2. Swot Analizi Ne Zaman Kullanılır.....	68
3. 5. 2. Swot Analizinde Yöntem.....	68
3. 5. 2. 1. Örgütün İç Analizi	69
3. 5. 2. 1. 1. Güçlü Yönler.....	69
3. 5. 2. 1. 2. Zayıf Yönler.....	70
3. 5. 2. 2. Dış Çevrenin Analizi.....	70
3. 5. 2. 2. 1. Fırsatlar.....	71
3. 5. 2. 2. 2. Tehditler.....	71
3. 5. 3. 3. Swot Analizinde Sonuç	72
3. 6. Elazığ İline Ait Genel Bilgiler.....	72
3. 6. 1. Elazığ İlinin Tarihi.....	72
3. 6. 2. Elazığ İlinin Coğrafi Konumu	74
3. 6. 3. Elazığ İlinin Coğrafi Yapısı.....	74
3. 6. 4. Elazığ İlinin Ulaşımı.....	75
3. 6. 5. Elazığ İlinin Kaplıcaları.....	76
3. 6. 6. Elazığ İlinin Turizm Potansiyeli.....	77
3. 6. 7. Elazığ İlinde Rekreasyon Alanları.....	79
3. 6. 8. Elazığ İlinin Ekonomik Yapısı.....	81
3. 6. 9. Elazığ İlinin Eğitim Yapısı.....	83
3. 6. 10. Elazığ İlinin Sağlık Yapısı.....	84
3. 7. Spor.....	85
3. 7. 1. Sporun Tanımı.....	85
3. 7. 2. Sporun Alanı ve Önemi.....	89
3. 7. 3. Sporun Toplumdaki Yeri ve Görevi.....	90
3. 8. Türkiye’de Spor.....	93
3. 9. Elazığ İlinde Spor.....	97
3. 9. 1. Elazığ İlinde Geçmişten Bugüne Sporun Gelişimi.....	97
3. 9. 2. Elazığ İlinde Faaliyet Gösteren Spor Branşları İl Temsilcilikleri.....	100
3. 9. 3. Elazığ İlinde Spor Kulüplerinin Mevcut Durumu.....	101
3. 9. 4. Elazığ İlinde Sporcuların Mevcut Durumu.....	103

3. 9. 4. 1. Elazığ İlinde Geçmişten Günümüze Uluslararası ve Türkiye Şampiyonalarında Elde Edilmiş Başarılar.....	103
3. 9. 4. 2. Elazığ İlinde Spor Branşlarına Göre Sporcu Sayıları.....	104
3. 9. 4. 3. Elazığ İlinde Spor Branşlarına Göre İl Spor Merkezleri Sporcu Sayıları.....	107
3. 9. 4. 4. Elazığ İli Spor Kulüplerinde Bulunan Toplam Sporcu Sayıları.....	107
3. 9. 4. 5. Elazığ İlinde İlköğretim ve Orta öğretim Okullarında Toplam Öğrenci ve Sporcu Sayılarının Dağılımı.....	108
3. 9. 5. Elazığ İlinde Spor Branşlarına Göre Hakemlerin Mevcut Durumu	109
3. 9. 6. Elazığ İlinde Spor Branşlarına Göre Antrenörlerin Mevcut Durumu.....	110
3. 9. 7. Elazığ İlinde Spor Tesislerinin Mevcut Durumu.....	110
3. 9. 7. 1. Elazığ İli Merkezinde Bulunan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne Ait Spor Tesisleri.....	111
3. 9. 7. 1. 1. Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı İl Merkezinde Bulunan Spor Tesisleri.....	111
3. 9. 7. 1. 2. Fırat Üniversitesi Bünyesinde Bulunan Spor Tesisleri.....	112
3. 9. 7. 1. 3. Elazığ Belediyesi Bünyesinde Bulunan Spor Tesisleri.....	113
3. 9. 7. 1. 4. Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları Bünyesinde Bulunan Spor Tesisleri.....	113
3. 9. 7. 1. 5. Elazığ İlinde Bulunan Özel Spor Tesisleri.....	114

3. 9. 7. 1. 5. 1. Bilardo Salonları.....	114
3. 9. 7. 1. 5. 2. Taekwondo Salonları.....	114
3. 9. 7. 1. 5. 3. Halı Sahalar.....	115
3. 9. 7. 1. 5. 4. Cimnastik Salonları.....	115
3. 9. 7. 1. 5. 5. Yüzme Tesisleri.....	115
3. 9. 7. 1. 6. Elazığ Spor Kulübüne Ait Spor Tesisleri.....	116
3. 9. 7. 1. 7. Elazığ İlinde İnşaat Halinde Bulunan Spor Tesisleri.....	116
3. 9. 7. 2. Elazığ İlçelerinde ve Köylerinde Bulunan Mevcut Spor Tesisleri.....	116
3. 9. 7. 2. 1. Elazığ İlçelerinde ve Köylerinde Gençlik ve Spor İl ve İlçe Müdürlüklerine Ait Spor Tesisleri.....	117
3. 9. 7. 2. 2. Elazığ İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine Bağlı Bulunan Spor Tesisleri.....	118
3. 9. 7. 2. 3. Elazığ İlçelerinde Bulunan Özel Kuruluşlara Ait Spor Tesisleri.....	118
3. 9. 8. Elazığ İlinde Sporun Komşu İllerlere ve Türkiye'ye Göre Durumu.....	118
3. 9. 8. 1. Elazığ İlinde Spor Kulüplerinin Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre Durumu	119
3. 9. 8. 2. Elazığ İlinde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Sporcu Sayılarının Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre Durumu	119
3. 9. 8. 3. Elazığ İlinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne Bağlı Sporcu Sayılarının Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre Durumu.....	120

3. 9. 8. 4. Elazığ İlinde Ünvan ve Cinsiyetlerine Göre Faal Hakemlerin Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre Durumu	121
4. GEREÇ VE YÖNTEM.....	122
5. BULGULAR.....	129
5. 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Özellikleri İle İlgili Bulgular.....	129
5. 2. Elazığ İlindeki Sporun Mevcut Durumu İle İlgili Bulgular	131
5. 3. Araştırmaya Katılanların Statülerine Göre Sorulan Sorulara Verilen Cevaplara Ait Bulgular.....	170
5. 4. Açık Uçlu Sorulara Verilen Cevaplara Ait Bulgular.....	180
5. 5. Elazığ İlinin Spor Konusunda SWOT Analizi.....	187
5. 5. 1. Elazığ İlinin Sporda Güçlü Yönleri	187
5. 5. 2. Elazığ İlinin Sporda Zayıf Yönleri	188
5. 5. 3. Elazığ İlinin Sporda Fırsatları.....	190
5. 5. 4. Elazığ İlinin Sporda Tehditleri.....	190
6. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	192
6. 1. Öneriler.....	200
6. 1. Stratejik Plan.....	200
6. 1. 1. 1. Misyon.....	200
6. 1. 1. 2. Vizyon.....	201
6. 1. 1. 3. Değerler ve İlkeler.....	201
6. 1. 2. Stratejik Amaçlar ve Hedefler.....	202
6. 1. 2. 1. Elazığ İli Nüfus Gelişim Tahmini	202
6. 1. 2. 2. Spor Kurumları ve Spor Kulübü Stratejileri.....	208
6. 1. 2. 2. 1. Hazırlık Aşamasında Spor Kurumları ve Spor Kulübü Stratejileri (2007-2011 Yılları Arası).....	209

6. 1. 2. 2. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Spor Kurumları ve Spor Kulübü Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası).....	212
6. 1. 2. 2. 3. Olgunluk Döneminde Spor Kurumları ve Spor Kulübü Stratejisi (2023 Yılı).....	213
6. 1. 2. 3. Sporcu Stratejileri.....	213
6. 1. 2. 3. 1. Hazırlık Aşamasında Sporcu Stratejileri (2007-2011 Yılları Arası).....	219
6. 1. 2. 3. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Sporcu Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası).....	220
6. 1. 2. 3. 3. Olgunluk Döneminde Sporcu Stratejisi (2023 Yılı).....	221
6. 1. 2. 4. Hakem Stratejileri.....	222
6. 1. 2. 4. 1. Hazırlık Aşamasında Hakem Stratejileri (2007-2011 Yılları Arası).....	224
6. 1. 2. 4. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Hakem Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası).....	225
6. 1. 2. 4. 3. Olgunluk Döneminde Hakem Stratejisi (2023 Yılı).....	225
6. 1. 2. 5. Antrenör Stratejileri.....	226
6. 1. 2. 5. 1. Hazırlık Aşamasında Antrenör Stratejileri (2007-2011 Yılları Arası).....	228

6. 1. 2. 5. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Antrenör Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası).....	230
6. 1. 2. 5. 3. Olgunluk Döneminde Antrenör Stratejisi (2023 Yılı).....	231
6. 1. 2. 6. Spor Tesisi ve Spor Araç-Gereçleri Stratejisi.....	231
6. 1. 2. 6. 1. Hazırlık Aşamasında Spor Tesisi ve Spor Araç-Gereçleri Stratejisi (2007-2011 Yılları Arası).....	237
6. 1. 2. 6. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Spor Tesisi ve Spor Araç-Gereçleri Stratejisi (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası).....	240
6. 1. 2. 6. 3. Olgunluk Döneminde Spor Tesisi ve Spor Araç-Gereçleri Stratejisi (2023 Yılı).....	242
6. 1. 2. 7. Yönetici, Öğretmen ve Personel Stratejileri.....	242
6. 1. 2. 7. 1. Hazırlık Aşamasında Yönetici, Öğretmen ve Personel Stratejileri (2007-2011 Yılları Arası).....	242
6. 1. 2. 7. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Yönetici, Öğretmen ve Personel Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası).....	243

6. 1. 2. 7. 3. Olgunluk Döneminde Yönetici, Öğretmen ve Personel Stratejileri (2023 Yılı).....	244
6. 1. 2. 8. Spor Organizasyonu Stratejileri.....	244
6. 1. 2. 8. 1. Hazırlık Aşamasında Spor Organizasyonu Stratejileri (2007-2011 Yılları Arası).....	244
6. 1. 2. 8. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Spor Organizasyonu Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası).....	245
6. 1. 2. 8. 3. Olgunluk Döneminde Spor Organizasyonu Stratejileri (2023 Yılı).....	245
6. 1. 2. 9. Genel Spor Stratejileri.....	246
6. 1. 2. 9. 1. Hazırlık Aşamasında Genel Spor Stratejileri (2007-2011 Yılları Arası).....	246
6. 1. 2. 9. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Genel Spor Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası).....	249
6. 1. 2. 9. 3. Olgunluk Döneminde Genel Spor Stratejisi (2023 Yılı).....	250
7. KAYNAKLAR.....	251
8. EKLER.....	259
9. ÖZGEÇMİŞ.....	271

Tablo 1. Stratejik Düşüncenin Geçirdiği Bilimsel Evreler.....	33
Tablo 2. Elazığ’a Gelen Turist Sayıları Dağılımı.....	79
Tablo 3. Elazığ İlinde Faaliyet Gösteren Spor Dalı İl Temsilciliklerinin Dağılımı.....	101
Tablo 4. Elazığ İlindeki Spor Kulüplerinin, Tescil Tarihi ve Taahhüt Ettiği Spor Branşlarına Göre Dağılımı.....	102
Tablo 5. Elazığ İlinde Gemişten Günümüze, Spor Branşlarına Göre Uluslararası ve Türkiye Şampiyonalarında Elde Edilmiş Başarıların Sayısal Dağılımı.....	103
Tablo 6. Elazığ İlinde 2000 Yılından 2004 Yılına Kadar Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Bünyesinde Bulunan Lisanslı Sporcu Sayılarının Branşlara Göre Dağılımı.....	104
Tablo 7. Elazığ İlinde 2005 Yılı Sonu İtibariyle Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Bünyesinde Bulunan Sporcu Sayılarının Branşlara Göre Dağılımı.....	105
Tablo 8. Elazığ İlinde 2006 Yılı Sonu İtibariyle Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Bünyesinde Bulunan Sporcu Sayılarının Branşlara Göre Dağılımı.....	106
Tablo 9. Elazığ İlinde 2000 Yılından 2006 Yılına Kadar Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Bünyesinde Bulunan İl Spor Merkezlerindeki Sporcu Sayılarının Branşlara Göre Dağılımı.....	107

Tablo 10. Elazığ İlinde Faaliyet Gösteren Spor Kulüplerindeki Sporcu	
Sayılarının Dağılımı.....	108
Tablo 11. Elazığ İli İlköğretim Okullarındaki Öğrenci ve Sporcu	
Sayılarının 2001-2002 Eğitim-Öğretim Yılından İtibaren	
Yıllara Göre Dağılımı.....	108
Tablo 12. Elazığ İli Ortaöğretim Okullarındaki Öğrenci ve Sporcu	
Sayılarının 2001-2002 Eğitim-Öğretim Yılından İtibaren	
Yıllara Göre Dağılımı.....	109
Tablo 13. Elazığ İlindeki Hakemlerin Spor Branşlarına Göre	
Dağılımı.....	109
Tablo 14. Elazığ Gençlik Spor İl Müdürlüğü Bünyesinde Çalışan	
Spor Antrenörlerinin Spor Branşlarına Göre Dağılımı.....	110
Tablo 15. Elazığ İl Merkezinde Bulunan Gençlik ve Spor İl	
Müdürlüğüne Ait Spor Tesislerinin Dağılımı.....	111
Tablo 16. Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı İl Merkezinde	
Bulunan Spor Salonlarının Dağılımı.....	112
Tablo 17. Fırat Üniversitesine Ait Mevcut Spor Tesislerinin Dağılımı.....	112
Tablo 18. Elazığ Belediyesine Ait Mevcut Spor Tesislerinin Dağılımı.....	113
Tablo 19. Elazığ İlinde İnşaat Halinde Bulunan Spor	
Tesislerinin Dağılımı.....	116
Tablo 20. Elazığ İlçelerinde ve Köylerinde Gençlik ve Spor İl ve	
İlçe Müdürlükleri Bünyesinde Bulunan Spor Tesislerinin	
Dağılımı.....	117

Tablo 21. Elazığ İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine Bağlı Bulunan Spor Salonlarının Dağılımı.....	118
Tablo 22. Elazığ İlindeki Spor Kulüplerinin Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre İlişkisi	119
Tablo 23. Elazığ İlindeki Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Sporcu Sayılarının Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre İlişkisi	120
Tablo 24. Elazığ İlindeki Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne Bağlı Sporcu Sayılarının Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre İlişkisi	120
Tablo 25. Elazığ İlinde Ünvan ve Cinsiyetlerine Göre Faal Hakemlerin Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre İlişkisi	121
Tablo 26. Araştırmaya Katılanlara, Anketin Üçüncü Bölümünde Sorulan Soruların Sayısal Dağılımı.....	123
Tablo 27. Araştırmaya Katılanların Gruplara Göre Dağılımı.....	125
Tablo 28. Araştırmaya Katılanların Gruplara Göre Dağılımı.....	129
Tablo 29. Araştırmaya Katılanların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.....	129
Tablo 30. Araştırmaya Katılanların Yaşlarına Göre Dağılımı.....	130
Tablo 31. Araştırmaya Katılanların Medeni Durumlarına Göre Dağılımı.....	130
Tablo 32. Araştırmaya Katılanların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....	131
Tablo 33. Araştırmaya Katılanların Elazığ İlinde Sporun, Köklü Bir Geçmiş Sahip Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	131
Tablo 34. Araştırmaya Katılanların Son 10 Yıl Düşünüldüğünde, Elazığ İlinde Sporun Bugünkü Durumunun İyi Noktada Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	132

Tablo 35. Araştırmaya Katılanların Son 10 Yıl Düşünüldüğünde, Elazığ	
İlinin Geçmişten Gelen Problemlerinin Halen Devam Ettiği	
Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	133
Tablo 36. Araştırmaya Katılanların Elazığ'ın Türkiye İçindeki Sporla	
İlgili Yeri Oldukça İyi Bir Noktada Olduğu Konusundaki	
Görüşlerin Dağılımı.....	134
Tablo 37. Araştırmaya Katılanların Komşu İllerle Karşılaştırıldığında	
Elazığ'da Sporun Durumunun Kötü Durumda Olduğu	
Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	135
Tablo 38. Araştırmaya Katılanların Elazığ'daki Sosyo-Kültürel Yapı,	
Sporun Alt Yapısını Olumlu Etkilemesi Konusundaki	
Görüşlerin Dağılımı.....	135
Tablo 39. Araştırmaya Katılanların Elazığ'daki Sosyo-Ekonomik	
Yapı, Sporun Alt Yapısını Olumlu Etkilediği Konusundaki	
Görüşlerin Dağılımı.....	136
Tablo 40. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Sporun Gelişmesi İçin	
Ayrılan Kaynakların Yeterli Olması Konusundaki	
Görüşlerin Dağılımı.....	137
Tablo 41. Araştırmaya Katılanların Teknolojik Gelişmelerin	
Elazığ Sporuna Yansıması Yetersiz Olması Konusundaki	
Görüşlerin Dağılımı.....	137
Tablo 42. Araştırmaya Katılanların Elazığ'daki Spor Kuruluşlarının	
Hizmet Kalitesinin Genel Olarak İyi Olduğu Konusundaki	
Görüşlerin Dağılımı.....	138

Tablo 43. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporcu Sağlık Merkezlerinin Yeterliliği Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	139
Tablo 44. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Bütün Branşlara İlginin Aynı Seviyede Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	139
Tablo 45. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Spor Branşlarına Sporcu Seçiminde Bilimsel Kriterler Kullanılması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	140
Tablo 46. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Spor Branşlarına Sporcuların Rastlantısal Olarak Seçilmesi Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	141
Tablo 47. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ın Coğrafi Şartlarına Uygun Sportlara Öncelik Verilmesi Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	142
Tablo 48. Araştırmaya Katılanların Elazığ’daki Spor Kulüplerinde Aktif Sporcu Sayısının Yeterli Olmaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	142
Tablo 49. Araştırmaya Katılanların Elazığ’daki Spor Kulüplerinin Büyük Taraftar Kitlesine Sahip Olup Olmaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	143
Tablo 50. Araştırmaya Katılanların Kamu Kuruluşu Spor Kulüplerinin Spordaki Başarı Durumunun İyi Olması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	144
Tablo 51. Araştırmaya Katılanların Özel Kuruluş Spor Kulüplerinin Spordaki Başarı Durumunun İyi Olması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	145

Tablo 52. Araştırmaya Katılanların Kamu Kuruluşu Spor Kulüplerinin Spordaki Başarısızlık Sebebinin Ekonomik Olup Olmaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	145
Tablo 53. Araştırmaya Katılanların Özel Kuruluş Spor Kulüplerinin Spordaki Başarısızlık Sebebinin Ekonomik Olup Olmaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	146
Tablo 54. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Spor Kulüplerinin Tesis Alt Yapı Probleminin Olmaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	147
Tablo 55. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Spor Kulüplerinin Stratejik Planlarını ve Gelecekteki Hedeflerini Belirleyip Belirlememe Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	147
Tablo 56. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Spor Tesislerinin Bugünkü Şartlarda Yeterli Olma Düzeyi Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	148
Tablo 57. Araştırmaya Katılanların Spor Tesislerinde Çalışan Personelin Sporla İlgilenenlere Karşı Tutumunun İyi Olması Konusundaki Görüşlerinin Dağılımı.....	149
Tablo 58. Araştırmaya Katılanların Elazığ Halkının Kamu Spor Tesislerini Yeterli Düzeyde Faydalanma Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	149
Tablo 59. Araştırmaya Katılanların Elazığ Halkının Özel Spor Tesislerini Yeterli Düzeyde Kullanma Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	150

Tablo 60. Araştırmaya Katılanların Elazığ'daki Tesislerde Spor Araç Gereç ve Malzeme Durumunun Yeterliliği Olması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	151
Tablo 61. Araştırmaya Katılanların Elazığ'daki Spor Tesislerinin Hijyenik Durumunun İyi Olmaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	151
Tablo 62. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Spor Branşlarına Özgü Ayrı Ayrı Tesisler Yapılması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	152
Tablo 63. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Engellilerin Spor Yapması İçin GSİM Olarak Gerekli İmkanları Sağlaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	153
Tablo 64. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Engellilerin Spor Yapması İçin Fırat Üniversitesi Olarak Gerekli İmkanları Sağlaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı	154
Tablo 65. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Engellilerin Spor Yapması İçin Belediye Olarak Gerekli İmkanları Sağlaması Konusundaki Görüşlerinin Dağılımı.....	155
Tablo 66. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Engellilerin Spor Yapması İçin Diğer Spor Kuruluşları Olarak Gerekli İmkanları Sağlaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı	156

Tablo 67. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Spor Kulüplerinin Maddi İmkansızlığı Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	157
Tablo 68. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Tesislerin Yetersizliği Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	158
Tablo 69. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Spor Araç-Gereç Yetersizliği Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	158
Tablo 70. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Spor Konusunda Yetişmiş Yöneticilerin Bulunmaması Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	159
Tablo 71. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Kaliteli Sporcu Yetiştirememe Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	160
Tablo 72. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Seyircilerin Bilinçli Olmayışı Olduğu Konusundaki Görüşlerinin Dağılımı.....	161

Tablo 73. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Hakem Yetersizliği Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	162
Tablo 74. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Kulüp Eksikliği Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	162
Tablo 75. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Eğitim Yetersizliği Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	163
Tablo 76. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Spor Kuruluşları Arasındaki Diyalog Eksikliği Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	164
Tablo 77. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Spor Alanındaki Gelişmeleri Takip Edilmemesi Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	165
Tablo 78. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Spor Yöneticilerinin Genelde Sporun İçinden Gelen Bireylerden Oluşması Gerektiği Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	165

Tablo 79. Araştırmaya Katılanların Elazığ'daki Spor Yöneticilerinin Spora Bakış Açılarının Olumlu Olması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	166
Tablo 80. Araştırmaya Katılanların Elazığ'daki Spor Yöneticilerinin Gelecekle İlgili İyi Bir Vizyona Sahip Olması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	167
Tablo 81. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Sporun Geleceğinin Umutlu Görme Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	168
Tablo 82. Araştırmaya Katılanların Sporla İlgili Projeler, Elazığ'da Sporun Gelişmesi İçin Büyük Bir Fırsat Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	168
Tablo 83. Araştırmaya Katılanların Cumhuriyet'in 100. Yılında Elazığ'da Sporun Hiçbir Problemi Kalmayacağı Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	169
Tablo 84. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Spor İle İlgili Dernekler Oldukça Yeterli Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	169
Tablo 85. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Yöneticilerinin 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	170
Tablo 86. İl ve İlçe Belediye Başkanları ve Yardımcılarının 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı	171
Tablo 87. Fırat Üniversitesi Rektörü, Rektör Yardımcıları, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanı ve BESYO Öğretim Üyelerinin 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı	172

Tablo 88. Spor Kulübü Yöneticilerinin 3. Bölümdeki Sorulara	
Verdikleri Cevapların Dağılımı	173
Tablo 89. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin 3. Bölümdeki Sorulara	
Verdikleri Cevapların Dağılımı	175
Tablo 90. Spor Lisesi Öğretmenlerinin 3. Bölümdeki Sorulara	
Verdikleri Cevapların Dağılımı	176
Tablo 91. BESYO Öğrencilerinin 3. Bölümdeki Sorulara	
Verdikleri Cevapların Dağılımı	176
Tablo 92. Spor Lisesi Öğrencilerinin 3. Bölümdeki Sorulara	
Verdikleri Cevapların Dağılımı	177
Tablo 93. Antrenörlerin 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri	
Cevapların Dağılımı	178
Tablo 94. Sporcuların 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri	
Cevapların Dağılımı	179
Tablo 95. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ın Spor Konusunda	
Bugünkü Durumunu Olumsuz Görmeleri Konusundaki	
Görüşlerin Dağılımı.....	180
Tablo 96. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ın Spor Konusunda	
Bugünkü Durumunu Olumlu Görmeleri Konusundaki	
Görüşlerin Dağılımı.....	182
Tablo 97. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Sporun Kısa, Orta	
ve Uzun Vadeli Amaçlarının Neler Olduğu Konusundaki	
Görüşlerin Dağılımı.....	182

Tablo 98. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Sporun Gelişmesinin	
Önündeki Engeller Konusundaki Görüşlerin Dağılımı.....	183
Tablo 99. Araştırmaya Katılanların Elazığ’daki Mevcut	
Spor Yöneticileri Hakkındaki Görüşlerin Dağılımı.....	184
Tablo 100. Elazığ’da Spor Konusunda Yapılabilecekler	
Hakkında Görüşlerin Dağılımı.....	185
Tablo 101. Türkiye’nin 1927-2000 Yılları Arasında Yapılan	
Nüfus Yapısının Dağılımı.....	203
Tablo 102. Cumhuriyet’in Kuruluşundan Bugüne Kadar Elazığ	
İlinin Toplam Nüfusunun Erkek ve Bayan Nüfusuna	
Göre Dağılımı.....	204
Tablo 103. Elazığ İli Nüfus Artış Oranları ve Hızları Dağılımı.....	204
Tablo 104. Elazığ İlinin 2000 Yılı Nüfus Sayımında Toplam	
Erkek ve Kadın Nüfusunun, Yaş Grubuna	
Göre Dağılımı.....	205
Tablo 105. 2000 Yılında Yapılan Nüfus Sayımında Elazığ	
İline Ait Demografik Göstergeler ve Değişkenlerin	
Dağılımı.....	205
Tablo 106. 2007 Yılından, 2023 Yılına Kadar Elazığ İline Ait	
Tahmini Nüfus Gelişim Planı.....	207
Tablo 107. Kuruluş Biçimlerine Göre Spor Kulüpleri Sayısal	
Gelişim Stratejisi.....	208

Tablo 108. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve İlçe Müdürlükleri Bünyesinde Bulunan Sporcuların Branşlara Göre Gelişim Stratejisi	215
Tablo 109. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve İlçe Müdürlükleri Bünyesinde Bulunan İl Spor Merkezlerindeki Sporcuların Branşlara Göre Gelişim Stratejisi	217
Tablo 110. Kuruluş Biçimlerine Göre Spor Kulüplerinde Bulunan Futbol Dışındaki Sporcu Sayılarının Gelişim Stratejisi.....	218
Tablo 111. Futbol Branşı Sporcu Sayısı Gelişim Stratejisi.....	218
Tablo 112. Spor Branşlarına Göre Hakem Gelişim Stratejisi.....	222
Tablo 113. Futbol Branşı Hakem Gelişim Stratejisi.....	223
Tablo 114. Spor Branşlarına Göre Antrenör Gelişim Stratejisi	226
Tablo 115. Futbol Branşı Antrenör Gelişim Stratejisi.....	227
Tablo 116. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne Bağlı Spor Tesisleri Sayısal Gelişim Stratejisi.....	231
Tablo 117. Gençlik ve Spor İlçe Müdürlükleri Bağlı Spor Tesisleri Sayısal Gelişim Stratejisi	232
Tablo 118. Elazığ Belediyesine Bağlı Spor Tesisleri Sayısal Gelişim Stratejisi.....	234
Tablo 119. İlçe Belediyelerine Bağlı Spor Tesisleri Sayısal Gelişim Stratejisi.....	234
Tablo 120. Milli Eğitim İl ve İlçe Müdürlüklerine Ait Spor Tesisleri Sayısal Gelişim Stratejisi.....	236

Tablo 121. Fırat Üniversitesine Ait Spor Tesisleri Sayısal Gelişim

Stratejisi.....	237
-----------------	-----

KISALTMALAR

BESYO: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

DPT: Devlet Planlama Teşkilatı

DİE: Devlet İstatistik Enstitüsü

EASKF: Elazığ Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu

GSGM: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü

GSİM: Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

STÖ: Sivil Toplum Örgütü

SWOT: İngilizce Terimlerin Kısaltılmış Hali (S:Strength, W: Weakness, O:Opportunity, T:Threat)

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi

TÜFAD: Elazığ Futbol Antrenörleri Derneği

TİCİ: Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı

TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri

1. ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Elazığ ilinin sporla ilgili mevcut durumunu ortaya çıkarmak ve ilgili kuruluşlardan elde edilen veriler ışığında, spor ile ilgili bireylerle görüşmeler yaparak, çeşitli anketler düzenleyerek veriler elde etmek ve bu veriler doğrultusunda Swot Analizi yardımı ile ortaya çıkan bilgileri de dikkate alarak, Cumhuriyet'in 100. yılında Elazığ ilinin spor stratejisini belirlemektir.

Araştırmada veriler, konuyla ilgili çeşitli kaynaklar toplanarak, spor ile ilgili bireyler ile görüşmeler yapılarak, araştırmacı ve alanın uzmanları tarafından geliştirilen “*İl Spor Gelişim Stratejisi Anketi*” kullanılarak elde edilmiştir. Anket yoluyla elde edilen veriler, SPSS for Windows 13.0 paket programından yararlanılarak çözümlenmiştir. Verilerin çözümlenmesinde frekans analizi, yüzde alma tekniği ve tematik yöntem kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgularda, 2,54 ortalama ile ekonomik kaynakların yetersizliği, 3,54 ortalama ile sporcu seçiminde bilimsel kriterlerin kullanılmaması, 3,11 ortalama ile sporda hizmet kalitesinin düşük olması, 3,86 ortalama ile bütün spor branşlarına ilginin aynı seviyede olmaması, 3,56 ortalama ile spor tesislerinin yetersizliği ve 2,44 ortalama ile aktif sporcu sayısının yeterli olmaması gibi sonuçlar ortaya çıkmış ve bu araştırma sonuçları neticesinde, Elazığ ilinin spor konusunda mevcut durumu Swot Analizine dönüştürülmüştür.

Elazığ ilinin sporda güçlü yönleri, zayıf yönleri, fırsatları ve tehditleri değerlendirilmiş, bu bilgiler ışığında stratejik amaç ve hedefler; Elazığ ili nüfus gelişim tahmini, spor kurumları ve spor kulübü stratejileri, sporcu stratejileri, hakem stratejileri, antrenör stratejileri, spor tesisi ve spor araç-gereçleri stratejisi, yönetici, öğretmen ve personel stratejileri, spor organizasyonu stratejileri ve genel

spor stratejileri adı altında verilmiştir. Ayrıca bu stratejik amaç ve hedefler: hazırlık dönemi (2007-2011 yılı), olgunlaşmaya geçiş dönemi (2012-2016 yılı ve 2017-2022 yılı) ve olgunluk dönemi (2023 yılı) olarak üç bölüm halinde verilmiştir.

Sonuç olarak gelişmekte olan iller arasında bulunan Elazığ ilinde “17 yıl sonra spor konusunda nasıl bir Elazığ’da yaşayacağız?” sorusuna kapsamlı bir cevap vermek için bu stratejik hedeflerin acilen hayata geçirilmesi gereği ortaya çıkmaktadır. Bu stratejik hedeflerin gerçekleşmesi için alanında uzman kişilerden kurullar oluşturulmalı ve bu stratejik hedeflerin gerçekleştirmesi sağlanmalıdır. Bunun sonucunda, Cumhuriyet’in 100. yılına kadar bu stratejik hedefler gerçekleştirildiği takdirde, 2023 yılından sonra Elazığ ili sporda en hızlı kalkınan il statüsünde olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Strateji, Swot Analizi, Spor, Elazığ, 2023 Yılı

2. ABSTRACT

The aim of this project is to bring out the present situation of Elazığ about sport and under the light of data obtained from related institutions, by interviewing individuals related with sport, to obtain datas by arranging various surveys and under the light of these datas considering information emerged from by the help of Swot analysis, this project aims to determine the sport strategy of Elazığ province in the hundredth year of the republic.

In the research, the datas have been obtained by means of collecting various sources related about subjects, by interviewing individuals related about sport and by the help of using “*Province Sport Development Strategy Survey*” developed by researchers and experts of their field. The datas which have been obtained by survey was analyzed using SPSS for Windows 13.0 packet program. Frequency analysis percentage techniques and thematic method have been used while analyzing the datas. In the indications obtained from research, the deficiency of economical sources with the percent of 2,54, disusing scientific criterion in the athlete election with the percent of 3,54, existing the low service quality in the sport with the percent of 3,11, lacking the same interest to all sport branches with the percent of 3,86, deficiency of sport facilities with the percent of 3,56 and results such as insufficient sportsman number with the percent of 2,44 have been emerged from this research and with the this research result the presence situation of Elazığ province about sport subject has been transformed to Swot analysis.

The strong and low aspects of sports of Elazığ province, opportunities and threats have been evaluated, under the light of these informations, strategic targets

have been given under the name of Elazığ province population development estimation, sport institutions and sport club strategies, sportsman strategies referee strategies, trainer strategies, sport facility and sportsman equipment strategies, master, teacher, staff strategies, sport organization strategies and general sport strategies. Besides, these strategic aims have been given in three chapters as preparation degree (2007 - 2011) transition to maturation term (2012 – 2016 and 2017 - 2022) and term of maturation (2023) .

As a result, in Elazığ which is in the developing provinces, to give comprehensive answer to the question “How will we live in Elazığ seventeen years later regarding sport?”, the necessity of these strategic aims to take into operation have been emerged emergently. To practice these strategic aims, commissions should be founded by specialists in their are a and should be made these strategies occur. With this result if these strategic aims are realized until the hundredth year of republic, Elazığ province will be the most developed province in sport.

Key Words: Strategy, Swot Analysis, Sports, Elazığ, 2023 years

3. GİRİŞ

Toplumların ihtiyaçlarını karşılamak, problemlerini zmek için oluşturulan kurum ve kuruluşlar, toplumsal hayatta bir işblmnn kurulmasına yol açar. Toplumun ihtiyaçlarını gidermek ve problemlerini halletmek, genellikle bir kişiden ziyade kişilerin bir araya gelerek glerin birleştirilmesini zorunlu kılar. Toplumun gittikçe artan ihtiyaçları ve problemleri, böylece toplumsal birimlerin sayıca artmasını da sağlar. Dolayısıyla, toplumsal ihtiyaçları karşılamak, bir toplumsal problemi çözmek için insanların g birliği ve kendi aralarında iş bölümü yapmalarını gerekli kılar (46).

İki yada daha çok insan bir amaç doğrultusunda bir araya gelip bir grup oluşturduklarında, bu grubun belirlenen amaçlarının gerçekleştirilmesi için üyelerinin birlikte çalışmaları gerekir. Bir grubun ya da bir biçimsel örgütün amaçlarını gerçekleştirirken, başarı veya başarısızlık yönetim ile yakından ilişkilidir (94).

Yönetim bir bilim dalıdır. Yönetim ilmi henüz kimliğine kavuşmuş, içeriğini belirlemiş ve yerine oturmuş değildir. Devamlı arayışlar ve denemeler içindedir. Yönetim tarih boyunca ve özellikle 1950'lerden sonra daha sratlı değişmelere uğramıştır. 1950'lerden sonra bütün dünyada ve 1960 sonrası ülkemizde yüzlerce niversite ve fakültede, çeşitli derslerde okutulmaya ve öğretilmeye başlanmıştır. Ayrıca ileri sanayi ülkelerinde bütün kuruluşlarda “kamu ve özel” devamlı kurs, konferans ve seminerlerle bu bilim dalının esasları yöneticilere, yönetim içine soyunanlara, gençlere ve yaşlılara, yönetim işiyle ilgili herkese öğretilip ve aktarılmaya başlanmıştır. Kısacası yöneticiler, yönetici namzetleri ve yönetime soyunanlar profesyonelleştirilmeye çalışılmıştır (110).

Yönetim biliminin gelişimine tarihsel açıdan bakıldığında (54);

1. Yapıya ağırlık veren geleneksel (Klasik) yaklaşımlar (1887-1927),
2. İnsana ağırlık veren davranışçı (Neo klasik) yaklaşımlar (1909-1945),
3. Örgütü bir sistem olarak ele alan sistem yaklaşımları (1946'dan günümüze kadar) görülür.

20. yüzyılın başından İkinci Dünya Savaşına kadar olan dönemde, Taylor'un "bilimsel yönetim" yaklaşımı çerçevesinde, kuruluşlarda içe dönük rasyonellik arayışları söz konusu olmuştur. Bu rasyonellik arayışı, ikinci aşamada insan ilişkileri yaklaşımı ile daha beşeri bir nitelik kazanmıştır. Ancak, bu dönemde örgütlerin çevreleri, fazla bir dikkat ve araştırma konusu olmamıştır. Önceliğin mal ve hizmet arzı olarak belirlendiği 1950'li yıllara kadar en önemli çalışma konusu, mekanistik kalite kontrol çabalarıdır. Büyük üretim merkezlerinden çıkan mallar nitel olarak farklılaştırılmadan, fazla bölünmemiş pazarlarda rahatlıkla alıcı bulabilmiştir. Bu dönemde amaç, mümkün olduğu kadar ucuza çok miktarda üretmek ve sürümden kazanmaktır. Fransız yönetim bilimci Fayol'un, 1916'da yazdığı "Sınai ve umumi işlerde idare" isimli eserinde ortaya koyduğu beş fonksiyonel aşamalı yönetim süreci ve on dört yönetim ilkesi, 1950'li yıllara kadar genel kabul gören yaklaşım olmuştur. 1950'li ve 1960'lı yıllar, yönetim biliminin gelişiminde önemli bir hareketlenmenin yaşanmaya başladığı dönem olmuştur. Rekabetin tehdit edici şekilde artmaya başlaması, Batılı şirketleri, arz ekonomisinden, müşterinin belirleyici olmaya başladığı bir talep ekonomisine geçiş ile karşı karşıya getirmiştir. Dikkatler süratle rekabet edebilirliğin ve dolayısıyla da dışa dönük duyarlı örgüt yapılarının önemine çevrilmiştir. Kuruluşlar, farklılaşan pazar taleplerine göre ürünlerini

çeşitlendirmek ve tüketici ihtiyacına göre kişiselleştirmek zorunda kalmışlardır. Böylece, yönetim düşüncesine, açık sistem anlayışı ve en iyinin durumdan duruma göre değiştiğini kabul eden durumsallık yaklaşımı hakim olmaya başlamıştır. 1960'lı yıllar tüketim toplumu ve pazarlama anlayışının geliştiği ve yönetsel yaklaşımlarda radikal değişikliklerin yaşandığı bir dönüm noktası olmuştur. Bu yıllarda, kuruluşlar, özellikle ticari fonksiyonlarını geliştirmeye yönelik büyük yenilikleri yaygınlaştırma çabası içine girmişlerdir. Bu yeniliklerin başlıcaları, anket ve kamuoyu yoklamaları ile pazar araştırmaları yapmak ve satış yöntemlerinde çeşitlendirmelerdir. Bu dönemde ilk bilgisayarların kullanılmaya başlanması da, pazarlama fonksiyonuna destek verici nitelikten olmuştur. Aynı yıllarda, hizmet sektöründe de belirgin bir gelişme yaşanmaya başlamıştır. Tamamen müşteriye yönelik olan hizmet faaliyetleri, pazarlama anlayışına gelişiminde önemli rol oynamıştır. 1970'li yıllarda, kuruluş yönetiminde strateji kavramı ön plana çıkmıştır. Pazarlardaki gelişmeler rekabeti yoğunlaştırmaya başlamıştır. Rekabetin giderek artan baskısı, kuruluşları yatırım ve pazarlama konularında stratejik hedefler belirlemeye yöneltmiştir. Stratejik yönetim yaklaşımı, kuruluşlarda ticari fonksiyonun rolünü güçlendirmiştir. Ar-Ge (Araştırma-Geliştirme) fonksiyonu, kuruluşun değişen koşullara uyum sağlama yeteneğini geliştirici yönde, ürün ve yöntemler bazında faaliyetlere yönlendirmiştir. 1980'li yıllar, işletme yönetimlerinin 1970'lerde baş gösteren ve giderek pekişen üç önemli faktörü artık veri olarak kabul etmeye başladıkları dönemdir (54);

1. Enerji ve hammadde konusundaki kısıtlılık ve artan baskılar,
2. Para ve finans piyasalarındaki sürekli istikrarsızlıklar,

3. Yeni ekonomik dünya düzenine geçiş (80).

Bu çerçeve 1980’li yıllardaki gelişmeler, kuruluşları insan kaynaklarını daha etkin kullanımına yönlendirmiş ve bu amaçla, Japon yöntemleri de örnek alınacak şekilde yönetimde katılımcı anlayışının yaygınlaştırılması çabaları yoğunluk kazanmıştır. 1980’lere hakim olan yönetimdeki katılımcı eğilimler, daha önceki on yıllarda ortaya çıkan stratejik yönetimle de yakından bağlantılıdır. Burada amaç çalışanların hedefleri ile örgütün hedefleri arasında bütünleşme sağlamaktır (80).

Türkiye’de ise yönetim, herkesin kolaylıkla ve rahatça yapabileceği bir iş sayılmaktadır. Yönetici emir veren, evet veya hayır diyen kişi olarak bilinmektedir. Sistematiğ olarak yapması gerekli birçok şeyler, araştırma, planlama, organize etme, teşvik ve motivasyon ve kontrol göz ardı edilmekte, az konuşmak çok kere anlamlı şekilde susmak, ciddi ve ters olmak, bir çehre takınmak bu işin asıl gerekleri sayılmakta ve bunlar geliştirilmektedir. Yönetim biliminin yanına bile uğranmaz ve eğitim işi astların yapması gereken çalışmalardan sayılmaktadır (32).

3.1. Yönetim

Tarihi gelişimi içinde çeşitli anlayış ve uygulama yöntemleri geçiren yönetim, günümüzde evrensel bir kavram haline gelmiştir. Artık yönetim hem kamu kesimi hem de özel kesim için geçerlidir (46).

3. 1. 1. Yönetimin Tanımı ve Anlamı

Yönetim önceden ne yapacağının kestirilmesi oldukça zor olan insanla uğraşır. İnsanın toplumsal yaşama gereği olan diğer bireylerle ilişkilerini, onların çeşitli etmenler altındaki davranışlarını inceler. Bu anlamda her birey bir yönetici sayılır. Bireyler ustalığını, zamanını ve faaliyetini planlayıp, örgütler, onları yani bireyleri yönlendirir ve kontrol eder. Böylece bireyler kendini yönetir. Anne-baba işlerini, ev faaliyetlerini ve çocuklarını yönetirler. Öğrenciler okulda çeşitli konu ve derslerde başarılı olmak için zamanını kullanmayı yönetmek ve denetlemek zorundadır. Daha üst düzeyde ele alınırsa baş hekim hastaneyi, müsteşar bakanlığını, ziraatçı çiftliğini, genel müdür şirketini, dekan fakültesini yönetmek zorundadır. Bu çeşitli uğraşlar farklı alanlara aitmiş gibi görünse de, hepsinin ortak yönü, farklı amaçlara yönelik örgütsel çabanın yönetilmesidir (32).

Yönetim kavramı değişik yazarlar tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır. Yönetim denildiğinde bazen bir eylem dizisi veya süreç, bazen bu sürecin içinde geliştiği bir örgütsel yapı (113) bazen idari faaliyetler ve bazen de sevk ve idare anlamında kullanılmaktadır (79).

Daha sade bir şekilde ifade edilecek olursa, yönetim baskaları vasıtasıyla iş görmektir (132, 102).

Yönetim en küçüğünden (aile, işletme gibi), en büyüğüne (devlet, uluslar arası örgütler gibi) kadar tüm örgütlerde geçerli ve gerekli bir işlevdir. Yönetim, örgütlerin amaçlarına etkin ve verimli ulaşabilmeleri bakımından zorunlu bir işlevdir (128).

Yönetim, belirli bir amacın gerçekleştirilmesi için, eldeki mevcut insan ve madde kaynaklarını en verimli şekilde kullanabilme sürecidir. Birey için bireylerle birlikte iş yapabilmektir (46).

Bu tanım, yönetimin en belirgin unsurunun insan olduğuna ve onlarla çalıştığına işaret etmektedir (57).

Ancak yönetim insanların yanı sıra maddi unsurları da kullanarak amaçlara ulaşmaya çalışır. Bu durumda yönetim kavramının içinde, basta insanlar olmak üzere, tüm kaynakların etkin ve verimli kullanılması söz konusu olmaktadır (68).

Yönetim, örgütler için hayati bir öneme sahiptir. Bir toplumun örgütlerindeki yönetim anlayışı ve uygulamalarıyla, o toplumun kalkınmışlık düzeyi arasında doğrusal bir ilişki olduğunu söylemek mümkündür. Yönetim kalitesi tüm toplumu etkiler (80).

Yönetim, belli bir amacın gerçekleştirilmesi için bireylerin işbirliği yapmalarıdır. Bu anlamda yönetim, teşkilatlanmanın yanında, teşkilatın işlerliğini sağlayacak her türlü yönetsel etkinlikleri, kaynakların bir araya getirilmesini, eşgüdüm sağlanmasını, izlenecek yöntemleri ve denetimi içine alır (79).

İnsan ve diğer kaynakları mümkün olan en iyi şekilde birleştirerek, örgütsel amaçlara etkin ve verimli ulaşma sürecidir (112).

Yönetimin amacı, toplumca ihtiyaç duyulan bazı ürünleri ya da hizmetleri üretmektir. Yönetimin toplum içindeki işlevi ise, toplumun bir kısım ihtiyaçlarını karşılamaktır. Toplumda oluşturulan bir yönetimin önemi, ürettiği ürünün ya da hizmetin toplumca ihtiyaç duyulması ile orantılıdır (46).

Yönetim bir süreçtir ve bir bütünü ifade eder (27, 46). Süreç, bir süre içinde bir durumdan başka bir duruma geçmeyi, amaçlara doğru giden bir oluşumu

anlatır. Yönetim, kuruluşun amaçlarını gerçekleştirmek için işlemesi sırasında, karşılaşılan problemleri çözmektir. Bu nedenle yönetim, aynı zamanda bir problem çözme sürecidir (27).

Yönetim, toplumsal ihtiyaçların bir kesimini karşılamak üzere kurulan bir teşkilatta, önceden belirlenmiş amaçları gerçekleştirecek işleri yapmak için, bir araya getirilen insan gücünü ve diğer kaynakları teşkilâtlandırıp eş güdümlenerek eyleme geçirme sürecidir (27). Yönetim kısaca, “örgütsel kaynakların, örgütsel amaçları başarmak için kullanılması” şeklinde değerlendirilebilir.

3. 1. 2. Yönetimin Önemi

Bütün insan toplulukları öteden beri varlıklarını sürdürebilmek ve daha rahat bir yaşantı için ihtiyaç duydukları mal ve hizmetleri üretmek çabasıdadırlar. Bu nedenle işbirliğine giderek çeşitli örgütler meydana getirirler. Böylece insanlar tek başlarına karşılayamadıkları istek ve ihtiyaçlarını, bu örgütler vasıtasıyla kolayca giderebilmek imkanlarına kavuşmuş olurlar (57).

Ancak örgütler kendi başlarına etkili ve düzgün bir şekilde anlaşılamazlar, onların başarısı büyük ölçüde yönetim adı verilen faaliyetler dizisinin etkinliğine bağlıdır. Başka bir deyişle, yönetim kural ve ilkeleri olmadan etkin ve verimli çalışma, iş görme ve gördürme mümkün değildir (129).

O halde, bir örgütün başarısında, diğer faktörlerden çok yönetimin etkili olduğu söylenebilir. Zira, başarmak istenen şey imkanlara, taraflara, personele ve bu işin ayrılan zamana bağlı olmakla beraber, özel bir durumda iyi bir yönetici, mevcut durumdan etkili sonuçlar üretebilir (33).

Yeterli imkanlara sahip olan pek çok örgütün, yönetimlerindeki basiretsizlikten dolayı başarısız olduğu görülmekte, buna karşın yetersiz imkanlarına rağmen yöneticilerinin becerilerinden dolayı da başarılı olan birçok örgüt bulunmaktadır. Bu olgu, örgütlerin amaçlara ulaşmasında başarı veya başarısızlığı belirleyen en önemli faktörün yönetim ve yönetici olduğuna işaret etmektedir. Bu noktada yöneticinin optimal düzeyde performans gösterebilmesi için iki değişkenin varlığından söz etmek gerekmektedir. Bunlardan birincisi, yöneticinin ulaşacağı bir amacın olması, ikincisi ise, bu amaca ulaşmak üzere ekibiyle bütünleşebilmesidir. Çünkü örgütler büyüdükçe problemler çoğalmakta ve bütünleşme çabaları güçleşmektedir. Bu nedenle, yönetici, yönlendirmeli, rehberlik etmeli, koordine sağlamalı ve değişik bireysel faktörleri kontrol altında tutabilmelidir. Her bireyden en iyi performansı alabilmek için yönetici, kendisini personeliyle bütünleştirerek morali yüksek bir ekip çalışması yaratabilmelidir (57).

3.2. Spor Yönetimi

Toplumun her kesiminde belirli bir amacı gerçekleştirmek için işbirliği yapan birkaç kişi bir araya geldiğinde yönetim oluşmaya başlar. Toplumda böyle bir hareketin içinde yer alır. Aslında yönetimin toplumsal bir olgu olması, toplumun bütün üyelerini kapsaması, üstelik devlet kavramıyla özdeşleşmesi yüzünden, yönetim bir çok bilimin konusu olmuştur (27).

Spor yönetimi, kamu yönetiminin özel bir alanıdır. Türkiye’de sportif etkinliklerde bulunan spor kurum ve kuruluşlarının büyük bir kısmı devlet yönetimine bağlıdır. Özel sektör tarafından kurulan ve işletilen spor kurum ve kuruluşlarında bile denetim devletin denetim ve gözetimi altında yürütülür. Spor

yönetimi, sportif hareketleri belirlenen amaçlara ulaştırmak için insan ve madde kaynaklarını sağlayarak ve etkili biçimde kullanarak, belirlenen politikaları ve alınan kararları uygulamaktır. Spor yönetimi, sportif hizmetleri önceden belirlenen hedeflere ulaştırmak için mevcut insan ve madde kaynaklarını bu hedefler doğrultunda en etkili ve verimli olarak kullanılmasını sağlamaktır . Spor yönetimi, kamu yönetimi tarafından tespit edilen sportif hareket ve hizmetlerin genel ve özel amaçlarını gerçekleştirmek, devletin spor politikalarını uygulamakla yükümlüdür (46).

3. 2. 1. Spor Yönetiminin Diğer Yönetimlerden Farklılıkları

Toplumsal kurumlar birbirinden farklı ilişkiler dokusundan oluşmuştur. Bunların oluşturduğu toplumsal birimlerde birbirinde farklıdır. Bu yüzden bunların her biri kendi niteliğine uygun yönetim türünü gerektirecektir. Toplumsal kurumların gerektirdiği yönetim türü, özde farklı değildir. Hangi toplumsal kurumda olursa olsun uygulanan yönetim genelde birbirine benzemektedir. Ama bir toplumsal kurumun karşıladığı ihtiyaç diğerlerinde nitelikçe farklı olduğundan bu toplumsal kurumun yönetiminde de bazı ayrılıklar ortaya çıkar. Bu ayrılıklar toplumsal teşkilata alınan girdilerin niteliğinden, girdilerin işlenmesinde kullanılan bilimsel bilgilerden, teknoloji den, birimin çıktılarının toplumda kullanım biçiminden, birimin çevresinden ortaya çıkmaktadır. Bu durumlar genel yönetim bilgilerinden, becerilerden daha farklı özel yönetim bilgileri ve becerileri istemektedir. Her toplumsal birimin özelliğine, amaçlarına, fonksiyonlarına uygun bir yönetim anlayışı ve türü gerektirmektedir (27).

Spor yönetimi kamu yönetiminin spor alanına uygulanması olarak değerlendirilir. Bu nedenle spor yönetiminin özellikleri sportif hareketlerin amaç ve işlevlerinden kaynaklanmaktadır. Spor yönetiminin hem girdisi hem de çıktısı insandır. Dolayısıyla özde birçok yönetim alanlarından farklılıklar gösterir. Spor yönetiminin kendine özgü özellikleri vardır. Bu özellikleri aşağıdaki biçimde maddeler halinde sıralamak mümkündür (46);

1. Spor yönetimi doğrudan yada dolaylı olarak insanlarla ilgili hizmetlerde bulunur. İnsanın fiziksel, zihinsel, ruhsal ve sosyal davranışlarında oluşturulan değişiklikler, toplum tarafından beklenenlerden farklılaştığına çeşitli çatışmalara sebep olabilir.
2. Spor yönetimin hedefleri eğitim yönetiminin hedefleri gibi uzun vadeli olduğundan, hedeflerin kısa süreli gerçekleştirilmemesi insanlar üzerinde tahammülsüzlüğe sebep olabilir. Bu durum çoğu zaman spor yapanlar arasında çeşitli problemlere yol açabilir.
3. Spor yönetiminde, spor yapanların davranışlarında oluşturulan değişikliklerin veya kazandırılanların ölçülmesi ve amaçlara ulaşma derecesinin tespit edilerek başarıyı değerlendirilmesi zordur. Çünkü sportif hareketlerde sonuca yönelik değerlendirmeler sadece yapılan müsabakada galibiyet ve mağlubiyet derecesine göre yapılırsa, sporun temel(fiziksel, zihinsel, ruhsal ve sosyal) fonksiyonları göz ardı edilmiş olacaktır. Bu durum sportif hareketlerle bir çatışmaya yol açabilir.
4. Sporla ilgilenen ve sportif hareketleri doğrudan yada dolaylı olarak denetleyen ve değerlendirenlerin sayısı çoktur. Bu nedenle farklı birey

ve grupların beklentileri de farklı olacağından, özellikle spor yöneticileri çok çeşitli ve değişik baskılar altında iş görürler.

5. Spor kurum ve kuruluşlarında görev alan yöneticiler, genellikle her kesimden insanlar olabilirler. Bunların bir kısmının spor yöneticiliği konularında öğrenim ve deneyimleri olmadan atanması, teknik yetkilerin uygulanmasını güçleştirmektedir.
6. Spor kurum ve kuruluşları ülkenin her yerinde ve en küçük yerleşim birimlerine kadar yayılmıştır. Bu bakımdan spor yönetimi, çeşitli kademlerde ve alanlardaki tüm kurumların etkili ve verimli biçimde yönetilmesinden de sorumludur.
7. Toplumsal bir kurum olarak spor da, insanların sağlıklı ve mutlu bir hayat sürdürebilmeleri için insanların hareket yoluyla sağlıklı olmalarına katkı sağlama sorumluluğunu üstlenmiştir. Bu durum tıp ve sporun, sağlıklı bir toplum oluşturmada benzer sorumluluğu paylaştıklarını göstermektedir.
8. Sporun amaçlarından biride spor yapanlarda düşünme ve eleştirme davranışları geliştirmektir. Spor yapanlarda bu eleştirici düşünce geliştikçe, farklı görüşlere sahip olanların tepkilerinde bir artma meydana gelebilir.
9. Spor doğrudan insanı hedef aldığı için, toplumun tüm kesimlerinin ilgi merkezidir. Her toplum kesimi sporun etkileme gücünün farkındadır ve bu nedenle de kendi değerleri ve eğilimleri doğrultusunda sporu yönlendirmek ve spordan yararlanmak ister. Bu yüzden tüm siyasal

gruplar özel ideolojilerini yaymak ve ideallerindeki bireyi oluşturmak, hazırlamak için sporu kullanmak isterler.

10. Hem kişisel hem de toplumsal bir girişim ve düzenleme olan sporun, toplumun kurumlarından destek beklemesi, toplumsal kurumlarında bu desteği sağlaması çok doğaldır. Dolayısıyla sporun toplumdan destek beklemesi bir hak, toplumunda bu desteği ödünsüz olarak sağlaması, en önde gelen bir sorumluluktur.

3.3. Strateji Kavramı

Literatürde stratejinin kelime kökeni bakımından iki kaynağa dayandığı ifade edilmektedir. Bunlardan birincisi Latince yol, çizgi veya yatak anlamına gelen “stratum” kavramıyla, ikincisi ise, eski Yunanlı General “Strategos”un adıyla ilgilidir. Bu generalin sanatını ve bilgisini belirtmek için kullanılmıştır. Türkçe’de ise strateji, sürme, gönderme, götürme ve gütme anlamlarında kullanılmaktadır. Strateji bilimsel bir disiplin olarak gelişmesini, askeri alanda taşıdığı öneme borçludur. Savunma ve hücum yönünden askeri amaçları etkin ve verimli bir biçimde gerçekleştirebilme, tarih boyunca orduların stratejik gücünün göstergesi olmuştur (34). Strateji kelimesinin sözlük anlamı ise; “bir amaca varmak için eylem birliği sağlama ve düzenleme sanatı” olarak ifade edilebilir (6).

Strateji, teorik ve pratik olarak geçmişten günümüze büyük değişiklikler geçirmiştir.

Strateji kavramı yüzyıllarca askeri bir kavram olarak kullanılmıştır. Strateji, bir savaşta sonuca gitmek için tarafların askeri gücünü şartlara uygun, elverişli olarak yerleştirmesi bilimi ve sanattır (136).

Strateji, zafere ulaşma amacıyla tasarlanan ve yürütülen çarpışma usulüdür. Bu çarpışma usulünde en önemli ilke, General Beaufre'un da dediği gibi "askeri kuvvetlerin ekonomik bir biçimde kullanılmasıdır". Yani kuvvetlerin düşman karşısında manevra kabiliyetini yüksek tutarak, en az kayıp verecek biçimde harp düzenine sokmaktır. Askeri stratejinin en önemli özelliklerinden biri de, yapılacak hareketlerin ve manevraların zaman içinde hiyerarşisini yapmaktır. Askeri hareketlerde zaman, bazı hallerde en önemli yeri tutar. Hangi hareketin hangisini takip edeceği, bazı hallerde ne kadar süreceği ve ne zaman sona ereceği, iyi bir askeri stratejinin temelini oluşturur. Askerlikte zaman kaybetmek veya bir tarafın diğer tarafa zaman kaybettirmesi, çoğu hallerde savaşın kaderini değiştiren önemli unsurlardan biri olmuştur. Askerî strateji ile ilgili açıklamalarımıza son verirken, buraya kadar olan açıklamalarımızı genel bir tanım içinde özetlemeyi yararlı buluyoruz. Strateji, düşman kuvvetlerinin niyetleri ve araçlarının bir kısmının bilindiği farzedilerek, savaşın cereyan edeceği arazinin durumunu dikkate alıp, askeri birliklerin ve araçların genel kullanım ve görev planını belirlemek, yapılacak hareketleri ve manevraları zaman içinde düzenlemekten ibaret savaş sanatıdır (126).

Strateji, bilimsel bir disiplin olarak gelişmesini askeri anlamda taşıdığı öneme borçludur. Askeri anlamda strateji, bir savaşta orduların girilecekleri hareketleri ve operasyonların tasarlanması ve yönetilmesi sanatıdır (39).

Strateji, bir kavram olarak, eski çağlarda, askeri alanda doğmuş ve yakın zamana kadar askerlerin tekelinde olmaya devam etmiştir (25).

Strateji kavramının, artık savunma siyaseti çerçevesinde kalamayacağı ve her ülkenin (ya da kurumun) genel siyasetinden ayırt edilemeyeceği kolaylıkla anlaşılmaktadır. Her türlü siyasi ve ekonomik faaliyetler, toplumun refahına, talebine ve eğilimlerine yöneldiği için stratejinin bugünkü alanı psikolojik, sosyal, iktisadi, ideolojik, askeri ve idari konuları da kapsamaktadır (80).

Strateji kavramı için değişik tanımlar vermek mümkündür (110);

1. Oyunun yeni kurallarını araştırmak ve kazanmak için bir yol bulmak,
2. Katı rekabet ortamında amaçlarını gerçekleştirmeye çalışan bir kuruluşun uygulayacağı hareket biçimi,
3. Savaşın planlanması ve yönlendirilmesi,
4. Faydalarını maksimuma çıkarmak isteyen iki oyuncunun, rakiplerinin davranışlarını olasılık hesaplarına dayanarak matematiksel açıdan değerleyip, bir seri kararlar almaları,
5. Matematiksel ve istatistiksel yöntemlerle programlanabilen ve optimal seçimleri sağlayabilen bir araç,
6. Kuruluşun çeşitli fonksiyonları arasında meydana gelen karışıklıkları açıklığa kavuşturan ve genel amaçları belirleyen özellikleri düzenleyen, bilimsel kararlar bütünü,
7. Yeniliği, ilerlemeyi ve işletmenin devamlı olarak çevreye uyumunu veya çevre ile karşılıklı uyum içinde olmasının sağlayarak meydana gelen değişiklikleri kontrol altına alan, yönetsel bir araç,

8. Bir kuruluşun uzun dönemli temel amaçlarının tespit edilmesi ve bu amaçlara ulaşabilmek için gerekli kaynakların tahsis edilerek onların kullanımında kabul edilen yollar.

Ohmae (1982)'ye göre strateji, bir kuruluşun, tanımlanmış hedeflere ulaşmak için, kısıt olan kaynaklarını ayırmasına varan plan yada hareket yönüdür. Mintzberg (1987) ise stratejiyi, biri belirli, biri anlık olmak üzere iki ayak üzerinde yürümek şeklinde tanımlar. Strateji geliştirmek ve yürürlüğe koymak ayakta yapılan bir yolculuktur (117).

Hofer ve Schendel ise stratejiyi, “Kuruluşun iç kaynakları ve kabiliyetleriyle dış çevrenin fırsat ve tehditleri arasında uyum sağlayacak faaliyetler” olarak ele almaktadır. Buna göre strateji; “Kuruluş ile çevresi arasındaki ilişkileri analiz ederek, kuruluşun istikametinin ve amaçlarının belirlenmesi, bunları gerçekleştirecek faaliyetlerin tespiti ve örgütün yeniden düzenlenerek gerekli kaynakların tahsis edilmesi” şeklinde tanımlanabilir (45).

Strateji, bir kuruluşun esas amaçlarını, politika ve faaliyetlerini mantık çerçevesi içinde bütünleştiren ve o organizasyonun tek vücut halinde amaçlarına yürümesini sağlayan bir model veya plandır (8).

Strateji bir çok tanımın yetersiz kalacağı bir kavramdır. Hem birbirinin yerine geçebilen hem de birbirini tamamlayıcı olan değişik tanımlar için, aşağıdaki sıralamaya da başvurulabilir (14).

1. *Plan olarak Strateji*: Eylemi ve örgütleri, bilinçli ve amaçlı olarak önceden tanımlanıp ilan edilmiş hedefler doğrultusuna yöneltilmesi,

2. *Ortaya çıkan yön olarak Strateji:* Önceden tanımlanıp ilan edilmiş hedef doğrultusu yerine, ortamın duyarlılığı içinde örgütlerin tavır ve katılımları sonucu eylem yönünün ortaya çıkması,
3. *Konum olarak Strateji:* Beklenti ve işlemlerin tanımlandığı örgüt çevresi içinde örgütlerin yerlerini belirleyen, örgüt ile çevresi arasındaki ilişkiyi düzenleyen konum tespiti,
4. *Bakış açısı olarak Strateji :* Ortak eylemde buluşan örgütlerin; ortak misyonları nedeni ile paylaştıkları normları, değerleri ve davranış kalıplarını içeren bakış açısı. Bir kavram ve/veya tavır etrafında oluşmuş ortak akıl olarak da tanımlanabilir.

Strateji gelecekle ilgilidir (143). Ortak eylemlerden türer (78). Belirlenen hedeflere ulaşmak için, temel amaçlar, gayeler veya hedefler ve önemli politikalar, planlar bütünüdür (91). Pek çok kuruluş geleceğe yönelik hedefleri ve bugünkü hedefleri ile uğraşmaktadır (143). Strateji, yaratıcılığı gerektiren bir sanattır (72).

J.C. Wylie de, stratejinin bir bilim olmadığını; ancak stratejik muhakemenin bilimsel olabileceğini ifade etmektedir (22).

Strateji'yi iki'ye ayırmak mümkündür;

1. *Belirlenmiş Strateji:* Kesin bir sonuç elde etmek için atılması gereken mantıksal ve bilinçli adımlar geliştirmektir. Belirlenmiş strateji geleneksel olarak uzun vadeli planlama olarak anlaşılır ve uzun vadede belli sonuçlara ulaşmak konusundaki kararlılığa işaret eder. Taktikler uzun vadeli stratejilerle uyuşan ve açık olarak belirlenmiş strateji ile bağlantılı kısa süreli planlardır (117).

2. *Anlık Strateji:* Anlık strateji, yeni ve genellikle farklı fikirlerin bir amaca ulaşmak doğrultusunda yönlendirilmesine dayanmaktadır (78).

Strateji, bir kriz yönetimi değildir. Kriz dönemlerinde normal olarak önceden hazırlanmış olan stratejiler, şartlara göre gözden geçirilerek uygulanır. Kriz şartlarını karşılayan stratejinin mevcut olmaması veya stratejinin şartları karşılayamaması durumunda, olay gerçek bir krize dönüşebilir. Bu nedenle de stratejik öngörü önem taşır. Stratejist, geleceğin şartlarını karşılayacak öngörüye sahip olmalıdır. Strateji, aynı zamanda reaktif değil proaktif olmalı, şartların oluşmasını beklemek yerine şartları oluşturmayı amaçlamalıdır (72).

Strateji, kendinizi rakiplerinizden farklı kılmakla ilgilidir.Yaptığınız işte daha iyi olmaktan öte, farklı olmaktır. Diğer bir deyişle strateji, kuruluşa, rekabet ettiği pazarda pozitif bir farklılık veya rekabet üstünlüğü sağlayan bir araçtır. İyi bir strateji ise; “Seçim yapmayı, farklı olmanın başka yöntemleriyle uzlaşmayı, endüstrinin yapısal evrimiyle ve şirketin o endüstri içinde kendine özgü konumuyla ilgili olmayı” gerektirir (8).

Yönetime stratejik açıdan yaklaşım ise savaş tarihi kadar eskidir ve hatta askeri temellere sahiptir. Milattan önce 490 senesindeki Marathon Savaşında strategoslardan oluşan bir kurmaylar konseyi, ülkenin yöneticisine, çarpışmalarda başarılı olmaya yarayacak taktiksel önerilerden ziyade, topyekun savaşı kazanmak için stratejik konularda tavsiyelerde bulunmak için oluşturulmuştur. Daha sonraları bu stratejistler grubu, sivil konularda da strateji üretmek ile görevlendirilmiştir (28).

Yönetime stratejik yaklaşım, şimdilerde daha çok, rekabetin çok yoğun yaşandığı özel sektörde uygulama alanı bulmuştur. Ancak son yıllarda kamu

kesiminde de stratejinin önemi anlaşılmaya başlanmış ve kamusal politikalara stratejik yönetim yaklaşımı çerçevesinde yön verilmeye başlanmıştır (25).

Yönetim biliminde strateji, “Bir organizasyonun amacına ulaşmak için izleyeceği yollar” anlamında kullanılmaktadır. Yönetim biliminde özellikle kuruluşların rakiplerine karşı izleyeceği stratejiler, önce Stratejik Planlama ve daha sonrada Stratejik Yönetim adı verilen bir disiplinin doğmasına neden olmuştur (6).

Strateji kavramı çok sık kullanılmasına rağmen, genel geçer bir strateji tanımı vermek kolay görünmemektedir. Evrensel bir tanım, hatta bu tanım hususunda fikir birliği içinde olan bir yaklaşımdan söz edilemez. Stratejinin bazı unsurları her örgüte uygulanabilecek evrensel bir geçerliliğe sahip görünürken, diğer bazıları örgütün doğasına, onu oluşturan parçalara, yapılara ve kültüre ağır bağımlılık özellikleri göstermektedir. Şimdiye kadar yapılan bir çok tanım, strateji gibi hayli kompleks bir kavramın sadece bir boyutunu öne çıkarmakta, diğer boyutlarını ihmal etmektedir. Strateji, devletin bütün kritik aktivitelerini ve fonksiyonlarını kapsayan ve bunlara birlik, yön ve amaç duygusu sunan ve çevre faktörleri tarafından uyarılan değişiklikleri sağlayan veya kolaylaştıran çok boyutlu bir kavram olarak görülebilir (25).

Yukardaki stratejinin tanımlarında da anlaşılaacağı üzere yapılacak bütün faaliyetlerde, planlarda bir stratejinin belirlenmesi şarttır (126).

Stratejinin şu ana kadar yapılan en yaygın tanımlarından da anlaşılaacağı gibi, strateji amaçlara ulaşabilmek için alınan tedbirleri ve düzenlemeleri kapsamaktadır. Tüm örgütlerin varlığını sürdürmek ve etkinliğini artırmak için izleyeceği yol olarak da değerlendirilebilir (80).

3. 3. 1. Stratejinin Genel Özellikleri

Stratejinin genel özellikleri aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür (34);

1. Strateji, bir analiz etme sanatıdır.
2. Strateji, amaçlara bağlı bir unsurdur.
3. Strateji, belirleyenin çevresiyle olan ilişkilerini düzenler.
4. Strateji, devamlı olarak tekrarlanan işlerin aksine, uzak geleceğe bağlı bir düzeni ilgilendirir.
5. Strateji, belirleyenin bütün finansal ve beşeri kaynaklarını uyum içinde yöneten ve faaliyete geçiren bir unsurdur.
6. Strateji, karmaşık ve dinamik bir çevrede planların faaliyet sahalarını belirler.
7. Strateji, karmaşık ve dinamik bir organizasyonda beşeri unsuru cesaretlendirme ve harekete geçirme aracıdır.

3. 3. 2. Stratejinin Benzer Kavramlarla İlişkisi

Strateji, bazı kavramlarla sık sık karıştırılmaktadır. Bu kavramlarla strateji arasındaki benzer ve farklı yönlerin belirtilmesinde yarar vardır. Bu kavramlardan bazıları amaç, hedef, misyon, politika, program, yöntem, plan, vizyon, taktik, işlem, prosedür ve kural'dır. Bu kavramlar kısaca açıklanmaya çalışılacaktır.

3. 3. 2. 1. Strateji, Amaç ve Hedef

Amaç, yön ya da yönleri açıklamaktadır. Güçlerin ve kaynakların hangi yöne doğru harekete geçirileceğine ilişkin tercihleri tanımlar. Amaç kavramsaldır, ilerlemenin yönünü belirler (110).

Amaç, insanları ve kurumları ileri götüren tutkudur. Amacın bilincinde olmak kurumsal gelişmenin en önemli şartlarından biri haline gelmektedir. Çoğunlukla amaç, kuruluşun misyonu ile çok yakından bağlantılı olarak tanımlanır ve vizyonla karıştırılır (34). Bir kuruluşun gelecekte ulaşmayı düşündüğü durumu ifade eder. Amaç belirleme, stratejik yönetim sürecinin başlangıcından önce gelen bir aşamadır (14).

Hedef, ilerlenecek yön üzerinde ulaşılacak noktaları belirler. Bunlar güçleri çeken noktalardır. Hedef sayısalıdır. Bu özelliği ile uygulamadaki gelişmeleri izlememize ve değerlendirmemize yardımcı olur. Hedefler, bir anlamda, amaç yolu üzerindeki güç toplama ve değerlendirme duraklarıdır (110). Hedefler ise amaçlara erişmek için gerekli olan kısa dönemli aşama durumlarını oluşturur. Amaçlar, kuruluşun stratejileri ve planlarına yol gösteren birer unsur oldukları gibi, hedeflerin oluşmasına teşkil ederler (14).

3. 3. 2. 2. Strateji ve Vizyon

Vizyon, strateji olmadan sınanmamış düşünceler ve ham hayallerdir. Vizyon evresi, stratejik yönetim için çok önemlidir. Gelecekte ne gibi işlerin yapabileceğinin bolluğu ve zenginliği, yöneticinin görüş açısına ve derinliğine bağlı olarak bu evrede ortaya konulacaktır. Vizyon, strateji ve amaçlar için önemli kaynakları oluşturur (14).

Vizyon genellikle bir öngörü, bir kavram yada fikir, geleceğin tasarlanmış bir resmi yada bir ideoloji olarak anlaşılır (34).

3. 3. 2. 3. Strateji ve Misyon

Örgütlerin varlık nedenlerini açıklamak veya kuruluşların kendilerini ne tür bir kuruluş olarak görmek istedikleri hususuna, misyon adı verilir (14).

Misyon, daha ziyade hissedilir ve bu yüzden kurumun ve kültürün kalbinde yatar (34).

Misyon stratejinin açıklanmasından önce, yani örgütsel kaynakların tahsisinden önce belirlenmesi gereken bir husustur. Böylece kuruluş neyi yapacağını, hedef kitlesine ne gibi katkıda bulunarak onun bağrında yaşama ve gelişme imkanı elde edeceğini belirtmektedir. Strateji ise kaynakları misyon doğrultusunda nerelere, ne miktarda dağıtılacağını gösteren daha somut bir kavramdır (14).

3. 3. 2. 4. Strateji ve Politika

Strateji ve politika, yönetim alanında birbiriyle çok karıştırılan iki kavramdır. Politika yol gösterme ve belirlenmiş amaçlara ulaşmak için izlenen yol veya genel plandır. Bu bakımdan uygulamalarla ilgili ilkeler dizisini ve kurallar toplamını meydana getirir. Strateji ilerde meydana gelebilecek bütün durumların önceden tahmin edilemediği, kısmi belirsizlik şartlarında alınan karar türüdür. Strateji, bir kuruluşun amaçlarının ve politik yönelmelerinin toplamını oluşturur. Politika ise tespit edilmiş, amaçlara ulaşma yolları olarak belirlenir. Strateji, politikanın üzerinde daha ziyade tasarlama ve ileriye öngörme veya sezme ile ilgili bir kavramdır (69).

Politika, uygulamalarla ilgili ilkeler dizisini ve kurallar toplamını oluşturmaktır. Politika yeterli derecede tanımlanmış ve gerekli bilgilerle

donatılmış belirlilik anlamına ilişkin tercihleri öncelikleri tanımlamaktadır ve klavuz niteliğindedir (110).

Politikalar, alınacak kararları, yapılacak işleri yönlendiren ve düşünceleri kanallandıran genel ifadelerdir. Bunlar yapılacak işlerin çerçevesini ve kararların alınacağı çevreyi belirler. Politikalar sınırları çizer ve sınırlar içerisindeki olaylar söz konusu olunca yönetici ne gibi kararlar alınacağını kolayca bulur. Yöneticiler kuruluş politikasını belirlerken (kuruluş politikası belirlenirken), uzun vadeli geleceği de tahmin ve tespit edebilecek tarzda düşünmek zorundadırlar. Çünkü politikalar genellikle uzun bir süreci içerirler. Strateji, ileride meydana gelebilecek bütün durumların önceden tahmin edilemediği, kısmi belirsizlik şartlarında alınan karar türüdür (14).

Politika ile strateji arasında en önemli fark olarak, politikaların karar vermede bir düşünme rehberi olduğu, stratejinin ise bu rehber doğrultusunda amaçların oluşturulması ve kaynak kullanma kararlarının verilmesini sağladığı söylenebilir. Kısacası politikalar, kuruluşun uymayı arzu ettiği prensipleri belirtirken, strateji, amaçları ve arzu edilen bu prensipleri yerine getirmede kullanılacak araçları sunar (45).

3. 3. 2. 5. Strateji ve Taktik

Strateji, bir nizam, düzen ve tasarı ile ilgili düşünsel bir işlem, taktik ise harekete geçme ve uygulamanın ayrıntılı bir düzeni ile ilgilidir. Taktikler, stratejinin gerçekleşmesine yardımcı ayrıntılar ve hatta programlardır. Her stratejiyi uygulamaya koyacak mutlaka bir takım taktikler gereklidir. Bu yüzden taktik, stratejiyi gerçekleştiren bir araç, onun vazgeçilmez devamıdır (69).

Stratejiler yönetimin en üst kademelerinde belirlenir. Üst yöneticiler stratejileri belirlenirken, orta kademe yöneticiler taktikleri belirleme (yani stratejilerin nasıl gerçekleştirileceği konusunda karar verme) yetkisine sahiptir. Stratejiler arasında yöneticilerin seçenekleri ve karar verme imkanları taktiklere göre daha geniştir. Stratejiler genellikle kapsamlı, genel ifadelerdir. Taktikler ise büyük ölçüde ayrıntılardan oluşur (14).

3. 3. 2. 6. Strateji ve Yöntem

Yöntem kullanılış özelliği açısından politikaya benzerdir. Politika ve strateji, geniş bir alan yada temel bir problemi ele almasına karşılık, yöntem, normal olarak politikanın veya stratejinin uygulanış şekli ile ilgilidir. Bu bakımdan strateji ve politika kapsam bakımından yöntemden daha geniştir. Her üç kavramın müşterek yönleri, sürekli ve uzun süreli seçimlerden olmalıdır. Yöntem ile programın birbirlerine benzer yönleri, uygulamaya daha yakın olmaları ve bir işi veya bir işlemi ilgilendirmeleridir. Yöntemler çeşitli problemlerin çözümünün de kullanılan usullerden ibarettir. Bu açıdan bakılırsa, stratejik planlama da bir problem çözme yöntemidir (69).

3. 3. 2. 7. Strateji ve Plan

Strateji uzun vadeli seçimler ve araçlarla ilgilidir. Plan, amaçlara ulaşmak için araçlar ve yolların karşılaştırılması ve kabaca neyin nasıl yapılacağının tespit edilmesidir (14).

Plan, genel olarak strateji, politika, yöntem ve program olarak izah edilen bütün kavramları kapsamına almaktadır. Çünkü plan, kuruluşun çevresiyle veya

çevresel gelişmesiyle sıkı sıkıya ilgilidir. Plan, rakamlandırılmış amaçların tespiti ve amaçlara ulaştıracak “amaç fonksiyonun” maksimizasyonu ile ilgilidir (69).

3. 3. 2. 8. Strateji ve Program

Program, süreleri belirlemek, ayrıntılı faaliyetlerin uygulanacakları yer ve zamanları ve bunların kimler tarafından nasıl yapılacağını tespit etmektir. Program, tam belirlilik hallerini ve çok kısmi riskleri içermektedir. Bir olayın en ince ayrıntılarını, yer, zaman, şahıs ve usul göstererek belirlemektedir. Strateji, kuruluşlarda meydana gelecek bütün olay ve hareketlerin, uzun süre içinde öngörülmesini ve bunların kuruluşun amaçları yönünden değerlendirilmesi ve seçilmesini gerektirir. Programlar daha alt kademelerle ve uygulamalarla ilgilidir (69).

3. 3. 2. 9. Strateji ve İşlem

Proses (İşlem), katma değer yaratan, fonksiyonel ve sırasal bir ilişkiler bütünlüğü oluşturan, genel ve toplu faaliyetlere ilişkin ardışık adımların oluşturduğu genel işlemler dizisidir (110).

3. 3. 2.10. Strateji ve Prosedür

Prosedür, belirli bir amaca yönelik olarak yapılması gereken, operasyonel düzeydeki işlerin adım adım tanımlandığı ayrıntılı işlemler bütünüdür. Prosedür, bir politikanın uygulanış biçimi ile ilgilidir (110).

3. 3. 2. 11. Strateji ve Kural

Kurallar, uygulamaya ilişkin emirler bütünüdür. Strateji ise bir bütünü açıklamaktadır. Strateji belirleme ve oluşturma, tüm bu yakın kavramları, kapsamaları ve ilişkileriyle bir bütün olarak düşünmeyi ve değerlendirmeyi gerektirmektedir (110).

3. 3. 3. Bir Stratejinin Belirlenmesinde Dikkat Edilecek Hususlar

Stratejinin belirlenmesinde öncelikle dikkat edilecek husus, amaç ve hedeflerin belirlenmesine yönelik çalışmalarda yatmaktadır. Yol gösterici ve gerçekçi amaçların oluşturulması için gereken başlıca ilkeler şunlardır (124).

1. Amaçlar, açık ve seçik olmalıdır.
2. Amaçlar, gerçekçi ve çekici düzeyde olmalıdır.
3. Amaçlar, esnek olmalıdır.
4. Amaçlar, ölçülebilir olmalıdır.
5. Kısa ve uzun vadede erişilebilecek amaçları, birbirinden ayırmalıdır.
6. Amaçlar, uygulayıcılar tarafından benimsenmelidir.
7. Amaçlar, motive edici olmalıdır.
8. Amaçlar, her düzeyde birbirleriyle uyumlu olmalıdır

Yapılacak bütün faaliyetlerde, planlarda bir stratejinin belirlenmesi şarttır. Strateji muhakeme yapmanın geleceği öngörmenin ve yönetimin iyileştirilmesinin bir aracıdır. Kısaca büyüme ve dinamizm sağlayan en iyi araçtır (34).

3. 3. 4. Etkin Strateji Kriterleri

Strateji oluşturma, örgütlerin en önemli süreçlerinin başında gelir. Bu sürecin sonucunda stratejiler oluşur. Stratejisi olmayan bir kuruluş, başarısının ve başarısızlığının bilincinde değildir. Bir örgütün işi, son uçlarındaki başarısındaki süreklilik, bu iş sonuçlarının belli stratejilere dayandığının bilincinde olması ile mümkündür. Ancak başarılı sonuçlara ulaşabilmek için etkin stratejiler gerekir. Yani stratejilerin belli ilkler çerçevesinde üretilmesi gerekir. Aşağıda bu ilişkilere ilişkin açıklamalar verilecektir (110).

1. İyi strateji, açık, kararlı, iyi tanımlanmış ve anlaşılır yönlere ve hedeflere sahiptir. Strateji, her şeyden önce bir yön demektir. Bu noktada bir belirsizlik olmamalıdır.
2. İyi strateji inisiyatifte sahip olmalıdır. Girişimci bir anlayışla oluşturulmalıdır. Olaylara tepki olan değil, olayların akışını etkileyen, olayların önüne geçen bir özellik taşımalıdır.
3. İyi strateji, belli noktalarda, belli alanlarda odaklanmayı, yoğunlaşmayı sağlamalıdır.
4. İyi strateji, seçici olmalıdır.
5. İyi strateji, örgüt içi ve örgüt dışı farklılıkları ortaya koymalıdır. Farklılıkların belirginleşmesine fırsat ve ortam yaratmalıdır.
6. İyi strateji, esnek olmalıdır. Planlanabilir manevra arayış ve yeniden konumlanma becerisine sahip olmalıdır.
7. İyi strateji, bütünü kapsamalı, birleştirici ve bütünleyici olmalıdır.
8. İyi strateji bazı kilit kavramlar etrafında gelişir, Böylelikle büyüme, güvenlik gibi kavramlar çevresinde yoğunlaşma sağlanır.

9. İyi strateji, yalnızca öngörülmeven durumlarla değil, aynı zamanda bilinmeyen ile ilgilenir.
10. İyi stratejiler, bütüncüldür. Strateji bütünlüğünün bir hiyerarşisi vardır. Her alt strateji üst stratejiyi destekler. İyi strateji, kritik durumlarda ve noktalarda en iyi olmalıdır.
11. İyi strateji, güvenli olmalıdır. Genel olarak çevreden gelebilecek sürprizleri karşılayacak güveni içermelidir.
12. İyi strateji sürprizleri kapsamalıdır. Etkileyebileceği dış unsurları, örneğın rakipleri, beklenmeyen zamanda, hazırlıksız yakalayacak hıza, gizliliğe ve zekaya sahip olmalıdır.

3.4. Stratejik Yönetim

Tüm dünyada globalleşme, hızlı teknolojik değişim, yeni oluşan pazarlar, müşteri beklentilerinin değişmesi vesaire nedenler sonucu ortaya çıkan ve her geçen gün giderek daha da ezici rekabet karşısında, kuruluşlar daha stratejik düşünmek, stratejik planlamaya ve stratejik karar almaya eskisinden daha fazla önem vermek zorunda kalmışlardır (14).

Geçmişten gelip bugün var olan ve geleceği etkilemesi muhtemel eğilimleri göz önüne alarak, geleceğe yönelik stratejik planlama yapılmasını, stratejik öngörü sağlar. İster askeri, isterse kuruluşlara yönelik, isterse yönetimler için olsun, geleceğe yönelik amaç ve hedeflere ulaşılması için olasılıklı strateji planları hazırlanır ki, işlem sürecinde beklenmeyen durumlarla, farklı gelişmelerle karşılaşılırsa, uygulanacak yeni modele hızla geçilebilmelidir (14).

Hızla değişen dünyada, bireylerin, kuruluşların ve hatta ülkelerin ayakta kalabilmeleri için stratejik düşünmeye ve stratejik karar almaya her zamankinden daha fazla ihtiya ı vardır. Romalı şair Ovid bir sözünde; “Bugüne hazır olmayanın, yarına hazır olması daha güç olacaktır” demiştir. Bugün dünyada gelişmiş ülkeler belirledikleri “ lke Stratejileri” ile bugüne hazırlanmanın ötesinde, geleceğe hazırlanmak için büyük çabalar içerisindedirler. Aynı şekilde, globalleşen dünyada artan rekabet ortamında kuruluşlar, hızla Değişim Mühendisliği ve Stratejik Yönetim tekniklerinden yararlanarak, organizasyonel yapılarını, sistemlerini, süreçlerini yeniden yapılandırmaktadırlar. Geleceğin şartlarının çok daha rekabetçi olacağına şüphe yoktur. Bunun farkında olanlar, geleceği kazanmak için şimdiden mücadele içerisindedirler. Değişimin en başta bireylerden başlaması gerekir. Birey olarak eğer daha iyi şartlarda yaşamak isteniyorsa, stratejik düşünme yeteneğine sahip olmaya ve stratejik karar almanın önemine inanmak gerekir. Aynı şekilde, kamu ve özel sektörde faaliyet gösteren tüm organizasyonların, stratejik yönetimi mutlaka öğrenmeleri ve uygulamaları gerekmektedir. Yine dünyada yerini almak isteyen ülkelerin, geleceğe yönelik “Atılım Stratejileri”ni süratle belirlemeleri ve uygulamaları önem taşımaktadır (6).

Büyük Hun Hükümdarı Attila’nın tarihte kazandığı zaferlerin gerisinde, onun stratejik düşünme yeteneği yatmaktadır. Attila’nın bir sözünde; “Geçmişimizi incelemekten asla vazgeçmemeliyiz. Ge mişimizdeki yanlışlar, disiplinsiz strateji ve taktikleri bir kenara bırakarak geleceğe hazırlanırken, savaş meydanlarında kalan Hunların kemiklerini hatırdan çıkarmamalıyız. İyi belirlenmiş bir hedef ile Hun birliğini kurarak, yeni ilke ve politikalar

belirlemeliyiz. Tüm düşmanlara ve engellere karşı mükemmel olabilmek için bir kez daha ve sonsuza dek plan yapmalıyız” demiştir (6).

Stratejik yönetim kavramı, yönetim alanında 20. yüzyılın ikinci yarısında kullanılmaya başlanmıştır. O dönemlerde anlam olarak konu üzerinde henüz bir fikir birliğine varılmamış olsa da, strateji, örgütün çevresi ile arasındaki ilişkileri düzenleyen ve rakiplerine üstünlük sağlayabilmek amacıyla kaynaklarını harekete geçiren, bir anlam taşımaktadır (54).

Stratejik yönetim düşüncesinin evrimi incelendiğinde, bir davranış ve bir tutum, bir yaklaşım olarak çok eski dönemlere kadar uzandığını söylemek mümkündür. Stratejik yönetim düşüncesinin bilimleşebilmesi için öncelikle yönetim düşüncesinin neden ve sonuç ilişkisi üzerinde durulmuştur. Bu oluşum, endüstri devrimi sonrasına yani yaklaşık olarak 1880’li yılları kapsamaktadır. Stratejik düşüncenin geçirdiği bilimsel evreleri, aşağıdaki gibi Tablo 1’de göstermek mümkündür (110);

Tablo 1. Stratejik Düşüncenin Geçirdiği Bilimsel Evreler

Yıl	Bilimsel Olmayan Yönetim Dönemi
1880	Bilimsel Yönetim Döneminin Başlangıcı
1950	Planlama
1960	Uzun Vadeli Planlama
1965	Toplu Planlama
1970	Stratejik Planlama
1980	Stratejik Yönetim
1985	Stratejik Senaryolar
1990	Stratejik Görüş

Günümüz dünyasının kuruluşlarının veya örgütlerinin temel amacı, topluma en iyi hizmeti en verimli ve etkin şekilde sunacak strateji ve yöntemlerinin geliştirilmesi ve böylece hedef ve amaçlara ulaşılmasıdır. Bu da

ancak, çok hızlı değişen dünyada bu değişimlere karşı kuruluşların ayak uydurabilmesi için uzun dönemli vizyona sahip olmaları ve bu uzun dönemli perspektif ile gerekli stratejilerin belirlenerek uygulamaya konmasıyla mümkündür. Stratejisi olmayan bir kuruluş, önünü göremeyen ve yönü olmayan kuruluştur. Günlük rutin çalışmalar, uygun ve ahenkli bir hedef oluşturamaz. Bu bağlamda söylenen şu söz stratejinin önemini vurgulamaktadır. Strateji, stratejik harekete rehberlik edecek planları, manevraları, modelleri, pozisyonları ve perspektifleri geliştirerek, bir örgüt için bir odak noktası, uyum ve ahenk ile amaç yaratmak için kullanılır (105).

Günümüzde, çoğu ülkelerdeki kamu yönetimleri, ürettikleri mal ve hizmetlerde kaliteyi, verimliliği, etkinliği ve hakkaniyeti en  ndeki hedefler olarak görmektedirler. Bunu başarmak için de yeni anlayışlar geliştirilip benimsenmektedir. Özellikle  zel sektörde geliştirilen yöntemler kamu kesimindeki örgütler tarafından adapte edilmeye çalışılmaktadır. Bunlardan en önemlisi belki de stratejik yönetim anlayışıdır. Stratejik yönetim anlayışı ile kamu örgütlerinde uzun dönemli stratejiler geliştirilerek vizyon oluşturulması amaçlanmaktadır. Böylece stratejik planların en iyi şekilde nasıl uygulanacağı ve hedefleri başarmak için yapılması gerekenler stratejik yönetimin konusu olmuştur (80).

Örgütler, stratejilerini belirlemekle değişim doğrultusunda bir yön belirlemiş olacaklar ve bu yön doğrultusunda yeni hedeflerini belirleyeceklerdir. Bu bağlamda ele alındığında stratejisi olmayan örgütler veya stratejisini belirlemeyen örgütler gelecek için kendilerinden emin olamayacaklardır. Çünkü örgütün geleceği önceden planlanmamış ve belirsizlik içinde kalmıştır. Bu

durumda da başarısızlık doğal bir sonuç olacaktır. Stratejinin bulunmadığı örgütlerde kaynaklar etkin ve verimli kullanılamazlar. Çünkü mali ve beşeri güçleri veya kaynakları ekonomik bir kullanacak derinliğine bir stratejik analiz yapılmamaktadır (80).

Ayrıca günümüzde Stratejik Yönetim, yönetim biliminde çok önemli araştırma alanlarından birini oluşturmaktadır (6).

Savaş ve rekabet gibi başarılı olma ve hayatta kalma ile ilgili mücadelelerin, en az askeri hayat kadar iş dünyasında da geçerli ve önemli olduğu görülmektedir. Sanayi devrimi ile beraber değişen, kurumsallaşan ve gelişen iş dünyasının ihtiyaç ve problemleri ile eş zamanlı olarak gelişen yönetim bilimi askeri hayattan adımı aldığı strateji kavramını kendi alanında geliştirmiştir (9).

Stratejistlerin üzerinde durdukları stratejik konular, kuruluş için çok önemli olan uzun vadeli kararlarla ilgilidir. Bunlar genelde, tam belirli olmayan ve kontrol edilemeyen gelecekle ilgili olarak, kuruluşun ürünlere, pazarlara ve rakiplere yönelik tercihlerini içeren kararlardır (12).

Stratejik yönetim, stratejik düşünmenin ve bu düşüncenin ardındaki felsefenin yaşama geçirildiği, sistematik yaklaşımın adıdır (110).

Stratejik yönetim süreci, genelde rasyonel ve bütünleşmiş bir planlama yaklaşımının sonucudur. Süreci oluşturan sıralı aşamalar, aynı zamanda proaktif bir planlama felsefesini yansıtır. Bu yaklaşımın en önemli unsuru, stratejik planlama ve yönetimin kapsamlı olması gerekir (77).

Geleceği kurgulama boyutu, özü itibariyle, kurumların şimdi nerede olduğundan hareketle, gelecekte nerede olmak istediğine dair bir hedef/yön belirlemektedir. Stratejik yönetim, örgütlerin sadece günün sorunlarına kafa

yormakla kalmamasını, geleceğin inşasına aktif biçimde yönelmesini, gelecekteki güç kaynakları üzerinde yoğunlaşarak, onlardan nasıl yararlanabileceğini, bunun için gerekli kaynak tahsisini, nasıl örgütlenme yapılması gerektiğini önceden düşünerek cevaplamasını gerektirir. Bu düşüncenin arkasındaki gizli varsayım, gelecekte nerede olmak istediğine karar veren ve bu doğrultuda bilinçli bir uygulama gerçekleştiren örgütler, bunu yapamayanlardan daha avantajlı olacaklardır, biçiminde ifade edilebilir (25).

Stratejik yönetim, geleceğin bir planının yapılması değildir. Nitekim kuruluşun çevresi devamlı değiştiğine göre, planlar bir defa yapılarak bunlar değişmez kalıplar haline getirilemez (85). Bir başka ifadeyle, stratejik yönetim, ezici bir rekabetle yüz yüze bulunan kuruluşların, rakipleri ile yarışabilmeleri için ne yapmaları, ne tür stratejiler izlemeleri gerektiğini inceleyen, bir araştırma alanıdır. Stratejik yönetimin asıl amacı, stratejiler oluşturmak, bunları uygulamak ve sonuçlarını denetlemektir (6).

Stratejik yönetimin temel sorusu, gelecekte ne yapılacağı değildir. Bilinmeyen ve görünmeyen gelecekte istediğimiz olayların oluşması için şimdi, bugün nelerin yapılacağının belirlenmesidir (110).

Stratejik yönetim, hem çevrede hem de örgüt içinde değişimi yaratma, adapte olma ve sezmeyi içerir. Örgütün yarışmacı geleceğini yaratma ve oluşturma kadar, geleceğin anlaşılmasına da yardım eder (73). Stratejik yönetimin amacı, kuruluşların giderek daha değişken özellik kazanan çevresel şartlara uyumunun sağlanmasıdır. Stratejik yönetimle hedeflenen, kuruluşları çevresel değişkenlerle birlikte düşünmek ve yönetsel kararları olası çevresel değişimleri göz önüne alarak vermektir. Stratejik yönetimde önemli olan, geçmişteki

başarıları tekrar etmek değil, beklenilmeyen durumların üstesinden gelmek ve çevre problemlerini halletmektir (80).

Stratejik yönetim, stratejinin üç boyutunu adres gösterir. Bunlar; şartlar, esaslar ve süreçlerdir (106).

1. *Şartlar:* Kuruluşun faaliyetlerindeki dışsal çevreyi (teknolojik, ekonomik, politik, yasal kaynaklar ve kurumsal değişimler) ve örgütün içsel çevresini (kültür, yapılar ve süreçler) ifade eder.
2. *Esaslar:* Kuruluşun kendi konumunu nasıl seçtiği, üstünlükleri, endüstri, pazar ölçeği, ürün aralığı gibi unsurlara ait dışsal çevreyi ifade eder.
3. *Süreçler:* Kuruluşun seçimlerinin ve strateji araçlarının nasıl olduğu ile ilgilidir.

Stratejik yönetim, planlama, örgütlendirme, yürütme, denetim gibi temel yönetim işlevlerini ortadan kaldırmaz. Stratejik yönetim üst kademenin ilgilendiği özel bir yönetim tarzıdır. Stratejik yönetim, örgütün dış çevresiyle ilgili teşhis ve çözümlemeleri kapsar ve örgütün gelecekte nerede olacağıyla ilgili soruları cevaplar. Bu yaklaşımdan hareketle stratejik yönetim, kuruluşun dış çevresiyle olan ilişkilerinin düzenlenmesi ve örgütsel yönün belirlenmesiyle, buraya ulaşmak için yapılacak işlerin planlanması, örgütlenmesi, koordinasyonu ve kontrol edilmesi süreci olarak tanımlanabilir (45).

Stratejik yönetim alanında önemli çalışmaları bulunan John M. Bryson Stratejik yönetimi, “Bir organizasyonun ne yaptığını, varlık nedenini ve gelecekte ulaşmak istediği hedefleri ortaya koyan bir yönetim tekniğidir” şeklinde ifade edilmiştir (30).

Yine yönetim bilimi alanında çalışmalar yapan bir başka araştırmacı, W. Barry ise stratejik yönetimi şu şekilde tanımlamaktadır; “Stratejik yönetim, bir organizasyonun gelecekte varmak istediği hedefleri ve bu hedefe nasıl ulaşılabileceğini gösteren süreci analiz eder (26).”

Stratejik yönetim, stratejik planlama ve denetimi de kapsayacak şekilde, kuruluşun bulunduğu nokta ile ulaşmayı arzu ettiği durum arasındaki yolu ifade eder. Kuruluşun amaçlarını, hedeflerini ve bunlara ulaşmayı mümkün kılacak yöntemlerin belirlenmesini gerektirir. Uzun vadeli ve geleceğe dönük bir bakış açısı taşır. Kuruluş bütçesinin uzun dönemli amaç ve hedefleri ve öncelikleri ifade edecek şekilde hazırlanmasını, kaynak tahsisinin bu önceliklere göre yapılmasını ve sonunda hesap verme sorumluluğunu içerir (51).

Stratejik yönetim (11);

1. Bilgi ve iletişim teknolojileri.
2. Politik ve ekonomik sınırların kalkması ve bütünleşmesi.
3. Kuruluşların özelleştirilmesi ve küreselleşmesi.
4. Kültürün uluslararası hale gelmesi ve tüketicilerin bakış açıları.
5. Pazarın talep yanlı dağılımıdır.

Stratejik yönetim, geleceğe yönelik çabalardır. Geleceğe nasıl bakıldığı vizyonla ifade edilir ve geleceğe dönük çabalar misyonla somutlaştırılır. Örgütün dış çevresinden gelecek fırsat ve tehditleri bilmesinin yanında kendi gücünün veya zayıf yönlerinin farkında olmasını da gerektirir (5).

Stratejik yönetim, örgüt açısından rekabete dayanan hareketleri ve yöneticilerin örgütün çalışmasında kullandıkları, örgüt yaklaşımlarının bütün düzenini içeren bir yaklaşımdır. Örgütün stratejisi, örgütün hedeflediği pazarda

yer edinmesi, başarılı bir şekilde rekabet etmesi ve müşterilerini memnun edecek iyi örgüt performansına ulaşmak için sahip olduğu “oyun planı”nı yönetmesidir. Bu yönüyle strateji, müşteri bağlılığı sağlamak ve rakipler üzerinde sürdürülebilir rekabet avantajı sağlamak için bir eylem planı yanında, işleri yürütmek için de bir yol haritası sağlar (141).

Çeşitli tanımların ortak yönleri bir araya getirildiğinde stratejik yönetimin, tepe yöneticilerinin özel bir uğraş alanı olduğunu, iç ve dış çevre analizinin yapıldığını ve bu değerlendirmelere göre örgütsel yönün uzun vadeli bir bakış açısıyla belirlendiğini, belirlenen amaçlara ulaşmak için yapılması gereken işlerle, kullanılması gereken yöntemlerin formüle edildiğini, stratejiler denilen bu proje, tutum ve davranışların uygulanmasının ve ne ölçüde gerçekleştirildiğinin ölçüldüğü bir yönetim faaliyeti olduğu anlaşılmaktadır. Stratejik yönetim, bir kuruluşun aşağıdaki dört temel soruya vereceği cevaplarla ilgilidir (82).

1. Neredeyiz?
2. Nereye gitmek istiyoruz?
3. Gitmek istediğimiz yere nasıl ulaşabiliriz?
4. Başarımızı nasıl takip eder ve değerlendiririz?

Stratejik yönetim, bir kuruluşun hedef ve amaçlarını tanımlayarak bu amaçlara ulaşabilmek için gereken kaynaklarını bu yönde kullanmasıdır (74).

Stratejik yönetim, bir kuruluşun uzun dönemli performansını tanımlayan yönetsel kararların ve faaliyetlerin uygulanmasıdır. Bunlar, çevresel izleme, strateji oluşturma (stratejik ya da uzun dönemli planlama) strateji araçlarını değerlendirme ve kontrolünü içermektedir. Stratejik yönetim çalışmaları, bu nedenle, kuruluşun güçlü ve zayıf yönlerini açığa çıkaran, çevredeki fırsat ve

tehditlerin değerdendirilmesi ve izlenmesi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Aslında bir kuruluş politikası olarak adlandırılan stratejik yönetim de, uzun dönemli strateji ve planlama baskındır (144).

Stratejik yönetim, kurumun gelecekte yer alacağı pozisyonu belirlemeye yönelik süreci kapsamaktadır. Stratejik yönetim, sürekli iyileştirme ve kaliteye yönelik çabalar, bütçeleme, kaynak planlaması, program değerdemesi performans gözlemlene ve raporlama faaliyetlerini bütünsel hale getirir (15).

Bazı yönetim uzmanları da Stratejik planlama ile Stratejik yönetim'in aynı anlama gelmediklerini, stratejik planlamanın esasen stratejik yönetimde bir aşamayı oluşturduğunu ifade etmektedirler. Bir kuruluşta amaçların değerdleştirilmesi için stratejiler oluşturulurken, ilk aşamada bu stratejilerin bir planlaması yapılır, daha sonra bu planlanan stratejiler uygulanır. Son aşamada ise uygulama sonuçları gözden geçirilir ve denetlenir. Bu nedenle, stratejik planlamayı, stratejik yönetim kavramından ayırmak gerekir (6).

Bir örgütün bütün yönetim kademelerinde, fonksiyonel bölümlerinde, faaliyet gösterdiği bütün iş alanlarında, yönetim becerilerinin, örgütsel sorumlulukların, değerdlerin, stratejik ve uygulamaya dönük karar mekanizmalarını birbirine bağlayan idari sistemlerin, hep birlikte değerdştirilmesi, ancak stratejik yönetimle mümkündür. Stratejik yönetimde, stratejik bakış ve davranış bütün organizasyona nüfus eder (81).

Stratejik yönetimde geleceği karşılamak yerine, onu öngörülen şekilde biçimlendirmek, kendi geleceğine sahip olmak, bütün organizasyonun hedefi olur. Günümüzde her tür ve büyüklükteki firmaların başarılı olabilmeleri, stratejik olarak yönetilebilmelerine bağlıdır (136). Strateji olmadan, yöneticilerin, farklı

eylem inisiyatiflerini tutarlı bir bütün içerisinde bir araya getirecek bir çerçeveleri olmadığı gibi, bölümler arası işlemleri bir takım çalışması içerisinde birleştirmeleri için bir planları da olamaz. İyi düşünülmüş bir stratejinin uygulaması yalnızca örgütsel başarı için kanıtlanmış bir reçete değil; aynı zamanda idari üstünlüğün en iyi testidir (125).

Stratejik yönetim, özetle örgütün dış çevresiyle ilgili teşhis ve çözümlemeleri kapsar ve örgütün gelecekte nerede olacağı ile ilgili soruları cevaplar. Kuruluşun dış çevresiyle olan ilişkilerinin düzenlenmesi ve örgütsel yönün belirlenmesi, buraya ulaşmak için yapılacak işlerin planlanması, örgütlenmesi, koordinasyonu ve kontrol edilmesi süreci olarak tanımlanabilir (45) veya Stratejik yönetim, özel sektör, kamu sektörü ve üçüncü sektörde (kar amacı gütmeyen gönüllü sektörde) faaliyet gösteren tüm kuruluşlarda, geleceğe yönelik amaç ve hedeflerin belirlenmesine ve bu hedeflere ulaşılabilmesi için yapılması gerekli işlemlerin tesbit edilmesine imkan sağlayan bir yönetim tekniği olarak tanımlanabilir (6).

Bu tanım içerisinde her ne kadar isim olarak belirtilmese de, Vizyon, Misyon, Strateji ve Aksiyon olmak üzere başlıca dört unsur yer almaktadır. Bu dört kavramı aşağıdaki belirtmek belirtmek mümkündür.;

a. Vizyon: Vizyon, yöneticilere güçlü bir dürtü sağlayarak, motivasyonlarını artırır. Vizyonun örgüt çalışanları tarafından paylaşılması gerekir. Stratejik yönetimde “paylaşılan vizyon” dan söz edilir. Vizyonun paylaşımını sağlayabilmek için üst yöneticiler diğer çalışanların görüşlerini de alması gerekir (45). Vizyon, gelecekte arzulanan pozisyonun kavramsal bir biçimde ifadesidir (15).

Daha çok gelecek kurgusu ile ilgilidir. Diğer bir ifade ile, teknolojiye, yaşam biçiminde, çalışma stiline, yasal ve yapısal düzenlemelerde değişiklikler sağlayacak arzulan bir geleceğin tasarlanmasıdır (25).

Bugünün imkanlarını aşan, hayal edilen bir olasılık, bugünü yarına bağlayan entelektüel bir köprü, geçmişini haklı çıkarmak için değil, geleceğe bakmak için oluşturulan bir temeldir. Vizyon, olumlu davranış, büyüme ve dönüşüm konularında liderlere yardımcıdır (36).

Vizyon, bir örgütün hangi durumda olmayı arzuladığına ilişkin geleceğe bakışıdır. Gelecekte hangi durumda olmasını bilen örgütler geçmiş referanslı veya günü birlik değişimler içerisinde dalgalanan örgütler değil, bugünden yarını inşa etmeye yönelmiş, gelecek referanslı örgütler olacaktır. Nereye gideceğini bilmeyen bir gemi için varılacak bir hedeften söz edilemez. Bugün neredeyiz ve gelecekte nerede olmak istiyoruz biçimindeki bir değerlendirme içerisinde olan bir örgüt, mevcut durum ile gelecek arasındaki farkı gidermeye yönelik bir yaratıcı gerilim içerisine girecektir. Ayrıca, gelecekte varılmak istenen durumun belli olması, örgütün bugünkü tercihlerinde tutarlı olması kolaylığını da sağlayacaktır (25).

Vizyon (29);

1. Rota yerine hedefler açıkça belirtilmelidir.
2. Uygun bir şekilde biçimlendirilmelidir.
3. Artılmış olmalıdır.
4. Erişilebilir olmalıdır.
5. Hedeflerin tanımlanmasına yardımcı olmalıdır.
6. Stratejinin geliştirilmesine kılavuzluk etmelidir.

7. İletişim aracıdır.
8. Kısa, tutarlı, ve odaklanmış ancak esnek olmalıdır.

Vizyon ifadesi, kurumun gelecekte alacağı biçimin ifadesinden daha öte, güçlü ve etkileyici bir içerik taşımalıdır (15).

Vizyon, örgütlerin kurumsal kültürünü, dünya görüşünü, gelecek perspektifini, yöneticilerin evren algısını, vs. belirleyen paradigma işlevi görür. Daha somut bir ifade ile, bu anlayış doğrultusunda düşünüldüğünde, öncelikle yapılması gereken örgütün uzun dönemli hedeflerinin belirlenmesidir. Burada en dikkat çekici nokta, hedef belirlemeye yapılan vurgudur. Chandler (1962)'in iddiasına göre, başarılı örgütlerin ortak özelliği, hedef belirlemede çok iyi olmalarıdır. Bir örgütün diğer önemli kararlarına, özellikle, örgütlenme biçimine, hedef tayininden sonra ve onunla uyum içinde olacak biçimde karar vermek, başarı için ön şart olarak görülmelidir. Stratejik hedefler, örgütün şimdi nerede olduğundan hareketle, gelecekte nerede olması gerektiğine dair bir yön belirlemesini belirtir. Stratejik hedef belirleme, bir aciliyet duygusu yaratma, örgütü başarı doğrultusunda yönlendirme ve insanları motive etme gibi aktif yönetim sürecini sağlar. Hedef belirlemenin yanında, stratejik yönetimin aşağıdakileri de içermesi gerekir (25);

1. Hangi yöntem, hareket tarzı, plan ve program ile hedeflere erişilebileceğinin belirlenmesi (politika belirleme),
2. Hangi araçlar veya kaynaklar ile (insan gücü, materyal, kuvvetler, lojistik vs) amaç veya hedeflerin başarılabileceğinin belirtilmesi gerekir.

Kısaca güçlü bir vizyon aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır (45);

1. İdealisttir; yürekten gelmesi, hissedilmesi gerekir.
2. Özgündür; örgüte aidiyeti belirgindir.
3. Ayırt edicidir; örgütün vizyonunu diğerlerinden ayırt edici özelliğe sahiptir.
4. Çekicidir; örgüt içinden olan ve olmayan kişilerin ilgisini çeker.
5. Kısa ve akılda kalıcıdır.
6. İlham verici ve iddialıdır.
7. Gelecekteki başarıları ve ideal olanı tanımlayıcıdır

b. Misyon: Sözlük anlamıyla misyon, bir kişi veya topluluğun üstlendiği özel görev anlamına gelir. Geleceğe nasıl bakıldığı vizyonla ifade edilir ve geleceğe dönük çabalar misyonla somutlaştırılır. Kuruluşun, çalışma alanını, var olma nedenini ortaya koyar. Örgüt misyonunun bir diğer fonksiyonu, örgüte onu diğerlerinden ayıran bir içerik kazandırmasıdır. Misyon her örgütte, “Varlık nedenimiz nedir?”, ”Ne yapmak istiyoruz?”, “Malımızın veya hizmetimizin üstün ve ayrıcalıklı tarafları nelerdir?” sorularına anlamlı ve birbiriyle tutarlı cevaplar verilmesini gerektirir (51).

Misyon gelecekte ulaşılması istenen hedefe yönelik görev ve kararlılık ifadesidir (6). Misyon, bir örgütün varlık nedenini belirtir (25).

Misyonu anlamak için önce onu çoğunlukla karıştırıldığı vizyondan ayırmak gerekir. Vizyon, bir kurumun gelecekte bir resim ya da zihinsel görüntü olarak ne hedeflediği anlamını taşır. Misyon ise daha çok bugün ile ilişkilidir (amaçla, iş felsefesiyle, kültürle). Bu kişilerin değerleri ve inançlarıyla, şevk ve gururuyla ilgilidir. Misyon, daha ziyade hissedilir ve bu yüzden kurumun ve kültürün kalbinde yatar (34).

Misyon (29);

1. Vizyonu düzenlemelidir.
2. Girişimin analizini desteklemelidir.
3. Kuruluşun faaliyet alanını tanımlamalıdır
4. Amaçların tespitinde rehberlik etmelidir.
5. Stratejik alternatiflere açıklık getirmelidir.
6. İletişim aracı olmalıdır.
7. Değişim zamanlarında sabit referans noktası olmalıdır.
8. Ortak görüş veya empoze etmek sureti ile oluşturulabilir.

Misyon, sürekli, bir kere ulaşmakla ortadan kalkmaz. Yöneticilerin kararlarını, çalışanların davranışlarını etkiler ve biçimlendirir. Nicelikle ilgili olmaktan çok, nitelikle ilgilidir. İçe dönük değil, dışa dönüktür. Örgüte özgü ve ayırt edici iddiadır (45).

Kararların verilmesine dayanak oluşturan bir temeldir. Her bir ekip üyesinin başvuracağı ana kaynaktır. Etkili misyonlar, ekiplerin var oluş nedenlerini bilme ihtiyacına cevap verirler.

1. Kimsiniz?
2. Ne yapıyorsunuz?
3. Kim için yapıyorsunuz?
4. Niçin Yapıyorsunuz?
5. Sizi, özel kılan nedir (16)?

Misyon ifadesi, kurumun ya da uygulanan programların neyi kimin için yaptığını ifade eder (15). Misyon, vizyona göre daha somut ve ölçülebilir özelliğe sahiptir (88).

c. Strateji: Strateji, belirlenen hedeflere ulaşmak için, temel amaçlar, gayeler veya hedefler ve önemli politikalar, planlar bütünüdür (91).

Strateji (29);

1. Misyon ve vizyon ile tutarlı olmalıdır.
2. Kuruluşun hedeflerine ulaşabilmesine dair eylemlerdir.
3. Devamlı gözden geçirilmelidir.
4. Organizasyonun yapılanmasını yönlendirmelidir.

Strateji, kuruluşun çeşitli fonksiyonları arasında meydana gelen karışıklıkları açıklığa kavuşturan ve genel amaçları belirleyen özellikleri düzenleyen, ekonomik bir ortamda kuruluşun optimuma ulaşması ile ilgili seçimsel kararlar bütünüdür (69).

d. Aksiyon: Belirlenen stratejiler çerçevesinde izlenecek yollardır (6).

Stratejik planın yürütülmesi ve kaynak dağılımına rehberlik edebilmesi için, strateji ve adımların belirlendiği aksiyon planları yapılmalıdır (15).

Stratejik yönetimde de bu dört kavram büyük önem taşımaktadır. Stratejik yönetimin esasen bu dört kavramı içeren bir yönetim tekniği olduğu söylenebilir (6). Ülkemizde henüz yeterince uygulanmayan ve önemi anlaşılamayan stratejik planlama, kuruluşların hayatta kalabilmeleri ve rakiplerinden ayrılarak farklı bir konumda bulunmaları için çok büyük önem taşımaktadır (14).

Stratejik yönetim, stratejik planlama ve denetimi de kapsayacak şekilde, kuruluşun bulunduğu nokta ile ulaşmayı arzu ettiği durum arasındaki yolu ifade eder. Kuruluşun amaçlarını, hedeflerini ve bunlara ulaşmayı mümkün kılacak yöntemlerin belirlemesini gerektirir. Uzun vadeli ve geleceğe dönük bir bakış açısı taşır. Kuruluş bütçesinin uzun dönemli amaç ve hedefleri ve öncelikleri ifade

edecek şekilde hazırlanmasını, kaynak tahsisinin bu önceliklere göre yapılmasını ve sonunda hesap verme sorumluluğunu içerir (51).

Stratejik Yönetim düşüncesinin temel felsefesinin, herhangi bir zaman ve çevre içinde örgütlerin varlıklarını sürdürebilmelerini sağlayacak oyun planlarının geliştirilmesi ve yönlerinin belirlenmesi görüşlerine dayandığı söylenebilir (110).

Stratejik yönetim, stratejilerin planlanması için gerekli araştırma, inceleme, değerlendirme ve seçim çabalarını planlanan bu stratejilerin uygulanabilmesi için örgüt içi her türlü yapısal ve motivasyonel tedbirlerin alınarak yürürlüğe konması, daha sonra da stratejilerin uygulanmadan önce amaçlara uygunluk açısından bir defa daha kontrol edilmesini kapsayan ve kuruluşun üst düzey kadrolarının faaliyetlerini ilgilendiren süreçler toplamıdır (69).

Uzun vadeli örgütsel amaçlara ulaşabilmek için örgüt ve çevresi ile üstün bir uyum sağlayacak stratejileri formüle etme ve uygulamada kullanılan karar ve eylemler bütünü olan stratejik yönetim vasıtası ile üst düzey yöneticiler örgütün geleceğine yön verirler (40).

Stratejik yönetim sayesinde yöneticiler (86, 123);

1. Organizasyonun yapması gereken işi belirleyerek bir vizyon ve misyon oluşturma,
2. Vizyona ve misyona dayanarak amaçları belirleme,
3. Amaca ulaşmak için gerekli stratejiyi belirleme,
4. Belirlenen stratejiyi etkili ve verimli bir şekilde uygulama, sonuçları kontrol ederek geri besleme edinme işlerini yaparlar.

Özellikle üst düzey olmak üzere her düzeydeki kuruluş yönetisinin yapması gereken, sistemin yürümesi için gerekli olan ve stratejik yönetimin temellerini oluşturan, 14 farklı fonksiyon vardır (118);

1. Temel amaçları belirleme,
 2. Temel amaçlara uygun stratejiler planlama,
 3. Fonksiyonel planlar yapabilmek için daha ayrıntılı amaçlar, yani hedefler belirleme,
 4. Bir kuruluş kültürü oluşturma,
 5. Politikalar belirleme,
 6. Belirlenen amaçlara, stratejilere ve politikalara uygun olarak organizasyon planı yapma,
 7. Organizasyon planına uygun elemanları sağlama, yerleştirme ve yetiştirme,
 8. Prosedürleri belirleme,
 9. Gerekli fiziksel kaynakları sağlama,
 10. Gerekli finansal kaynakları sağlama,
 11. Amaçlara ulaşabilmek için gerekli başarı standartlarını belirleme,
 12. Yönetim programları ve fonksiyonel planlar yapma,
 13. Yapılan faaliyetlerin ne ölçüde başarıya ulaştığını kontrol etme,
 14. İnsanları motive ederek ve yönlendirerek aktif hale getirme şeklinde
- sıralanan bu 14 fonksiyon, çok yönlü stratejik planlama faaliyetinin parçalarını oluşturur.

Bir örgütün stratejisinin tanımı, yönetim fonksiyonlarından sadece bir tanesidir. Stratejik yönetim kararları aslında, yönetim fonksiyonlarının tümünün

önündedir. Stratejik yönetim ve stratejik yönetim süreci, örgütün ne yapması gerektiği ve nereye gitmesi gerektiği üzerinde kararlara ulaşmayla ilgilidir (87, 92).

3. 4. 1. Stratejik Yönetimin Görevleri

Strateji yapmak ve stratejiyi yürütmek süreci, birbirleriyle ilgili olan beş idari görevi içerir. Bu görevler (125);

1. Kuruluşa uzun vadeli yönelim sağlayacak, örgütün amacı tespit edilmiş bir eylem anlayışıyla ve ne tür bir girişim olmaya çalıştığını belirleyecek bir biçimde gelecekteki iç tertibinin ne olacağının ve örgütün nereye yöneleceğinin stratejik vizyonunun oluşturulması,
2. Stratejik vizyonu, kuruluşun erişebileceği belirli performans sonuçlarına dönüştürecek biçimde amaçların belirlenmesi,
3. Arzulanan sonuçlara ulaşmak için öncelikli bir strateji oluşturulması,
4. Seçilen stratejinin etkin ve etkili biçimde yürütülmesi,
5. Performansın değerlendirilmesi ve vizyon, uzun dönemli yönelim, amaçlar, strateji ya da yürütmede mevcut deneyim, değişen şartlar, yenilikler ve yeni fırsatlar açısından düzenleyici uygulamalar başlatılmasıdır.

3. 4. 2. Stratejik Yönetim Kuruluşlara Ne Kazandırır

Stratejik yönetim, öncelikle tepe yönetimin sorumluluk yükünü azaltır. Tepe yöneticiler, karşılaşılan problemleri aşmak ve kime, hangi mal ve hizmetlerin sunulacağına dair stratejik kararlar almak durumundadırlar ve bunu bir şekilde yapmaktadırlar. Ancak büyük kuruluşlarda, tepe yöneticilerin bir çeşit

stratejik yönetim süreci olmadan bunu yapamayacakları kabullenilmektedir. Bu tür bir planlama yaklaşımı, kamu kuruluşları için de geçerlidir. Stratejik yönetim sayesinde yöneticiler, temel nitelikte ve örgüt için önemli olan soruları, öncelik ve aciliyetlerine göre, hızla sorup cevaplandırabilmektedir. Bu anahtar sorular şunlardır (30);

1. Ne tür bir işteyiz?
2. Geleceğe yönelik vizyonumuz nedir?
3. Temel amaç, yön ve değerlerimiz nelerdir?
4. En iyi neyi yaparız?
5. Hedef kitlemiz kimlerden oluşur?
6. Performansımız ne kadar iyidir? Yüksek kalite performansına sahip miyiz?
7. Temel çıkarlarımızı tatmin edebiliyor muyuz?
8. Hizmette, hedef grupta ya da kalitede hangi noktaya varmak istiyoruz?
9. Değişen çevre bizi nasıl etkiliyor?
10. Hangi fırsat ya da tehditleri kullanmak ya da hangilerinden kaçınmak durumundayız?
11. Hangi zayıf noktalarımızı güçlendirmek durumundayız?
12. Deneyimlerimizden gerekli dersleri çıkarabiliyor muyuz?

Bir yönetici için bu soruları cevaplamak daima zordur. Fakat bilgi destekli cevaplar başarı için bir gerekliliktir. Varsayımlar, hatta içgüdüler önemli kılavuzlardır ancak bunların çeşitlendirilmesi gerekmektedir. Stratejik yönetimin örgüte kazandırdığı diğer bir özellik de, karar almaya yeni bir dizi araçlar getirmesi ve bu sayede örgütü amaç ve hedeflerin belirlenmesine zorlamasıdır.

Stratejik yönetim ayrıca, geleceği okumaya yardımcı olur ve bu sayede örgüt için gelecekteki fırsat ve zorluklar ortaya çıkarılabilir. Stratejik yönetim bir yandan diğer yönetsel süreçlere rehberlik ederken, bir yandan da sistem yaklaşımlarının özünden yararlanır. Bu yaklaşımlarda örgüt bir çok parçadan oluşan bir sistem olarak görülür. Tepe yönetiminin örgütü bir bütün olarak algılaması, her bir parçayla ayrı ayrı uğraşmak yerine, bunlar arasındaki karşılıklı ilişkilere bakarak değerlendirmesini sağlar. Son olarak da, stratejik yönetim örgüt personeli ve davranışları üzerinde pozitif etki sağlar. Örneğin, örgüt çalışanları arasında iletişim gelişir ve büyük bir katılım ve ait olma duygusu oluşur (30).

Stratejik yönetim, örgütlerin amaçlarına ulaşmaya yönelik kararlar ile bu kararların uygulanmasını kapsamakta ve geleceğe yönelik faaliyetler dizisi olarak ortaya çıkar. Bu nedenle stratejik yönetim, her türlü örgütün uygulaması gereken bir yönetim sürecidir (141).

3. 4. 3. Stratejik Yönetimin Temel Özellikleri

Stratejik yönetimin temel özelliklerini, aşağıda belirtmek mümkündür(122);

1. Stratejik yönetimin amacı, organizasyonun gelecekteki performansının artırılması, karlılık ve verimliliğinin yükseltilmesidir.
2. Stratejik yönetim, esasen üst yönetimi ilgilendiren bir konudur.
3. Stratejik yönetim, organizasyonun dış ve iç çevresini değerlendirmeye imkan veren bir yönetim tekniğidir.

4. Stratejik yönetim, organizasyonun gelecekle ilgili faaliyetlerinin planlanması, örgütlenmesi, koordinasyonu, uygulanması ve kontrol edilmesine imkan sağlar.
5. Stratejik yönetim, stratejilerin oluşturulması ve seçiminde rekabet ve portföy analizlerinden yararlanır.
- 6.. Stratejik yönetim, stratejik düşünmeye yardımcı olur.
- 7.. Stratejik yönetim ekip çalışmasına dayalı olarak organizasyonun hedeflere ulaşabileceğinin önemi üzerinde durur.
8. Stratejik yönetim, organizasyondaki problemlerin en etkin bir şekilde belirlenmesi ve çözümüne yardımcı olur.

3. 4. 4. Stratejik Yönetimin Faydaları

Stratejik yönetim anlayışı, belirsiz, değişken ve oldukça riskli bir çevrede, kuruluşa belirli bir yön kazandırır. Stratejik yönetim, niteliksel ve niceliksel bilginin düzenlenip, belirsiz şartlar altında etkili karar verebilme yaklaşımı olduğuna göre bu kararlar, insiyatifi kararlarla karşılaştırıldığında yöneticiye yaratıcı ve sezgisel düşünce yollarını açmaktadır. Sezginin bazen göz önüne alınması gereken, özel, soyut faktörleri de açığa çıkartabileceği bir gerçektir (110).

Stratejik yönetimde geleceği karşılamak yerine, onu öngörülen şekilde biçimlendirmek, yani kendi geleceğine sahip olmak, bütün organizasyonun hedefi olur. Günümüzde her tür ve büyüklükteki kuruluşların başarılı olabilmeleri, ancak stratejik olarak yönetilmelerine bağlıdır. Stratejik yönetimden yoksun kuruluşların karşılaştıkları üç önemli problem şunlardır (8);

1. Stratejik yönetimden yoksun kuruluşlarda kaynaklar etkin ve verimli kullanılamaz.
2. Etkin stratejilerle elde edilebilecek rekabet üstünlüğü sağlamaya yönelik şanslar, farkına varmadan geçirilir.
3. Çevredeki önemsiz dalgalanmalar ve küçük tehlikeler bile, bu kuruluşlar için ciddi sorunlar doğurabilir.

Stratejik yönetim, çevreyi değerlendirme ve geleceği tahmin etme imkanı verir. Bu nedenle kuruluş nasıl davranacağı ve ne gibi tedbirler alacağı konusunda hazırlık yapma fırsatı bulur. Fırsat ve tehditleri izleme imkanı yakalar. Stratejik yönetim, koordinasyon sağlamada ortak bir hedef oluşturarak, kuruluşun alt bölümlerinin birbirlerinden ayrılarak, farklı amaçlara yönelmesine engel olur. Stratejinin olmaması halinde bölümler gittikçe farklılaşacak ve her biri ortak amacı değil, kendi amacını gerçekleştirme eğilimini gösterecektir (136).

Jauch ve Glueck (1989), stratejik yönetimin yararlarını şöyle özetlemektedir (92);

1. Stratejik yönetim, değişen durumları önceden sezmek için örgütlere izin verir.
2. Stratejik yönetim, açık amaçlar ve yönelimler sağlar.
3. Stratejik yönetimde araştırma, sürecin yöneticilere yardım edebilmesi için ilerleme sağlar.
4. Stratejik yönetimi yerine getiren işler daha etkilidir.
5. Stratejik yönetim, iş kararlarını sistemize etmede bir yoldur.
6. Stratejik yönetim, bir kuruluşun temel problemlerini araştırmada yöneticilere yardım eder.

7. Stratejik yönetim, kuruluşun iletişimine, bireysel projelerin koordinasyonuna, kaynakların tahsisine ve bütçe gibi kısa süreli planlamanın gelişmesine yardım eder.

3. 4. 5. Stratejik Yönetimin Temel Öğeleri

Üzün (2000), stratejik yönetimin temel öğelerini; tepe yöneticileri, örgütün misyonu ve amaçları, dış çevre faktörleri ve kaynaklar olarak belirlemiştir (136);

3. 4. 5. 1. Tepe Yöneticileri

Stratejik yönetimin en temel öğesi tepe yöneticileridir. Çağımızda yöneticiler de değişim rüzgarlarından soyutlanamamaktadır. İyi bir yönetici her şeyden önce kendini yönetebilen biri olmak zorundadır. Verimlilik ve zamanlama problemlerini çözmüş ve toplam kalite anlayışını kendi hayatına uygulayabilmiş biri olması gereklidir. Tepe yöneticiler ilk olarak, dikkatini kuruluşun ana yön motifleri, bir amaç stratejiler ve ana problemler üzerinde toplayarak, öncelikleri belirlemeli ve daha sonra fonksiyonel faaliyetleri bir bütün olarak birleştirerek dengeli faaliyet programlarına dönüştürmelidir. Bu açıdan tepe yönetici, bilgi toplama, analiz etme ve karar verme rolü nedeniyle, iyi bir stratejist, mimar ve koordinatör olarak, sezgisel ve katıcı yönüyle küresel bir yönetici olmalıdır (136).

3. 4. 5. 2. Örgütün Misyonu ve Amaçları

Stratejik yönetimin önemli öğelerinden biriside, örgütün misyonu ve amaçlarıdır. Bir organizasyon misyonu, kendisini diğer aynı tip kuruluşlardan ayıran eğilimidir. Kuruluşun veya işin kendisini tanımlayabilmek için “Ne tür bir

kuruluşuz?” sorusuna cevabını vermek gerekmektedir. Kuruluşlar toplum değerlerine uygun bazı fonksiyonları yerine getirerek, kendilerini yasallaştırmaya çalışırlar. Bu yasal olma çabası, her kuruluşa bir misyon yükler. Bu nedenle kuruluşlar kendi misyonlarını toplumda açık bir şekilde tanımlamak durumundadırlar. Ayrıca kuruluşlar bu işi niçin yaptığının da cevabını vermelidir. Bu da gerçekleştirilecek amaçları içerir. “Kuruluş ne olmak istiyor ve niçin bu amaçlara ulaşmak istiyor” belirlenmelidir. Misyon ve amaçların tanımlanması, stratejik yönetim sürecinde, analiz, yön belirleme, strateji seçme, uygulama ve değerlendirmede temel oluşturacaktır (136).

3. 4. 5. 3. Dış Çevre Faktörleri

Stratejik yönetimin diğer bir ögesi de, dış çevre faktörleridir. Dış çevre faktörlerindeki değişme ve gelişmeler, stratejik yönetimin karar ve uygulamalarında en belirgin öğelerin bir tanesidir. Çevre, sürekli değişen bir unsurdur. Stratejik yönetimin doğası olarak, bu değişim uzun vadelere daha belirsiz ve karmaşık bir yapı arz eder. Fırsatlar ve tehditlerin değişkenliği, yönetimin karar vermesinde daima baz teşkil ederler (136).

3. 4. 5. 4. Kaynaklar

Stratejik yönetimin diğer önemli ögesi ise kuruluşun sahip olduğu kaynaklardır. Burada esas olan, bu kaynakların ürün-pazar bileşimlerinde rasyonel olarak kullanımıdır (136).

3. 4. 6. Stratejik Yönetim Süreci ve Aşamaları

Stratejik yönetim süreci, üst kademelerden başlayarak, alt kademelere doğru hareket eder. Kurumun stratejik yönünü kararlaştırmak, üst kademe yönetiminin sorumluluğunda olmasına rağmen, iç ve dış çevre hakkında bilgiler, daha çok bölüm yöneticilerinden ve diğer yönetici gruplarından elde edilir (45).

Eren'e (2000) göre stratejik yönetim, stratejilerin planlanması için gerekli araştırma, inceleme, değerlendirme ve seçim çabalarını, planlanan bu stratejilerin uygulanabilmesi için örgüt içi her türlü yapısal ve motivasyonel tedbirlerin alınarak yürürlüğe konulmasını, daha sonra da kontrol edilmesini kapsayan ve kuruluşun üst düzey kadrolarının faaliyetlerini ilgilendiren süreçler toplamıdır (110).

Stratejik yönetim, stratejik düşünmenin yaşama geçirildiği sistematik bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım belli aşamaları içeren bir süreçtir (110). Stratejik yönetim sürecinde başlıca üç ana aşama söz konusudur. Bunları aşağıdaki gibi belirtmek mümkündür;

3. 4. 6. 1. Stratejilerin Geliştirilmesi ve Stratejik Planlama Aşaması

Stratejik planlama ile Stratejik yönetim aynı anlama gelmeyip, stratejik planlama, esasen stratejik yönetimde bir aşamayı oluşturmaktadır. Burada kuruluşun üst yönetimi, danışmanlar ve ilgili müdürlerden oluşan bir grup üst düzey beyin takımı, kuruluşun verilmiş amaçları doğrultusunda çevre analizi, kuruluş değerlendirmesi, alternatif süreçlerin incelenmesi ve uygun stratejinin seçimi üzerinde çalışmaktadırlar. Bu çalışma ve seçim sonucu, izlenecek stratejiyi veya stratejileri belirlemektedir. Bu çalışmalar sırasında organizasyonun iç ve dış

durumunun değerlendirilmesine yönelik Swot analizi yapılır. Yine bu aşamada organizasyonun vizyon ve misyon bildirileri hazırlanarak organizasyonda ortak amaç, ilke ve değerler ortaya konulur (6).

Stratejik planlamada en önemli konu, stratejik kararların alınması ve strateji seçimlerinin yapılmasıdır (14).

Strateji geliştirme aşaması bir Stratejik düşünme sürecidir. Bu süreç sonucunda çeşitli stratejiler oluşturulur.

1. Vizyon oluşturma,
2. Misyon oluşturma,
3. Uzak evre analizi,
4. Yakın evre analizi,
5. Swot analizi,
6. Strateji geliştirme projelerinin retilmesi,
7. Strateji alternatiflerinin belirlenmesi,
8. Strateji alternatiflerinin karşılaştırılması,
9. Strateji seçimi (110).

4. 4. 6. 2. Stratejilerin Uygulanması

Burada planlanan stratejinin orta ve alt yönetim kademelerine benimsetilmesi, bu kademeler tarafından uygulamada izlenecek politikaların oluşturulması ve en uygun örgütsel yapının kurulması ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır. Bu aşamada stratejilerin uygulanmasına geçilir. Daha önceden belirlenen strateji ve aksiyon planlarının uygulanması yapılır (14).

Strateji uygulama aşaması, üretilen stratejilerin ve stratejik bilgilerin yaşama geçirildiği adımdır

1. Belgeleme
2. Donanım hazırlama
3. Eğitim, yetiştirme
4. Tanıtım (110).

3. 4. 6. 3. Uygulanan Stratejilerin Gözden Geçirilmesi ve Denetimi

Burada seçilen stratejinin, oluşturulan politikalar ve kurulacak örgütsel yapının, kuruluşun amaçları ile uygunluğunun karşılaştırılarak kontrol edilmesine ilişkindir. Bu aşamada kontrolden sonra gerekirse stratejik planlamada değişiklikler yapılır (14).

Stratejik yönetimin asıl amacı stratejiler oluşturmak, bunları uygulamak ve sonuçları değerlendirmektir. Stratejik yönetimde aşağıdaki soruların analiz edilmesi büyük önem taşımaktadır.

1. Strateji NE'dir?
2. Strateji NİÇİN oluşturulmalıdır?
3. Strateji NE ZAMAN oluşturulacaktır?
4. Strateji oluşturularak NEREYE ulaşılması hedeflenmektedir?
5. Stratejiler NASIL oluşturulacaktır?
6. Stratejiler KİM(ler) tarafından oluşturulacaktır?

Stratejilerin oluşturulmasında “Ne, Niçin, Nasıl, Ne Zaman, Nereye ve Kim” sorularına uygun cevaplar bulunması önem taşımaktadır. Bu soruların analizi stratejik yönetimin temellerini oluşturmaktadır (14).

Uygulama sırasında üretilen bilgilerin ve kazanılan deneyimlerin yeni stratejilerin oluşturulmasına yardımcı olması durumunu, stratejik öğrenme adımı olarak değerlendirebiliriz.

1. Strateji izleme,
2. Strateji değerlendirme,
3. Stratejik neden analizi,
4. Strateji geliştirme projeleri üretme,
5. Strateji geliştirme projeleri uygulama,
6. Stratejik iyileşmeyi kurumsallaştırma (110).

Hatiboğlu (1986), stratejik yönetim süreci aşamalarını, aşağıdaki gibi belirlemiştir (85);

1. *Çevrenin analizi:* Çevre analizinin amacı, kuruluşların temel amaç ve misyonlarının belirlenmesi ve bunlara ulaşmak için neler yapılabileceğinin araştırılmasına başlangıçtır.
2. *Amaçların belirlenmesi:* Kuruluşların işi yapmaya başlamadan önce, hangi işi yapacakları ve hangi yönde gideceklerinin tespit edilmesi, ancak bazı amaçların belirlenmesiyle mümkün olacaktır. Ancak bu taktirde, halen var olan ve ileride beklenen çevreye uymak mümkün olacaktır.
3. *Stratejik seçeneklerin analizi:* Çevre ve amaçlar belirlendikten sonraki aşama, ne gibi strateji seçeneklerinin, var olduğunun araştırılmasıdır. Var olabilen her çeşit stratejinin teker teker araştırılması bu aşamada yapılacaktır.

4. *Stratejik seçenekler arasında seçim yapılması:* Stratejik imkanların ne olduğu bir kere belirlenince, bunlar arasından bazıları seçilecek ve seçimin yapılması çeşitli şartların ve imkanların beraberce düşünülmesi sonucunda belirlenir.
5. *Stratejilerin uygulanması:* Beşinci aşama, seçilen stratejilerin uygulanması ve fiilen gerçekleştirilmesidir. Kuruluşun bir çok beşeri problemlerinin olacağı açıktır. Nitekim organizasyon, insanlardan oluşur. Bunları eğitip organizasyondaki yerine koymak, işleri benimsetip istekle çalıştırmak, stratejilerin uygulanmasının en önemli yönüdür.
6. *Kontrol ve değerlendirme:* Stratejiler uygulandıktan sonra uygulanma sonuçlarına bakıp bunların değerlendirilmesi gerekmektedir. Uygulanan stratejilerle istenen sonuçlar alınabilmiş midir? Alınmamış ise bunların nedenleri araştırılacaktır. Bu amaçla yapılan işlerin neler olduğu ve beklenenden farklılığı konusunda haberleşme ve raporlama sistemleri belirlenecektir.

3. 4. 7. Stratejik Yönetim Yaklaşımları

Bir kuruluş, cevabını herkesin kolaylıkla verebileceği bir problemde, çözümü oldukça karmaşık olan problemlere kadar, geniş bir alanda yer alır. Bu iki nokta arasında bir çok farklı stratejiler geliştirilebilir (69).

Bu stratejilerin geliştirilmesinde yöneticilerin sezgilerinden ve deneme-yanılmaya dayalı yönetim yaklaşımından problemin ihtiva ettiği değişkenlerin özenli ve sistematik analizine kadar birçok değişik yaklaşım kullanılabilir. Bu sebeple, strateji geliştirilirken sayısız yaklaşımla karşılaşılabilir. Ancak burada

stratejilerin geliştirilmesinde hangi yaklaşım kullanılırsa kullanılsın, duruma en uygun stratejinin seçilmesi gerektiği önemle vurgulanmalıdır. Çünkü stratejik yönetimin başarısı buna bağlıdır. Bununla birlikte problemlerin en uygun çözümünü sağlayacak sezgi ile analiz arasında açık bir sezginin bulunmadığı da belirtilmelidir (80).

Stratejilerin geliştirilmesinde kullanılabilecek yaklaşımlardan bazıları şunlardır (45);

3. 4. 7. 1. Bütünleşmiş Planlama Yaklaşımı

Strateji, problemlerin sistematik analizine dayanır ve problemlerin çözümünde bilimsel yöntemler kullanılır. Bütünleşmiş planlama yaklaşımında, herşeyden önce kuruluşun stratejik planları hazırlanır. Kuruluş misyonu, uzun vadeli politikalar, amaçlar ve stratejiler tanımlanır. Bunlara bağlı olarak kuruluşun daha alt kademelerine ait, orta vadeli politika ve amaçlar tespit edilir. Daha sonra program hedefleri, taktik kararlar ve yöntemler şekline dönüştürülerek uygulamaya konulur.

3. 4. 7. 2. Uyumlaştırıcı Araştırma Yaklaşımı

Buna göre ilk olarak, geniş bir bakış açısıyla ilkeler oluşturulur. Yaklaşım mümkün olduğu kadar problem için en uygun çözüme yönelir. Problemin çözümünde atılan her adım, önceki adıma göre düzenlenir ve böylece uygun çözüme ulaşıncaya kadar devam edilir. Her adımda örgütün içinde bulunduğu durum ile olması gereken durum arasındaki farklılıklar belirlenir ve buna göre

amaçlar oluşturulur. Ulaşılan strateji uygulanabilir görünüyorsa, harekete geçilir. Aksi halde yeni bir adımla amaçlar ve stratejiler yeniden tanımlanır.

3. 4. 7. 3. Sezgi Yaklaşımı

Stratejilerin geliştirilmesinde sebep sonuç ilişkileri ya hiç kurulmaz, ya da çok az bir şekilde üzerinde durulur. Yönetici, tamamıyla kendi sezgilerine göre hareket eder. Bazı yöneticiler, belirli bir durumda alınan kararların geçerliliği, gerçeklerin doğru ve tam olarak sezilmesine bağlıdır.

3. 4. 7. 4. Stratejik Faktörleri Belirleme Yaklaşımı

Bu yaklaşım, kuruluşu başarılı kılacak stratejik faktörleri belirleme yaklaşımıdır. Buna göre kuruluştaki bölüm veya birimlerde kritik unsurlar belirlenir ve örgütün başarı veya başarısızlığını etkileyecek güçlü ve zayıf yönleri ortaya çıkarılır. Böylece çabalar, güçlü olunan yönlerde faaliyetlere ağırlık verilecek şekilde sarfedilir veya zayıf olan yönlerde problemin çıkmaması için uğraşılır.

3. 4. 7. 5. Uygun Faaliyet Alanı Seçme Yaklaşımı

Eski bir yaklaşımdır ve faaliyet yapılacak uygun alanları seçmeye dayanır. Başka bir ifadeyle, tüketicinin ihtiyaçlarını tanımlayarak, kuruluşun bu ihtiyaçları karşılayacak faaliyetleri yapmasıdır. Gerçekte bu yaklaşım, üretim üzerinde yoğunlaştığı için rekabet üstünlüğü ve düşük maliyet kavramlarına önem verir. Bu özelliği sebebiyle bu yaklaşım, stratejik faktör yaklaşımına benzer.

3. 4. 7. 6. Taklit Yaklaşımı

Bu yaklaşım oldukça çok kullanılmaktadır. Buna göre, başka kuruluşların amaçlarını gerçekleştirme de başarıyla yürüttüğü faaliyetleri yapmaktır. Yöneticiler doğrudan doğruya başka kuruluşları takip ve taklit ederek ne yapacaklarına karar verirler.

3. 4. 8. Stratejik Yönetim Boyutları

Stratejik yönetim alanında yapılan çalışmalarda, aşağıdaki önemli boyutların üzerinde durulduğu görülmektedir;

3. 4. 8. 1. Örgütsel Amacın Uzun Dönemli Hedefler, Aksiyon Programları ve Kaynak Tahsisi Öncelikleri Bakımından Belirlenmesi Aracı Olarak Strateji

Bu bağlamda strateji şöyle tanımlanabilir; “Strateji, bir örgütün uzun vadeli hedeflerini tayin etmesi, bunlara ulaşmak için gerekli eylem şeklini benimsemesi ve gerekli kaynak tahsisinin yapılmasıdır (31)”.

Bu tanım, strateji kavramının en eski ve en klasik ifadelerinden biridir. Bu klasik yaklaşıma göre strateji, örgütün uzun dönemli amaç ve hedeflerinin açık bir biçimde belirlenmesi, bu amaç ve hedeflerin gerçekleşmesi için ihtiyaç duyulan temel aksiyon programlarının geliştirilmesi ve gerekli kaynak tahsisinin yapılması stratejik yönetim olarak anlaşılmalıdır (25).

3. 4. 8. 2. Örgütün Rekabet Alanının Tanımlanması Olarak Strateji

Bu bağlamda strateji şöyle tanımlanabilir; Strateji, bir örgütün rakiplerine karşı nasıl yarışacağına dair geliştirdiği geniş bir perspektif, duruş veya pozisyon belirlemektir (111).

Buna göre, strateji, başarıya etkide bulunacak temel güçlere karşı nasıl bir tavır takınılacağına dair, örgütün geliştirdiği duruş olarak anlaşılabilir (25).

3. 4. 8. 3. Hiyerarşik Birimler Arasındaki Yönetmel Görev Tanımları Yolu İle Örgüte Bütüncül Bakma Olarak Strateji

Bu anlayışın en basit ifadesi, Clausewitz'in ileri sürdüğü gibi "Taktik, muharebede birlikleri kullanma sanatıdır; strateji savaşı kazanmak için muharebeleri kullanma sanatıdır." Clausewitz bir tanım vermek yerine, iki çözümleme düzeyi (taktik ve strateji) arasındaki ayrıma dikkat çekmektedir (25).

3. 4. 9. Stratejik Yönetim Araçları

Stratejik yönetim araçları ve stratejik karar verme tekniklerini aşağıda sıralamak mümkündür (6, 55, 110).

1. SWOT Analizi
2. Pörföy Analizleri
3. Q-Sort Analizi
4. Senaryo Analizi
5. Vizyon/Misyon Bildirileri
6. Arama Konferansı
7. Delphi Tekniğı

8. Nominal Grup Tekniği
9. Multivoting
10. Açık Grup Tartışmaları
11. Kalite Çemberleri
12. Fayda-Maliyet Analizi
13. Risk Analizi

3. 5. Swot Analizi

Yönetimin 4 ana fonksiyonundan biri olan planlama, kuruluş için hedef konmasını gerektirir. Hedefleri gerçekçi koyabilmek için kendi imkanlarımızı ve çevredeki olayları bilmek ve geleceği iyi tahmin etmekle mümkündür. Bu nedenlerle insanlar daima geleceğin nasıl olacağına dair metodlar, usuller peşinde koşmuşlardır (110). Stratejik yönetim sürecinin başında, örgütün, içyapısı ve dış çevresi bakımından şu anda nerede bulunduğunun belirlenmesi gerekir (3).

Bazı kuruluşlar durum değerlendirmesi için etkin faktörleri belirlemede, yüzlerce sayfalık raporlarla günlerce süren üst kademe toplantıları yaptıkları gibi, bazıları hemen Swot Analizi ile işe başlamakta ve uygulaması kolay bir metot ile stratejik planlama ile işe başlamaktadırlar (110).

SWOT analizinde karşılaşılan problem, neyin güç, neyin zafiyet olduğu kanaatidir. Aynen fırsat ve tehlikelerin de bu şekilde değerlendirilmelerinde farklı kanaatler ortaya çıkabilir. Her kuruluşun değeri yargıları farklıdır (110).

3. 5. 1. Swot Analizi Nedir

SWOT analizi, incelenen kuruluşun, tekniğin, sürecin veya durumun güçlü ve zayıf yönlerini belirlemekte ve dış çevreden kaynaklanan fırsat ve tehditleri tespit etmekte kullanılan bir tekniktir (19).

Planlama sürecinin bir parçası olup, planlama yapılırken kuruluşun içsel olarak güçlü ve zayıf yönleri ile dışsal etkenlerden kaynaklanan fırsat ve tehditleri analiz etmeye ve geleceğe dönük stratejiler geliştirilmeye yardımcı olur. Kuruluşun kontrol edebileceği etkenler ile, kontrolü dışında olan ve belirsizlik oluşturan etkenlerin analizi ile birlikte, plandan etkilenen tarafların analizi ve kritik sorunların belirlenmesi gibi konuları içerir (17).

SWOT analizi çalışmasının amacı; kurumsal amaç ve hedeflerin gerçekleştirilebilmesi yolunda uygulanması gereken stratejinin biçimlendirilmesinde ve mevcut amaçların, hedeflerin, politikaların ve stratejilerin kurumsal amaç ve hedeflere uygun olup olmadığının değerlendirilmesinde, üst yönetim ekibine yardımcı olmaktır (18).

SWOT, aşağıdaki İngilizce kelimelerin baş harflerinden oluşturulmuş bir kısaltmadır (4);

S :Strength (Takımın güçlü/üstün olduğu yönlerinin tesbit edilmesidir)

W :Weakness (Takımın güçsüz/zayıf olduğu yönlerin belirlenmesidir)

O :Opportunity (Takımın sahip olduğu fırsatları ifade edilmesidir)

T :Threat (Kuruluşun karşı karşıya bulunduğu tehdit ve tehlikelerin tespitidir.

SWOT analizi, bilimsel anlamda durum analizi yapmaya imkan sağlayan tekniklerden birisidir (7).

SWOT Analizi, bir kuruluşun veya idari birimin güçlü ve zayıf yönleri ile yararlanabileceği fırsatların ve karşılaşılabileceği tehditlerin analiz edilerek geleceğe dönük stratejiler geliştirmeyi ifade etmektedir (18).

SWOT Analizi, iç ve dış etkenleri dikkate alarak, varolan güçlü yönler ve fırsatlardan en üst düzeyde yararlanacak, tehditlerin ve zayıf yanların etkisini en aza indirecek plan ve stratejiler geliştirmekte yardımcı olur. Güçlü olduğumuz ve büyük fırsatların yattığı alanlara odaklanmamızı sağlar (19).

SWOT Analizi, ayrıca, plandan etkilenen tarafların analizi ve kritik sorunların belirlenmesi gibi konuları kapsar. Swot Analizi stratejik planlama sürecinin diğer aşamalarına temel teşkil eder (51).

3. 5. 1. 1. Swot Analiziyle Neler Yapılabilir

Swot Analizinde veya durum analizinde esas olarak şu değerlendirmeler yapılır (51).

1. Kuruluşun iç yapısının analizi (kuruluşun görev ve yetkilerinin, performansının, sorunlarının, potansiyellerinin, kurumsal kültürünün, insan kaynaklarının, teknolojik düzeyinin, vb. analizi).
2. Çevre analizi (kuruluşun faaliyet gösterdiği ortamın ve dış koşulların analizi).
3. Kuruluşun gelecekte karşılaşılabileceği ve etkilenebileceği gelişmelerin analizi.
4. İlgili tarafların analizi (kuruluşun hedef kitlesi ve kuruluş faaliyetlerinden olumlu/olumsuz yönde etkilenenlerin).

3. 5. 1. 2. Swot Analizi Ne Zaman Kullanılır

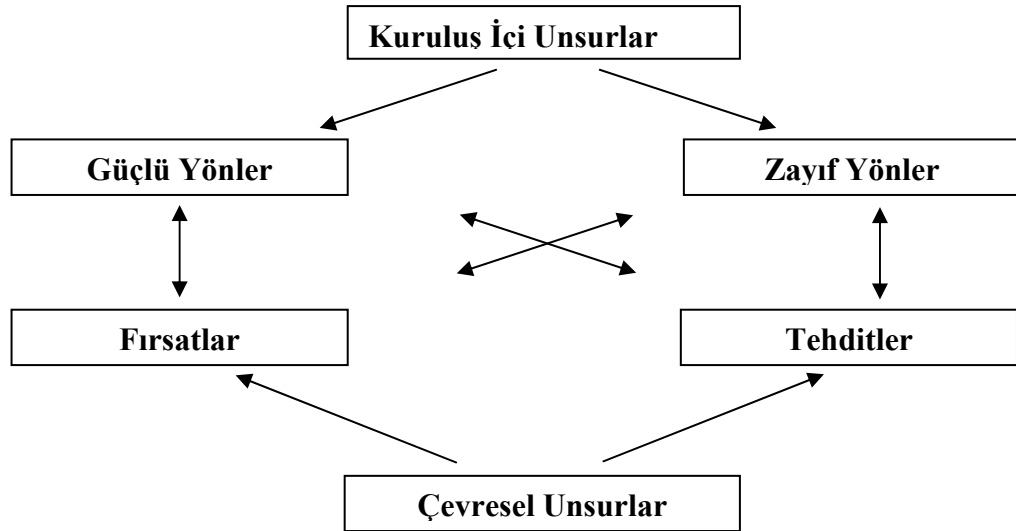
Swot analizi aşağıdaki durumlarda kullanılır (83);

1. Stratejik bir plan geliştirilmesi aşamasında
2. Problem tanımlama ve çözüm oluşturulması aşamalarında
3. Nicel verilerin yetersiz, bilgilerin kişilerin belleklerinde olduğu durumların analizinde kullanılabilir.

Swot analizi, sadece stratejik planlama açısından değil, ayrıca politika geliştirme ve problem çözme açısından da önemlidir (15).

3. 5. 2. Swot Analizinde Yöntem

Genel anlamda Swot, kuruluşun çevresi ile etkileşim içinde sistematik olarak incelendiği bir yöntemdir. Bu kapsamda kuruluşun içsel olarak güçlü ve zayıf yönleri ile, dışsal etkenlerden kaynaklanan fırsatlar ve tehditler belirlenir. (51). SWOT analizinde temel unsurları, şematik olarak aşağıda Şekil 1' de göstermek de mümkündür (51);

Şekil 1. SWOT Analizinde Temel Unsurlar

3. 5. 2. 1. Örgütün İç Analizi

Örgüt içi analiz, kuruluşun şu an için sahip olduğu kaynakları ve riskleri belirlemek için yapılması zorunludur. İç analizin amacı, kuruluşun sahip olduğu güçlü yönleri, zayıf yönleri, fırsatları ve tehditlerin neler olduğunu belirlemektir (88).

Kurum içi değerlendirme, mevcut durumun tespiti ve kurumun güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesi, sorun ve fırsatlara karşı cevap verebilme gücünün ortaya konmasını ifade eder. Ayrıca kurumun mevcut paradigması ve değerlerinin bir ifadesidir (15).

Kuruluşun kendi içinde durum analizi yapılırken, geçmiş performansın değerlendirilmesinin yanı sıra, kuruluşun güçlü ve zayıf yönleri ortaya konulur. Temel amaç, kuruluşun mevcut performansı ve sorunlarını da dikkate alarak, potansiyellerini belirlemektir. Belirlenecek güçlü yönler, kuruluşun gelecekte yöneleceği hedeflere ışık tutacak, zayıf yönler ise kuruluşun alacağı tedbirlere baz teşkil edecektir (51).

Kuruluş içi analiz yapmanın amacı, güçlü yönlerin daha etkin bir şekilde kullanılması ve zayıf yönleri telafi etmeye dönük tedbirlerin alınmasıdır (51).

3. 5. 2. 1. 1. Güçlü Yönler

Örgütün belirtilen alanlarda rakiplerine göre daha etkili ve verimli olması halidir. Örgüt, rakiplerine göre üstün, eşit veya zayıf olarak değerlendirilir (45).

Güçlü yönlerin tespit edilmesinde aşağıdaki sorulara cevap aranır (83);

1. Kuruluşun üstünlükleri nelerdir ?
2. Kuruluştaki neler iyi yapılır ?

3. Başkaları, güçlü yanlarınız olarak neleri görmektedirler?

3. 5. 2. 1. 2. Zayıf Yönler

Bir örgüt için zayıflık, rakiplerine göre daha az verimli veya etkili olduğu yönleri ve faaliyetleri demektir. Çevredeki değişiklikler karşısında örgütün yetersiz kalması ve değişikliklere uyum sağlayamaması da zayıflık göstergesidir. Stratejik planlamadan önce zayıf yönlerin belli edilmesi, uzun dönemli planlamalar için ciddi güçlük ve sınırlamalara yol açacak sorunların çözülmesini sağlayacaktır (45).

Zayıf yönlerin tespit edilmesinde aşağıdaki sorulara cevap aranır (19);

1. Kuruluşta neleri kötü yapmaktasınız?
2. Kuruluşta neleri iyileştirmeye gereksiniminiz var ?
3. Başkaları hangi konularda sizden daha iyidirler ?
4. Başkalarının gözüyle ne gibi zayıflıklarınız ortaya çıkmaktadır?

3. 5. 2. 2. Dış Çevrenin Analizi

Çevre analizi kuruluşun içinde bulunduğu çevreyi tanımaya yöneliktir. Çevre analizi, çevre ve ilişkide bulunulması muhtemel olan faktörler hakkında doğru ve tutarlı bilgi toplama işlemlerini de kapsar. Çevre analizi, rakip konumunda olan kuruluşları tanımaya ilişkin bilgi toplamayı da içerir (88).

Çevre analizi yapılırken çevresel faktörlerin kuruluş için ne gibi fırsatlar ve tehditler ortaya koyduğu incelenir (51).

SWOT Analizinde fırsatlar ve sorunlar aşamasını oluşturan bugün ve gelecek açısından değerlendirmeyi ele alan aşamadır (45);

3. 5. 2. 2. 1. Fırsatlar

Fırsat, herhangi bir faaliyet için elverişli zaman ve diğer şartların oluşması anlamına gelmektedir. Çevresel gelişmelerin fırsat olarak değerlendirilebilmesi için, bugünkü durumdan farklı bir alternatif olması, bugünkünden daha çekici olması ve kuruluşun ortaya çıkan yeni durumu değerlendirecek yeteneğinin olması gerekir (45).

Fırsatların oluşturulmasında aşağıdaki sorulara cevap aranılır (19);

1. Önünüzde duran fırsatlar nelerdir ?
2. Çevrede ne gibi ilginç gelişmeler yaşanmaktadır?

3. 5. 2. 2. 2. Tehditler

Tehdit, kuruluşun amaçlarını gerçekleştirmesini zorlaştıran veya imkansız hale getiren yeni bir durumu anlatır. Başarıya engel olacak veya zarar verecek her şey bir tehdittir. Çevre değiştikçe çevre ile ilişkide olan örgütün (sistemin) buna uygun değişimi göstermesi gerekir. Bu olmadığı takdirde, örgüt ile çevresi arasında uzaklık artacaktır (45).

Tehditlerin oluşturulmasında aşağıdaki sorulara cevap aranılır (19);

1. Ne gibi engellerle karşılaşmaktasınız?
2. Rakipleriniz ne yapmaktalar?
3. Beklenen iş, ürün veya hizmet standartları değişmekte mi?
4. Değişen teknoloji konumunuzu tehdit ediyor mu?
5. Finansal sorunlarınız var mı?

Geleceğe dönük stratejiler geliştirilirken fırsatlar önemli oranda etkili olacak, tehditler ise kuruluş tarafından yakından izlenecek ve bu tehditlere dönük

tedbirler alınacaktır. Kuruluş içi değerlendirme ve çevre analizi yapılırken, kuruluşun karşılaşılabileceği riskler ve belirsizlikler özellikle tespit edilir ve planlama sürecinin daha sonraki aşamalarında değerlendirilir (51).

3. 5. 3. Swot Analizinde Sonuç

SWOT analizi, güçlü olduğumuz ve büyük fırsatların yattığı alanlara odaklanmamızı sağlar ve aşağıdaki maddelerin sırasıyla uygulanması gerekir (83).

1. Güçlü yönler ile fırsatların uyumlaştırılması.
2. Güçlü yönlerin fırsatlardan yararlanacak şekilde kullanılması.
3. Zayıflıkları güçlü yönlerle dönüştürecek stratejiler geliştirilmesi.
4. Tehditlerin güçlü yanlar ile bütünleştirilebilecek fırsatlara dönüştürülmesi.

3. 6. Elazığ İline Ait Genel Bilgiler

Elazığ iline ait genel bilgiler çeşitli başlıklar altında özetlenmiştir.

3. 6. 1. Elazığ İlinin Tarihi

Elazığ kent merkezinin geçmişi yeni olmakla birlikte, yerleşim olarak bölgenin tarihi oldukça eskidir. Bu nedenle Elazığ'ın tarihinin, devamı durumunda olduğu Harput'un tarihi ile birlikte ele alınması gerekir (66).

Başkale anlamına gelen Harput'un tarihi oldukça eskidir (75). Keban ve Karakaya Barajları, eski eserleri kurtarma projesi çerçevesinde yapılan arkeolojik kazı ve araştırmalar, yöre tarihinin bilinmesine büyük katkılar sağlamıştır (133).

Doğal şartların elverişli olması nedeniyle, Yontma taş döneminden beri çeşitli toplulukları yerleştiği bir alan olan Harput'un, bilinen en eski sakinleri Hurriler'dir. Hurrilerden sonra, bölge Hititlerin hakimiyetine geçmiştir. Hititler, Harput adından önce buraya İşuva adını vermişlerdir. Hitit hakimiyetinden sonra, milattan önce. IV. yüzyıldan itibaren Doğu Anadolu'da hakimiyet kuran Urartular, Harput'ta uzun süre hakimiyetleri süresince bir çok eser bırakmışlardır. Harput kalesinin de bu dönemde yapıldığı ileri sürülmektedir (133).

1071 yılı Malazgirt savaşından sonra, Anadolu'nun çeşitli yerleri Türklerin eline geçmeye başlamış ve 1085 yılında yöreye gelen Selçuklu beylerinden Çubuk Bey, Harput'u almıştır. 1514 yılı Çaldıran Muharebesinden sonra, Harput, Osmanlı idaresine geçmiştir (133).

Osmanlı hakimiyetine giren Harput, idari açıdan Diyarbakır eyaletine bağlı bir sancak olarak teşkilatlandırılmıştır. Bu dönemde büyük gelişmeler kaydeden Harput, 1845'de Eyalet merkezi olmuş (130) Malatya Tunceli ve Ergani sancakları Harput'a bağlanmıştır (133).

Sultan Abdülaziz'in hükümdar olduğu dönemde, Harput Valisi İzzet Paşa zamanında (1824 - 1867) vilayetin adı Harput iken, Abdülaziz'in adına 1862 yılında Mamuratül-Aziz olarak değiştirilmiştir. Halk ise sadece Elaziz ismini kullanmayı tercih etmiştir. 1937 yılında Atatürk tarafından azık ambarı anlamında "Elazık" adı verilmiş, 10.12.1937 tarihli İcra vekilleri heyeti kararıyla ise, "Elazığ'a" çevrilmiştir (133).

3. 6. 2. Elazığ İlinin Coğrafi Konumu

Elazığ, batıdan Malatya, doğudan Bingöl, kuzeyden Tunceli, kuzeybatıdan Erzincan, güneyden ise Diyarbakır illeri ile çevrelenmiştir. Tektonik bir alanda yer alan il toprakları, doğu ve güneyden, Güneydoğu Torosların batı uzantılarıyla, kuzey ve batıdan ise Keban ve Karakaya baraj gölleriyle çevrili bulunmaktadır (64).

Elazığ ili, Doğu Anadolu Bölgesinin güney batısında, Yukarı Fırat bölümünde (154) ve 40° , 21' ve 38° , 31' doğu boylamları ile 38° , 17' ve 39° , 11' kuzey enlemleri arasında yer almaktadır (64).

3. 6. 3. Elazığ İlinin Coğrafi Yapısı

Elazığ ili, arazileri içinde bulunduğu Doğu Anadolu Bölgesinin diğer yörelerine göre ortalama yükseltisinin daha düşük (1300 -1400 m) ve nispeten az engebeli bir topografyaya sahip olma özelliği ile dikkat çeker. İlin güney, batı ve doğusunda yükseltileri 2000 metreyi biraz geçen dağlık alanlar bulunmasına karşılık, orta bölümde yer yer bu dağlık kuşak arasında sokulmuş, fakat genelde bu kuşağın kuzey kenarında kabaca doğu-batı doğrultulu bir oluk boyunca uzanan ovalık alanlar ile, bunları genelde kuzeyden çevreleyen platolar da önemli bir yere sahiptir (133).

Elazığ ilinde batıda Baskil ovası ile başlayan tektonik kökenli çöküntü ovaları, doğuya doğru Kuzova, Hankendi ovası, Uluova-Elazığ ovası, Yarımca ovası, Kovancılar-Başyurt ovaları ile devam ederek, kuzeydoğuda Karakoçan ovası ile son bulur. Elazığ ilinin orta bölümünü boydan boya kateden bu ovalar oluşu, kuzeye bakan bir yay görünümündedir (133).

İl toplam alanının çoğunu platolar oluşturmaktadır. Platolara Elazığ'ın kuzeyinde Harput çevresinde, Murat Nehrinin kuzey kesimlerinde ve Ağın yöresinde rastlanır (64). Elazığ ili sınırları içindeki volkanik platolar ise Kuzova'nın doğusunda, Karakoçan ilçesi çevresinde ve Harput platosu kuzeyindeki Şüşnaz köyü civarında görülür (133).

İlde bulunan başlıca akarsular, Dicle Nehri, Fırat Nehri, Murat Nehri, Haringet Çayı, Peri Çayı gibi sıralamak mümkündür.

Elazığ ilinde üç gölden söz etmek mümkündür. İlin güneydoğusunda bulunan ve il merkezine 25 Km. uzaklıkta, Elazığ-Diyarbakır karayoluna paralel ve tektonik bir göl Hazar gölü, Türkiye'nin en büyük yapay gölü olan Keban Baraj gölü ve ilin 10 km. batısında bulunan Cip Barajı'dır (64).

Elazığ ili topraklarının % 50'si çayır ve meralar, % 28'i tarım arazisi, % 12'si orman arazisi, % 10'u su yüzeyi (Baraj ve göller) ile kaplıdır. İlde 123.043 hektarlık orman alanı vardır (64).

Elazığ ve çevresinde oldukça karakteristik bir iklim dikkat çekmektedir (127). Elazığ ilinde yıllık ortalama sıcaklık 12,9 °C ile Doğu Anadolu Bölgesi içinde Malatya'dan sonra en yüksek değere ulaşılmaktadır (133).

Ayrıca yeraltı kaynakları bakımından zengin sayılabilecek olan Elazığ ilinde çıkarılan madenlerin başlıcaları; bakır, florid, bakırlı pirit, çinko, kurşun, krom, mangenez, molibden, demir ve volfram'dır (64).

3. 6. 4. Elazığ İlinin Ulaşımı

Elazığ ili, batıdan gelen karayollarını, doğunun çeşitli illerine bir yelpaze gibi bağlayan Elazığ, bu bölgenin önemli bir ulaşım merkezidir (64). Haftanın her

günü Türkiye'nin her yönüne şehirler arası otobüslerle ulaşım imkanı söz konusudur (13).

Elazığ Merkez ilçesi sınırlarında iki demiryolu hattı geçmektedir. Bunlardan biri yurdun batı bölümünü Elazığ üzerinden Tatvan ve oradan da İran'a, diğeri yine batı kesimleri Elazığ üzerinden Güneydoğu'ya bağlayan hattır (37).

Yapımı 1940'lara dayanan Elazığ Hava alanı şu anda, az da olsa hava ulaşımına hizmet etmektedir (37). Haftanın her günü,hava yolu ile ulaşım Ankara'ya ve Ankara bağlantılı İstanbul, İzmir ve Antalya'ya yapılmaktadır (64). Yeni hava alanı inşaatına başlanmış, böylece özel havayoluna ait uçaklarında uçuşlara başlanması sağlanmış olacaktır.

Keban ve Karakaya gibi büyük barajların yapımından sonra, çevresinde geniş su yüzeylerinin oluşması, Elazığ Merkez İlçesi'ni çevre ilçelere bağlayan su yolu ulaşımının önem kazanmasına sebep olmuştur. Bugün üç hatta Elazığ Merkez İlçesi ile çevre ilçeleri birbirine bağlayan su yolu taşımacılığı yapılmaktadır. Elazığ-Pertek, Elazığ-Çemişgezek ve Elazığ-Keban-Ağın hatları. Bu hatlarda belediyeler ve özel kuruluşlara ait feribotlar yük ve yolcu taşımacılığı gerçekleştirmektedirler (37).

3. 6. 5. Elazığ İlinin Kaplıcaları

Elazığ ilinde bulunan kaplıcaları, Karakoçan Golan Kaplıcaları, Gümüşkavak Maden Suyu,Mürüdü Suyu,Korucu Köyü Yelpınar,Yurtbası Maden Suyu,Akçakiraz Sular,Harput Dabakhane Suyu, Etminik Maden Suyu, Kumbarış Şoş Maden Suyu, İçme Müshil Suni, Buban Hame Kaplıcası ve Çelebi Şorik Maden Suyu sıralamak mümkündür (64).

3. 6. 6. Elazığ İlinin Turizm Potansiyeli

Elazığ ili, tarihi eserleri, doğal güzellikleri, son derece gelişmiş ulaşımı, haberleşme imkanları, sağlık merkezleri, ülkemizin önemli barajları arasında yer alan Keban Barajıyla, Hazar Gölüyle, doğa harikası Buzluk Mağarasıyla, Kayak Merkezi, dini turizm açısından önemli cami ve türbeleriyle, Sağlık ve kaplıca turizmine uygun kaplıcalarıyla ve zengin folkloruyla, Türkiye'nin Turizm Endüstrisine katkıda bulunabilen Doğu Anadolu'nun en çok gelişen ve en büyük şehirlerinden biridir (13).

Yaşamış olduğu zengin tarihinin canlı örnekleri olan tarihi eserler, Harput'ta yerli ve yabancı turistler tarafından ilgi ile izlenmektedir. Bu tarihi eserlerin başlıcaları; Harput Kalesi, Meryem Ana Kilisesi, Ulu Camii, Alacalı Camii, Ağa Camii, Sarahatun Camii, Ahmet bey Camii, Ahi Musa Mescidi ve Türbesi, Fatih Ahmet Baba Türbesi, Mansur Baba Türbesi, Arap Baba Türbesi, Cemşit Bey Hamamı ve Hoca Hasan Hamamı olup, tarihi eserlerin önemlileridir (13). Bu vesileyle Harput' un Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu tarafından “Tarihi-Kentsel Sit Alanı” olarak ilan edilmesi, buranın tarihi önemini açıkça ifade etmektedir. Harput'a 6 Km. uzaklıktaki doğal yapısı nedeniyle ve klimatolojik şartlardan dolayı yaz aylarında buz oluşturan, kış aylarında ise sıcak hava oluşan doğa harikası Buzluk Mağaraları çevresindeki meyve bahçeleri ve soğuk suları, her zaman iç turizmin kaynağını teşkil etmektedir. Elazığ, mor dağlarının çevrelediği geniş ovaların ortasında bir göller ve nehirler bölgesidir. Harput dışında, il sınırları içinde bulunan deniz seviyesinden 1250 metre yükseklikteki Hazar gölü, dağların koynunda saklı bir

tabiat harikasıdır. Bir tektonik göl olan Hazar Gölü ve çevresi, ilin ilk sırada gelen mesire ve eğlence yeridir (13).

Bunun yanı sıra, turistik mahiyette balık ve kuş avcılığı da yapılmakta olan Hazar Gölü dalgasız, sakin suları, haşın olmayan rüzgarı, kayık, motor ve yelken yarışmalarına ve her çeşit su sporlarına imkan verebilecek durumdadır. Keban ve Hazar Gölünün sınırlarımız boyunca uzaması nedeniyle, Elazığ, bir yarımada görünümü ve kıyı şeridi hüviyeti kazanmıştır. Cip barajı ve mesiresi, Merkez 100. Yıl (Zafran) mesiresi, yöre halkının dinlenmesine elverişli yerler olup, ilin önemli turizm merkezleridir (64).

Son yıllarda yapılan Keban ve Karakaya Barajları nedeniyle oluşan yapay göller Elazığ Yöresi'nin kuzeyden, doğudan ve batıdan sularla çevrilmesine yol açmış, zaten güneyinin de doğal bir göl olan Hazar Gölü ile çevrilmiş olması, bu yöreyi su kaynakları bakımından oldukça zengin bir konuma yükseltmiştir. Çoğu Elazığ ili sınırları içinde bulunan Türkiye'nin en büyük baraj göllerinden biri olan Keban Baraj Gölü (101) ve Karakaya Barajı Gölü yanında, yine Türkiye'nin en fazla su taşıyan ırmaklarından Fırat, Murat ve Karasu gibi nehirler bulunmaktadır. Bu kadar zengin su kaynaklarının, Elazığ'da turizme önemli katkılarda bulunduğu muhakkaktır (37).

1990 yılı ve 2006 yılları arasında Elazığ iline gelen turist sayıları Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Elazığ’a Gelen Turist Sayıları Dağılımı

Yıllar	Yerli	Yabancı	Toplam
1990	66.393	1.812	68.205
1991	65.193	2.854	68.047
1992	64.421	2.049	66.470
1993	51.837	1.087	52.924
1994	50.290	1.043	51.333
1995	56.173	2.073	58.246
1996	59.143	2.176	61.319
1997	59.264	2.382	61.646
1998	58.297	2.633	60.930
1999	65.347	4.017	69.364
2000	57.587	4.431	62.018
2001	29.879	2.939	32.818
2002	32.014	1.131	33.145
2003	65.000	3.500	68.500
2004	43.692	4.694	48.386
2005	63.129	4.057	67.186
2006	125.984	1.914	127.898

(Kaynak: Elazığ Turizm İl Müdürlüğü-2007)

3. 6. 7. Elazığ İlinde Rekreasyon Alanları

Elazığ ili rekreasyon alanları yönünden zengin bir şehir olarak görülmektedir. Bazı rekreasyon alanlarını aşağıda sıralamak mümkündür.

1. Buzluk Mağarası: Buzluk Mağaraları, tarihi Harput beldesinin kuzeydoğusunda, Elazığ'a 11 km. uzaklıktadır. Buzluk mağarası, jeomorfolojik yapısı nedeniyle burada gerçekleşen klimatolojik şartlar ve hava sirkülasyonu özelliğinden dolayı, yaz ayları içinde doğal olarak tabakalar, sarkıt ve dikitler halinde, hatta bazı kısımlarında bal peteğini andıran buz tabakaları oluşturmaktadır. Kış aylarında ise tam tersine sıcak hava oluşmaktadır (64).

1990 yılında doğal yapısı korunarak, iniş basamakları ve aydınlatılması yapılan mağaranın, yerli ve yabancı turistler tarafından daha kolay ziyaret etme imkanı sağlanmıştır (13).

2. Hazar Gölü: İlin Güney doğusunda il merkezine 25 km. uzaklıkta olan Hazar Gölü, tektonik bir göldür. Hazar Gölü, tertemiz berrak suyu, halka açık

plajlarıyla ve içerisinde bulunan Batık Yerleşmesiyle, Elazığ'ın Tatil ve Dinlenme Merkezi konumundadır. Hazar gölü kıyılarının 10 plaj, 1995 yılında Avrupa Çevre Eğitimi Vakfı tarafından Mavi Bayrak Kampanyası kapsamına alınmış, bu plajlardan biri 1997 yılında, bir diğeri ise 2000 yılında Mavi Bayrak ile ödüllendirilmiştir (13).

Hazar Gölü kıyısında bulunan kamp yerlerinde yılın Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında Çadır kurarak dinlenenlerin sayısı oldukça artmakta ve burada tatil yapanlara çeşitli hizmetler sunulmaktadır (64).

3. *Keban Baraj Gölü* : Keban baraj gölünün etrafında, Elazığ ve çevre illerin halkınında faydalandığı eğlence ve mesire yerleri mevcuttur (64).

4. *Mesire Yeri* : Elazığ'ın 2 km. batısındaki Fidanlık ile Fırat Üniversitesi Kampusu arasında bulunan mesire yerinde, çam ağaçları ile kaplı alanlar içerisinde içme suyu, WC, otopark, restoran, piknik masaları bulunmakta olup, mini bir hayvanat bahçesi de mevcuttur (64).

5. *Harput Mesiresi* : Elazığ'a 5 km. uzaklıktaki tarihi Harput kentindedir. Bir açık hava müzesi görünümünde olan ve hemen hemen her dönemden kalma tarihi eserlerin bulunması, dini turizm, kaplıca turizmi için de tercih edilen Harput mesiresi, bağlık ve bahçelik oluşu, temiz havası ve gelenlerin tüm ihtiyaçlarını karşılanabilmesi nedeniyle, Elazığ ve çevre halkının gününbirlik gidebildikleri önemli mesire yerlerinden biridir (64).

6. *Cip Barajı Mesire Yeri* : Elazığ'a 10 km. uzaklıkta bulunan Cip Sulama Barajı ve Mesire yeri, yöre halkının özellikle yaz aylarında ve genellikle hafta sonu tatillerinde rağbet ettiği mesire yerlerinden birisidir. Cip Baraj Gölünün maviliği ve mesire yerinin yeşilliği, insanlara eşsiz bir doğal güzellik sunmaktadır.

Baraj gölünde olta ile balık avcılığı da yapılabilmektedir. Cip Mesire yerinde, otopark, çocuk parkı, çeşmeler, WC, beton piknik masaları, ziyaretçilerin kullanımına sunulmuştur (64).

7. *İçme Mesire Yeri* : Elazığ'a 35 km. uzaklıkta bulunan İçme beldesi, Keban barajının oluşturduğu göl kıyısında ve Elazığ-Bingöl karayolu üzerindedir. Doğal güzelliği, soğuk suları, havuz başları, bağ ve bahçeleriyle son zamanlarda insanların ilgi gösterdiği mesire yerlerinden biri haline gelmiştir (64).

İlde rekreasyon faaliyetleri olarak Avcılık Kulübü tarafından da av mevsiminde av partileri düzenlenmekte olup, genellikle Keklik, Tavşan, Bildircin ve Tilki gibi çeşitli türden hayvanlar avlanmaktadır (64).

Yine göller itibariyle Doğu Anadolu'nun en zengin su bölgesi olan Elazığ ilinde, önemli ölçüde balık avcılığı da yapılmaktadır. Fırat Nehri ve Keban Barajının yapılması ile oluşan baraj gölünde, yaklaşık 20'den fazla balık türünün bulunduğu bilinmektedir (64).

3. 6. 8. Elazığ İlinin Ekonomik Yapısı

Elazığ, Orta Anadolu'yu Doğu ve Güneydoğu'ya bağlayan yollar üzerinde oluşu nedeniyle, bölgenin önemli bir ticaret merkezi durumundadır. Elazığ'ın ekonomisi son 50 yıl içerisinde sürekli bir gelişme göstermiştir. Bu gelişmenin başlıca sebepleri olarak, kara ve demiryolu şebekelerinin Elazığ'ı çevre illere bağlaması, devlet yatırımlarının büyük ölçüde yaygınlaşması, kamu yatırımlarını, özel teşebbüs yatırımlarının izlemesi ve bütün bu yatırımların endüstriyel oluşu Elazığ'ın krom ve bakır üretiminin merkezi oluşu ve Keban barajının faaliyete

geçişi sayılabilir. Ayrıca küçük sanayi sitesinin ve Organize Sanayi Bölgesinin ilde kurulması da, ekonomik yapıyı büyük ölçüde değiştirmiştir (64).

Elazığ'ın en önemli gelir kaynaklarından birisi de tarımdır. Keban barajının yapılmasıyla, ekim yapılan alanlarda büyük bir kayıp meydana gelmiştir. Ancak son yıllarda Devlet Su İşleri tarafından yaptırılan sulama kanalları sayesinde, sulu tarım yapılan alanlar tekrar genişletilmiş ve tahıl üretimi yanında şeker pancarı üretimi yaygınlaştırılmıştır (64).

İlimizde genel olarak buğday, arpa, pamuk, soğan, patates, mısır, bakla, fasulye, yulaf, tütün, şeker pancarı, susam, mercimek, nohut, v.b ürünler üretilmekte, ayrıca elma, armut, çilek, dut, üzüm, kiraz, vişne, kayısı, ceviz ve badem, karpuz, kavun, gibi meyveler önemli ölçüde yetiştirilmektedir (64).

Elazığ ilinin önemli ürünleri arasında bulunan üzüm üretimi, son derece gelişmiş olup, özellikle yörede yetiştirilen öküzgözü ve boğazkere üzümlerinden yapılan Buzbağ şarabı, Avrupa ve iç pazarda büyük bir beğeni toplamış ve düzenlenen yarışmalarda her yıl Altın ve Gümüş madalyalar ile ödüllendirilmiştir. İl ekonomisine önemli katkı sağlayan Şarap Fabrikası, 1996 yılında çeşitli değişiklikler yapılarak yeniden düzenlenmiş ve bu yeniden yapılanma, şarabın ihraç ürünleri içerisindeki yerini geliştirmiştir (64). Son olarak özelleştirme kapsamında tüzel kişiliğini kaybetmiştir.

Elazığ'da büyük ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği de oldukça yaygın bir durumdadır. Birçok sürü sahipleri, göçer olarak yaşayarak hayvancılık yapmakta ve önemli ölçüde peynir üretimi gerçekleştirmektedir. İlde ayrıca, balıkçılık, arıcılık, tavukçuluk ve ipek böcekçiliği de önemli ölçüde yapılmaktadır (64).

3. 6. 9. Elazığ İlinin Eğitim Yapısı

Elazığ Merkez ilçesi çok çeşitli ve tarihin derinliklerine dayanan kültür ve medeniyetlerin yaşandığı bir yer olmuştur. Tarihi Harput Osmanlı devletinin en önemli eğitim merkezlerinden biriydi. Mektep ve medreseler yanında, Alman, Amerikan ve Fransızlara ait okulların faaliyet göstermesiyle dikkat çekmiş önemli bir kültür ve eğitim merkeziydi. Meşrutiyet öncesi Harput'ta, 1.429 öğrenci, 41 mektep ve medresede öğrenim görmüştür (61).

Elazığ ilinde okuma ve yazma bilen nüfusun oranı, ülke genelinde olduğu gibi her iki cinsiyet için de sürekli artış göstermektedir. 1935 yılında erkeklerin %15.6'sı, kadınların %3'ü okuma yazma bilirken, bu oran, 2000 yılında erkeklerde %92'ye, kadınlarda %72.5'e yükselmiştir. Elazığ ilinde, en az ilköğretim mezunu olanların oranı 1975-2000 döneminde, her iki cinsiyet için de sürekli artış göstermiştir. En az ilköğretim mezunu olanların oranı, 1975 yılında erkeklerde %18.8, kadınlarda ise %6.1 iken, bu oran 2000 yılında erkeklerde %50.5'e, kadınlarda ise %21.7'ye yükselmiştir (42).

Elazığ Fırat Üniversitesi 1975 yılında kurulmuştur. Fakülte, Yüksekokul, Enstitü ve araştırma merkezleri ile eğitim vermektedir. Ayrıca Elazığ'da özel öğretim çerçevesinde eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdüren özel okullar bulunmaktadır. Ancak yeterli seviyede görülmemektedir.

Özel eğitim-öğretim alanında faaliyet gösteren diğer bazı kuruluşlar, Elazığ Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü, Öğretilebilir Zihinsel Engelliler, Ortopedik ve Spastik Engelliler, İşitme Engelliler, Görme Engelliler ve Öğitilebilir çocuklara yönelik olarak faaliyet gösteren kuruluşlardır (37).

Başta Milli Eğitim Müdürlüğü olmak üzere, diğer bazı kamu kurum ve kuruluşların da hizmet içi eğitim etkinlikleri yapılmaktadır. Elazığ Halk Eğitim Müdürlüğü, mesleki, sosyal ve kültürel, okuma-yazma gibi alanlarda kurslar düzenlemektedir (37).

3. 6. 10. Elazığ İlinin Sağlık Yapısı

Sağlık açısından, Elazığ şanslı illerden biridir. Bu alanda hastane, yatak sayıları ve kişi başına düşen sağlık personeli yönünden çoğu yerden daha elverişli imkanlara sahiptir. Elazığ toplam 11 hastane, 2.070 yatak kapasitesi ve 3.451 personeli ile, sağlık alanında bölgenin sağlık merkezi durumundadır. Bu bakımdan Elazığ, çevre illere tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetleri vermektedir. Özellikle cüzzam ve Ruh Sağlığı Hastalıkları hastaneleri bakımından, Türkiye'nin sayılı merkezlerinden biridir. Elazığ Merkez ilçesi'nde, bu hastaneler dışında 16'sı il merkezi ve 8'i Elazığ Merkez İlçesi'nin değişik yerlerinde hizmet veren, toplam 24 tane sağlık ocağı ve bunlara bağlı olarak faaliyet gösteren çok sayıda sağlık evi ve özel klinik hizmet vermektedir. 2 sağlık meslek lisesi, 2 Verem Savaş dispanseri, 1 sağlık meslek yüksek okulu, 15 tane donatım bölge müdürlüğü, sağlık ve eğitim alanında faaliyet göstermektedirler. İnşaatı devam etmekte olan Fırat Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi (Fırat Tıp Merkezi) tamamlandığında, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun en büyük sağlık kuruluşlarından biri olacak ve geniş bir hinterland da sağlık hizmeti verecektir (37).

3. 7. Spor

Tarihte spor denilince hep aklımıza eski çağ gelir. İnsanların toplu olarak yaşadığı her yerde, spor veya benzer etkinliklere rastlamak mümkündür. Oysa Eski çağda sözcük olarak spor yoktur. Eski çağda iki spor etkinliği bulmaktayız “Gymnastik” ve “Agonistik” bunları günümüz diline çevirirsek; “Beden Eğitimi” ve “Yarışma Sporları” bu ikisi sporun temel taşıyıcısı olarak görülebilir. Fakat günümüzde spor, yarışmanın ötesine taşmış ve yarışmayı da kuşatan sportif mücadele ya da sportif uğraş halini almıştır. Spor kavramı, 14. yy.’da İngiltere’de başlayan ulusallaşma hareketiyle ortaya çıkmıştır. İngiliz diline girmiş, latince sözcüklerin ingilizleştirilmesi amacıyla başındaki ekler atılınca, “disport”, “dysport”, “desport” biçimindeki kullanımlardan geriye “sport” kalmıştır (67).

Spor kelimesi İngilizce'nin yardımıyla dünyaya tanıtılmış olmasına rağmen, İngiliz kökenli değildir. Latince dağıtmak, birbirinden ayırmak anlamına gelen (Dis-Portere) veya desportare kelimelerinden doğmuştur (10).

3. 7. 1. Sporun Tanımı

Spor çok yönlü bir kavram olduğundan, sporun tanımı konusunda değişik yazarlar farklı tanım ve görüşler ortaya koymuşlardır. Bunun sebebi ise, sporun kapsamı, branşları, hedefleri, içerikleri ve yapılış biçimlerinin farklı biçimde algılanıp değerlendirilmesindendir. Bu değerlendirme ve tanımlardan bazıları aşağıda çıkartılmıştır (139);

Spor sözcüğünün ilk kullanımları eğlenme, gevşeme, rahatlama anlamlarını içermektedir (67).

Oyun, oyalanma, işten uzaklaşma aracı olarak tarih sahnesine çıkan spor, günümüzde, politikadan ekonimiye, turizimden çevreye, ırkçılıktan milli birliğe, uluslar arası barıştan dayanışmaya, propagandadan reklama, boş zamanları değerlendirmeden meslektaşının getirdiği iş bölümüne, kısacası, birey, toplum ve toplumlar arası yelpazede çok yönlü ve etkileri olan sosyal bir kurumdur (139).

Spor, sağlıklı bir kuşağın geliştirilip, yetiştirilmesinde ana eğitim aracıdır. Bireylerin, refahı ve mutluluğu bir bakıma beden ve ruh sağlığının tam ve devamlı olmasına bağlıdır. İnsanların hayatlarını sağlıklı olarak sürdürmeleri, fizik ve ruhî gelişmelerini sağlamalarında sporun yeri büyüktür. Ayrıca, insanların gerek kendi toplumunda, gerekse diğer toplumlarda ilişkilerini dostluk içinde devam ettirmelerinde, spor uygun bir araçtır (139).

Spor, insanların bedenlerini ve zekalarını birlikte çalıştıran, beden, zeka, ruhsal, sosyal, kültürel, ekonomik, antropolojik, eğitim, politik, teknolojik, ahlak, sanat gibi yapılarının çeşitli yönlerden gelişmelerini sağlayan, yarışmalı ve yarışmasız olarak yapılabilen, doğal, eğlenceli, organizeli ve bilimsel hareketlerin bütünüdür (90).

Spor, ferdin tabii çevresini beşeri çevre haline çevirirken, elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zamanını alacak şekilde meslektaşını geliştirerek yaptığı, sosyalleştirici, toplumda bütünleştirici ruh ve fiziği geliştiren, rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (70).

Spor, insanın kendi özgücünü ortaya koyabilmesi, grup çalışması, karşılıklı yardımlaşma, hareketlerinde samimiyet ve dürüstlük anlayışlarının

yerleştirilmesi, sağlıklı bir beden ve ruh yapısı ortaya koyan ve geliştiren bir amaçlar dizisini sergileyen vasıtaadır (96).

Spor, tek başına veya toplu olarak yapılan, kendine özgü kuralları olan, genelde yarışmaya dayanan bedensel ve zihinsel yeteneklerinin gelişimini sağlayan, eğitici ve eğlendirici uğraşlardır (103). Spor, bütünüyle hareket ve mücadele esasına dayanan ve bunun içinde gereken bir takım alışılmış idman ve yarışmalardır (23).

Günümüzde ise, spor, fertlerin bedenlen, ruhen, fikren gelişmelerini yolu öğeler arasında koordinasyon yeteneğini sağlayan bir ilimdir. Ancak, bu gelişme ilmî metod uygulamakla gerçekleşebilir. Böyle yapılabildiği müddetçe, spor boş vakitleri doldurmak için oynanan oyundur (47). Spor, yalnız veya bir takım eşliğinde belirli kurallar ve program içerisinde, fiziksel ve zihinsel bir hazırlanmayla belirli bir amaç için mücadele etmektir (134).

Bir toplum bilimci olan Strenk'in spora bakış açısı ise, ülkelere saygınlık kazandırmak, çeşitli olay ve durumlara tepki göstermek, bir ülkenin ya da sistemin propagandasını yapmak, belli ülkeleri uluslar topluluğuna kazanmak, ya da ondan soyutlamak için sporun çok yararlı ve etkili bir siyasal diplomatik silah olduğu açıktır (76).

İlmi uygulamada ise spor ikiye ayrılır (47);

1. *Zirve sporu veya yarışma sporu:* Profesyonellik bu kısımdadır. Bir ülkenin onur ve şerefini ifade eden Zirve Spor, aynı zamanda orada yaşayanları spor yapmağa teşvik eder ve özendirir.
2. *Toplum veya Kitle sporu:* Genç veya ihtiyar herkesin spor yaparak gelişmelerini ve aynı zamanda sağlıklı yaşamalarını sağlar. Toplum

sporu ise “Sağlam kafa, sağlam vücutta bulunur” deyimine uygun olarak, her Türk’ün beden ve fikren sağlıklı yaşamasını temin etmenin yanında, gençleri sosyal hayata irade sahibi, mücadeleci bir ruh içinde hazırlayarak, disiplinli yaşamlarını sağlar.

Spor, isteğe bağlı olarak yapılan egemen değerler ve normların damgasını vurduğu bedensel hareketlerdir (137). Spor, iç ve dış faktörlerle motive edilmiş bireylerin nispeten karmaşık fiziksel becerilerin kullanımını veya fiziksel çabayı gerektiren, kurumsallaştırılmış rekabete dayalı aktivitelerdir (35).

Spor, insanın, kendine güven, grup çalışması, karşılıklı dayanışma, davranış dürüstlüğü değerlerinin yerleştirilmesi, beden ve ruh sağlığını sağlayıcı ve geliştirici bir seri amaçlar öngörmesiyle birlikte, kitleler tarafından kolayca benimsenen toplumun bedensel gelişimini sağlamasıyla birlikte, toplumun sosyal ve ruhsal bunalımlara kapılmasını önlemede gerekli bir araçtır (131).

Sporun yukarıda da belirtildiği gibi bir tek tanımla açıklanabilmesi mümkün değildir. Çünkü spor kavramına günlük hayatta çok değişik tanımlar yüklenmektedir (139). Yukarıdaki tanım ve açıklamaların ışığı altında, sporun tanımı şöyle verilebilir. Spor, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın temel unsuru olan insanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek, kişiliğin oluşumunu, karakter özelliklerinin gelişimini sağlamak, bilgi, beceri ve yetenek kazandırarak çevreye uyumu kolaylaştırmak, kişiler, toplumlar ve uluslararası dayanışma, kaynaşma ve barışı sağlamak, kişinin mücadele gücünü arttırmak yanında belirli kurallara göre, rekabet ölçülerinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışma ve yarışmada üstün gelme amacıyla yapılan faaliyetler olarak tanımlanabilir. Bu

özelliklerinden dolayı çağımızda spor çok yönlü, çok faydalı, çok amaçlı ve çok çeşitli boyutlar kazanmış ve evrenselleşmiştir (139).

3. 7. 2. Sporun Alanı ve Önemi

İnsanlar çeşitli faktörlerin tesiriyle devamlı bir gelişme ve yapı olarak değişme içindedirler. İlkel devirlerde her yaştaki insanlarla çocuklar bir takım hareketleri, yani vücut çalışma ve araştırmalarını tabi olarak ve tabi olaylar karşısında zorunlu olarak yaptıkları bir gerçektir. Uzun süre amaçsız olarak yapıldığı kabul edilen bu hareketlerin, sosyal ve kültürel gelişmeyle beraber zamanla şuurlu ve belirli amaçlara uygun kişilerin beden ve ruh yapılarına, eğitici bir değer ve nitelik kazandırdığı ortaya çıkmıştır. Medeniyetin ilerlemesi sayesinde beden eğitimi ve sporda çeşitli ilim dallarındaki gelişmelerden faydalanarak, kişilerde birlikte yaşama, mücadele ve başarı kazanma ruhunun gelişmesine hizmet edici metod ve prensipler bütünlüğü haline dönüşmüştür (97).

Spor her şeyden önce insan unsuruna hitap ettiği için, amaç ister sağlıklı ve iş verimi yüksek bir toplum yaratmak olsun, ister geleceğe güvenle bakabilecek yapıcı, yaratıcı ve sağlıklı bir gençlik yetiştirmek olsun, ister sosyal çözülmeye ve yabancılaşmaya karşı kullanılabilecek bir araç olması özelliğiyle, sporun günümüzde çok etkin ve vazgeçilmez bir sosyal olgu durumuna geldiği açık bir gerçektir (139).

Spor, hem yarışma, zevk, sağlık, estetik, eğlence, oyun, reklam, propaganda, meslek, bilim, boş zamanları değerlendirme aracı, hem de kişi ve toplumlar arası ilişkileri düzenleyen bir olgudur. Spor, bedene ve ruha hitap

eden bir sosyal davranıştır. Spor, ciddiye alınan, kurallaştırılmış ve takviye edilebilir bir oyundur. Spor bir dizi kurallar, performans ve kalite standartlarından oluşan bir demettir. Spor, belirli sosyal şartlar altında bedensel hareket demektir (137).

Daha önce bahsedildiği gibi spor, günlük konuşma dilinde, değişik anlamlar verilen birçok amaçla kullanılmaktadır. Bu nedenle, sporun ilmi analizlerle tanımlanması, onun günlük kullanımına, tarihsel gelişimine, sosyal, ekonomik, politik ve hukuki yapılarla bağlantılarındaki açıklamalar kadar kolay yapılamamaktadır. Bu yüzden, sporun tanımı, bir defada her şeyi içine alacak şekilde yapılmasında güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bu anlamda spor genellikle, amatör spor, profesyonel spor, gösteri sporu, yarışma sporu, okul sporu, boş zaman sporu, performans sporu, elit sporu, herkes için spor, yaşam boyu spor, saflık için spor, aile sporu, tatil sporu, özürllüler için spor, çocuk ve gençler için spor, ileri yaşlarda spor kadınlar için spor, silahlı kuvvetler sporu, polis sporu, hapishane sporu, okul sporu, üniversite sporu, yaygın spor, kulüp sporu, müessese sporu vb. isimlerle özdeşleştirilen ifadelerle anlamaştırılarak kullanılmaktadır (140).

3. 7. 3. Sporun Toplumdaki Yeri ve Görevi

Teknolojinin hızla, hem de baş döndürücü bir hızla geliştiği günümüz dünyasında, insanın karşı karşıya kaldığı en tehlikeli hastalıkların başında hareketsizlik gelir. İşte bu hastalığa karşı ülkeler özellikle bilinçlenmiş, toplumlar çare aramaya yönelmişlerdir (116).

Toplumda yaşıyan ve geçerli olan düzenin bir çok yönü akla gelir. Günlük hayat içerisinde meydana gelen istekler, değerler, ilgiler, tutum ve davranışlar, sporun toplum içindeki yeri ile doğrudan ilişkilidir (135).

İnsan topluluklarını millet yapan kültür unsurlarından biride spordur. Spor kişisel olduğu kadar sosyal bir olaydır (84).

Modern anlamdaki tanım çerçevesinde, toplum açısından sporun temel amacı, milli gücü ve iradeyi geliştirmektir. Spor insanların kendine güven, grup çalışması, karşılıklı dayanışma ve davranış dürüstlüğü değerlerinin yerleştirilmesi ile beden ve ruh sağlığını sağlayıcı ve geliştirici bir seri amaçları öngören araçtır (97).

Sportif ilişkiler, toplumun farklı sosyal yapıdaki insanlarını birbirine yaklaştıran, kaynaştıran bir barış aracı rolü oynamakta olduğu da bir gerçektir (97). Günümüzde spor ve insan yaşamı ayrılmaz bir bütün haline gelmiştir. Bu nedenle hangi yaşta olursa olsun bilimsel temellere dayalı bilinçli ve sistemli yapılan spor insanın tüm yaşamı boyunca sağlıklı, başarılı mutlu olmasında ve moral gücünün yükselmesinde önemli bir rol oynamaktadır (138).

Özellikle genç nesillerin yapıcı ve yaratıcı, milli birlik ve beraberlik duygusu ve davranışı yüksek ve örnek teşkil etmesine yardımcı olması bakımından sporun sosyal gelişmeye de önemli katkısı vardır (97). İnsan kadar eski bir geçmişe sahip olan spor, bu günkü uygarlığın, ulaşmış olduğu düzeye erişilmesinde rolü olan bir temel faktördür (114). Spor içinde bulunduğu sosyal ve kültürel şartlardan etkilenmekle birlikte yine aynı sosyal çevreyi etkilemektedir (93).

Spor, anlayış ve sorumluluk taşıyabilme ve işbirliği için düzen sağlama kabiliyetini de geliştirmektedir. Sıhhatli ve enerjik olmayı sağlaması, sosyal gruba ve topluma mensubiyeti değerlendirme gücünü ferde kazandırmakla, fert ile toplum ilişkilerini daha ahlaki kılmaktadır (71).

Sporun asli belirgin görevi, özelliği yarışma unsuru taşımasıdır. Spor faaliyetleri içinde bir çok aktivasyonu yaparak-yaşayarak öğrenen bir kimsenin, kendisini gerçek anlamda hayattaki rekabete hazırlanmasında, sporun önemli faydalar sağlayacağı düşünülmektedir (135). Spor, yenme ve muktedir olma gibi insan iç güdüsünü tatminini amaç edinen, belirli kurallar içerisinde yapılan, rekabete dayalı, sosyalleştirici, bütünleştirici, fiziki, zihni ve ruhi faaliyetlerin bütünüdür (47).

İnsanın günlük yaşantısındaki sıkıntıları ve özellikle de şehir yaşamının getirdiği yoğun stres, gelişen teknoloji ve onun gerisinde kalmanın doğurduğu geleceğe yönelik kaygılardan kurtuluşun, belki de en kolay olarak yaşandığı alan spor olacaktır (100).

Sportif faaliyetler toplumun değişik kesimlerine kadar gidebilen, sosyal entelektüel bir olay olduğu kadar, sanayi ve ticaret özelliklerini de göstermektedir. Bu sebeple ülke ekonomilerinde de bir yeri işgal etmektedir (76). Bir başka açıdan sportif faaliyetler, fertlere sosyal hareketlilik sağlayarak toplumda sahip oldukları statüyü yükseltici, tamamlayıcı bir etki yapmaktadır. Gelişen sportif faaliyetler yoluyla, fertler ve sosyal gruplar arasındaki etkileşim dolayısıyla meydana gelen sosyal süreç, rekabet, çatışma veya mücadeleyi, işbirliğini, uyumu, bütünleşmeyi kapsamaktadır (47).

Spor, o kadar büyük bir sosyal olay haline gelmiştir ki; artık toplumlarda “Spor yapmak gerekli midir?”, tartışması bir kenara atılarak “En iyi biçimde nasıl yapılmalıdır?” düşüncesi hakim olmuştur (41).

Sporu; din, dil, milliyet ve ırk ayrımı gözetmeksizin diğer ülkelerin insanlarıyla gönüllü, istekli, hırslı, azimli ve bilinçli bir mücadeleye yöneltmenin yanı sıra, yarışma ortamlarının hazırlanmasında da önemli bir faktör olduğu unutulmamalıdır (2).

3. 8. Türkiye’de Spor

Türk spor teşkilatı, ilk olarak 1903 tarihinde kurulan “İstanbul Futbol Birliği” ile kurumsallaşmaya başlamıştır. Atatürk’ün emri ile hazırlanan ve 1938 tarihinde yürürlüğü giren Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü Kanunu ile ilk defa sportif çalışmalar, devletin gözetim ve denetimine girmiştir (76).

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1942 yılında Milli Eğitim Bakanlığı’na, 1960 yılında ise Başbakanlığa bağlanmıştır. 1969 tarihinde Gençlik ve Spor Bakanlığı’nın kurulması üzerine bu bakanlığa bağlanmıştır. 1983’te Milli Eğitim ile Gençlik ve Spor Bakanlıklarının birleştirilmesi sonucu, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı’na bağlanmıştır. 1986 yılında teşkilatlanmış, yapısal değişikliğe uğramış, maddi imkanları arttırılmış ve adı “Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü” olarak değiştirilmiştir. 1989 yılında adı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü olmuştur. 1991 tarihinde yayınlanan kanunla Genel Müdürlüğün hizmet ve faaliyetlerine yeni yasal düzenlemeler getirilmiştir (56).

Türk Spor Teşkilatının kamu kurum ve kuruluşlarını, Başbakanlık, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Spor Federasyonları, Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri,

spor toto teşkilat m¼d¼rl¼ę¼, ¼niversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Y¼ksekokulları, ¼niversite Spor Birlikleri ve T¼rk Silahlı Kuvvetlerinin Spor B¼l¼mleri oluşturmaktadır. Yine T¼rk spor Teşkilatı içerisinde g¼n¼ll¼ ve ¼zel kuruluşlar adı altında Spor Kul¼pleri, T¼rkiye Milli Olimpiyat Komitesini saymak m¼mk¼nd¼r (1).

T¼rkiye’de spor politikasının hukuki ve siyasi esasları olarak, T¼rk spor mevzuatının en ¼nemli ¼ęesi T¼rkiye Cumhuriyeti anayasasıdır. Diğer ¼nemli ¼ęeler de, sporda devlet y¼netiminin gerçekleştirilmesine y¼n veren 3289 sayılı Gençlik ve Spor Kanunu ile, 2908 sayılı Dernekler Kanununun spora ilişkin maddeleridir (1).

T¼rkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan g¼n¼m¼ze kadar spor, ilk defa 1982 Anayasası’nda yer almıştır (46). 1982 yılında kabul edilen Anayasada gençlik ve sporla ilgili ifadelere şu şekilde yer verilmiştir (139).

Devlet, istiklal ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin m¼spet ilmin ışığında, Atat¼rk ilke ve inkılapları doğrultusunda ve devletin ¼lkesi ve milletiyle b¼l¼nmez b¼t¼nl¼ę¼n¼ ortadan kaldırmayı amaç edinen g¼r¼řlere karşı yetişme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır. Devlet, gençleri alkol d¼ř¼n¼l¼ę¼nden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri k¼t¼ alişkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır (Madde: 58) (139).

Devlet, her yaştaki T¼rk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder (Madde: 59) (139) ve başarılı sporcuyu korumak y¼k¼ml¼l¼kleri vermiştir (46).

Ayrıca Anayasa'nın 5. maddesi, temel amaç ve görevlerin yerine getirilmesinde devleti, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak, kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamakla yükümlü tutmaktadır. Bu manada, devletin spor kurum ve fonksiyonlarını işletmek ve ülke düzeyinde yaygınlaşmasını sağlamak mecburiyetinde olduğu görülmektedir (46).

Türkiye'de spor politikalarının genel ilkelerine bakıldığında aşağıdaki sıralamayı vermek mümkündür (47);

1. Yönetimde çoğulcu ve dengeli temsil ilkesi
2. Çağdaşlık ilkesi
3. Millilik ilkesi
4. Sorumluluk ilkesi
5. Açıklık ilkesi
6. Yaygınlık ilkesi
7. Sporu benimseme ilkesi
8. Spor kavramlarında açıklık, lisansında birlik ilkesi
9. Sosyal güvenlik ilkesi
10. Dengeli sporcu ilkesi
11. Uygulamada ve kullanımda ekonomi ilkesi
12. İlmi eğitim ilkesi
13. Spor eğitiminin zorunlu ve yeterli olması ilkesi

14. Devamlılık ve istikrar ilkesi
15. Spor yapanların sağlığının korunması ilkesi
16. Kulüpler ilkesi
17. Sporu özendirme ilkesi

Türkiye'nin Sporda Kalkınma Politikaları incelendiğinde ise 1963 yılından bugüne 9 tane beş yıllık kalkınma planı hazırlanmış olup, Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planında (1963-1967) spor, eğitim sistemi içerisinde yer verilmiştir. Planlı kalkınma dönemine girildikten sonra, spora lafzen en fazla İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında (1968-1972) yer verilmiştir (95). Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973-1977), Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979-1983), Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1985-1989), Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı (1990-1994), Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000) ve Sekinci Beş Yıllık Kalkınma Planlarında (2001-2005) spor belli başlıklar altında değerlendirilmiş ve Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planında (2007-2013) spor, tam anlamıyla yer almamakta, eğitim ve sağlık alanlarında bu konuya değinilmiştir.

Ayrıca Türkiye'de hükümet programlarında spor politikalarına bakıldığında, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan günümüze toplam 59. hükümet kurulmuş ve tüm konularda olduğu gibi Türk sporunda da sevk ve idare, bu hükümetler tarafından yapılmıştır.

3. 9. Elazığ İlinde Spor

Elazığ ilinde sporun mevcut durumu aşağıda açıklanmıştır.

3. 9. 1. Elazığ İlinde Geçmişten Bugüne Sporun Gelişimi

Araştırmalar incelendiğinde Elazığ ilinde sporun geçmişi oldukça eskiye dayanmaktadır.

Harput ve Elazığ'da spor etkinliklerinin başlangıcı güreş, avcılık, atıcılık, binicilik ve cirit oyunlarına dayanmaktadır (121). Yazılı kaynaklara göre, 1909'da açılan “Mamuratül Aziz Darül-Muallimin-i İptidaisi'nde”, Beden eğitimi derslerinin okutulduğu, ancak programlarındaki Beden Eğitimi derslerinin, cimmastik hareketleri ve bazı gösterilerle sınırlı olduğuda ifade edilmektedir (119).

Harput'a ilk defa Beden Terbiyesini, Beden Eğitimi ile ilgili oyunları ve Futbol oyununu getirenlerin İshak Sunguroğlu ve arkadaşlarının olduğu görülür. Harput'ta, 1916 yılında “Genç Derneği” adı ile bir cemiyet kurularak, o zamanki gençliğin fikir ve spor alanındaki faaliyetlerini desteklemek bakımından önemli bir teşebbüs gerçekleştirilmiştir (120).

1915 yılında Elazığ'da “Gençler Birliği” adında ilk spor kulübü kurulmuş ve devletin yardımından faydalanmıştır. 1916 yılında ise Elazığ'ın ikinci spor kulübü olan “Gülbüz Derneği” kurulmuştur. 1919 yılında bu iki spor kulübünden sonra “Elazığ İdman Yurdu” adıyla bir kulüp faaliyete geçirilmiştir. Elazığ İdman Yurdu'nun faaliyetleri, özel idareden ayrılan pek az bir miktar para ve üyelerin yardımıyla sürdürülmüştür (107). Elazığ'da çağdaş anlamda spor çalışmaları kurtuluş savaşı yıllarında başlamıştır. 10 Kasım 1919'da “Beden Terbiyesi Kulübü” kurulmuştur (120).

Zamanla ilgi ve katılımın artmasıyla Elazığ'da “Mamuretül-Aziz Gençler Cemiyeti” adıyla kurulan cemiyette çalışmalar yoğun olarak sürdürülmüş ve faaliyetler diğer cemiyet ve teşekküllere de yayılarak bir "Dirlik Cemiyeti" adıyla cemiyetler arasında birlik meydana getirilmiştir. Cemiyet, 4 şube üzerine faaliyette bulunmuştur. Bunlar, Beden Terbiyesi, Temsil, Müzik ve Hitabet'dir. Bu cemiyet, 1921 yılında Elazığ'ın batısında ve Zarfın köyünün önlerindeki düzlük sahada, zengin bir programla faaliyetlerini, büyük spor şenlikleri tertip ederek halka, hükümet adamlarına ve yabancılara göstermiştir. Sık sık isim değiştirerek birbirini takip eden bu spor kulübü ve cemiyetlerine mensup gençler, sonunda (120) 1926 yılında “Türkocağı” spor kolu kurulmuş ve Elazığ'da spor hareketleri bir hayli ilerleme göstermiştir. En fazla faaliyet gösterilen spor dalları ise futbol, voleybol, atletizm, güreş, bisiklet, boks ve İsveç usulü hareketler olmuştur (107).

1924 yılında ilde iki tescilli kulübün olduğu, bunlardan birinin Hazar Spor, diğerinin ise Borat Spor olduğu bilinmektedir. Bu takımlar uzun zaman Elazığ'a yakışır maçlar yaparak Türk Sporuna önemli hizmetler verdikleri görülmektedir. Bu takımların 1940 senesinde Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü bünyesinde birleştirilerek Elazığ Merkez Gençlik Kulübü ismini aldığı, bu kulübün futbol ve atletizmde başarılı sonuçlar elde ettiği görülmüştür (59).

1933 yılında Elazığ'da kurulan Halkevi bünyesinde oluşturulan “Halkevi Spor Komitesi” nin faaliyete geçmesiyle birlikte Türkocağı Spor Kulübü'nün çalışmaları sona ermiştir. Spor faaliyetleri Elazığ Halkevi Spor Komitesi tarafından sürdürülmüştür. Halkevi Spor Komitesi zamanında Elazığ'da ilk olarak

Kapalı Spor Salonu ve Stadyum olmak üzere iki ayrı spor tesisi hizmet sunmaya başlamıştır (107).

1937 yılında “Hazar Spor Gençlik Kulübü” tamamen Halkevi Spor kolundan ayrı olarak kurulmuştur. Kulübün 200’den fazla yardımcı ve faal üyesi olmuştur. Faaliyet gösterilecek olan spor dalları arasında; futbol, boks, eskrim, ve atletizm yer almıştır (107).

1937 yılında Harput gençlerinin o dönemde spora karşı yakın ilgilerinin bir sembolü olarak Harput’ta “Harput Spor” adı altında bir gençlik kulübü kurulmuştur. Bu kulüpte faaliyet gösterilen spor branşları, voleybol, avcılık, kayak ve piramit hareketlerinden oluşmuştur (108).

1938 yılında “Borat Spor Gençlik Kulübü” kurulmuştur. Bu kulüpte Hazar Spor gibi birçok gösteri ve etkinliklerde bulunmuş ve il merkezinde ve il dışındaki sportif faaliyetlere katılmıştır. Kulüpte faaliyet gösterilen spor dalları, futbol, güreş, boks, eskrim, atletizm, piramit hareketlerinden oluşmuştur (108). 1938 yılından sonra, o zamanın en büyük stadyumuna sahip olan Elazığ, komşu illerle yaptığı futbol maçlarında üstün dereceler elde etmiş ve bu yıllarda Elazığ Doğu Anadolu Bölgesinin sportif faaliyetler bakımından en zengin illerinden birisi durumuna gelmiştir (60).

1941 yılında Elazığ’ın Maden ilçesinde bulunan Ergani bakır işletmesinde “Bakır Spor Gençlik Kulübü” kurulmuştur. Faaliyet gösterilen branşlar arasında; basketbol, voleybol, tenis, güreş, boks, atletizm, atıcılık ve bilhassa su sporları şubesi büyük oranda ilgi görmüştür (109).

1956 yılında “Atçılar ve Biniciler Derneği” adıyla kurulmuş olan Elazığ Atlı Spor Kulübü önderliğinde mahalli çapta yarışlar yapılmıştır. Daha sonraları

faaliyette bulunan kulüp sayısı çoğalmış ve çeşitli branşlarda başarılar elde edilmiştir. 1967’li yıllara gelindiğinde amatör olarak 10 spor kulübü faaliyet göstermiştir. 1967’de ilk defa profesyonel bir kulüp olan “Elazığ Spor” kurulmuştur (59).

1982 yılında Elazığ’da 26 amatör kulüp; futbol, masa tenisi, güreş, boks basketbol, voleybol branşlarında faaliyet göstermişlerdir (104). Elazığ’da Elazığ Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu, 1986 tarihinde, faaliyet gösteren 28 kulüpten 16’sının katılımı ile kurulmuştur (142). 1989 yılında ise Fırat Üniversitesi bünyesinde “Fırat Üniversitesi Gençlik ve Spor Kulübü” kurulmuştur (104).

2004 yılında Elazığ Futbol Antrenörleri Derneği (TÜFAD) kurulmuş (142) ve 2007 yılına gelindiğinde ise il genelinde 38 spor kulübü faaliyet göstermekte olup faaliyetler bir çok branşta devam etmektedir. Elazığ’da spor faaliyeti ve organizasyonu açısından, komşu illere oranla hareketlilik gözlenmiş, fakat bu organizasyon ve faaliyetlere halkın ilgisinin az olduğu görülmüştür. İlin spor gündeminin çoğunluğunu futbol branşının oluşturduğu görülmektedir.

3. 9. 2. Elazığ İlinde Faaliyet Gösteren Spor Branşları İl Temsilcilikleri

Elazığ ilinde faaliyet gösteren spor branşı il temsilciliklerinin dağılımı, Tablo 3’de verilmiştir;

Tablo 3. Elazığ İlinde Faaliyet Gösteren Spor Dalı İl Temsilciliklerinin Dağılımı

Sıra No	Spor Branşı	İl Temsilciliği Bulunan Spor Branşları
1	Atletizm	*
2	Atıcılık	*
3	Basketbol	*
4	Badminton	*
5	Briç	*
6	Bilardo	*
7	Boks	*
8	Dağcılık	*
9	Güreş	*
10	Hentbol	*
11	Herkes İçin Spor	*
12	Halter	*
13	Cimnastik	*
14	Judo	*
15	İzcilik	*
16	Karate	*
17	Kayak	*
18	M.Tenisi	*
19	Okçuluk	*
20	Satranç	*
21	Taekwondo	*
22	Tenis	*
23	Voleybol	*
24	V.Geliştir.	*
25	İşitme Engelliler	*
26	Yüzme	*
27	Üniv.Spor	*
28	Bed.Eng	*
29	Motorsiklet Sporları	*
30	Mücadele Sporları	*
31	Halk Oyunları	*
32	Sualtı ve Can Kurtarma	*
33	Zihinsel Engelliler	*

(Kaynak: <http://www.elazig-gsim.gov.tr/index.asp>, 2006)

3. 9. 3. Elazığ İlinde Spor Kulüplerinin Mevcut Durumu

Elazığ ilinde faaliyet gösteren spor kulüplerinin özellikleri Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Elazığ İlindeki Spor Kulüplerinin, Tescil Tarihi ve Taahhüt Ettiği Spor Branşlarına Göre Dağılımı

Spor Kulübünün Adı	Tescil Tarihi	Taahhüt Ettiği Spor Branşı									Diğer Spor Branşları
		Atletizm	Badminton	Basketbol	Futbol	Güreş	Hentbol	Masa Tenisi	Taekwondo	Voleybol	
Elazığ Yolçatı Spor Kulübü	1976	*		*	*			*		*	
Çocuk İslahevi Spor Kulübü	1989				*					*	
DSİ Spor Kulübü	1981				*					*	
Elazığ Spor Kulübü	1967	*		*	*	*					Boks
Elazığ Belediye Spor Kulübü	1989	*	*	*	*	*			*	*	Boks
Gezin Spor Kulübü Belediye Spor Kulübü	1970	*			*			*		*	
Polis Gücü Spor Kulübü	1985	*		*	*	*	*	*	*	*	Atıcılık, Judo
Elazığ Şeker Spor Kulübü	1981			*	*					*	
Elazığ Yol Spor Kulübü	1985	*		*	*						
Fırat Tek Spor Kulübü	1970	*		*		*	*	*		*	Boks
Kesrik Hilal Spor Kulübü	1989	*	*		*	*		*	*	*	Boks
Ferrokrom Spor Kulübü	1976				*			*			
Fırat Üniversitesi Spor Kulübü	1990	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Boks, Dağcılık, Su Altı, Yüzme, Su Kayağı, Halter, Kayak, Bisiklet, Yelken, Kürek.
Hankendi Beldy. Spor Kulübü	1976				*					*	
Hal Köyü Spor Kulübü	1959	*		*	*	*				*	
Karakoçan Spor Kulübü	1985	*			*	*				*	
Keban Tek Spor Kulübü	1977	*		*	*	*				*	
Kombine Şafak Spor Kulübü	1969				*					*	
Kovancılar Beldy. Spor Kulübü	1977	*			*	*					
Köy Hizmetleri Spor Kulübü	1988			*	*				*		
Elazığ Kamu Spor Kulübü	1981		*		*	*		*			Boks
Telekom Spor Kulübü	1978	*			*	*		*		*	
Maden Spor Kulübü	1988	*		*	*			*		*	Kayak, Yüzme
Sivrice Belediye Spor Kulübü	1992	*		*	*	*					Boks
Sürsürü Spor Kulübü	1977										İşitme Engelliler
Elazığ İşitme Eng. Spor Kulübü	1984	*		*	*	*	*	*		*	Boks
Tadım Spor Kulübü	1990	*	*	*		*	*				Boks, Dağ., Karete
Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Spor Kulübü	1995	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Tenis, Satranç, İzicilik, Su Altı, Su Kayağı, Yelken, Yüzme, Atlama, Su Topu, Kürek, Kano, Rafting
Yurtbaşı Belediye Spor Kulübü	1995	*			*	*				*	
Alacakaya Belediye Spor Kulübü	1995	*		*	*	*	*	*	*	*	
Tenis İhtisas Spor Kulübü	1997	*		*	*	*	*	*	*	*	
Atletizm İhtisas Spor Kulübü	2000	*									Tenis
Elazığ İhtisas Spor Kulübü	2005	*	*	*				*		*	
Elazığ Görme Engelliler Spor Kulübü	2006										Görme Engelliler
Elazığ Metin Spor Kulübü	2006			*				*		*	Boks

Hilalkent Spor Kulübü	2005	*		*					*	*	
Elazığ Dağcılık ve Mağaracılık Spor Kulübü	2006										Dağcılık, Mağaracılık
Elazığ Masa Tenisi İhtisas Spor Kulübü	2006							*			

(Kaynak: Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, 2007)

3. 9. 4. Elazığ İlinde Sporcuların Mevcut Durumu

Elazığ ilinde sporcuların mevcut durumu aşağıda ilgili başlıklar dahilinde verilmiştir.

3. 9. 4. 1. Elazığ İlinde Geçmişten Günümüze Uluslar arası ve Türkiye Şampiyonalarında Elde Edilmiş Başarılar

Elazığ ilinde geçmişten günümüze Uluslararası ve Türkiye şampiyonalarında elde edilmiş başarıların spor branşlarına göre dağılımı aşağıda Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Elazığ İlinde Geçmişten Günümüze, Spor Branşlarına Göre Uluslararası ve Türkiye Şampiyonalarında Elde Edilmiş Başarıların Sayısal Dağılımı

Spor Branşı	Uluslar arası Başarı	Türkiye Başarısı	Toplam
Atletizm	17	27	44
Boks	2	13	15
Badminton	-	6	6
Taekwondo	3	9	12

(Kaynak: Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, 2007)

3. 9. 4. 2. Elazığ İlinde Spor Branşlarına Göre Sporcu Sayıları

Elazığ ilinde Gençlik ve spor il müdürlüğü bünyesinde bulunan lisanslı sporcu sayılarının branşlara ve yıllara göre dağılımı Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Elazığ İlinde 2000 Yılından 2004 Yılına Kadar Gençlik Ve Spor İl Müdürlüğü Bünyesinde Bulunan Lisanslı Sporcu Sayılarının Branşlara Göre Dağılımı

Spor Branşları	2000	2001	2002	2003	2004
Atletizm	58	78	68	34	330
Atıcılık	6	4	12	12	25
Badminton	47	44	43	22	35
Basketbol	62	96	123	87	90
Bedensel Engelliler	-	-	-	-	2
Bilardo	26	18	66	66	9
Bisiklet	-	-	-	-	-
Boks	21	51	58	38	78
Dağcılık	11	7	1	14	14
İşitme Engelliler	35	34	32	-	8
Güreş	38	34	-	15	1
Hentbol	20	22	76	71	118
İzcilik	34	19	25	57	47
Masa Tenisi	22	26	13	2	56
Karate	6	59	65	10	8
Kayak	4	33	13	-	19
Satranç	10	27	82	274	151
Taekwondo	233	347	72	284	255
Tenis	13	36	43	7	7
Voleybol	65	82	236	178	47
Vücut Geliştirme	-	1	-	-	1
Yüzme	-	-	-	-	2
Zihinsel Engelliler	-	-	-	-	9
Toplam	711	1.018	1.028	1.171	1.312

(Kaynak: <http://www.elazig-gsim.gov.tr/index.asp>, 2006)

Elazığ ilinde 2005 yılı sonu itibariyle Gençlik ve spor il müdürlüğü bünyesinde bulunan lisanslı kulüp sporcusu, faal kulüp sporcusu, lisanslı ferdi sporcusu, faal ferdi sporcusu, lisanslı kulüp ferdi sporcusu, faal kulüp ferdi sporcusu ve sporcusu kartlı sporcusu sayılarının branşlara göre dağılımı aşağıda Tablo 7’da verilmiştir;

Tablo 7. Elazığ İlinde 2005 Yılı Sonu İtibariyle Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Bünyesinde Bulunan Sporcu Sayılarının Branşlara Göre Dağılımı

Spor Branşları	Lisanslı Kulüp Sporucusu	Faal Kulüp Sporucusu	Lisanslı Ferdi Sporucusu	Faal Ferdi Sporucusu	Lisanslı Kulüp-Ferdi Sporucusu	Faal Kulüp-Ferdi Sporucusu	Sporcu Kartlı Sporcu
Atıcılık ve Avcılık	18	-	45	-	63	-	-
Atletizm	440	37	308	28	748	65	-
Badminton	157	27	31	21	188	48	-
Basketbol	696	249	-	-	696	249	-
Bedensel Engelliler	-	-	2	-	2	-	-
Bilardo	-	-	137	3	137	3	-
Boks	110	-	107	-	217	-	-
Jimnastik	-	-	16	-	16	-	-
Dağcılık	-	-	80	-	80	-	-
Güreş	137	-	3	-	140	-	-
Hentbol	449	134	-	-	449	134	-
İşitme Engelliler	64	36	-	-	64	36	-
Judo ve Kurash	7	-	115	-	122	-	-
Kano-Rafting	-	-	1	-	-	-	-
Karate	50	-	51	-	101	-	-
Kayak ve Kızak	-	-	67	-	67	-	-
Masa Tensi	93	19	102	21	195	51	-
Okçuluk	-	-	2	2	2	2	-
Mücadele Sporları	-	-	142	-	142	-	-
Satranç	26	-	491	-	517	-	-
Taekwondo	41	-	1.707	-	1.748	-	-
Tenis	54	-	1	-	55	-	-
Üniversite Sporları	-	-	-	-	-	-	58
Voleybol	682	275	-	-	682	275	-
Vücut Geliştirme	-	-	5	-	5	-	-
Yüzme	-	-	5	1	5	1	-
Zihinsel Engelliler	-	-	9	-	9	-	-
Toplam	3.024	777	3.427	76	6.450	864	58

(Kaynak: Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, 2007)

Elazığ ilinde 2006 yılı sonu itibariyle Gençlik ve spor il müdürlüğü bünyesinde bulunan lisanslı kulüp sporcusu, faal kulüp sporcusu, lisanslı ferdi sporcu, faal ferdi sporcu, lisanslı kulüp ferdi sporcusu, faal kulüp ferdi sporcusu ve sporcu kartlı sporcu sayılarının branşlara göre dağılımı Tablo 8’de verilmiştir;

Tablo 8. Elazığ İlinde 2006 Yılı Sonu İtibariyle Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Būnyesinde Bulunan Sporcu Sayılarının Branşlara Gōre Dağılımı

Spor Branşları	Lisanslı Kulūp Sporcusu	Faal Kulūp Sporcusu	Lisanslı Ferdi Sporcusu	Faal Ferdi Sporcusu	Lisanslı Kulūp-Ferdi Sporcusu	Faal Kulūp-Ferdi Sporcusu	Sporcu Karth Sporcu
Atıcılık ve Avcılık	17	-	58	-	75	-	-
Atletizm	529	33	319	-	848	33	-
Badminton	162	18	32	1	194	19	-
Basketbol	799	72	-	-	799	72	-
Bedensel Engelliler	-	-	2	-	2	-	-
Bilardo	-	-	140	1	140	1	-
Bisiklet	-	-	-	-	1	-	-
Boks	113	-	9	-	122	-	-
Jimnastik	-	-	100	-	100	-	-
Çim Hokeyi	-	-	1	-	1	-	-
Dağcılık	5	-	81	-	86	-	-
Görme Engelliler	11	-	-	-	11	-	-
Güreş	141	14	3	-	144	14	-
Halk Oyunları	77	-	-	-	77	-	-
Hentbol	509	41	-	-	509	41	-
İşitme Engelliler	64	32	-	-	64	32	-
Judo ve Kurash	7	-	115	-	122	-	-
Kano-Rafting	-	-	1	-	1	-	-
Karate	54	-	70	-	124	-	-
Kayak ve Kızak	-	-	67	1	67	1	-
Kıck Boks	21	-	293	-	314	-	-
Masa Tensi	91	26	115	16	216	42	-
Okçuluk	11	4	6	2	17	6	-
Satranç	25	-	491	-	516	-	-
Su Altı, Can Kurtar.	-	-	1	-	1	-	-
Taekwondo	105	-	1914	-	2.019	-	-
Tenis	53	-	1	-	54	-	-
Üniversite Sporları	-	-	-	-	-	-	9
Voleybol	893	204	-	-	893	204	-
Vücut Geliştirme	-	-	6	-	6	-	-
Yüzme	5	1	10	-	25	1	-
Zihinsel Engelliler	-	-	9	-	9	-	-
Toplam	3.703	445	3.844	21	7.547	466	9

(Kaynak: Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, 2007)

Elazığ ilinde 2006 yılı sonu itibariyle futbol branşında lisanslı sporcu sayısı 2.180'dir (58).

3. 9. 4. 3. Elazığ İlinde Spor Branşlarına Göre İl Spor Merkezlerindeki Sporcu Sayıları

Elazığ ilinde Gençlik ve spor il müdürlüğü bünyesinde bulunan il spor merkezleri sporcu sayılarının branşlara ve yıllara göre dağılımı Tablo 9’da verilmiştir. Ayrıca 2005 yılına ait il spor merkezleri sporcu sayıları, Gençlik ve spor il müdürlüğü arşivlerinde bulunamamıştır.

Tablo 9. Elazığ İlinde 2000 Yılından 2006 Yılına Kadar Gençlik Ve Spor İl Müdürlüğü Bünyesinde Bulunan İl Spor Merkezlerindeki Sporcu Sayılarının Branşlara Göre Dağılımı

Branşlar	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Atletizm	28	25	2	115	6	-	568
Badminton	28	2	32	30	123	-	181
Basketbol	132	43	69	89	130	-	840
Boks	26	28	22	24	66	-	108
Jimnastik	-	7	-	-	-	-	-
Futbol	108	22	78	59	-	-	-
Güreş	35	9	-	30	40	-	128
Hentbol	-	-	-	25	69	-	247
Judo	-	-	-	2	50	-	-
Masa Tenisi	21	-	2	39	87	-	205
Taekwondo	-	-	-	-	-	-	195
Tenis	35	3	-	-	3	-	40
Voleybol	-	-	41	44	71	-	341
Toplam	413	139	246	457	669	-	2.853

(Kaynak: Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, 2007)

3. 9. 4. 4. Elazığ İli Spor Kulüplerinde Bulunan Toplam Sporcu Sayıları

Elazığ ilinde bulunan spor kulüplerinde 2003 yılı ile 2006 yılları arasında bulunan sporcu sayıları Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. Elazığ İlinde Faaliyet Gösteren Spor Kulüplerindeki Sporcu Sayılarının Dağılımı

Spor Kulübü	2003	2004	2005	2006
Elazığ İhtisas Spor Kulübü	-	-	96	231
Fırat Üniversitesi Spor Kul.	98	139	199	229
Elazığ Belediye Spor Kulübü	43	75	105	105
Gençlik ve Spor Kulübü	562	822	1.344	1.481
Fırat Tek Spor Kulübü	70	99	150	177
Elazığ Yol Spor Kulübü	88	85	91	96
Şeker Spor Kulübü	-	10	13	15
Polis Gücü Spor Kulübü	344	400	379	363
Maliye Spor Kulübü	44	44	58	80
Çocuk İslahevi Spor Kulübü	-	15	15	25
Atletizm İhtisas Spor Kulübü	44	50	58	55
İşitme Engelliler Spor Kulüb.	46	54	64	65
Tenis İhtisas Spor Kulübü	47	53	53	53
Telekom Spor Kulübü	26	35	35	35
GENEL TOPLAM	1.412	1.881	2.660	3.010

(Kaynak: Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, 2006)

3. 9. 4. 5. Elazığ İlinde İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarında Toplam Öğrenci ve Sporcu Sayılarının Dağılımı

Elazığ ilinde ilköğretim okullarındaki öğrenci ve sporcu sayılarının 2000-2001 eğitim-öğretim yılından itibaren yıllara göre dağılımı Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Elazığ İli İlköğretim Okullarındaki Öğrenci Ve Sporcu Sayılarının 2001-2002 Eğitim-Öğretim Yılından İtibaren Yıllara Göre Dağılımı

Eğitim-Öğretim Yılı	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Öğrenci Sayısı	89.183	88.680	87.946	86.987	86.326	86.538
Sporcu Sayısı	2.121	3.327	2.924	4.425	3.364	8.175

(Kaynak:Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğü, 2007)

Elazığ ilinde ortaöğretim okullarındaki öğrenci ve sporcu sayılarının 2000-2001 eğitim-öğretim yılından itibaren yıllara göre dağılımı Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Elazığ İli Ortaöğretim Okullarındaki Öğrenci Ve Sporcu Sayılarının 2001-2002 Eğitim-Öğretim Yılından İtibaren Yıllara Göre Dağılımı

Eğitim-Öğretim Yılı	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Öğrenci Sayısı	20.823	21.394	22.761	23.765	24.586	26.643
Sporcu Sayısı	781	1.645	1.826	1.526	1.485	8.682

(Kaynak:Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğü, 2007)

3. 9. 5. Elazığ İlinde Spor Branşlarına Göre Hakemlerin Mevcut Durumu

Elazığ ilinde spor branşlarına göre hakemlerin uluslar arası hakem, milli hakem, bölge hakem, aday hakem olma durumu aşağıda Tablo 13 halinde verilmiştir.

Tablo 13. Elazığ İlindeki Hakemlerin Spor Branşlarına Göre Dağılımı

Spor Branşı	Uluslararası	Milli	Bölge	Aday	Toplam
Atletizm	5	7	109	-	121
Basketbol	-	-	17	84	101
Badminton	-	-	2	8	10
Güreş	-	-	1	20	21
Hentbol	-	-	2	13	15
Satranç	-	-	4	16	20
Taekwondo	-	4	8	12	24
Masa Tenisi	-	-	5	30	35
Voleybol	-	-	4	37	41

(Kaynak: <http://www.elazig-gsim.gov.tr/index.asp>, 2006)

Elazığ ilinde 2006 yılı sonu itibariyle futbol branşında toplam 40 hakem görev yapmaktadır (58).

3. 9. 6. Elazığ İlinde Spor Branşlarına Göre Antrenörlerin Mevcut Durumu

Elazığ Gençlik spor il müdürlüğü bünyesinde çalışan spor antrenörlerinin branşlarına göre kadro durumları Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14. Elazığ Gençlik Spor İl Müdürlüğü Bünyesinde Çalışan Spor Antrenörlerinin Spor Branşlarına Göre Dağılımı

Spor Branşı	Kadrolu	Sözleşmeli	Fahri	Toplam
Atletizm	1	1	-	2
Basketbol	1	-	-	1
Boks	1	-	3	4
Badminton	2	-	-	2
Hentbol	-	-	1	1
Judo	-	1	-	1
Masa Tenisi	1	-	-	1
Voleybol	-	-	1	1
Toplam	6	2	5	13

(Kaynak: <http://www.elazig-gsim.gov.tr/index.asp>, 2006)

Elazığ ilinde 2006 yılı sonu itibariyle futbol branşında toplam 87 antrenör görev yapmaktadır (58).

3. 9. 7. Elazığ İlinde Spor Tesislerinin Mevcut Durumu

Elazığ il merkezinde, ilçelerinde ve köylerinde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarına ait spor tesisleri ve özel spor tesisleri aşağıda konu başlıkları dahilinde verilmiştir.

3. 9. 7. 1. Elazığ İli Merkezinde Bulunan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne Ait Spor Tesisleri

Elazığ il merkezinde bulunan Gençlik ve spor il müdürlüğüne bağlı bulunan spor tesisleri ve özellikleri ile Tablo 15’de verilmiştir.

Tablo 15. Elazığ İl Merkezinde Bulunan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne Ait Spor Tesislerinin Dağılımı

Sıra No	Tesis Adı	Özellikler
1	Atatürk Stadyumu	1974 yılında hizmete girmiş, çim zeminli, uzay çatılı maraton ve Kapalı tribünü koltuklu ve üzeri kapalı olup, 12574 seyirci kapasitelidir.
2	Ahmet Aytar Spor Salonu	1964 yılında hizmete girmiş, zemini parke, 4 soyunma odalı ve 750 kişi kapasitelidir.
3	Havalı Silah Atış Poligonu	4 atış yolu vardır. Beton karo zeminli.
4	Gençlik Merkezi	Bağlama, Saz, Gitar Kursları, Halk Oyunları
5	Hentbol Spor Salonu	1991 yılında hizmete girmiş, sentetik zeminli olan tesis 4 soyunma odalı hale getirilmiş, kondisyon merkezi, sauna, Vip salonu, kamp eğitim merkezi ile 250 seyirci kapasitelidir.
6	Tenis Kortu	2 adet kort sahası mevcuttur. Seyircisiz, Sentetik zeminli, Gece aydınlatmalı
7	Boks Salonu	Parke zeminli antrenman salonu, Soyunma odalı, Ringli
8	Doğukent Çim Futbol Sahası	1999 yılında hizmete giren çim zeminli 500 kişilik portatif tribünlü, 4 sporcu soyunma odalı, 2 hakem soyunma odalı
9	Doğukent Toprak Futbol Sahası	2003 yılında hizmete girmiştir. Toprak zeminli, Tel Örgülü, 500 kişilik portatif tribünü vardır.
10	Elazığ Hipodromu	2000 Seyirci Kapasiteli
11	Hazar Gençlik ve İzcilik Kamp Merkezi	200 Seyirci Kapasiteli
12	Hazar Baba Kayak Tesisleri	Teleferik, Kafeterya- Zirve 2347 m
13	Çocuk İslahevi Futbol Sahası	Toprak Zeminli, Seyircisiz
14	Polis Okulu Futbol Sahası	Toprak Zeminli, Seyircisiz
15	Han Pınarı Futbol Sahası	Toprak Zeminli, Seyircisiz
16	Sentetik Yüzeyli Futbol Sahası	Amatör müsabakaların organizesinde kullanılmaktadır.

(Kaynak: Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, 2007)

3. 9. 7. 1. 1. Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı İl Merkezinde Bulunan Spor Tesisleri

Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı il merkezinde bulunan spor salonları aşağıda Tablo 16’de verilmiştir.

Tablo 16. Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı İl Merkezinde Bulunan Spor Salonlarının Dağılımı

Sıra No	Okulun Adı	İlçesi
1	Aziz Gül İlköğretim Okulu	Merkez
2	75. Yıl İMKB Yatılı İlköğretim Bölge Okulu	Merkez
3	Gazi Endüstri Meslek Lisesi	Merkez
4	İMKB Anadolu Meslek Lisesi	Merkez
5	Elazığ Anadolu Lisesi	Merkez
6	Mehmet Koloğlu Anadolu Lisesi	Merkez
7	Mehmet Akif Ersoy Lisesi	Merkez
8	Karşıyaka Lisesi	Merkez
9	Atatürk Lisesi	Merkez
10	Elazığ Lisesi	Merkez
11	Balakgazi Lisesi	Merkez
12	Korgenaral Hulusi Sayın Lisesi	Merkez
13	Ahmet Kabaklı Anadolu Öğretmen Lisesi	Merkez

(Kaynak:Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğü, 2007)

3. 9. 7. 1. 2. Fırat Üniversitesi Bünyesinde Bulunan Spor Tesisleri

Fırat Üniversitesi bünyesinde bulunan mevcut spor tesisleri, seyirci kapasitesi ve özellikleri aşağıda Tablo 17 halinde verilmiştir;

Tablo 17. Fırat Üniversitesine Ait Mevcut Spor Tesislerinin Dağılımı

Tesis Türü	Adet	Seyirci Kapasitesi	Özellikler
Spor salonu	1	500	500 seyirci kapasiteli, Tartan zeminli, 3 adet soyunma odalı.
Kondisyon ve halter salonu	1	-	Kondisyon ve ağırlık aletli
Futbol sahası	1	250	Çim zeminli
Açık voleybol ve basketbol sahası	7	Seyircisiz	Beton zeminli
Atletizm pisti	1	250	-
Futbol sahası	3	Seyircisiz	Toprak zeminli
Halı saha	2	Seyircisiz	Soyunma odalı
Plaj voleybol sahası	1	Seyircisiz	Kum zeminli
Açık tenis kortu	3	Seyircisiz	Beton zeminli
Paintball Tesisleri	1	-	-

(Kaynak: Fırat Üniversitesi, Sağ. Spor ve Kül. Daire Başk. 2007)

3. 9. 7. 1. 3. Elazığ Belediyesi Bünyesinde Bulunan Spor Tesisleri

Elazığ Belediyesi bünyesinde bulunan mevcut spor tesisleri ve tesislerin ölçüleri ve özellikleri Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18. Elazığ Belediyesine Ait Mevcut Spor Tesislerinin Dağılımı

Sıra No	Tesis Adı	Özellikler
1	Hilalkent Toprak Sahası	Ebat: 45m×90m
2	Yıldızbağları Mah. Toprak Sahası	Ebat: 40m×80m
3	Ulukent Mahallesi Toprak Sahası	Ebat: 45m×100m
4	Sürsürü Mahallesi Toprak Sahası	Ebat: 25m×40m, etrafı tel örgülü
5	Salıbaba Mahallesi Toprak Sahası	Ebat: 25m×40m, etrafı tel örgülü
6	Kırklar Mahallesi Toprak Sahası	Ebat: 25m×40m, etrafı tel örgülü
7	Sanayi Mahallesi Toprak Sahası	Ebat: 25m×40m, etrafı tel örgülü
8	Abdullahpaşa Mah. Toprak Sahası	Ebat: 25m×40m, etrafı tel örgülü

(Kaynak: Elazığ Belediyesi, Fen İşleri Müdürlüğü, 2007)

3. 9. 7. 1. 4. Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları Bünyesinde Bulunan Spor Tesisleri

Diğer kamu kuruluşlarına ait spor tesisleri aşağıda verilmiştir (63);

1. **Orman Bölge Müdürlüğü:** Açık basketbol ve futbol sahası bulunmaktadır.
2. **Köy Hizmetleri 7. Bölge Müdürlüğü:** Açık voleybol, basketbol sahaları ve toprak futbol sahası mevcuttur.
3. **Zülfü Açar Polis Okulu:** 500 seyirci kapasiteli spor salonu ve açık spor alanları bulunmaktadır.
4. **Teidaş:** Toprak futbol sahası bulunmaktadır.
5. **DSİ 9. Bölge Müdürlüğü:** Merkez bölge müdürlüğü bünyesinde açık basketbol, voleybol ve futbol sahaları mevcuttur.

3. 9. 7. 1. 5. Elazığ İlinde Bulunan Özel Spor Tesisleri

Elazığ il merkezinde faaliyet gösteren özel Bilardo, Taekwondo, Halı sahalar, Jimnastik salonları ve Yüzme Havuzu tesisleri aşağıdaki gibidir.

3. 9. 7. 1. 5. 1. Bilardo Salonları

Elazığ il merkezinde 6 adet özel kuruluşlara ait Bilardo Salonu faaliyet göstermektedir. Bilardo Salonu isimleri şöyledir (65).

1. Alara 1 Bilardo
2. Alara 2 Bilardo
3. Aydınlar Bilardo
4. Kompi Bilardo
5. Alara (Yazıkonak)
6. Yeşilova Bilardo Salonu

3. 9. 7. 1. 5. 2. Taekwondo Salonları

Elazığ il merkezinde 4 adet özel Taekwondo Salonu faaliyet göstermektedir. Taekwondo Salonu isimleri aşağıda verilmiştir (65).

1. Altınyumruk
2. Dinamik-Do
3. Taebek
4. Şampiyon Spor Eğitim Merkezi

3. 9. 7. 1. 5. 3. Halı Sahalar

Elazığ il merkezinde 4 adet özel kuruluşlara ait Halı Saha faaliyet göstermektedir. Halı Saha isimleri aşağıda verilmiştir (65, 66).

1. Doğukent Halı Saha
2. Santra 1 Halı Saha
3. Taşkanlar Halı Saha
4. Sporsan Halı Saha
5. Kardeşler Halı Saha
6. Menekşe Halı Saha
7. Can Kapalı Halı Saha
8. Favori Spor Tesisi

3. 9. 7. 1. 5. 4. Cimnastik Salonları

Elazığ il merkezinde özel Çolakoğlu Jimnastik Salonu ve Delta spor merkezi adı altında 2 adet Cimnastik salonu faaliyet göstermektedir (65, 66).

3. 9. 7. 1. 5. 5. Yüzme Tesisleri

Elazığ il merkezinde 2 adet özel Yüzme Tesisi faaliyet göstermektedir. Yüzme Tesisi isimleri aşağıda verilmiştir (66).

1. Menekşe Yüzme Tesisi
2. Doğukent Yüzme Tesisi

3. 9. 7. 1. 6. Elazığ Spor Kulübüne Ait Spor Tesisleri

Vali Lütfullah Bilgin Spor Kompleksi, 1999 tarihinde İl özel idaresi tarafından yapıp Elazığspor'un hizmetine sunulmuştur. 19 adet çift kişilik oda, 3 adet ofis, 2 katlı idari bina, 2 adet nizami ölçülerde çim saha, 1 adet L şeklinde çim saha ve 1 adet halı saha yer almaktadır (65, 66).

3. 9. 7. 1. 7. Elazığ İlinde İnşaat Halinde Bulunan Spor Tesisleri

Elazığ ilinde inşaat halinde bulunan spor tesisleri ve özellikleri Tablo 19'da halinde verilmiştir.

Tablo 19. Elazığ İlinde İnşaat Halinde Bulunan Spor Tesislerinin Dağılımı

Sıra No	Tesis Adı	Özellikler
1	Çok Amaçlı Spor Salonu	2.500 Seyirci Kapasiteli
2	Olimpik Yüzme Havuzu	1992 yılında temeli atılan 1.000 kişilik tesis inşaatı devam etmektedir.
3	Fırat Üniversitesi Spor Salonu	İnşaat aşamasındadır.

Kaynak: Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, 2006 ve Fırat Üniversitesi, 2007)

3. 9. 7. 2. Elazığ İlçelerinde ve Köylerinde Bulunan Mevcut Spor Tesisleri

Elazığ İlçelerinde ve Köylerinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde bulunan mevcut spor tesisleri, Elazığ ilçelerinde Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde bulunan spor salonları, Elazığ ilçelerinde bulunan özel spor alanları başlıklar halinde verilmiştir.

3. 9. 7. 2. 1. Elazığ İlçelerinde ve Köylerinde Gençlik ve Spor İl ve İlçe Müdürlüklerine Ait Spor Tesisleri

Elazığ İlçelerinde ve köylerinde Gençlik ve spor il ve ilçe müdürlükleri bünyesinde bulunan mevcut olan spor tesisleri, Tablo 20’de verilmiştir

Tablo 20. Elazığ İlçelerinde ve Köylerinde Gençlik ve Spor İl ve İlçe Müdürlükleri Bünyesinde Bulunan Spor Tesislerinin Dağılımı

Sıra No	İlçe Adı ve Köy	Tesisler ve Özellikleri
1	Keban	Mehmetcik Stadyumu: Toprak zeminli, tel örgülü, 250 kilik, soyunma odalı ve dolgu tribünlü olup, 1987 yılında yapılmıştır. Keban spor salonu: 500 kişilik, parke zeminli ve soyunma odalıdır. Ayrıca 1 adet Halı saha ile 1 adet Voleybol ve Basketbol semt sahası mevcuttur.
2	Palu	Palu Futbol Sahası: Toprak zeminli, 250 Seyirci Kapasiteli, tel örgülü, soyunma odalı portatif tribünlü olup, 1989 yılında yapılmıştır. Ayrıca 1 adet Voleybol ve 1 adet Basketbol semt sahası ile Beyhan ve Baltaş Beldesinde 1 adet Voleybol ve 1 adet Basketbol semt sahası mevcuttur.
3	Sivrice	Sivrice Futbol Sahası: Toprak zeminli, 250 seyirci kapasiteli, tel örgülü, soyunma odalı, portatif tribünlü olup, 1995 yılında yapılmıştır. 2 adet Voleybol ve Basketbol sahası ile 1 adet Çim Futbol sahası mevcuttur. Sivrice Hazarbaba Kayak Merkezi: 1999 yılında hizmete giren tesiste teleski tesisi, idare binası, sosyal tesisler ve ekipman(Kar ezme makinesi, Kayak takımları ve Kar motorsikleti) mevcuttur.
4	Maden	Maden Futbol Sahası: Toprak zeminli, tel örgülü, soyunma odalı ve portatif tribünlü, 250 seyirci kapasiteli, 1995 yılında yapılmıştır. M. Lütfullah BİLGİN adı altında 1 adet Voleybol ve 1 adet Basketbol semt sahası ile Gezin Beldesinde 1 adet Futbol sahası ile 1 adet Voleybol ve 1 adet Basketbol semt sahası mevcuttur.
5	Karakoçan	Karakoçan Futbol Sahası: Toprak zeminli, 250 seyirci kapasiteli, tel örgülü, soyunma odalı, portatif tribünlü olup 1997 yılında yapılmıştır. Ayrıca 4 adet Voleybol ve 4 adet Basketbol semt sahası mevcuttur.
6	Kovancılar	Kovancılar Futbol Sahası: Toprak zeminli, 250 Seyirci Kapasiteli, tel örgülü, soyunma odalı, portatif tribünlü olup, 1997 yılında yapılmıştır. Ayrıca 1 adet Voleybol ve 1 adet Basketbol semt sahası mevcuttur.
7	Ağın	Ağın Futbol Sahası: 250 seyirci kapasiteli, toprak zeminli, tel örgülü ve soyunma odalı olup, 1997 yılında yapılmıştır.
8	Baskil	Baskil Futbol Sahası: 250 seyirci kapasiteli, toprak zeminli, tel örgülü, soyunma odalı, portatif tribünlü olup, 1996 yılında yapılmıştır.
10	Alacakaya	Alacakaya Futbol Sahası: 1997 yılında yapılan tel örgülü, 250 seyirci kapasiteli, toprak zeminli ve soyunma odalıdır. Ayrıca 1 Adet Voleybol ve Basketbol Semt Sahaları, 1 Halı Saha
11	Arıcak	Arıcak Futbol Sahası: 250 kişilik, toprak zeminli, tel örgülü ve soyunma odalı olup, 1997 yılında yapılmıştır. Ayrıca, 1 adet Voleybol ve 1 adet Basketbol semt sahası bulunmaktadır.
12	Köyler	20’ye yakın köyde ve bir çok beldede toprak zeminli futbol sahaları, voleybol ve basketbol sahaları mevcuttur.

(Kaynak: Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, 2007)

3. 9. 7. 2. 2. Elazığ İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine Bağlı Bulunan Spor Tesisleri

Elazığ İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı bulunan spor salonları Tablo 21’de verilmiştir.

Tablo 21. Elazığ İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine Bağlı Bulunan Spor Salonlarının Dağılımı

Sıra No	Okulun Adı	İlçesi
1	Alacakaya Lisesi	Alacakaya
2	Arıcak Yatılı İlköğretim Bölge Lisesi	Arıcak
3	Baskil Vakıfbank İlköğretim Okulu	Baskil
4	Karakoçan Yatılı İlköğretim Okulu	Karakoçan
5	Kovancılar İlköğretim Okulu	Kovancılar
6	Maden Yatılı İlköğretim Bölge Okulu	Maden
7	Palu Yatılı İlköğretim Bölge Okulu	Palu

Kaynak : Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğü, 2007)

3. 9. 7. 2. 3. Elazığ İlçelerinde Bulunan Özel Kuruluşlara Ait Spor Tesisleri

Elazığ ilçelerinde 2 adet özel Bilardo Salonu faaliyet göstermektedir. Bilardo Salonu isimleri aşağıda verilmiştir (66).

1. Klas Bilardo Salonu
2. Uğur Bilardo Salonu

3. 9. 8. Elazığ İlinde Sporun Komşu İllere ve Türkiye’ye Göre Durumu

Elazığ ilinde bulunan sporun mevcut durumunun Türkiye ve komşu iller ile ilişkisi konu başlıkları dahilinde verilmiştir.

3. 9. 8. 1. Elazığ İlindeki Spor Kulüplerinin Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre Durumu

Elazığ ilinde spor kulüplerinin Haziran 2007 itibariyle komşu illere ve Türkiye'ye göre durumu Tablo 22'de verilmiştir.

Tablo 22. Elazığ İlindeki Spor Kulüplerinin Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre İlişkisi

	Askeri Spor Kulübü	İhtisas Spor Kulübü	Müesses Spor Kulübü	Okul Spor Kulübü	Spor Kulübü	Toplam
Türkiye	13	612	1.174	913	5.350	8.062
Elazığ	-	4	19	1	18	42
Bingöl	-	-	9	6	18	33
Diyarbakır	-	-	11	1	31	43
Malatya	-	12	22	19	58	111
Tunceli	-	2	7	4	6	19

(Kaynak: <http://www.gsgm.gov.tr>, 2007)

3. 9. 8. 2. Elazığ İlinde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Sporcu Sayılarının Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre Durumu

Elazığ İlinde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı sporcu sayılarının komşu illere ve Türkiye'ye göre durumu Haziran 2007 itibariyle Tablo 23'de verilmiştir.

Tablo 23. Elazığ İlindeki Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Sporcu Sayılarının Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre İlişkisi

	GSGM Sporcu Sayısı	TFF Sporcu Sayısı	MEB Sporcu Sayısı	Toplamı
Türkiye	1.199.295	195.761	435.366	1.830.422
Elazığ	8.002	1.404	5.489	14.895
Bingöl	6.230	209	1.232	7.671
Diyarbakır	15.490	1.989	3.480	20.959
Malatya	18.808	1.715	6.209	26.732
Tunceli	3.918	74	1.200	5.192

(Kaynak: <http://www.gsgm.gov.tr>, 2007)

3. 9. 8. 3. Elazığ İlinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne Bağlı Sporcu Sayılarının Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre Durumu

Elazığ İlinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde bulunan lisanslı sporcu, faal sporcu ve sporcu kartlı sporcu sayılarının komşu illere ve Türkiye'ye göre durumu Haziran 2007 itibariyle Tablo 24' de verilmiştir.

Tablo 24. Elazığ İlindeki Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne Bağlı Sporcu Sayılarının Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre İlişkisi

	Lisanslı Sporcu Sayısı			Faal Sporcu Sayısı			Sporcu Kartlı sporcu Sayısı		
	Bayan	Erkek	Toplam	Bayan	Erkek	Toplam	Bayan	Erkek	Toplam
Türkiye	1.203.093	3.100.694	4.303.787	241.523	645.369	886.892	20.847	40.831	61.638
Elazığ	1.627	6.375	8.002	290	875	1.165	40	121	161
Bingöl	1.353	4.877	6.230	201	908	1.109	5	5	10
Diyarbakır	4.280	11.210	15.490	512	1.373	1.885	53	104	157
Malatya	5.802	13.006	18.808	610	2.555	3.165	56	110	166
Tunceli	1.527	2.391	3.918	279	360	639	-	-	-

(Kaynak: <http://www.gsgm.gov.tr>, 2007)

**3. 9. 8. 4. Elazığ İlinde Ünvan ve Cinsiyetlerine Göre Faal Hakemlerin
Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre Durumu**

Elazığ ilindeki faal hakemlerin ünvan ve cinsiyetlerinin komşu illere ve Türkiye'ye göre durumu Tablo 25'de verilmiştir.

**Tablo 25. Elazığ İlinde Ünvan ve Cinsiyetlerine Göre Faal Hakemlerin
Komşu İllere ve Türkiye'ye Göre İlişkisi**

	Aday Hakem			İl Hakemi			Milli Hakem			Uluslararası Hakem			Genel Toplam		
	Erkek	Bayan	Toplam	Erkek	Bayan	Toplam	Erkek	Bayan	Toplam	Erkek	Bayan	Toplam	Erkek	Bayan	Toplam
Türkiye	7.106	2.547	9.653	9.407	1.838	11.245	3.308	482	3.790	506	78	584	20.327	4.945	25.272
Elazığ	30	4	34	163	10	173	26	1	27	1	-	1	220	15	235
Bingöl	4	1	5	24	-	24	6	-	6	-	-	-	34	1	35
Diyarbakır	89	32	121	62	30	92	17	1	18	1	-	1	169	63	232
Malatya	211	67	278	183	30	213	67	-	67	6	-	6	467	97	564
Tunceli	-	-	-	7	-	7	-	-	-	-	-	-	7	-	7

(Kaynak (48): Spor İstatistikleri 2002, Devlet İstatistik Enstitüsü, 2004, Ankara)

4. GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın evreni, Elazığ il merkezi ve ilçeleridir. Örneklem ise, spor kurum ve kuruluşlarındaki 1.288 kişiden oluşmaktadır.

Araştırma, Elazığ ilinde iki aşamalı olarak yürütülmüştür. Birinci aşamada, Elazığ ilinde spor alanındaki mevcut durum ile ilgili verilere, başta sporcu sayıları, kulüpleşme oranları, spor personeli sayıları, spor tesisleri, spor yatırım harcamaları gibi, Millî Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Elazığ Millî Eğitim Müdürlüğü, Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Elazığ Belediyesi, Spor ile ilgili Sivil Toplum Örgütleri'nden, ayrıca Devlet Planlama Teşkilatı ve Devlet İstatistik Enstitüsünden temin edilen verilerden yararlanılmıştır. Araştırmada, spor ile ilgili kamu kurum ve kuruluş yöneticileri, sivil toplum örgütleri, merkezi ve yerel yönetimlerin yönetici ve sorumluları ile yüz yüze görüşmeler ve toplantılar yapılmış, mevcut durum ve gelecek ile ilgili görüş ve önerileri alınmıştır.

İkinci aşama olan anket uygulaması için araştırmacı ve alanın uzmanları tarafından geliştirilmiş olan “*İl Spor Gelişim Stratejisi Anketi*” için şu aşamalar takip edilmiştir. İlk olarak ilgili literatür taranmış ve alan ile ilgili kişilerin ve uzmanların görüşlerine başvurulmuştur (10 beden eğitimi öğretmeni, 10 sporcu, 5 hakem, 5 antrenör, 5 spor yöneticisi, 2 üniversite öğretim üyesi). Bu görüşmeler ve çalışmalar sonrasında toplam 156 sorudan oluşan bir soru havuzu oluşturulmuştur. Bu sorular ilk olarak eğitim bilimleri uzmanlarının görüşlerine sunulmuş, açıklık, anlaşılabilirlik ve güvenilirlik konularında anketi değerlendirmeleri istenmiştir. Bu değerlendirme sonucunda, 14 soru elenerek 144 adet soru ön uygulama yapılmak üzere düzenlenmiştir.

Toplam 265 kişi üzerinde yapılan ön uygulamadan elde edilen veriler bilgisayara yüklenererek, SPSS paket programında değerdendirilmiştir. Bu değerdendirme sırasında faktör analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda faktör yükü 0,35 ve üzerinde olan maddeler alınmış ve faktör yükü 0,35'in altında olan 6 madde işlerliğı olmadığından anketten çıkarılmıştır.

Bu analizler sonucunda, araştırma anketinde 5 sorudan oluşan kişisel bilgiler, 52 sorudan oluşan Elazığ'ın sporla ilgili mevcut durumu ve 6 sorudan oluşan sporla ilgili görüş ve önerileri belirlemeye yönelik açık uçlu olmak üzere toplam 63 soru anketin asıl bölümünü oluşturmuştur. Buna ilaveten katılımcı grupların statüleri baz alınarak hazırlanmış olan ve bu grupların spordaki konumları ile ilgili olan sorular hazırlanmış ve soru sayıları (Toplam: 75 soru) Tablo 26'da verilmiştir.

Tablo 26: Araştırmaya Katılanlara, Anketin Üçüncü Bölümünde Sorulan Soruların Sayısal Dağılımı

Sıra No	Katılımcı Grup	Soru Sayısı
1	Gençlik ve spor il müdürlüğü yöneticileri	4
2	İl ve İlçe Belediye Başkanları ve Yardımcıları	4
3	Fırat Üniversitesi Rektörü, Rektör Yardımcıları, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanı ve BESYO Öğretim Elemanları	5
4	Spor Kulübü Yöneticileri	16
5	Beden Eğitimi Öğretmenleri	10
6	Spor Lisesi Müdürü, Yardımcıları ve Öğretmenleri	4
7	BESYO Öğrencileri	5
8	Spor Lisesi Öğrencileri	4
9	Antrenörler	11
10	Sporcular	12
Toplam		75

Başlangıçta bütün gruplara aynı sayıda sorulması planlanan üçüncü bölümdeki sorular, uzman görüşleri ve ön uygulama sonucundaki değerdendirmeler sonrasında bu şekilde ortaya çıkmıştır. Faktör analizi yapıldıktan

sonra ve gerekli düzenlemeler yapılarak, Elazığ ilinin spor ile ilgili mevcut durumu ve stratejisini ortaya koymaya yönelik olarak, hazırlanan anketin güvenirlik katsayısı olan Cronbach Alpha değeri 0,82 bulunmuştur.

Araştırma anketinin uygulandığı gruplar ve sayılarının dağılımı aşağıdaki tabloda (Tablo 27) verilmiştir. Tabloda, örneklem grupları, uygulanan anket sayıları ve değerlendirilen (geri dönen) anket sayıları görülmektedir. Yöneticilere uygulanan 250 anketin 155'i (%62), öğretmenlere uygulanan 200 anketin 106'sı (%53), öğrencilere uygulanan 250 anketin 168'i (%67,2), spor antrenörlerine uygulanan 50 anketin 22'si (%44), sporculara uygulanan 400 anketin 309'u (%77), seyircilere uygulanan 400 anketin 370'i (%93), hakemlere uygulanan 200 anketin 125'i (%63), ve sivil toplum örgütlerine uygulanan 50 anketin 33'ü (%66) değerlendirmeye alınmıştır. Toplamda bakıldığı zaman bütün katılımcılara 1.800 anket gönderilmiş ve bu anketlerin 1.288'nin (%71,55) geri dönüşümü sağlanmıştır. Geri dönme oranlarına bakıldığı zaman en fazla geri dönüşüm % 93 ile seyirciler, en az geri dönüşüm ise %44 ile spor antrenörlerinden olmuştur.

Tablo 27. Araştırmaya Katılanların Gruplara Göre Dağılımı

Sıra No	Gruplar	Katılımcılar	Uygulanan Anket Sayısı	Değerlendirilen Anket Sayısı
1	Yöneticiler	• Milletvekilleri	5	1
		• Vali, Vali yardımcıları	3	1
		• İlçe kaymakamları	10	4
		• İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü (İl müdürü, Müdür yardımcıları, şube müdürleri, ilçe müdürleri ve şube müdürleri)	40	27
		• İl ve İlçe Belediye başkanları ve Başkan yardımcıları	35	22
		• Fırat Üniversitesi rektörü, yardımcıları, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanı ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğretim üyeleri	15	10
		• Fırat üniversitesi spor kolu başkanları	15	11
		• Özel ve kamu spor kulübü yöneticileri	47	24
		• ASKF Yöneticileri	10	8
		• Lig Heyeti Yöneticileri	10	7
		• Gençlik ve spor il müdürlüğü yöneticileri	30	18
		• Spor il temsilcileri	30	22
2	Öğretmenler	• Beden Eğitimi Öğretmenleri	190	97
		• Spor Lisesi Müdürü, Müdür yardımcıları ve öğretmenler	10	9
3	Öğrenciler	• Spor lisesi öğrencileri	80	63
		• Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri	170	105
4	Antrenörler	• Spor antrenörleri	50	22
5	Sporcular	• Sporcular	400	309
6	Seyirciler	• Seyirciler	400	370
7	Hakemler	• Hakemler	200	125
8	Sivil Toplum Örgütleri	• Spor yazarları	10	9
		• İl ve ilçe özel spor kuruluşu yöneticileri	30	18
		• Spor mağazası yöneticileri	10	6
Genel Toplam			1800	1288

Anket yoluyla elde edilen veriler, SPSS for Windows 13.0 paket programında analiz edilmek için bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Anketlerde yer alan ilk 5 soru katılımcıların kişisel bilgilerini belirlemeye yönelik olarak hazırlanmış olan sorulardır. İkinci bölümdeki sorular ise Elazığ'da sporun mevcut durumu hakkında sorulan 52 sorudan oluşmaktadır. Bu sorulardan elde edilen veriler frekans ve yüzde alma teknikleri kullanılarak çözümlenmiştir. Ayrıca ikinci ve üçüncü bölümlerdeki likert türü sorulardan oluşan maddeler için, frekans ve yüzde alma teknikleri ile birlikte ortalama alma teknikleri kullanılmıştır. Son bölümde bulunan 6 adet açık uçlu sorunun çözümlenmesinde ise, tematik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bunun için bütün katılımcıların bu sorulara verdikleri cevaplar tek tek okunarak çetele tutulmuş, ortaya çıkan fikir ve düşünceler, belli temalar altında tablolar halinde verilmiştir. Bu tabloların yorumları, ortaya çıkan görüşler ve frekanslar doğrultusunda yapılmıştır.

Araştırmada veri toplamak amacıyla kullanılan anketteki likert tipi verilerin çözümlenmesi için, aşağıda belirtilen beşli ölçek aralıkları kullanılmıştır.

Tamamen Katılıyorum	1,00 - 1,80
Katılıyorum	1,81 - 2,60
Kısmen Katılıyorum	2,61 - 3,40
Katılmıyorum	3,41 - 4,20
Hiç Katılmıyorum	4,21 - 5,00

Araştırmada anket yoluyla elde edilen bulgular Swot analizinin temelini oluşturmuştur. Cumhuriyetin 100. yılında Elazığ ilinin spor stratejisinin belirlenebilmesi için bir durum analizi yapmak amacıyla düşünülmüş olan Swot analizi için şu aşamalar takip edilmiştir. Likert türü sorulardan elde edilen sorular

içerisinde ildeki spor çevresiyle doğrudan ilgili olan maddeler (iç çevre) güçlü ve zayıf yönler olarak belirlenmiş, sporla doğrudan ilgili olmayan ve sporla dolaylı yoldan ilgili olan maddeler (dış çevre) ise fırsatlar ve tehditler şeklinde sınıflandırılmışlardır. Bu şekilde sınıflama için likert türü sorularda 1.00 – 3.00 derecesi arasındaki maddeler güçlü ve fırsat, 3,1 – 5.00 arasındaki maddeler ise zayıf ve tehditler olarak belirlenmiştir. Bu sınıflamalar doğrultusunda yapılan değerlendirme sonucunda Swot analizi ortaya çıkmıştır.

Swot analizinden elde edilen bulgular ve ilgili literatürün de taranmasıyla araştırmanın son bölümü olan Elazığ iline ait spor stratejileri ortaya konulmuştur. Elazığ iline ait spor stratejileri belirlenirken aşağıdaki gruplama yapılmıştır.

1. Elazığ İli Nüfus Gelişim Tahmini
2. Spor Kurumları ve Spor Kulübü Stratejileri
3. Sporcu Stratejileri
4. Hakem Stratejileri
5. Antrenör Stratejileri
6. Spor Tesisi ve Spor Araç-Gereçleri Stratejisi
7. Yönetici, Öğretmen ve Personel Stratejileri
8. Spor Organizasyonu Stratejileri
9. Genel Spor Stratejileri

Gruplama yapıldıktan sonra stratejiler belli dönem aralıklarıyla verilmiştir.

Bu aralıklar aşağıdaki gibidir;

1. Hazırlık Aşamasında Stratejiler (2007-2011 Yılları Arası)
2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Stratejiler (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası)

3. Olgunluk Döneminde Stratejiler (2023 Yılı)

Araştırmanın son bölümü olan Cumhuriyet'in 100. yılında Elazığ ilinin spor stratejisi bu başlıklar altında oluşturulmuştur.

5. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın alt amaçları doğrultusunda elde edilen bulgular çözümlenmiştir. Bulgular, araştırma için geliştirilmiş olan anket vasıtasıyla elde edilmiş ve dört bölüm halinde verilmiştir

5. 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Özellikleri İle İlgili Bulgular

Tablo 28. Araştırmaya Katılanların Gruplara Göre Dağılımı

Gruplar	Sayı	%
Seyirci	370	28,72
Sporcu	309	23,99
Öğrenci	168	13,04
Yönetici	155	12,03
Hakem	125	09,70
Öğretmen	106	08,22
S.T.Ö.	33	02,60
Antrenör	22	01,70
Toplam	1.288	100,0

Tablo 28’de, araştırmaya katılan gruplara göre dağılımı ve yüzdeleri görülmektedir. Tabloda katılımcılar içindeki en büyük grubun 370 kişiyle seyirciler ve 309 kişiyle sporcular olduğu, en küçük grupların ise 22 kişiyle antrenörler ve 33 kişiyle sivil toplum örgütleri olduğu görülmektedir.

Tablo 29. Araştırmaya Katılanların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Gruplar	N	Erkek		Bayan	
		Sayı	%	Sayı	%
Seyirci	370	262	70,8	108	29,2
Sporcu	309	233	75,4	76	24,6
Öğrenci	168	110	65,5	58	34,5
Yönetici	155	148	95,5	7	4,5
Hakem	125	96	76,8	29	23,2
Öğretmen	106	87	82,1	19	17,9
S.T.Ö.	33	33	100,0	-	-
Antrenör	22	22	100,0	-	-
Toplam	1.288	991	76,9	297	23,1

Tablo 29’da, araştırmaya katılanların cinsiyetlerine göre dağılımı görülmektedir. Bütün gruplarda erkeklerin oranı bayanların oranından daha fazladır. Genel toplamda da yine bütün katılımcıların % 76,9’u erkektir.

Tablo 30. Araştırmaya Katılanların Yaşlarına Göre Dağılımı

Gruplar	N	20 yaş ve altı		21-30 yaş arası		31-40 yaş arası		41-50 yaş arası		51 yaş ve üstü	
		Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Seyirci	370	093	25,1	181	48,9	70	18,9	21	05,7	05	01,4
Sporcu	309	187	60,5	112	36,2	09	02,9	01	00,3	-	-
Öğrenci	168	127	75,6	041	24,4	-	-	-	-	-	-
Yönetici	155	001	00,6	014	09,0	50	32,3	68	43,9	22	14,2
Hakem	125	011	08,8	079	63,2	29	23,2	06	04,8	-	00,0
Öğretmen	106	001	00,9	069	65,1	35	33,0	-	00,0	01	00,9
S.T.Ö.	33	-	-	010	30,3	12	36,4	08	24,2	03	09,1
Antrenör	22	-	-	003	13,6	14	63,6	05	22,7	-	-
Toplam	1.288	420	32,6	509	39,5	219	17,0	109	8,4	31	2,4

Tablo 30’da, araştırmaya katılan grupların yaşlarına göre dağılımı verilmiştir. Araştırmaya katılanların yaşlarına göre dağılımına bakıldığında zaman, en büyük grubun 509 kişi ile 21-30 yaş arası grubun olduğu Tablo 32’de görülmektedir. 51 yaş ve üstündeki grup ise araştırmaya katılan en az sayıdaki gruptur.

Tablo 31. Araştırmaya Katılanların Medeni Durumlarına Göre Dağılımı

Gruplar	N	Evli		Bekar	
		Sayı	%	Sayı	%
Seyirci	370	116	31,4	254	68,6
Sporcu	309	47	15,2	262	84,8
Öğrenci	168	12	7,1	156	92,9
Yönetici	155	145	93,5	10	6,5
Hakem	125	47	37,6	78	62,4
Öğretmen	106	68	64,2	38	35,8
S.T.Ö.	33	27	81,8	6	18,2
Antrenör	22	18	81,8	4	18,2
Toplam	1.288	480	37,26	808	62,74

Tablo 31’de, araştırmaya katılanların medeni durumlarına göre dağılımı görülmektedir. Araştırmaya katılanların büyük bir çoğunluğunun 808 kişinin bekar olduğu görülmektedir.

Tablo 32. Araştırmaya Katılanların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Gruplar	N	İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Lisansüstü	
		Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Seyirci	370	13	3,5	33	08,9	151	40,8	160	43,2	13	03,5
Sporcu	309	26	8,4	73	23,6	148	47,9	056	18,1	06	01,9
Öğrenci	168	-	-	-	-	065	38,7	103	61,3	-	-
Yönetici	155	03	1,9	03	01,9	046	29,7	081	52,3	22	14,2
Hakem	125	-	-	01	00,8	045	36,0	075	60,0	04	03,2
Öğretmen	106	01	0,9	69	65,1	035	33,0	-	-	01	00,9
S.T.Ö.	33	-	-	01	03,0	018	54,5	014	42,4	-	-
Antrenör	22	-	-	-	-	016	72,7	006	27,3	-	-
Toplam	1.288	43	3,33	180	13,97	524	40,68	495	38,43	46	3,57

Tablo 32’de, araştırmaya katılanların eğitim durumlarına göre dağılımı görülmektedir. 43 kişinin ilkokul mezunu, 180 kişinin ortaokul mezunu, 524 kişinin lise mezunu 495 kişinin üniversite mezunu olduğu ve 46 kişinin ise lisansüstü eğitim almış oldukları görülmektedir.

5. 2. Elazığ İlindeki Sporun Mevcut Durumu İle İlgili Bulgular

Tablo 33. Araştırmaya Katılanların Elazığ İlinde Sporun, Köklü Bir Geçmişe Sahip Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Antrenör	22	-	-	2	9,1	7	31,8	7	31,8	6	27,3	3,77
Öğrenci	168	27	16,1	26	15,5	58	34,5	30	17,9	27	16,1	3,02
Öğretmen	106	21	19,8	29	27,4	35	33,0	12	11,3	9	8,5	2,61
Yönetici	155	35	22,6	43	27,7	50	32,3	20	12,9	7	4,5	2,49
Hakem	125	22	17,6	45	36,0	43	34,4	12	9,6	3	2,4	2,43
Sporcu	309	86	27,8	95	30,7	73	23,6	36	11,7	19	6,1	2,37
Seyirci	370	100	27,0	113	30,5	98	26,5	34	9,2	25	6,7	2,36
S.T.Ö.	33	9	27,3	12	36,4	9	27,3	1	3,0	2	6,1	2,24
Toplam	1.288	300	23,3	365	28,3	373	28,9	152	11,8	98	07,7	2,66

Tablo 33’te, “Elazığ ilinde spor köklü bir geçmişe sahiptir” sorusuna katılımcıların verdikleri cevapların dağılımı ve ortalamaları görülmektedir. Tabloya göre soruya yöneticiler 2,49 ortalama, sporcular 2,37 ortalama, seyirciler 2,36 ortalama, hakemler 2,43 ortalama, sivil toplum kuruluşları 2,24 ortalama ile “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirirken, öğretmenler 2,61 ortalama ve öğrenciler 3,02 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum”, antrenörler ise 3,77 ortalama ile “Katılmıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Toplam ortalamaya bakıldığında zaman 2,66 ile Elazığ ilinde sporun köklü bir geçmişe sahip olduğu görüşü ortaya çıkmaktadır.

Tablo 34. Araştırmaya Katılanların Son 10 Yıl Düşünüldüğünde, Elazığ İlinde Sporun Bugünkü Durumunun İyi Noktada Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğretmen	106	17	16,0	39	36,8	21	19,8	21	19,8	8	7,5	2,66
Antrenör	22	4	18,2	7	31,8	7	31,8	1	4,5	3	13,6	2,63
Yönetici	155	27	17,4	60	38,7	33	21,3	23	14,8	12	7,7	2,56
Öğrenci	168	39	23,2	49	29,2	39	23,2	33	19,6	8	4,8	2,53
Seyirci	370	66	17,8	121	32,7	132	35,7	33	8,9	18	4,9	2,50
Sporcu	309	47	15,2	136	44,0	78	25,2	27	8,7	21	6,8	2,47
S.T.Ö.	33	8	24,2	10	30,3	8	24,2	6	18,2	1	3,0	2,45
Hakem	125	42	33,6	54	43,2	16	12,8	11	8,8	2	1,6	2,01
Toplam	1.288	250	19,4	476	37,0	334	25,9	155	12,0	73	5,7	2,47

Tablo 34’de, son 10 yıla göre Elazığ’ın bugünkü durumu konusunda elde edilen bulguların dağılımı görülmektedir. Tablo 36’ya göre yöneticiler 2,56 ortalama, öğrenciler 2,53 ortalama, sporcular 2,47 ortalama, seyirciler 2,50 ortalama, hakemler 2,01 ortalama ve sivil toplum örgütü üyeleri 2,45 ortalama ile soruya “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Öğretmenler 2,66 ortalama ve antrenörler ise 2,63 ortalama ile “Kısmen katılıyorum” şeklinde görüş

bildirmişlerdir. Soruyla ilgili genel ortalamaya bakıldığı zaman ise katılımcıların genel olarak “Katılıyorum” görüşü belirttikleri, 2,47 ortalama ile ortaya çıktığı görülmektedir.

Tablo 35. Araştırmaya Katılanların Son 10 Yıl Düşünüldüğünde, Elazığ İlinin Geçmişten Gelen Problemlerinin Halen Devam Ettiği Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Hakem	125	8	6,4	40	32,0	36	28,8	33	26,4	8	6,4	2,94
Sporcu	309	39	12,6	66	21,4	126	40,8	44	14,2	34	11,0	2,89
Antrenör	22	4	18,2	5	22,7	11	50,0	1	4,5	1	4,5	2,54
Seyirci	370	99	26,8	110	29,7	102	27,6	44	11,9	15	4,1	2,44
Öğrenci	168	47	28,0	49	29,2	49	29,2	14	8,3	9	5,4	2,33
Yönetici	155	48	31,0	47	30,3	38	24,5	19	12,3	3	1,9	2,23
Öğretmen	106	31	29,2	40	37,7	21	19,8	13	12,3	1	0,9	2,17
S.T.Ö.	33	10	30,3	14	42,4	5	15,2	3	9,1	1	3,0	2,12
Toplam	1.288	286	22,2	371	28,8	388	30,1	171	13,3	72	5,6	2,66

Tablo 35’de, Elazığ ilinin geçmişten gelen sorunlarının bu günkü durumu hakkında katılımcıların görüşlerine göre elde edilen bulguların dağılımı görülmektedir. Katılımcılardan yöneticiler 2,23 ortalama, öğretmenler 2,17 ortalama, öğrenciler 2,33 ortalama, antrenörler 2,54 ortalama, seyirciler 2,44 ortalama ve sivil toplum örgütü üyeleri 2,12 ortalama ile “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Sporcular 2,84 ortalama ve hakemler 2,94 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Genel ortalama ise 2,66 “Katılıyorum” şeklinde ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlara göre ve toplam ortalamaya göre katılımcılar Elazığ ilinin geçmişten gelen problemlerinin halen devam ettiğini düşünmektedirler.

Tablo 36. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ın Türkiye İçindeki Sporla İlgili Yeri Oldukça İyi Bir Noktada Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğrenci	168	9	5,4	21	12,5	38	22,6	58	34,5	42	25,0	3,61
Yönetici	155	7	4,5	18	11,6	44	28,4	67	43,2	19	12,3	3,47
Öğretmen	106	3	2,8	19	17,9	26	24,5	50	47,2	8	7,5	3,38
Hakem	125	6	4,8	27	21,6	26	20,8	46	36,8	20	16,0	3,37
S.T.Ö.	33	3	9,1	4	12,1	13	39,4	10	30,3	3	9,1	3,18
Sporcu	309	23	7,4	60	19,4	127	41,1	61	19,7	38	12,3	3,10
Antrenör	22	2	9,1	5	22,7	9	40,9	1	4,5	5	22,7	3,09
Seyirci	370	44	11,9	87	23,5	104	28,1	81	21,9	54	14,6	3,03
Toplam	1.288	97	7,53	241	18,7	387	30,1	374	29,0	189	14,7	2,66

Tablo 36’da, Elazığ’ın Türkiye içindeki sporla ilgili yeri oldukça iyi bir noktadır şeklindeki soruya katılımcıların verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Burada öğretmenler 3,38 ortalama, antrenörler 3,09 ortalama, sporcular 3,10 ortalama, seyirciler 3,03 ortalama, hakemler 3,37 ortalama ve sivil toplum örgütü üyeleri ise 3,18 ortalama “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirirken, yöneticiler 3,47 ortalama ve öğrenciler ise 3,61 ortalama ile katılmadıklarını ifade etmişlerdir. Genel ortalama ise katılımcıların 3,28 ortalama ile “Kısmen katılıyorum” şeklinde ifade ettikleri görülmektedir. Bu sonuçlara göre katılımcılar Elazığ’ın Türkiye içindeki sporla ilgili yerinin iyi bir noktada olduğunu düşünmemektedirler.

Tablo 37’de, Komşu illerle karşılaştırıldığında Elazığ’da sporun durumuyla ilgili bulguların dağılımını göstermektedir. Antrenörler 3,50 ortalama, ve sporcular 3,47 ortalama ile Elazığ’da sporun komşu illerden daha kötü durumda olduğunu düşünmekte iken, diğer gruplar bu konuda “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bütün grupların genel ortalamalarına

bakılığında ise katılımcıların 3,19 ortalama ile Elazığ’da sporun durumu hakkında kararsız oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 37. Araştırmaya Katılanların Komşu İllerle Karşılaştırıldığında Elazığ’da Sporun Durumunun Kötü Durumda Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Antrenör	22	2	9,1	-	0,0	7	31,8	11	50,0	2	9,1	3,50
Sporcu	309	24	7,8	51	16,5	61	19,7	101	32,7	72	23,3	3,47
Hakem	125	7	5,6	26	20,8	34	27,2	41	32,8	17	13,6	3,28
S.T.Ö.	33	4	12,1	8	24,2	3	9,1	15	45,5	3	9,1	3,15
Yönetici	155	15	9,7	30	19,4	42	27,1	55	35,5	13	8,4	3,13
Öğrenci	168	23	13,7	37	22,0	42	25,0	30	17,9	36	21,4	3,11
Öğretmen	106	11	10,4	23	21,7	37	34,9	29	27,4	6	5,7	2,96
Seyirci	370	51	13,8	91	24,6	98	26,5	88	23,8	42	11,4	2,94
Toplam	1.288	137	10,6	266	20,7	324	25,2	370	28,7	191	14,8	3,19

Tablo 38. Araştırmaya Katılanların Elazığ’daki Sosyo-Kültürel Yapı, Sporun Alt Yapısını Olumlu Etkilemesi Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Antrenör	22	2	9,1	6	27,3	7	31,8	7	31,8	-	-	2,86
Öğrenci	168	28	16,7	42	25,0	54	32,1	23	13,7	21	12,5	2,80
Öğretmen	106	12	11,3	33	31,1	35	33,0	18	17,0	8	7,5	2,78
Sporcu	309	64	20,7	77	24,9	74	23,9	68	22,0	26	8,4	2,72
S.T.Ö.	33	4	12,1	13	39,4	8	24,2	7	21,2	1	3,0	2,63
Seyirci	370	89	24,1	108	29,2	76	20,5	63	17,0	34	9,2	2,58
Yönetici	155	33	21,3	48	31,0	45	29,0	19	12,3	10	6,5	2,51
Hakem	125	25	20,0	52	41,6	23	18,4	18	14,4	7	5,6	2,44
Toplam	1.288	257	20,0	379	29,4	322	25,0	223	17,3	107	8,3	2,66

Tablo 38’de, “Elazığ’daki sosyo-kültürel yapı, sporun altyapısını olumlu etkilemektedir” sorusuna katılımcıların verdikleri cevapların dağılımını göstermektedir. Tabloya göre yöneticiler 2,51 ortalama, seyirciler 2,58 ortalama ve hakemler 2,44 ortalama ile görüş bildirirken diğer gruplar kararsız olduklarını

belirtmişlerdir. 2,66 genel ortalama ile katılımcıların kararsız oldukları görülmektedir. Bu bulgulara göre katılımcıların Elazığ'daki sosyo-kültürel yapının sporun alt yapısını olumlu etkilediğini düşündükleri anlaşılmaktadır.

Tablo 39. Araştırmaya Katılanların Elazığ'daki Sosyo-Ekonomik Yapı, Sporun Alt Yapısını Olumlu Etkilediği Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
S.T.Ö.	33	7	21,2	8	24,2	2	6,1	10	30,3	6	18,2	3,00
Öğrenci	168	24	14,3	43	25,6	38	22,6	43	25,6	20	11,9	2,95
Öğretmen	106	20	18,9	21	19,8	27	25,5	29	27,4	9	8,5	2,86
Antrenör	22	5	22,7	4	18,2	7	31,8	3	13,6	3	13,6	2,77
Sporcu	309	71	23,0	64	20,7	95	30,7	46	14,9	33	10,7	2,69
Seyirci	370	62	16,8	115	31,1	96	25,9	67	18,1	30	8,1	2,69
Yönetici	155	32	20,6	42	27,1	40	25,8	34	21,9	7	4,5	2,62
Hakem	125	27	21,6	34	27,2	36	28,8	19	15,2	9	7,2	2,59
Toplam	1.288	248	19,3	331	25,7	341	26,5	251	19,5	117	9,1	2,77

Tablo 39'da, Elazığ'daki sosyo-ekonomik yapının sporun alt yapısını olumlu etkileme durumuna ilişkin katılımcıların verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Tabloya göre hakemler 2,59 ortalama hariç diğer bütün gruplar “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. 2,77 genel ortalama ile bütün grubun ilgili konuda kararsız oldukları ve bu bulgulara göre Elazığ'daki sosyo-ekonomik yapının, sporun alt yapısını olumlu veya olumsuz etkileme durumu çok bilinmemektedir.

Tablo 40'da, araştırmaya katılan grupların Elazığ'da sporun gelişmesi için ayrılan kaynakların yeterli olması konusunda verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Tablo 42'de “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş bildiren, antrenörler 4,31 ortalama ve sivil toplum örgütü üyeleri 4,24 ortalama hariç diğer bütün grupların görüşlerinin “Katılmıyorum” şeklinde olduğu görülmektedir.

Genel ortalamaya bakıldığında ise 3,80 ortalama ile “Katılmıyorum” görüşünün ön plana çıktığı görülmektedir. Bu durumda Elazığ’da sporun gelişmesi için ayrılan kaynakların yetersiz olduğu söylenebilir.

Tablo 40. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Sporun Gelişmesi İçin Ayrılan Kaynakların Yeterli Olması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Antrenör	22	-	-	-	-	2	9,1	11	50,0	9	40,9	4,31
S.T.Ö.	33	-	-	-	-	1	3,0	23	69,7	9	27,3	4,24
Yönetici	155	10	6,5	8	5,2	10	6,5	78	50,3	49	31,6	3,95
Öğretmen	106	5	4,7	8	7,5	17	16,0	39	36,8	37	34,9	3,89
Öğrenci	168	5	3,0	20	11,9	30	17,9	59	35,1	54	32,1	3,81
Hakem	125	8	6,4	17	13,6	20	16,0	64	51,2	16	12,8	3,50
Sporcu	309	18	5,8	60	19,4	73	23,6	87	28,2	71	23,0	3,43
Seyirci	370	42	11,4	66	17,8	78	21,1	100	27,0	84	22,7	3,31
Toplam	1.288	88	6,8	179	13,9	231	17,9	461	35,8	329	25,5	3,80

Tablo 41. Araştırmaya Katılanların Teknolojik Gelişmelerin Elazığ Sporuna Yansıması Yetersiz Olması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Sporcu	309	67	21,7	95	30,7	86	27,8	36	11,7	25	8,1	2,53
Seyirci	370	104	28,1	86	23,2	98	26,5	51	13,8	31	8,4	2,51
Yönetici	155	34	21,9	64	41,3	23	14,8	26	16,8	8	5,2	2,41
Öğretmen	106	21	19,8	44	41,5	21	19,8	18	17,0	2	1,9	2,39
Öğrenci	168	54	32,1	43	25,6	33	19,6	26	15,5	12	7,1	2,39
S.T.Ö.	33	7	21,2	15	45,5	5	15,2	6	18,2	-	-	2,30
Hakem	125	30	24,0	61	48,8	18	14,4	11	8,8	5	4,0	2,20
Antrenör	22	7	31,8	11	50,0	2	9,1	2	9,1	-	-	1,95
Toplam	1.288	324	25,2	419	32,5	286	22,2	176	13,7	83	6,4	2,33

Tablo 41’de, “Teknolojik gelişmelerin Elazığ sporuna yansıması yetersizdir” şeklindeki soruya katılımcılar tarafından verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Bu dağılımda bütün grupların soruya “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirdikleri görülmektedir. En az katılan grup 1,95 ortalama ile antrenörler olurken en çok katılan grup ise 2,53 ortalama ile sporcular olmuştur. Genel

ortalamada ise yine 2,33 ortalama ile yine “Katılıyorum” görüşü ön plana çıkmaktadır. Buna göre teknolojik gelişmelerin Elazığ’daki sporun gelişimine yansımalarının yetersiz olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 42. Araştırmaya Katılanların Elazığ’daki Spor Kuruluşlarının Hizmet Kalitesinin Genel Olarak İyi Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Antrenör	22	-	-	4	18,2	5	22,7	11	50,0	2	9,1	3,50
Öğretmen	106	4	3,8	15	14,2	36	34,0	38	35,8	13	12,3	3,38
Yönetici	155	6	3,9	28	18,1	58	37,4	41	26,5	22	14,2	3,29
Öğrenci	168	17	10,1	21	12,5	62	36,9	40	23,8	28	16,7	3,24
S.T.Ö.	33	4	12,1	5	15,2	12	36,4	9	27,3	3	9,1	3,06
Seyirci	370	37	10,0	93	25,1	117	31,6	90	24,3	33	8,9	2,97
Sporcu	309	47	15,2	64	20,7	105	34,0	59	19,1	34	11,0	2,89
Hakem	125	25	20,0	37	29,6	32	25,6	23	18,4	8	6,4	2,61
Toplam	1.288	140	10,9	267	20,7	427	33,2	311	24,1	143	11,1	3,11

Tablo 42’de, Elazığ’daki spor kuruluşlarının hizmet kalitesine yönelik bulgular yer almaktadır. Bulgularda antrenörler 3,50 ortalama hariç diğer grupların konu hakkında kararsız oldukları görülmektedir. “Katılmıyorum” görüşüne en yakın olan grup 3,38 ortalama ile öğretmenler olurken “Katılıyorum” görüşüne en yakın olan grup ise 2,61 ortalama ile hakemler olmuştur. Genel ortalamada ise katılımcıların 3,11 ortalama ile kararsız oldukları ve bu bulgulardan yola çıkarak Elazığ’da spor kuruluşlarının hizmet kalitesini artırmada çok fazla etkili olmadığı söylenebilir.

Tablo 43’de, “Elazığ’da sporcu sağlık merkezleri oldukça yeterlidir” sorusunun verileri görülmektedir. Tabloya göre antrenörler Elazığ’da sporcu sağlık merkezlerinin oldukça yeterli olduğu görüşüne 4,27 ortalama ile “Hiç Katılmıyorum” şeklinde görüş bildirirken, seyirciler 3,22 ortalama ile “Kısmen

Katılıyorum” şeklinde görüş bildirirken diğer grupların hepsi bu görüşe katılmadıklarını ifade etmişlerdir. Genel ortalamada ise yine 3,77 ortalama ile “Katılmıyorum” görüşü ön plana çıkmıştır. Bu sonuçlara göre katılımcılar Elazığ’da sporcu sağlık merkezlerinin yetersiz olduğunu düşünmektedirler.

Tablo 43. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporcu Sağlık Merkezlerinin Yeterliliği Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Antrenör	22	-	-	-	-	-	-	16	72,7	6	27,3	4,27
Yönetici	155	7	4,5	9	5,8	25	16,1	67	43,2	46	29,7	4,08
Öğretmen	106	5	4,7	7	6,6	13	12,3	44	41,5	37	34,9	3,95
S.T.Ö.	33	2	6,1	1	3,0	7	21,2	16	48,5	7	21,2	3,75
Öğrenci	168	8	4,8	24	14,3	31	18,5	52	31,0	53	31,5	3,70
Hakem	125	5	4,0	12	9,6	32	25,6	51	40,8	25	20,0	3,63
Sporcu	309	33	10,7	26	8,4	63	20,4	99	32,0	88	28,5	3,59
Seyirci	370	44	11,9	57	15,4	104	28,1	102	27,6	63	17,0	3,22
Toplam	1.288	104	8,1	136	10,6	275	21,4	447	34,7	325	25,2	3,77

Tablo 44. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Bütün Branşlara İlginin Aynı Seviyede Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Yönetici	155	3	1,9	7	4,5	15	9,7	78	50,3	52	33,5	4,09
Öğretmen	106	4	3,8	7	6,6	9	8,5	43	40,6	43	40,6	4,07
Antrenör	22	-	-	2	9,1	2	9,1	11	50,0	7	31,8	4,04
Öğrenci	168	7	4,2	11	6,5	28	16,7	51	30,4	71	42,3	4,00
S.T.Ö.	33	2	6,1	3	9,1	3	9,1	12	36,4	13	39,4	3,93
Hakem	125	5	4,0	15	12,0	21	16,8	54	43,2	30	24,0	3,71
Sporcu	309	37	12,0	46	14,9	25	8,1	91	29,4	110	35,6	3,61
Seyirci	370	32	8,6	63	17,0	84	22,7	90	24,3	101	27,3	3,44
Toplam	1.288	90	7,0	154	12,0	187	14,5	430	33,4	427	33,2	3,86

Tablo 44’de, Elazığ’da spor branşlarına karşı halkın ilgisinin hangi düzeyde olduğuna dair katılımcıların görüşlerinden elde edilmiş veriler

bulunmaktadır. Bu sonuçlara göre bütün gruplar Elazığ'da bütün branşlara karşı ilgi aynı düzeydedir görüşüne bütün gruplar katılmadıklarını ifade ederken bu konuda en çok 4,09 ortalama ile yöneticiler, en az ise 3,61 ortalama ile sporcular bu görüşe katılmadıklarını ifade etmişlerdir. Bütün grupların genel ortalamasına bakıldığı zaman ise 3,86 ortalama ile “Katılmıyorum” görüşünün ön plana çıktığı bir başka deyişle katılımcıların Elazığ'da bütün spor branşlarına aynı oranda ilgi gösterilmediğini düşündükleri anlaşılmaktadır.

Tablo 45. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Spor Branşlarına Sporcu Seçiminde Bilimsel Kriterler Kullanılması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğretmen	106	2	1,9	4	3,8	20	18,9	46	43,4	34	32,1	4,00
Yönetici	155	3	1,9	16	10,3	33	21,3	65	41,9	38	24,5	3,76
Antrenör	22	2	9,1	-	-	9	40,9	2	9,1	9	40,9	3,72
S.T.Ö.	33	2	6,1	-	-	12	36,4	12	36,4	7	21,2	3,66
Öğrenci	168	9	5,4	33	19,6	39	23,2	48	28,6	39	23,2	3,44
Hakem	125	11	8,8	21	16,8	30	24,0	35	28,0	28	22,4	3,38
Sporcu	309	25	8,1	58	18,8	94	30,4	84	27,2	48	15,5	3,23
Seyirci	370	44	11,9	62	16,8	113	30,5	86	23,2	65	17,6	3,17
Toplam	1.288	98	7,6	194	15,1	350	27,2	378	29,3	268	20,8	3,54

Elazığ'da spor branşlarına sporcu seçiminde bilimsel kriterler kullanıldığına ilişkin bulgular Tablo 45'de görülmektedir. Tablo 47'ye göre katılımcılar 3,54 genel ortalama ile sporcu seçiminin bilimsel kriterlerle olduğunu düşünmemektedirler. Grupların görüşleri ayrı ayrı incelendiğinde ise sporcu 3,23 ortalama, seyirci 3,17 ortalama ve hakemlerin 3,38 ortalama ile bu görüşte kararsız kaldıkları diğer grupların ise katılmadıkları anlaşılmaktadır. Bu sonuçlara göre katılımcılar Elazığ'da sporcu seçimlerinin bilimsel kriterlere dayanmadığını düşünmektedirler.

Tablo 46. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Spor Branşlarına Sporcuların Rastlantısal Olarak Seçilmesi Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğrenci	168	31	18,5	29	17,3	42	25,0	43	25,6	23	13,7	2,98
Antrenör	22	2	9,1	4	18,2	12	54,5	2	9,1	2	9,1	2,90
Hakem	125	19	15,2	41	32,8	30	24,0	18	14,4	17	13,6	2,78
S.T.Ö.	33	3	9,1	14	42,4	6	18,2	7	21,2	3	9,1	2,78
Seyirci	370	66	17,8	108	29,2	89	24,1	58	15,7	49	13,2	2,77
Yönetici	155	18	11,6	51	32,9	45	29,0	31	20,0	10	6,4	2,75
Sporcu	309	79	25,6	76	24,6	67	21,7	34	11,0	53	17,2	2,69
Öğretmen	106	24	22,6	27	25,5	32	30,2	22	20,8	1	,9	2,51
Toplam	1.288	242	18,8	350	27,2	323	25,1	215	16,7	158	12,3	2,77

Tablo 46’de, veriler bir önceki tabloda (Tablo 45) ortaya çıkan sonuçlarla ilişkilidir ve Elazığ’da spor branşlarına sporcuların rastlantısal olarak seçildiği konusunda katılımcıların görüşlerini belirlemeye yöneliktir. Tabloya göre öğretmenler 2,51 ortalama ve diğer gruplar bu görüşte kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Genel ortalamada ise yine 2,77 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” sonucu ortaya çıkmaktadır. Buradan hareketle, bir önceki sorunun bulgularından da yararlanarak Elazığ’da spor branşlarına sporcu seçiminin bilimsel kriterlere dayanmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 47’de, Elazığ’ın coğrafi şartlarına uygun spor branşlarına öncelik verilmesi konusunda bulgular yer almaktadır. Bu bulgularda bütün grupların Elazığ’da coğrafi şartlara uygun spor branşlarına öncelik verilmesi gerektiği görüşüne 2,33 genel ortalama ile katıldıkları görülmektedir. Ancak gruplar arasında öğrenciler 2,55 ortalama ve hakemler 2,10 ortalama arasında katılma dereceleri bakımından bir farklılık dikkati çekmektedir. Bununla birlikte diğer gruplar yaklaşık olarak birbirlerine yakın oranda görüşe katıldıklarını bildirmişlerdir. Genel ortalamadan da anlaşıldığı gibi katılımcılar Elazığ’da

coğrafi şartlara uygun spor branşlarına öncelik verilmelidir görüşünü benimsemektedirler.

Tablo 47. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ın Coğrafi Şartlarına Uygun Sporlara Öncelik Verilmesi Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğrenci	168	51	30,4	42	25,0	30	17,9	20	11,9	25	14,9	2,55
Seyirci	370	89	24,1	104	28,1	110	29,7	45	12,2	22	5,9	2,47
Antrenör	22	9	40,9	4	18,2	-	-	9	40,9	-	-	2,40
Sporcu	309	97	31,4	89	28,8	53	17,2	40	12,9	30	9,7	2,40
S.T.Ö.	33	7	21,2	16	48,5	4	12,1	5	15,2	1	3,0	2,30
Öğretmen	106	39	36,8	25	23,6	21	19,8	17	16,0	4	3,8	2,26
Yönetici	155	47	30,3	55	35,5	29	18,7	19	12,3	5	3,2	2,22
Hakem	125	45	36,0	41	32,8	26	20,8	7	5,6	6	4,8	2,10
Toplam	1.288	384	29,8	376	29,2	273	21,2	162	12,6	93	7,2	2,33

Tablo 48. Araştırmaya Katılanların Elazığ’daki Spor Kulüplerinde Aktif Sporcu Sayısının Yeterli Olmaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Sporcu	309	46	14,9	83	26,9	102	33,0	34	11,0	44	14,2	2,82
Hakem	125	20	16,0	44	35,2	23	18,4	22	17,6	16	12,8	2,76
Öğrenci	168	43	25,6	43	25,6	34	20,2	33	19,6	15	8,9	2,60
Öğretmen	106	25	23,6	45	42,5	27	25,5	7	6,6	2	1,9	2,58
Seyirci	370	82	22,2	123	33,2	93	25,1	46	12,4	26	7,0	2,48
Yönetici	155	43	27,7	61	39,4	33	21,3	14	9,0	4	2,6	2,19
S.T.Ö.	33	11	33,3	16	48,5	1	3,0	3	9,1	2	6,1	2,06
Antrenör	22	3	13,6	15	68,2	4	18,2	-	-	-	-	2,04
Toplam	1.288	273	21,2	430	33,4	317	24,6	159	12,3	109	8,5	2,44

Tablo 48’de, Elazığ’daki spor kulüplerinde aktif sporcu sayısının yeterliliği konusunda bulgular yer almaktadır. Bu bulgularda “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildiren sporcular 2,82 ortalama ve hakemler 2,76 ortalama hariç diğer bütün gruplar sporcu sayısının yetersiz olduğunu düşündüklerini ifade etmişlerdir. Genel ortalamada ise yine sporcu sayısının

yetersiz olduğu sonucu 2,44 ortalama ile ön plana çıkmaktadır. Bu sonuçlara göre Elazığ'daki spor kulüplerinde aktif sporcu sayısının yeterli olmadığı ve bunun, ilin spor geleceği için önlem alınması gereken bir durum oluşturduğu yargısına varılabilir.

Tablo 49. Araştırmaya Katılanların Elazığ'daki Spor Kulüplerinin Büyük Taraftar Kitlesine Sahip Olup Olmaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Antrenör	22	-	-	2	9,1	3	13,6	9	40,9	8	36,4	4,04
S.T.Ö.	33	2	6,1	3	9,1	4	12,1	17	51,5	7	21,2	3,72
Öğretmen	106	3	2,8	12	11,3	28	26,4	43	40,6	20	18,9	3,61
Sporcu	309	24	7,8	42	13,6	51	16,5	109	35,3	83	26,9	3,59
Yönetici	155	10	6,5	33	21,3	23	14,8	58	37,4	31	20,0	3,43
Öğrenci	168	18	10,7	21	12,5	41	24,4	48	28,6	40	23,8	3,42
Hakem	125	9	7,2	21	16,8	31	24,8	51	40,8	13	10,4	3,30
Seyirci	370	40	10,8	79	21,4	119	32,2	85	23,0	47	12,7	3,05
Toplam	1.288	106	8,2	213	16,5	300	23,3	420	32,6	249	19,3	3,52

Elazığ'daki spor kulüplerinin taraftar kitlesi hakkında katılımcıların görüşlerini yansıtan Tablo 49'da kararsız olduklarını belirten seyirciler 3,05 ortalama ve hakemler 3,30 ortalama dışında diğer grupların bu şekilde düşünmedikleri görülmektedir. Aksine, grupların çoğunluğunun (yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler, antrenörler, sporcular ve sivil toplum örgütleri) Elazığ'daki spor kulüplerinin büyük taraftar kitlesine sahip olduğu görüşüne katılmadığı anlaşılmaktadır. Genel ortalamaya bakıldığında 3,52 ortalamayla yine katılımcıların Elazığ'daki spor kulüplerinin büyük taraftar kitlesine sahip olduğu görüşüne katılmadığı görülmektedir.

Tablo 50. Araştırmaya Katılanların Kamu Kuruluşu Spor Kulüplerinin Spordaki Başarı Durumunun İyi Olması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Hakem	125	7	5,6	14	11,2	32	25,6	40	32,0	32	25,6	3,60
Yönetici	155	3	1,9	16	10,3	50	32,3	63	40,6	23	14,8	3,56
Antrenör	22	-	-	2	9,1	10	45,5	8	36,4	2	9,1	3,45
Öğretmen	106	4	3,8	14	13,2	33	31,1	42	39,6	13	12,3	3,43
S.T.Ö.	33	2	6,1	2	6,1	14	42,4	12	36,4	3	9,1	3,36
Öğrenci	168	20	11,9	25	14,9	56	33,3	41	24,4	26	15,5	3,16
Seyirci	370	37	10,0	71	19,2	124	33,5	85	23,0	53	14,3	3,12
Sporcu	309	44	14,2	66	21,4	78	25,2	87	28,2	34	11,0	3,00
Toplam	1.288	117	9,1	210	16,3	397	30,8	378	29,3	186	14,4	3,33

Tablo 50’de, kamu kuruluşlarına ait spor kulüplerinin sporsal başarı durumlarıyla ilgili sonuçlar yer almaktadır. Tabloya göre bu konuda grupların geneli kararsız olarak görülmektedir. Ancak idareciler 3,56 ortalama, öğretmenler 3,43 ortalama, antrenörler 3,45 ortalama ve hakemler 3,60 ortalama ile bu konuda sporsal başarı durumlarının oldukça iyi durumda olduklarına katılmadıklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan grupların yaklaşık yarısının kamu kurumlarına bağlı spor klüplerinin sporsal başarı durumlarının oldukça iyi durumda olduklarına inanmamaları ve diğer yarsının da bu konuda kararsız olduklarını ifade etmeleri ilgili kulüplerin çok başarısız olmamakla birlikte başarılı da olmadıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 51’de, Elazığ’da bulunan özel spor kulüplerinin başarı durumları konusunda katılımcıların görüşleri bulunmaktadır. Yöneticiler 3,67 ortalama ile özel spor kulüplerinin sporsal başarı durumlarının oldukça iyi olduğu görüşüne katılmadıklarını belirtirken, diğer gruplar “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş belirtmişlerdir. Genel ortalama bakıldığında zaman 3,18 ortalama ile yine “Kısmen

Katılıyorum” sonucu görülmektedir. Buradan hareketle Elazığ’da bulunan özel spor kulüplerinin sporsal başarılarının iyi durumda olmadığı söylenebilir.

Tablo 51. Araştırmaya Katılanların Özel Kuruluş Spor Kulüplerinin Spordaki Başarı Durumunun İyi Olması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Yönetici	155	1	0,6	15	9,7	44	28,4	68	43,9	27	17,4	3,67
Antrenör	22	-	-	3	13,6	9	40,9	8	36,4	2	9,1	3,40
Öğretmen	106	9	8,5	17	16,0	28	26,4	39	36,8	13	12,3	3,28
Öğrenci	168	19	11,3	33	19,6	45	26,8	42	25,0	29	17,3	3,17
Hakem	125	5	4,0	19	15,2	61	48,8	39	31,2	1	0,8	3,09
S.T.Ö.	33	4	12,1	4	12,1	14	42,4	10	30,3	1	3,0	3,00
Sporcu	309	31	10,0	100	32,4	66	21,4	74	23,9	38	12,3	2,96
Seyirci	370	29	7,8	98	26,5	136	36,8	77	20,8	30	8,1	2,94
Toplam	1.288	98	7,6	289	22,4	403	31,3	357	27,7	141	10,9	3,18

Tablo 52. Araştırmaya Katılanların Kamu Kuruluşu Spor Kulüplerinin Spordaki Başarısızlık Sebebinin Ekonomik Olup Olmaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
S.T.Ö.	33	5	15,2	11	33,3	5	15,2	5	15,2	7	21,2	2,93
Sporcu	309	71	23,0	62	20,1	59	19,1	67	21,7	50	16,2	2,88
Öğretmen	106	16	15,1	31	29,2	35	33,0	18	17,0	6	5,7	2,68
Yönetici	155	29	18,7	54	34,8	41	26,5	17	11,0	14	9,0	2,56
Seyirci	370	92	24,9	107	28,9	83	22,4	53	14,3	35	9,5	2,54
Öğrenci	168	47	28,0	46	27,4	50	29,8	17	10,1	8	4,8	2,36
Antrenör	22	9	40,9	7	31,8	-	-	3	13,6	3	13,6	2,27
Hakem	125	33	26,4	57	45,6	25	20,0	6	4,8	4	3,2	2,12
Toplam	1.288	302	23,4	375	29,1	298	23,1	186	14,4	127	9,9	2,54

“Kamu kuruluşu spor kulüplerinin sporsal başarısızlığının sebebi ekonomiktir” şeklindeki soruya katılımcıların verdikleri cevapların dağılımının yer aldığı Tablo 52’ye göre, öğretmenler 2,68 ortalama, sporcular 2,88 ortalama

ve sivil toplum örgütü üyeleri 2,93 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişler, diğer gruplar ise “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Genel ortalama bakıldığında zamanda 2,54 ortalama ile “Katılıyorum” görüşünün ağırlık bastığı, kamu kuruluşlarına ait spor kulüplerinin başarısızlıklarının sebebinin ekonomik olduğu anlaşılmaktadır. Bu sonuçlardan ilgili spor kulüplerinin ekonomik olarak iyi durumda olmamaları ve bu yüzden başarısız olmalarının ilin spor geleceği ve stratejisi için bir risk oluşturduğu söylenebilir.

Tablo 53. Araştırmaya Katılanların Özel Kuruluş Spor Kulüplerinin Spordaki Başarısızlık Sebebinin Ekonomik Olup Olmaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğrenci	168	29	17,3	48	28,6	44	26,2	32	19,0	15	8,9	2,73
Öğretmen	106	12	11,3	38	35,8	30	28,3	19	17,9	7	6,6	2,72
Sporcu	309	66	21,4	84	27,2	74	23,9	46	14,9	39	12,6	2,70
Seyirci	370	76	20,5	92	24,9	129	34,9	48	13,0	25	6,8	2,60
S.T.Ö.	33	7	21,2	8	24,2	10	30,3	7	21,2	1	3,0	2,60
Yönetici	155	35	22,6	51	32,9	31	20,0	27	17,4	11	7,1	2,53
Hakem	125	28	22,4	47	37,6	30	24,0	15	12,0	5	4,0	2,37
Antrenör	22	3	13,6	15	68,2	2	9,1	-	-	2	9,1	2,22
Toplam	1.288	256	19,9	383	29,7	350	27,2	194	15,1	105	8,2	2,55

Tablo 53’de, Elazığ’da bulunan özel spor kulüplerinin başarısız olmalarının sebebinin ekonomik olup olmadığıyla ilgili bulgular görülmektedir. Tabloya göre öğretmenler 2,72 ortalama, öğrenciler 2,73 ortalama ve sporcular 2,70 ortalama ile bu konuda kararsız olduklarını ifade ederken, diğer gruplar ilgili kulüplerin başarısızlıklarının sebebinin ekonomik olduğu görüşüne katıldıklarını ifade etmişlerdir. Genel ortalamanın 2,55 ortalama ile “Katılıyorum” şeklinde ortaya çıktığı konu hakkında Elazığ’ın spor geleceği ve stratejisi için ekonomik durumun iyileştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Tablo 54. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Spor Kulüplerinin Tesis Alt Yapı Probleminin Olmaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
S.T.Ö.	33	2	6,1	1	3,0	5	15,2	14	42,4	11	33,3	3,93
Öğrenci	168	10	6,0	24	14,3	23	13,7	43	25,6	68	40,5	3,80
Öğretmen	106	10	9,4	12	11,3	11	10,4	31	29,2	42	39,6	3,78
Yönetici	155	14	9,0	11	7,1	24	15,5	59	38,1	47	30,3	3,73
Hakem	125	7	5,6	21	16,8	23	18,4	45	36,0	29	23,2	3,54
Sporcu	309	32	10,4	33	10,7	61	19,7	117	37,9	66	21,4	3,49
Antrenör	22	4	18,2	2	9,1	-	-	14	63,6	2	9,1	3,36
Seyirci	370	49	13,2	62	16,8	111	30,0	83	22,4	65	17,6	3,14
Toplam	1.288	128	9,9	166	12,9	258	20,0	406	31,5	330	25,6	3,59

Tablo 54’de, “Elazığ’da spor kulüplerinin tesis alt yapısı problemi yoktur” şeklindeki soruya katılımcılar tarafından verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Tabloda antrenörler 3,36 ortalama ve seyircilerin 3,14 ortalama ile soruya “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirdikleri diğer grupların ise “Katılmıyorum” şeklinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Genel ortalama ile 3,59 ortalama ile yine “Katılmıyorum” görüşü ön plana çıkmaktadır. Bu sonuçlara göre Elazığ’da spor kulüplerinin tesis altyapıları konusunda problem yaşadıkları ve bu durumun ise ilin spor geleceği bir engel olarak değerlendirilmesi gerektiği söylenebilir.

Tablo 55. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Spor Kulüplerinin Stratejik Planlarını ve Gelecekteki Hedeflerini Belirleyip Belirlememe Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Yönetici	155	3	1,9	9	5,8	23	14,8	71	45,8	49	31,6	3,99
S.T.Ö.	33	1	3,0	1	3,0	4	12,1	13	39,4	14	42,4	3,93
Öğretmen	106	5	4,7	5	4,7	24	22,6	35	33,0	37	34,9	3,88
Hakem	125	2	1,6	12	9,6	28	22,4	48	38,4	35	28,0	3,81
Öğrenci	168	15	8,9	20	11,9	35	20,8	60	35,7	38	22,6	3,51
Antrenör	22	-	-	6	27,3	3	13,6	9	40,9	4	18,2	3,50
Sporcu	309	30	9,7	55	17,8	83	26,9	83	26,9	58	18,8	3,27
Seyirci	370	46	12,4	73	19,7	107	28,9	81	21,9	63	17,0	3,11
Toplam	1.288	102	7,9	181	14,1	307	23,8	400	31,1	298	23,1	3,62

Tablo 55’de, “Elazığ’da spor kulüpleri, stratejik planlarını ve gelecekteki hedeflerini açık olarak belirlemişlerdir” şeklindeki sorunun katılımcılar tarafından kabul görme dağılımları görülmektedir. Tablodaki verilere göre Elazığ’daki spor kulüplerinin, stratejik planlarını ve gelecekteki hedeflerini açık olarak belirlemedikleri anlaşılmaktadır. Katılımcıların genel olarak düşünceleri 3,62 ortalama ile bu yöndedir. Bu sonuçlara göre Elazığ’daki spor kulüplerinin gelecek için hedeflerini açık olarak belirlememiş oldukları söylenebilir.

Tablo 56. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Spor Tesislerinin Bugünkü Şartlarda Yeterli Olma Düzeyi Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Yönetici	155	7	4,5	10	6,5	30	19,4	70	45,2	38	24,5	3,78
Öğrenci	168	5	3,0	14	8,3	45	26,8	52	31,0	52	31,0	3,78
S.T.Ö.	33	3	9,1	1	3,0	5	15,2	15	45,5	9	27,3	3,78
Öğretmen	106	7	6,6	9	8,5	21	19,8	47	44,3	22	20,8	3,64
Hakem	125	7	5,6	8	6,4	29	23,2	61	48,8	20	16,0	3,63
Antrenör	22	2	9,1	2	9,1	5	22,7	11	50,0	2	9,1	3,40
Seyirci	370	34	9,2	52	14,1	126	34,1	72	19,5	86	23,2	3,33
Sporcu	309	24	7,8	71	23,0	79	25,6	84	27,2	51	16,5	3,21
Toplam	1.288	89	6,9	167	13,0	340	26,4	412	32,0	280	21,7	3,56

Tablo 56’da, Elazığ’daki spor tesislerinin yeterlilik düzeyine ilişkin bulgular yer almaktadır. Gruplardan sporcular 3,21 ortalama ve seyirciler 3,33 ortalama konu hakkında “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş belirtirken, diğer gruplar Elazığ’da spor tesislerinin bu günkü şartlarda yeterli olduğu görüşüne katılmadıklarını belirtmişlerdir. Genel ortalamada 3,56 ortalama ile katılımcıların genelinin bu görüşe katılmadıkları görülmektedir.

Tablo 57. Araştırmaya Katılanların Spor Tesislerinde Çalışan Personelin Sporla İlgilenenlere Karşı Tutumunun İyi Olması Konusundaki Görüşlerinin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğrenci	168	14	8,3	32	19,0	51	30,4	37	22,0	34	20,2	3,26
Öğretmen	106	11	10,4	16	15,1	39	36,8	22	20,8	18	17,0	3,18
Yönetici	155	14	9,0	38	24,5	46	29,7	36	23,2	21	13,5	3,07
Seyirci	370	49	13,2	78	21,1	126	34,1	70	18,9	47	12,7	2,96
Sporcu	309	32	10,4	70	22,7	120	38,8	63	20,4	24	7,8	2,92
S.T.Ö.	33	4	12,1	7	21,2	14	42,4	5	15,2	3	9,1	2,87
Hakem	125	18	14,4	32	25,6	41	32,8	17	13,6	17	13,6	2,86
Antrenör	22	8	36,4	10	45,5	4	18,2	-	-	-	-	1,81
Toplam	1.288	150	11,6	283	22,0	441	34,2	250	19,4	164	12,7	2,86

Tablo 57’de, spor tesislerinde çalışan personelin sporla ilgilenenlere karşı tutumu konusunda katılımcıların görüşlerine dayalı bulguların dağılımı görülmektedir. Tabloya göre antrenörler 1,81 ortalama ile spor tesislerinde çalışan personelin sporla ilgilenenlere karşı tutumunun iyi olduğunu düşünürken diğer gruplar ilgili konuda kararsız olduklarını ifade etmektedirler. Grupların genel ortalamalarının 2,86 ortalama ile bu şekilde olduğu düşünülürse, spor tesislerinde çalışan personelin sporla ilgilenenlere karşı tutumlarının kötü olmadığı ve bunun ilin spor geleceği ve stratejisi için bir fırsat olarak değerlendirilmesi gerektiği söylenebilir.

Tablo 58. Araştırmaya Katılanların Elazığ Halkının Kamu Spor Tesislerini Yeterli Düzeyde Faydalanma Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğrenci	168	44	26,2	46	27,4	31	18,5	19	11,3	28	16,7	2,64
Sporcu	309	58	18,8	89	28,8	101	32,7	34	11,0	27	8,7	2,62
Seyirci	370	84	22,7	108	29,2	106	28,6	44	11,9	28	7,6	2,52
Yönetici	155	35	22,6	70	45,2	31	20,0	15	9,7	4	2,6	2,24
Öğretmen	106	39	36,8	31	29,2	18	17,0	15	14,2	3	2,8	2,16
Hakem	125	47	37,6	32	25,6	27	21,6	17	13,6	2	1,6	2,16
S.T.Ö.	33	9	27,3	17	51,5	7	21,2	-	-	-	-	1,93
Antrenör	22	9	40,9	13	59,1	-	-	-	-	-	-	1,59
Toplam	1.288	325	25,2	406	31,5	321	24,9	144	11,2	92	7,1	2,23

Tablo 58’de, Elazığ halkının kamu spor tesislerini kullanma durumlarıyla ilgili bulguların gruplara göre dağılımı görülmektedir. Buradaki sonuçlara göre katılımcı gruplardan ilgili konuda kararsız olduklarını belirten öğrenciler 2,64 ortalama ve sporcular 2,62 ortalama hariç diğer gruplar “Elazığ halkı kamu spor tesislerini yeterli düzeyde kullanamamaktadır” görüşüne katıldıklarını ifade etmişlerdir. Genel ortalamadan çıkan sonuçtan da anlaşıldığı üzere bu bulgulara göre Elazığ halkı kamu spor tesislerini yeterli düzeyde kullanamamaktadırlar.

Tablo 59. Araştırmaya Katılanların Elazığ Halkının Özel Spor Tesislerini Yeterli Düzeyde Kullanma Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Seyirci	370	72	19,5	112	30,3	102	27,6	62	16,8	22	5,9	2,59
Öğrenci	168	42	25,0	49	29,2	33	19,6	25	14,9	19	11,3	2,58
Yönetici	155	39	25,2	57	36,8	31	20,0	22	14,2	6	3,9	2,34
Öğretmen	106	28	26,4	37	34,9	24	22,6	10	9,4	7	6,6	2,34
Sporcu	309	69	22,3	92	29,8	87	28,2	40	12,9	21	6,8	2,52
S.T.Ö.	33	6	18,2	19	57,6	3	9,1	2	6,1	3	9,1	2,30
Antrenör	22	-	-	17	77,3	5	22,7	-	-	-	-	2,22
Hakem	125	50	40,0	25	20,0	33	26,4	11	8,8	6	4,8	2,18
Toplam	1.288	306	23,8	408	31,7	318	24,7	172	13,4	84	6,5	2,38

Tablo 59’da, “Elazığ halkı özel spor tesislerini yeterli düzeyde kullanamamaktadır” sorusuna katılımcıların verdikleri cevapların dağılımı bulunmaktadır. Tabloda bütün grupların görüşe katıldıkları görülmektedir. Bir önceki benzer soruda da yaklaşık bir sonuç çıkması bu sonuçları destekler niteliktedir. Bu yüzden Elazığ halkının kamu ve özel spor tesislerinden yeterli düzeyde yararlanmadığı ve bunun ilin spor ile ilgili çalışmalar yapmasını engellediği söylenebilir.

Tablo 60. Araştırmaya Katılanların Elazığ'daki Tesislerde Spor Araç-Gereç ve Malzeme Durumunun Yeterliliği Olması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğrenci	168	10	6,0	18	10,7	19	11,3	56	33,3	65	38,7	3,88
Antrenör	22	-	-	5	22,7	4	18,2	4	18,2	9	40,9	3,77
S.T.Ö.	33	-	-	5	15,2	6	18,2	14	42,4	8	24,2	3,75
Hakem	125	8	6,4	9	7,2	20	16,0	61	48,8	27	21,6	3,72
Yönetici	155	11	7,1	21	13,5	22	14,2	71	45,8	30	19,4	3,56
Öğretmen	106	8	7,5	17	16,0	23	21,7	37	34,9	21	19,8	3,43
Sporcu	309	28	9,1	57	18,4	81	26,2	103	33,3	40	12,9	3,22
Seyirci	370	51	13,8	54	14,6	119	32,2	88	23,8	58	15,7	3,12
Toplam	1.288	116	9,0	186	14,4	294	22,8	434	33,7	258	20,0	3,55

Elazığ'daki tesislerde spor araç-gereç ve malzeme durumu ile ilgili bulguların dağılımı Tablo 60'da görülmektedir. Tabloda yer alan sonuçlara göre araştırmaya katılan gruplardan bu konuda kararsız olduklarını belirten sporcular 3,22 ortalama ve seyirciler 3,12 ortalama dışında diğer bütün gruplar katılmadıklarını belirtmişlerdir. Genel ortalamanın da 3,55 ortalama ile olarak çıktığı ilgili soruya göre, Elazığ'daki tesislerde spor araç-gereç ve malzeme durumunun yetersiz olduğu görülmektedir.

Tablo 61. Araştırmaya Katılanların Elazığ'daki Spor Tesislerinin Hijyenik Durumunun İyi Olmaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Sporcu	309	52	16,8	62	20,1	109	35,3	46	14,9	40	12,9	2,87
S.T.Ö.	33	3	9,1	14	42,4	6	18,2	8	24,2	02	6,1	2,75
Hakem	125	13	10,4	51	40,8	30	24,0	19	15,2	12	9,6	2,72
Yönetici	155	21	13,5	53	34,2	43	27,7	33	21,3	05	3,2	2,66
Seyirci	370	82	22,2	85	23,0	121	32,7	62	16,8	20	5,4	2,59
Öğrenci	168	46	27,4	40	23,8	38	22,6	27	16,1	17	10,1	2,57
Antrenör	22	3	13,6	11	50,0	6	27,3	2	9,1	-	-	2,31
Öğretmen	106	28	26,4	39	36,8	26	24,5	12	11,3	01	0,9	2,23
Toplam	1.288	248	19,3	355	27,6	379	29,4	209	16,2	97	7,5	2,58

“Elazığ’da spor tesislerinin hijyenik durumu iyi değildir” görüşüne katılımcıların verdikleri cevapların dağılımı Tablo 61’de görülmektedir. Tabloya göre yöneticiler 2,66 ortalama, sporcular 2,87 ortalama, hakemler 2,72 ortalama ve sivil toplum örgütü üyeleri 2,75 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirirken, öğretmenler 2,23 ortalama, öğrenciler 2,57 ortalama, antrenörler 2,31 ortalama ve seyirciler 2,59 ortalama ile “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Genel ortalama ise 2,58 ortalama ile katılımcıların “Katılıyorum” görüşünde birleştikleri görülmektedir. Bu sonuçlara göre Elazığ’da spor tesislerinin hijyenik durumunun iyi olmadığı söylenebilir.

Tablo 62. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Spor Branşlarına Özgü Ayrı Ayrı Tesisler Yapılması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Seyirci	370	130	35,1	80	21,6	81	21,9	40	10,8	39	10,6	2,39
Öğrenci	168	91	54,2	26	15,5	22	13,1	16	9,5	13	07,7	2,01
Sporcu	309	131	42,4	109	35,3	53	17,2	07	2,3	09	02,9	1,88
Hakem	125	59	47,2	41	32,8	15	12,0	06	4,8	04	03,2	1,84
Yönetici	155	83	53,5	46	29,7	11	07,1	9	5,8	06	03,9	1,76
Öğretmen	106	62	58,5	25	23,6	12	11,3	6	5,7	01	00,9	1,66
Antrenör	22	9	40,9	13	59,1	-	-	-	-	-	-	1,59
S.T.Ö.	33	19	57,6	13	39,4	-	-	-	-	01	03,0	1,51
Toplam	1.288	584	45,3	353	27,4	194	15,1	84	6,5	73	5,7	1,83

Tablo 62’de, “Elazığ’da spor branşlarına özgü ayrı ayrı tesisler yapılmalıdır” sorusuyla ilgili bulguların dağılımı görülmektedir. Araştırma anketinde yer alan sorular içerisinde katılımcıların en yüksek oranda benimsedikleri görüşlerden birisi olan soruda genel ortalama 1,83 ortalama ile “Katılıyorum” şeklinde çıkmıştır. Gruplardan öğrenciler 2,01 ortalama, sporcular 1,88 ortalama, seyirciler 2,39 ortalama ve hakemler 1,84 ortalama “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirirken, yöneticiler 1,76 ortalama, öğretmenler 1,66 ortalama,

antrenörler 1,59 ortalama ve sivil toplum örgütü üyeleri 1,51 ortalama ile “Tamamen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 63. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Engellilerin Spor Yapması İçin GSİM Olarak Gerekli İmkanları Sağlaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğretmen	106	12	11,3	13	12,3	36	34,0	30	28,3	15	14,1	3,20
S.T.Ö.	33	2	6,1	9	27,3	8	24,2	11	33,3	3	9,1	3,12
Öğrenci	168	27	16,1	39	23,2	28	16,7	41	24,4	33	19,6	3,08
Antrenör	22	2	9,1	6	27,3	4	18,2	10	45,5	-	-	3,00
Yönetici	155	21	13,5	31	20,0	50	32,3	38	24,5	15	9,7	2,96
Hakem	125	12	9,6	25	20,0	58	46,4	24	19,2	6	4,8	2,89
Seyirci	370	101	27,3	78	21,1	112	30,3	47	12,7	31	8,4	2,53
Sporcu	309	75	24,3	107	34,6	70	22,7	39	12,6	18	5,8	2,41
Toplam	1.288	252	19,6	308	23,9	366	28,4	240	18,6	121	9,4	2,89

Tablo 63’de, “Elazığ’da engellilerin spor yapması için Gençlik Spor İl Müdürlüğü olarak gerekli imkanlar sağlanmaktadır” sorusuna katılımcıların verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Tabloda gruplardan sporcular 2,41 ortalama ve seyircilerin 2,53 ortalama ile ilgili soruya “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirdikleri, diğer grupların ise kararsız kaldıkları görülmektedir. Genel ortalama da 2,89 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” görüşünün ön plana çıktığı görülen soruya göre katılımcıların Elazığ’da engellilerin spor yapması için Gençlik Spor İl Müdürlüğü olarak gerekli imkanların sağlanıp sağlanmadığı konusunda kararsız kaldıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 64. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Engellilerin Spor Yapması İçin Fırat Üniversitesi Olarak Gerekli İmkanları Sağlaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Antrenör	22	-	-	6	27,3	-	-	12	54,5	4	18,2	3,63
Öğretmen	106	9	8,5	8	7,5	30	28,3	46	43,4	13	12,2	3,41
Öğrenci	168	21	12,5	27	16,1	23	13,7	59	35,1	38	22,6	3,39
S.T.Ö.	33	1	3,0	5	15,2	13	39,4	11	33,3	3	9,1	3,30
Yönetici	155	10	6,5	23	14,8	55	35,5	45	29,0	22	14,2	3,29
Hakem	125	16	12,8	17	13,6	60	48,0	25	20,0	7	5,6	2,92
Seyirci	370	68	18,4	89	24,1	114	30,8	48	13,0	51	13,7	2,78
Sporcu	309	44	14,2	93	30,1	111	35,9	47	15,2	14	4,5	2,65
Toplam	1.288	169	13,1	268	20,8	406	31,5	293	22,7	152	11,8	3,17

Tablo 64’de, “Elazığ’da engellilerin spor yapması için üniversite olarak gerekli imkanlar sağlanmaktadır” sorusuna katılımcıların verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Soruya gruptan yöneticiler 3,29 ortalama, öğrenciler 3,39 ortalama, sporcular 2,65ortalama, seyirciler 2,78 ortalama, hakemler 2,92 ortalama ve sivil toplum örgütü üyeleri 3,30 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirirken öğretmenler 3,41 ortalama ve antrenörler 3,63 ortalamayla “Katılmıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Genel ortalama da 3,17 “Kısmen Katılıyorum” görüşünün belirginleştiği soruya göre araştırmaya katılan grupların Elazığ’da engellilerin spor yapması için üniversite olarak gerekli imkanların sağlanıp sağlanmadığı konusunda kararsız oldukları anlaşılmaktadır. Bu sonuçlar değerlendirildiği zaman ise, ilde engellilerin spor yapması için üniversitenin yeterince olmasa da gerekli imkanları sağlama konusunda gayretlerinin olduğu, bunun eğer bir fırsat olarak değerlendirilirse ilin spor geleceği ve stratejisi için iyi bir gelişme olacağı, aksi takdirde her an bir riske dönüşebileceği söylenebilir.

Tablo 65. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Engellilerin Spor Yapması İçin Belediye Olarak Gerekli İmkanları Sağlaması Konusundaki Görüşlerinin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğretmen	106	11	10,4	10	9,4	20	18,9	47	44,3	18	16,9	3,46
Öğrenci	168	25	14,9	13	7,7	34	20,2	56	33,3	40	23,8	3,43
Yönetici	155	10	6,5	26	16,8	47	30,3	45	29,0	27	29,0	3,34
Antrenör	22	2	9,1	4	18,2	-	-	9	40,9	3	13,6	3,31
S.T.Ö.	33	1	3,0	7	21,2	8	24,2	15	45,5	2	6,1	3,30
Hakem	125	9	7,2	36	28,8	42	33,6	32	25,6	6	4,8	2,92
Seyirci	370	62	16,8	89	24,1	111	30,0	61	16,5	47	13,1	2,83
Sporcu	309	57	18,4	101	32,7	95	30,7	35	11,3	21	6,8	2,55
Toplam	1.288	177	13,7	286	22,2	357	27,7	300	23,3	164	12,7	3,14

Tablo 65’de, “Elazığ’da engellilerin spor yapması için belediye olarak gerekli imkanlar sağlanmaktadır” sorusuna katılımcıların verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Görüldüğü üzere gruplardan sporcular 2,55 ortalama ile bu görüşe katıldıklarını ifade ederken, öğretmenler 3,46 ortalama ve öğrenciler 3,43 ortalama ile “Katılmıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Diğer grupların “Katılmıyorum şeklinde görüş bildirdikleri konuda genel ortalama da 3,14 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişleridir. Bu sonuçlara göre Elazığ’da engellilerin spor yapması için belediye olarak gerekli imkanlar sağlandığı konusunda grupların çoğunluğu kararsızdırlar. Ayrıca ilgili konuda belediyenin çalışmalarını yetersiz bulan gruplar da bulunduğundan, belediyenin çalışmalarının yetersiz olarak düşünüldüğü görüşü ağır basmaktadır.

Tablo 66. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Engellilerin Spor Yapması İçin Diğer Spor Kuruluşları Olarak Gerekli İmkanları Sağlaması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Antrenör	22	-	-	-	-	2	9,1	13	59,1	7	31,8	4,22
Öğretmen	106	8	7,5	12	11,3	25	23,6	41	38,7	20	18,8	3,48
Yönetici	155	8	5,2	29	18,7	37	23,9	50	32,3	31	20,0	3,43
Öğrenci	168	18	10,7	30	17,9	28	16,7	46	27,4	46	27,4	3,42
S.T.Ö.	33	2	6,1	4	12,1	8	24,2	16	48,5	3	9,1	3,42
Hakem	125	18	14,4	27	21,6	32	25,6	41	32,8	7	5,6	2,93
Seyirci	370	62	16,8	75	20,3	124	33,5	58	15,7	51	14,1	2,88
Sporcu	309	88	28,5	66	21,4	107	34,6	36	11,7	12	3,9	2,41
Toplam	1.288	204	15,8	243	18,9	363	28,2	301	23,4	177	13,7	3,27

Tablo 66’da, “Elazığ’da engellilerin spor yapması için diğer spor kuruluşları olarak gerekli imkanlar sağlanmaktadır” görüşüne katılımcıların verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Tabloya göre antrenörler 4,22 ortalama ile görüşe tamamen katılmadıklarını bildirmişler, seyirciler 2,88 ortalama ve hakemler 2,93 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Yöneticiler 3,43 ortalama, öğretmenler 3,48 ortalama, öğrenciler 3,42 ortalama ve sivil toplum örgütü üyelerinin 3,42 ortalama ile “Katılmıyorum” şeklinde görüş bildirdikleri ilgili konuda sporcular 2,41 ortalama ile “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Genel ortalamada ise kararsızım görüşünün ön plana çıktığı görülmektedir. Bu sonuçlara göre ilde engellilerin spor yapması için spor kuruluşlarının gerekli imkanları sağlama konusunda yaptıkları çalışmaların ne çok az, ne de yeterli seviyede olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 67. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Spor Kulüplerinin Maddi İmkansızlığı Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Seyirci	370	100	27,0	120	32,4	82	22,2	40	10,8	28	7,9	2,38
Sporcu	309	91	29,4	95	30,7	71	23,0	36	11,7	16	5,2	2,32
Öğretmen	106	30	28,3	39	36,8	23	21,7	10	9,4	4	3,7	2,20
S.T.Ö.	33	10	30,3	16	48,5	1	3,0	5	15,2	1	3,0	2,12
Öğrenci	168	62	36,9	58	34,5	31	18,5	9	5,4	8	4,8	2,06
Yönetici	155	59	38,1	55	35,5	23	14,8	15	9,7	3	1,9	2,01
Hakem	125	55	44,0	50	40,0	11	8,8	8	6,4	1	0,8	1,80
Antrenör	22	13	59,1	9	40,9	-	-	-	-	-	-	1,40
Toplam	1.288	420	32,6	442	34,3	242	18,8	123	9,5	61	4,7	2,03

Tablo 67’de, Elazığ’da sporun gelişmesini engelleyen sebepleri belirlemek için kullanılan soruya yönelik katılımcıların verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Tabloya göre yöneticiler 2,01 ortalama, öğretmenler 2,20 ortalama, öğrenciler 2,06 ortalama, sporcular 2,32 ortalama, seyirciler 2,38 ortalama ve sivil toplum örgütü üyeleri 2,12 ortalama ile en büyük problemin spor kulüplerinin maddi imkansızlıkları olduğunu düşünürken, antrenörler 1,40 ortalama ve hakemler 1,80 ortalama ile bu düşünceye daha fazla katılmaktadırlar. Bu durumda genel olarak katılımcılar 2,03 ortalama ile Elazığ’da sporun olumlu gelişimini engelleyen en büyük problem olarak spor kulüplerinin maddi imkansızlıklarının olduğunu düşünmektedirler.

Tablo 68’de, Elazığ’da sporun gelişmesini engelleyen en büyük engel ile ilgili bulgular yer almaktadır. Tabloya göre araştırmaya katılarak ilgili konuda görüş bildiren bütün gruplar, Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem olarak tesislerin yetersizliğini görmektedirler. Tesis yetersizliği

probleminin sporun gelişmesini engellediği görüşünü en fazla savunan grup öğretmenler 2,51 ortalama ile olurken, en az savunan grup 1,93 ortalama ile sivil toplum örgütü üyeleri olmuştur. Genel olarak bir yorum yapılması gerekirse Elazığ'da tesis yetersizliğinin sporun gelişimi için bir risk oluşturduğu, bu durumu düzeltmek için çalışmalar yapılması gerektiği konusunda araştırmaya katılan grupların 2,10 ortalama hem fikir oldukları söylenebilir.

Tablo 68. Araştırmaya Katılanların Elazığ' da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Tesislerin Yetersizliği Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Seyirci	370	107	28,9	90	24,3	118	31,9	41	11,1	14	3,7	2,35
Öğretmen	106	26	24,5	44	41,5	23	21,7	8	7,5	5	4,7	2,23
Yönetici	155	47	30,3	58	37,4	33	21,3	11	7,1	6	3,9	2,16
Sporcu	309	107	34,6	100	32,4	79	25,6	17	5,5	6	1,9	2,07
Antrenör	22	3	13,6	17	77,3	-	-	2	9,1	-	-	2,04
Hakem	125	42	33,6	53	42,4	15	12,0	14	11,2	1	0,8	2,03
Öğrenci	168	77	45,8	50	29,8	19	11,3	9	5,4	13	7,7	1,99
S.T.Ö.	33	13	39,4	13	39,4	3	9,1	4	12,1	-	-	1,93
Toplam	1.288	422	32,8	425	33,0	290	22,5	106	8,2	45	3,5	2,10

Tablo 69. Araştırmaya Katılanların Elazığ' da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Spor Araç-Gereç Yetersizliği Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğretmen	106	19	17,9	34	32,1	36	34,0	11	10,4	6	5,6	2,51
Seyirci	370	95	25,7	117	31,6	101	27,3	41	11,1	16	4,3	2,35
Sporcu	309	88	28,5	98	31,7	68	22,0	45	14,6	10	3,2	2,32
Yönetici	155	39	25,2	55	35,5	40	25,8	15	9,7	6	3,9	2,31
S.T.Ö.	33	10	30,3	11	33,3	7	21,2	5	15,2	-	-	2,21
Öğrenci	168	70	41,7	49	29,2	30	17,9	13	7,7	6	3,6	2,02
Antrenör	22	3	13,6	17	77,3	2	9,1	-	-	-	-	1,95
Hakem	125	47	37,6	50	40,0	21	16,8	5	4,0	2	1,6	1,92
Toplam	1.288	371	28,8	431	33,5	305	23,7	135	10,5	46	3,6	2,19

Önceki iki maddeye paralel olarak Elazığ'da sporun gelişimini engelleyen faktörlerden birisi olan spor araç-gereçlerinin yetersizliği konusunda katılımcı grupların görüşleri Tablo 69'de görülmektedir. Tabloya göre bütün gruplar, spor araç-gereçleri konusundaki yetersizliğin, ilde sporun gelişimi için büyük bir problem olduğu görüşüne 2,19 ortalama ile katılmaktadırlar.

Tablo 70. Araştırmaya Katılanların Elazığ' da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Spor Konusunda Yetişmiş Yöneticilerin Bulunmaması Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Seyirci	370	104	28,1	89	24,1	118	31,9	43	11,6	16	4,3	2,38
Sporcu	309	88	28,5	71	23,0	104	33,7	38	12,3	8	2,6	2,37
Öğretmen	106	32	30,2	35	33,0	26	24,5	7	6,6	6	5,6	2,21
Öğrenci	168	61	36,3	49	29,2	30	17,9	18	10,7	10	6,0	2,20
Hakem	125	39	31,2	42	33,6	33	26,4	8	6,4	3	2,4	2,15
Yönetici	155	50	32,3	45	29,0	44	28,4	13	8,4	3	1,9	2,18
Antrenör	22	8	36,4	8	36,4	4	18,2	1	4,5	1	4,5	2,04
S.T.Ö.	33	11	33,3	12	36,4	8	24,2	2	6,1	-	-	2,03
Toplam	1.288	393	30,5	351	27,3	367	28,5	130	10,1	47	3,6	2,19

Tablo 70'de, "Elazığ'da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem spor konusunda yetişmiş yöneticilerin bulunmamasıdır" görüşüne katılımcıların verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Tabloya göre bütün katılımcılar bu görüşe 2,19 ortalama ile katılmaktadırlar. Ancak en az derecede katılan grup 2,38 ortalama ile seyirciler olurken, en yüksek derecede katılan grup 2,03 ortalama ile sivil toplum örgütü üyeleri olmuştur. Bu durumda Elazığ'da spor konusunda yetişmiş yöneticilerin bulunmaması ilin spor geleceği ve stratejisini olumsuz yönde etkilemektedir.

Tablo 71. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Kaliteli Sporcu Yetiştirememe Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Sporcu	309	58	18,8	70	22,7	97	31,4	51	16,5	33	10,7	2,77
Öğrenci	168	46	27,4	44	26,2	45	26,8	19	11,3	11	8,3	2,56
Seyirci	370	105	28,4	95	25,7	85	23,0	61	16,5	22	5,9	2,45
Öğretmen	106	19	17,9	34	32,1	40	37,7	10	9,4	3	2,8	2,44
Yönetici	155	39	25,2	44	28,4	48	31,0	20	12,9	4	2,6	2,39
Antrenör	22	4	18,2	11	50,0	5	22,7	2	9,1	-	-	2,22
S.T.Ö.	33	8	24,2	14	42,4	8	24,2	3	9,1	-	-	2,18
Hakem	125	41	32,8	60	48,0	14	11,2	9	7,2	1	0,8	1,95
Toplam	1.288	320	24,8	372	28,9	342	26,6	175	13,6	74	5,7	2,37

Tablo 71’de, Elazığ’ın kaliteli spor yetiştirme ve bu alandaki eksikliklerinin sporun gelişimi üzerindeki olumsuz etkisi konusunda katılımcıların görüşlerinin dağılımını yansıtmaktadır. Buna göre araştırmaya katılan 8 farklı grubun 7 tanesi ve toplam 979 kişinin tamamı 2,37 ortalama ile Elazığ’da kaliteli sporcu yetiştirilemediğini ve bunun ilde sporun olumlu gelişimi için en büyük problemlerden birisi olduğunu düşünmektedirler. Gruplardan sporcular ise bu konuda kararsız olduklarını ifade etmişlerdir. Özellikle sporcu grubun ilgili konuda “Katılmıyorum” görüşünün çıkması normal karşılanabilecek bir durumdur. Ancak bu grubun kararsız kalması da Elazığ’da sporcu yetiştirme konusunda ciddi problemlerin olduğu konusunda bir ipucu olarak anlaşılmalıdır. Hakemlerin ise bu konuda en yüksek derecede “Katılıyorum” görüşünü benimsemiş olmaları ayrıca anlamlı bir bulgudur. Bu sonucunda üzerinde düşünülmesi gereken bir bulgu olduğu söylenebilir. Bütün bu verilere göre Elazığ’da kaliteli sporcu yetiştirme konusunda problemler olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 72. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Seyircilerin Bilinçli Olmayışı Olduğu Konusundaki Görüşlerinin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Sporcu	309	54	17,5	37	12,0	74	23,9	119	38,5	25	8,1	3,07
Seyirci	370	74	20,0	87	23,5	106	28,6	69	18,6	34	9,1	2,72
Öğretmen	106	17	16,0	22	20,8	44	41,5	17	16,0	6	5,7	2,70
Yönetici	155	39	25,2	38	24,5	30	19,4	36	23,2	12	7,7	2,63
Öğrenci	168	41	24,4	32	19,0	56	33,3	23	13,7	16	9,5	2,64
S.T.Ö.	33	5	15,2	15	45,5	7	21,2	4	12,1	2	6,1	2,48
Hakem	125	23	18,4	42	33,6	42	33,6	16	12,8	2	1,6	2,45
Antrenör	22	9	40,9	9	40,9	2	9,1	-	-	2	9,1	1,95
Toplam	1.288	262	20,3	282	21,9	361	28,0	284	22,0	99	7,7	2,58

“Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem seyircilerin bilinçli olmayışıdır” şeklinde araştırma anketinde yer alan soruya katılımcı grupların verdikleri cevapların dağılımı Tablo 72’de görülmektedir. Tablodan anlaşıldığı üzere konuyla ilgili diğer sorularda hemen bütün grupların “Katılıyorum” şeklinde ortaya çıkan görüşlerinden farklı olarak bu konuda grupların çoğunluğu “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Soruya yöneticiler 2,63 ortalama, öğretmenler 2,70 ortalama, öğrenciler 2,64 ortalama, sporcular 3,07 ortalama ve seyirciler 2,72 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirirken diğer gruplar “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Genel ortalamanın da 2,58 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” görüşüne yakın çıktığı soruda ilgili diğer sorulardan farklı bir görüşün olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte ilde sporun geleceği ve geleceğe yönelik strateji geliştirebilmek için seyircilerin bilinçlendirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Tablo 73. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Hakem Yetersizliği Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
S.T.Ö.	33	-	-	5	15,2	11	33,3	11	33,3	6	18,2	3,54
Yönetici	155	18	11,6	23	14,8	44	28,4	53	34,2	17	11,0	3,18
Hakem	125	20	16,0	27	21,6	19	15,2	38	30,4	21	16,8	3,10
Sporcu	309	45	14,6	57	18,4	83	26,9	73	23,6	51	16,5	3,09
Öğretmen	106	11	10,4	20	18,9	30	28,3	36	34,0	9	8,4	3,09
Seyirci	370	51	13,8	94	25,4	107	28,9	76	20,5	42	11,3	2,89
Öğrenci	168	32	19,0	28	16,7	58	34,5	37	22,0	13	7,7	2,82
Antrenör	22	2	9,1	9	40,9	9	40,9	2	9,1	-	-	2,50
Toplam	1.288	179	13,9	263	20,4	361	28,0	326	25,3	159	12,3	3,02

Tablo 73’de, Elazığ’da hakem yetersizliğinin sporun gelişimine etkisi ile ilgili bulgular yer almaktadır. Antrenörlerin 2,50 ortalama ile “Katılıyorum” ve sivil toplum örgütü üyelerinin 3,54 ortalama ile “Katılmıyorum” şeklinde görüş bildirdikleri ilgili soruya diğer bütün gruplar kararsız kalmışlardır. Genel ortalamanın da 3,02 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” şeklinde ortaya çıktığı görülmektedir. Bu sonuçlara göre katılımcıların ilgili konuda kararsız kaldıkları ve genel ortalama göre de hakem sayısının yetersiz olmadığı görülmektedir.

Tablo 74. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Kulüp Eksikliği Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Hakem	125	18	14,4	31	24,8	31	24,8	21	16,8	24	19,2	3,01
Sporcu	309	46	14,9	81	26,2	75	24,3	53	17,2	54	17,5	2,96
Öğretmen	106	11	10,4	24	22,6	44	41,5	19	17,9	8	7,5	2,87
S.T.Ö.	33	7	21,2	8	24,2	6	18,2	9	27,3	3	9,1	2,78
Seyirci	370	73	19,7	88	23,8	95	25,7	73	19,7	41	11,0	2,77
Yönetici	155	25	16,1	41	26,5	58	37,4	22	14,2	9	5,8	2,67
Öğrenci	168	39	23,2	36	21,4	51	30,4	36	21,4	6	3,6	2,60
Antrenör	22	7	31,8	13	59,1	2	9,1	-	-	-	-	1,77
Toplam	1.288	226	17,5	322	25,0	362	28,1	233	18,1	145	11,3	2,67

Elazığ'da bulunan kulüp sayılarının yeterliliği konusunda bulguların yer aldığı Tablo 74'e göre Antrenörlerin 1,77 ortalama ile kulüp sayılarının yetersiz olduğu görüşüne tamamen katıldıkları, öğrencilerin 2,60 ortalama ile katıldıkları, diğer grupların ise kararsız kaldıkları anlaşılmaktadır. Katılımcı grupların görüşlerinin genel ortalamalarının da 2,67 ortalama ile kararsız oldukları yönünde belirtildiği, tabloya göre ilde kulüp sayılarının çok da yetersiz olmadığı ancak ilin gelecek planlamasında bir sorun olarak karşımıza çıkacağı görülmektedir.

Tablo 75. Araştırmaya Katılanların Elazığ' da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Eğitim Yetersizliği Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Sporcu	309	51	16,5	80	25,9	114	36,9	40	12,9	24	7,8	2,69
Seyirci	370	86	23,2	115	31,1	100	27,0	52	14,1	17	4,6	2,44
Öğretmen	106	27	25,5	28	26,4	33	31,1	14	13,2	04	3,7	2,40
Öğrenci	168	50	29,8	51	30,4	38	22,6	18	10,7	11	6,5	2,33
Hakem	125	33	26,4	33	26,4	45	36,0	13	10,4	01	0,8	2,32
S.T.Ö.	33	09	27,3	11	33,3	09	27,3	04	12,1	-	-	2,24
Yönetici	155	46	29,7	53	34,2	38	24,5	12	7,7	06	3,9	2,21
Antrenör	22	07	31,8	11	50,0	-	-	02	9,1	02	9,1	2,13
Toplam	1.288	309	24,0	382	29,7	377	29,3	155	12,0	65	5,0	2,34

Elazığ'da sporun gelişiminin sebeplerinden eğitimin yeterliliği ile ilgili bulguların yer aldığı Tablo 75'e göre kararsız olduklarını ifade eden sporcular 2,69 ortalama hariç bütün gruplar "Katılıyorum" şeklinde görüş bildirmişlerdir. Özellikle antrenörlerin 2,13 ortalama ile en yüksek derecede katıldıkları, konuda en az derecede katılan grup ise 2,44 ortalama ile seyirciler olmuştur. Bu sonuçlara göre katılımcı gruplar tarafından genel olarak 2,34 ortalama ile ilde eğitim yetersizliğinin sporun gelişimi için bir problem olarak düşünüldüğü anlaşılmaktadır.

Tablo 76. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Spor Kuruluşları Arasındaki Diyalog Eksikliği Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Sporcu	309	54	17,5	92	29,8	95	30,7	54	17,5	14	4,5	2,61
Seyirci	370	77	20,8	107	28,9	98	26,5	64	17,3	24	6,4	2,58
Öğretmen	106	16	15,1	38	35,8	43	40,6	07	6,6	02	1,8	2,41
Yönetici	155	37	23,9	53	34,2	49	31,6	12	7,7	04	2,6	2,30
Hakem	125	23	18,4	47	37,6	49	39,2	06	4,8	-	-	2,30
S.T.Ö.	033	10	30,3	09	27,3	12	36,4	02	6,1	-	-	2,18
Öğrenci	168	49	29,2	57	33,9	50	29,8	07	4,2	05	3,0	2,17
Antrenör	022	07	31,8	13	59,1	02	09,1	-	-	-	-	1,77
Toplam	1.288	273	21,2	416	32,3	398	30,9	152	11,8	49	3,8	2,29

Tablo 76’da, spor kuruluşları arasındaki diyalog konusunda katılımcı grupların görüşlerinin dağılımı görülmektedir. Antrenörler 1,77 ortalama ile spor kuruluşları arasında diyalog eksikliği vardır görüşüne “Tamamen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Diğer gruplar ise ilgili konuya katıldıklarını söylemişlerdir. Genel ortalamanın da 2,29 ortalama ile “Katılıyorum” şeklinde ortaya çıktığı konuda elde edilen bu sonuçlara göre, Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problemlerden birisinin spor kuruluşları arasındaki diyalog eksikliği olduğu söylenebilir. Bu durumda ilde bulunan spor kuruluşları arasındaki diyalog eksikliğin ilin spor geleceği ve stratejisi için sorun oluşturduğu ve bu durumun düzeltilmesi için gerekli çalışmaların yapılması gerektiği söylenebilir.

Spor alanındaki gelişmelerin takip edilip edilmediği ve bunun Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini ne kadar etkilediği konusunda bulguların yer aldığı Tablo 77’ye göre antrenörler 1,45 ortalama ile spor alanındaki gelişmelerin hiç takip edilemediği, sporcular 2,70 ortalama ile takip edilip edilmediği konusunda

bir fikre sahip olmadıkları ve diğer gruplar da Elazığ’da spor alanındaki gelişmelerin takip edilmediğini düşünmektedirler. Bu durumda katılımcı grupların geneline göre 2,37 ortalama ile Elazığ’da spor alanındaki gelişmelerin yeterince takip edilemediği görülmektedir.

Tablo 77. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ da Sporun Olumlu Gelişmesini Engelleyen En Büyük Problemlerden Birinin Spor Alanındaki Gelişmeleri Takip Edilmemesi Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Sporcu	309	59	19,1	90	29,1	85	27,5	33	10,7	42	13,6	2,70
Seyirci	370	88	23,8	86	23,2	110	29,7	60	16,2	26	7,0	2,58
Öğretmen	106	22	20,8	25	23,6	39	36,8	15	14,2	5	4,7	2,56
Öğrenci	168	28	16,7	57	33,9	54	32,1	20	11,9	9	5,4	2,55
S.T.Ö.	33	8	24,2	7	21,2	10	30,3	8	24,2	-	-	2,54
Yönetici	155	33	21,3	40	25,8	53	34,2	24	15,5	5	3,2	2,53
Hakem	125	39	31,2	47	37,6	30	24,0	4	3,2	5	4,0	2,11
Antrenör	22	12	54,5	10	45,5	-	-	-	-	-	-	1,45
Toplam	1.288	289	22,4	362	28,1	381	29,6	164	12,7	92	7,1	2,37

Tablo 78. Araştırmaya Katılanların Elazığ’daki Spor Yöneticilerinin Genelde Sporun İçinden Gelen Bireylerden Oluşması Gerektiği Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğretmen	106	09	08,5	22	20,8	030	28,3	25	23,6	20	18,8	3,21
Yönetici	155	13	08,4	36	23,2	049	31,6	32	20,6	25	16,1	3,12
Öğrenci	168	23	13,7	31	18,5	053	31,5	29	17,3	32	19,0	3,09
Sporcu	309	33	10,7	64	20,7	102	33,0	73	23,6	37	12,0	3,05
S.T.Ö.	033	02	06,1	11	33,3	014	42,4	01	03,0	05	15,2	2,87
Seyirci	370	58	15,7	93	25,1	108	29,2	58	15,7	53	14,3	2,86
Antrenör	022	-	-	07	31,8	015	68,2	-	-	-	-	2,68
Hakem	125	09	07,2	46	36,8	049	39,2	20	16,0	01	00,8	2,66
Toplam	1.288	147	11,4	310	24,1	420	32,6	238	18,5	173	13,4	2,94

Tablo 78’de, “Elazığ’da spor yöneticileri sporun içinden gelen bireylerden oluşmaktadır” sorusuna katılımcı grupların verdikleri cevapların dağılımı ve

ortalamları görülmektedir. Bütün grupların kararsız kaldıkları ilgili konuda “Katılıyorum” görüşüne en yakın olan grup, 2,66 ortalama ile hakemler olurken, “Katılmıyorum” görüşüne en yakın olan grup ise 3,21 ortalama ile öğretmenler olmuştur. Tablodan elde edilen bilgilere göre katılımcı grupların Elazığ’da spor yöneticilerinin sporun içinden gelen bireylerden oluşup oluşmadığı konusunda kararlı bir fikirlerinin olmadığı, bununla birlikte genel ortalamaya göre 2,94 ortalama ile ilgili durumun Elazığ’da spor geleceğini tehdit edebilecek bir durumda olduğu söylenebilir.

Tablo 79. Araştırmaya Katılanların Elazığ’daki Spor Yöneticilerinin Spora Bakış Açılarının Olumlu Olması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğretmen	106	5	4,7	19	17,9	41	38,7	24	22,6	17	16,0	3,25
Öğrenci	168	17	10,1	34	20,2	51	30,4	30	17,9	36	21,4	3,20
Yönetici	155	6	3,9	36	23,2	60	38,7	36	23,2	17	11,0	3,14
Hakem	125	9	7,2	25	20,0	41	32,8	41	32,8	9	7,2	3,12
S.T.Ö.	33	1	3,0	6	18,2	19	57,6	3	9,1	4	12,1	3,09
Seyirci	370	58	15,7	74	20,0	121	32,7	78	21,1	39	10,5	2,89
Sporcu	309	60	19,4	48	15,5	109	35,3	54	17,5	38	12,3	2,87
Antrenör	22	-	-	8	36,4	14	63,6	-	-	-	-	2,62
Toplam	1.288	156	12,1	250	19,4	456	35,4	266	20,7	160	12,4	3,02

Tablo 79’da, Elazığ’daki spor yöneticilerinin spora bakış açılarına ilişkin bulgular yer almaktadır. Görüldüğü gibi bütün gruplar bu konuda kararsızdılar. Genel ortalama da 3,02 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” şeklinde ortaya çıkmıştır. Bu yüzden katılımcı grupların Elazığ’da bulunan spor yöneticilerinin spora bakış açıları konusunda fikirlerinin net olmadığı, buna bağlı olarak ta spor yöneticilerinin spora bakış açılarının ne çok olumlu ne de çok olumsuz olduğu konusunda bir şey söylemenin mümkün olmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumun Elazığ’ın spor geleceği için her ne kadar bir fırsat olarak değerlendirilmesi

gerektiği söylene de her an riske dönüşebilecek bir fırsat olarak konuyla ilgili çalışmaların geciktirilmeden yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Tablo 80. Araştırmaya Katılanların Elazığ'daki Spor Yöneticilerinin Gelecekle İlgili İyi Bir Vizyona Sahip Olması Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Antrenör	22	1	4,5	1	4,5	4	18,2	7	31,8	9	40,9	4,00
Hakem	125	6	4,8	13	10,4	26	20,8	49	39,2	31	24,8	3,68
Yönetici	155	3	1,9	15	9,7	47	30,3	63	40,6	27	40,6	3,61
Öğretmen	106	3	2,8	9	8,5	37	34,9	33	31,1	24	22,6	3,60
S.T.Ö.	33	1	3,0	4	12,1	13	39,4	8	24,2	7	21,2	3,48
Öğrenci	168	15	8,9	24	14,3	37	22,0	54	32,1	38	22,6	3,45
Seyirci	370	28	7,6	66	17,8	139	37,6	73	19,7	64	17,3	3,20
Sporcu	309	59	19,1	33	10,7	131	42,4	66	21,4	20	6,5	2,85
Toplam	1.288	116	9,0	165	12,8	434	33,7	353	27,4	220	17,1	3,48

“Elazığ’da spor yöneticileri gelecekle ilgili iyi bir vizyona sahiptir” sorusuna katılımcı grupların verdikleri cevapların dağılımı ve ortalamalar Tablo 80’de görülmektedir. Sporcular 2,85 ortalama ve seyirciler 3,20 ortalama ile kararsız kaldıkları, ilgili soruya diğer gruplar “Katılmıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Genel ortalamanın da 3,48 ortalama ile “Katılmıyorum” şeklinde olduğu soruda elde edilen bulgulara göre Elazığ’da spor yöneticilerinin gelecekle ilgili iyi bir vizyona sahip olmadıkları anlaşılmaktadır.

Elazığ’da sporun geleceği ile ilgili katılımcıların görüşlerinin dağılımı ve ortalamaları Tablo 81’de görülmektedir. Katılımcı grupların genel olarak 3,18 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” görüşünde yoğunlaştıkları, ilgili sorudan elde edilen bulgulara göre 2,51 ortalama ile sporcular hariç bütün gruplar Elazığ’da sporun geleceğini çok umutlu görmemektedirler.

Tablo 81. Araştırmaya Katılanların Elazığ'da Sporun Geleceğinin Umutlu Görme Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
S.T.Ö.	33	2	6,1	3	9,1	12	36,4	10	30,3	6	18,2	3,45
Antrenör	22	-	-	2	9,1	8	36,4	12	54,5	-	-	3,45
Yönetici	155	8	5,2	16	10,3	60	38,7	49	31,6	22	14,2	3,39
Öğretmen	106	10	9,4	12	11,3	30	28,3	36	34,0	18	16,9	3,36
Öğrenci	168	12	7,1	22	13,1	62	36,9	36	21,4	36	21,4	3,36
Seyirci	370	55	14,9	94	25,4	91	24,6	78	21,1	52	14,0	2,92
Hakem	125	13	10,4	50	40,0	41	32,8	20	16,0	1	0,8	2,56
Sporcu	309	77	24,9	91	29,4	75	24,3	38	12,3	28	9,1	2,51
Toplam	1.288	177	13,7	290	22,5	379	29,4	279	21,7	163	12,7	3,18

Tablo 82. Araştırmaya Katılanların Sporla İlgili Projeler, Elazığ'da Sporun Gelişmesi İçin Büyük Bir Fırsat Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğretmen	106	26	24,5	24	22,6	34	32,1	14	13,2	8	7,5	2,54
Seyirci	370	103	27,8	103	27,8	72	19,5	55	14,9	37	10,0	2,50
Öğrenci	168	62	36,9	40	23,8	29	17,3	17	10,1	20	11,9	2,36
Hakem	125	40	32,0	38	30,4	27	21,6	14	11,2	6	4,8	2,26
S.T.Ö.	33	12	36,4	10	30,3	5	15,2	3	9,1	3	9,1	2,24
Sporcu	309	109	35,3	89	28,8	67	21,7	27	8,7	17	5,5	2,20
Antrenör	22	7	31,8	4	18,2	11	50,0	-	-	-	-	2,18
Yönetici	155	64	41,3	43	27,7	26	16,8	17	11,0	5	3,2	2,07
Toplam	1.288	423	32,8	351	27,3	271	21,0	147	11,4	96	7,5	2,29

Tablo 82’de, Elazığ’da sporun gelişmesi için sporla ilgili projeler gerektiği şeklindeki görüşe katılımcı grupların verdikleri cevapların dağılımı ve ortalamalar görülmektedir. Genel ortalamanın 2,29 ortalama olarak görüldüğü ilgili görüşe en yüksek derecede katılan gruplar 2,07 ortalama ile yöneticiler ve 2,18 ortalama ile antrenörler olmuştur. En az derecede katılan gruplar ise 2,54 ortalama ile öğretmenler ve 2,50 ortalama ile seyirciler olmuştur.

Tablo 83. Araştırmaya Katılanların Cumhuriyet’in 100. Yılında Elazığ’da Sporun Hiçbir Problemi Kalmayacağı Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Öğretmen	106	4	3,8	15	14,2	36	34,0	36	24,5	24	22,6	3,48
S.T.Ö.	33	2	6,1	6	18,2	9	27,3	8	24,2	8	24,2	3,42
Yönetici	155	11	7,1	22	14,2	55	35,5	39	25,2	28	18,1	3,32
Hakem	125	12	9,6	29	23,2	25	20,0	41	32,8	18	14,4	3,19
Öğrenci	168	27	16,1	23	13,7	42	25,0	46	27,4	30	17,9	3,17
Antrenör	22	-	-	7	31,8	9	40,9	4	18,2	2	9,1	3,04
Seyirci	370	49	13,2	88	23,8	114	30,8	72	19,5	47	12,7	2,93
Sporcu	309	62	20,1	43	13,9	108	35,0	56	18,1	40	12,9	2,89
Toplam	1.288	167	13,0	233	18,1	398	30,9	302	23,4	197	15,3	3,18

Tablo 83’de, “Cumhuriyet’in 100. yılında (2023 yılı) Elazığ’da sporun hiçbir problemi kalmayacaktır” sorusuna katılımcı grupların verdikleri cevapların dağılımı ve ortalamaları görülmektedir. Tabloya göre araştırmaya katılan grupların hiçbiri bu görüşe katılmamaktadır. Sivil toplum örgütü üyeleri 3,42 ortalama ve öğretmenlerin 3,48 ortalama ile bu görüşe katılmadıkları diğer gruplar fikrim yok şeklinde cevap vermişlerdir. Genel ortalamanın da 3,18 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” şeklinde ortaya çıktığı, elde edilen bulgulara göre, katılımcı gruplar 2023 yılına kadar Elazığ’da sporun hiçbir problemi kalmayacağına pek fazla inanmamaktadırlar.

Tablo 84. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Spor İle İlgili Dernekler Oldukça Yeterli Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Gruplar	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Antrenör	22	-	-	2	9,1	-	-	13	59,1	7	31,8	4,13
Öğrenci	168	6	3,6	13	7,7	34	20,2	39	23,2	76	45,2	3,98
S.T.Ö.	33	-	-	3	9,1	8	24,2	14	42,4	8	24,2	3,81
Yönetici	155	5	3,2	18	11,6	28	18,1	67	43,2	37	23,9	3,72
Hakem	125	10	8,0	15	12,0	19	15,2	49	39,2	32	25,6	3,62
Öğretmen	106	6	5,7	8	7,5	30	28,3	40	37,7	22	20,7	3,59
Sporcu	309	14	4,5	40	12,9	80	25,9	102	33,0	73	23,6	3,58
Seyirci	370	61	16,5	73	19,7	93	25,1	71	19,2	72	19,4	3,04
Toplam	1.288	102	7,9	172	13,4	292	22,7	395	30,7	327	25,4	3,68

Tablo 84’de Elazığ’da sporla ilgili derneklerin yeterli olup olmadığı konusunda katılımcı grupların görüşlerinin dağılımı ve ortalamaları görülmektedir. Gruplardan seyirciler 3,04 ortalama ile bu konuda kararsız olduklarını belirtirken, diğer bütün gruplar sporla ilgili derneklerin yetersiz olduğunu düşünmektedirler. Bu sonuçlardan anlaşılabacağı üzere Elazığ’da sporla ilgili dernekler yeterli değildir.

5. 3. Araştırmaya Katılanların Statülerine Göre Sorulan Sorulara Verilen Cevaplara Ait Bulgular

Tablo 85. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Yöneticilerinin 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı

Madde No	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	18	-	-	5	27,8	5	27,8	7	38,9	1	5,6	3,22
2	18	-	-	4	22,2	8	44,4	6	33,3	-	-	3,11
3	18	1	5,6	7	38,9	5	27,8	4	22,2	1	5,6	2,83
4	18	2	11,1	6	33,3	9	50,0	1	5,6	-	-	2,50

Tablo 85’de, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü yöneticilerinin Elazığ İli’nin spor stratejisinin gelişimine ne derecede katkıda bulunduklarına dair sorulara verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Tabloya göre ilgili kişilerin “GSİM’e bağlı spor tesisleri oldukça iyi noktadadır” şeklindeki soruya 2,83 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum”, “GSİM’de çalışan antrenör sayısı spor branşlarının ihtiyacını karşılamaktadır” şeklindeki soruya 3,11 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum”, “GSİM’de branşlara göre sporcu sayısı yeterli değildir” şeklindeki soruya 3,22 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” ve “GSİM bünyesinde

spor araç-gereç ve malzeme sıkıntısı vardır” şeklindeki soruya 2,50 ortalama ile “Katılmıyorum” şeklinde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Bu bulgulara göre ilgili kişilerin görüşleri doğrultusunda, spor tesislerinin, antrenör sayılarının ve sporcu sayılarının yeterli olup olmadığı konusunda net bir sonuç çıkarılamazken, spor araç-gereç ve malzemesinin yeterli olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 86. İl ve İlçe Belediye Başkanları ve Yardımcılarının 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı

Madde No	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	22	2	9,1	1	4,5	-	-	16	72,7	3	13,6	3,77
2	22	2	9,1	1	4,5	8	36,4	10	45,5	1	4,5	3,31
3	22	14	63,6	6	27,3	-	-	1	4,5	1	4,5	1,59
4	22	14	63,6	7	31,8	-	-	-	-	1	4,5	1,50

Tablo 86’da, belediye başkanları ve yardımcılarının Elazığ İli’nin spor stratejisinin gelişimine ne derecede katkıda bulunduklarına dair sorulara verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Tabloya göre toplam 22 il ve ilçe belediye başkanı/başkan yardımcısına sorulan, “İl/ilçe belediyesi olarak sporun mevcut durumu yeterlidir” şeklindeki soruya 3,31 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum”, “İl/ilçe belediyesi olarak spor tesisinde iyi bir noktadadır” şeklindeki soruya 3,77 ortalama ile “Katılmıyorum”, “İl/ilçe belediyesi olarak branşlara göre antrenör sayısı yetersizdir” şeklindeki soruya 1,59 ortalama ile “Tamamen Katılıyorum” ve “İl/ilçe belediyesi olarak branşlara göre sporcu sayısı yeterli değildir” şeklindeki soruya da 1,50 ortalama ile “Tamamen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Bu bulgulara göre araştırmaya görüş bildirmek suretiyle katılan belediye başkanları/başkan yardımcılarının göre ilin spor tesisleri olarak yeterli olduğu,

branşlara göre antrenör sayılarının yetersiz olduğu ve sporcu sayılarının yetersiz olduğu, ayrıca ilde sporun mevcut durumunun iyi olduğu konusunda kararsız oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 87. Fırat Üniversitesi Rektörü, Rektör Yardımcıları, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanı ve BESYO Öğretim Üyelerinin 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı

Madde No	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	9	-	-	-	-	4	44,4	4	44,4	1	11,1	3,66
2	9	-	-	2	22,2	3	33,3	2	22,2	2	22,2	3,44
3	9	-	-	2	22,2	4	44,4	1	11,1	2	22,2	3,33
4	9	-	-	1	11,1	5	55,6	2	22,2	1	11,1	3,33
5	9	2	22,2	1	11,1	5	55,6	1	11,1	-	-	2,55

Tablo 87’de, Fırat Üniversitesi Rektörü, Rektör yardımcıları, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanı ve Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu öğretim elemanlarına, Elazığ ilinin spor stratejisinin gelişimine ne derecede katkıda bulunduklarına dair sorulara verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Tabloya göre “Üniversitede spor tesisi olarak iyi noktadadır” şeklindeki soruya 3,33 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum”, “Üniversitede spor branşlarına göre antrenör sayısı yeterlidir” şeklindeki soruya 3,44 ortalama ile “Katılmıyorum”, “Üniversitede sporcu sayısı yeterlidir” şeklindeki soruya 3,66 ortalama ile “Katılmıyorum”, “Fırat Üniversitesinde spor malzemesi sıkıntısı yoktur” şeklindeki soruya 3,33 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” ve “Üniversitede sporun diğer üniversitelere göre çoğunlukla başarısız olması, yetenekli sporcuların tercih edilmeyişinden kaynaklanmaktadır” şeklindeki soruya da 2,55 ortalama ile “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Bu bulgulara göre araştırmaya görüş bildirmek suretiyle katılan Fırat Üniversitesi Rektörü, Rektör yardımcıları, Spor daire başkanı ve Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu öğretim elemanlarına Fırat üniversitesi spor tesisi olarak ne iyi ne de kötü noktada, spor branşlarına göre antrenör sayısı yetersiz durumda, sporcu sayısı yetersiz durumda, spor malzemesi sıkıntısı çok fazla bulunmamakta ve spor konusunda diğer üniversiteler kadar başarılı olunamamasının başlıca sebebi sporcu seçimine özen gösterilmemesi olduğunu düşünmektedirler.

Tablo 88. Spor Kulübü Yöneticilerinin 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı

Madde No	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	24	3	12,5	2	8,3	6	25,0	8	33,3	5	20,8	3,41
2	24	1	4,2	4	16,7	6	25,0	13	54,2	-	-	3,29
3	24	-	-	5	20,8	13	54,2	4	16,7	2	8,3	3,12
4	24	-	-	7	29,2	8	33,3	9	37,5	-	-	3,08
5	24	2	8,3	4	16,7	11	45,8	5	20,8	2	8,3	3,04
6	24	6	25,0	2	8,3	6	25,0	6	25,0	4	16,7	3,00
7	24	6	25,0	5	20,8	3	12,5	8	33,3	2	8,3	2,79
8	24	4	16,7	7	29,2	5	20,8	7	29,2	1	4,2	2,75
9	24	1	4,2	8	33,3	12	50,0	3	12,5	-	-	2,70
10	24	3	12,5	9	37,5	6	25,0	5	20,8	1	4,2	2,66
11	24	3	12,5	7	29,2	12	50,0	2	8,3	-	-	2,54
12	24	5	20,8	7	29,2	9	37,5	3	12,5	-	-	2,41
13	24	11	45,8	8	33,3	3	12,5	2	8,3	-	-	1,83
14	24	15	62,5	6	25,0	1	4,2	2	8,3	-	-	1,58
15	24	15	62,5	6	25,0	2	8,3	1	4,2	-	-	1,54
16	24	18	75,0	4	16,7	1	4,2	1	4,2	-	-	1,37

Tablo 88’de, spor kulübü yöneticilerinin Elazığ İli’nin spor stratejisi ile ilgili sorulara verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Tabloda göre spor kulübü yöneticilerinin ilgili sorulara verdikleri cevaplar doğrultusunda şu çıkarımlar yapılabilir;

“Elazığ’daki spor kulüpleri idari ve teknik yönden güçlü ve kararlı bir yönetime sahip değildir” sorusuna 3,41 ortalama, “Spor kulübü yöneticileri ildeki

diğer spor kulübü yöneticileri hakkında olumlu düşüncelere sahiptirler” sorusuna 2,66 ortalama, “Spor kulüp yöneticiliğinde bulunanların yöneticilikten beklentilerinin maddi olarak değerlendirilebilir” sorusuna 3,00 ortalama, “Spor kulüplerinin finansal gücünün yöneticiler tarafından karşılanmaktadır” sorusuna 2,79 ortalama, “Spor kulübü yöneticilerinin genelde sporun içinden gelenlerden oluşmaktadır” sorusuna 2,75 ortalama, “Spor kulübü yöneticilerinin arasında diyalog eksikliği bulunmaktadır” sorusuna 2,41 ortalama, “Spor kulübü yöneticilerinin yerel medya ile ilişkilerinin iyi durumdadır” sorusuna 3,29 ortalama, “Spor kulübü yöneticilerinin yapmak istediklerini spor üst yöneticilerinin engelleriyle karşılaştıklarından dolayı yapamamaktadır” sorusuna 3,04 ortalama, “Yöneticilerle hakemler arasındaki ilişki iyi durumdadır” sorusuna 3,12 ortalama, “Yöneticilerle sporcular arasındaki ilişki iyi durumdadır” sorusuna 2,70 ortalama, “Yöneticilerle seyirciler arasındaki ilişki iyi durumdadır” sorusuna 3,08 ortalama, “Yöneticilerle antrenörler arasındaki ilişki iyi durumdadır” sorusuna 2,54 ortalama ile görüş bildirmişlerdir. Bu sonuçların yanında spor kulübü yöneticileri şu önerilere de katıldıklarını belirtmişlerdir. “Kulüp yöneticileri spor adına özgün düşünceler üreten kişiler olmalıdır” sorusuna 1,37 ortalama, “Kulüp yöneticileri sporun gelişmesi amacına yönelik riskler alabilmelidir” sorusuna 1,58 ortalama, “Spor yöneticileri gelecekle ilgili iyi bir vizyona sahip olmalıdır” sorusuna 1,83 ortalama ve “Spor kulübü yöneticileri Elazığ’da sporun geleceğini planlamak için etkin olarak zaman harcamalıdır” 1,54 ortalama ile görüş bildirmişlerdir.

Tablo 89’da, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Elazığ’ın spor stratejisi ile ilgili sorulara verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Araştırmaya katılan Beden Eğitimi Öğretmenlerin ilgili bölümdeki sorulara verdikleri cevaplar şu şekildedir;

Tablo 89. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı

Madde No	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	78	6	7,7	6	7,7	14	17,9	8	10,3	44	56,4	4,00
2	78	6	7,7	6	7,7	8	10,3	38	48,7	20	25,6	3,76
3	78	8	10,3	8	10,3	12	15,4	22	28,2	28	35,9	3,69
4	78	6	7,7	10	12,8	18	23,1	28	35,9	16	20,5	3,48
5	78	2	2,6	8	10,3	16	20,5	28	35,9	24	30,8	3,46
6	78	8	10,3	6	7,7	20	25,6	30	38,5	14	17,9	3,46
7	78	6	7,7	12	15,4	26	33,3	22	28,2	12	15,4	3,28
8	78	10	12,8	16	20,5	26	33,3	18	23,1	8	10,3	2,97
9	78	8	10,3	18	23,1	28	35,9	20	25,6	4	5,1	2,92
10	78	12	15,4	22	28,2	22	28,2	14	17,9	8	10,3	2,79

“Okuldaki sporcu öğrencilerin ailelerinin spora bakış açıları olumlu yöndedir” şeklindeki soruya 3,28 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” şeklinde cevap veren Beden eğitimi öğretmenleri, “Okul olarak lig heyeti ile ilişkiler üst düzeyde yürütülmektedir” sorusunda da, 2,92 ortalama ile “Kısmen Katılıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Okulun GSİM ile ilişkileri 2,97 ortalama ve diğer okulların tesislerinden yararlanma düzeyleri konusunda 2,79 ortalama ile kararsız kalan öğretmenler, GSİM tesislerinden üst düzeyde yararlanma 3,46 ortalama, diğer okulların tesislerinden üst düzeyde yararlanma 3,46 ortalama ve özel spor tesislerinden üst düzeyde yararlanma sorularına cevaplarını 3,76 ortalama ile belirtmişlerdir. Ayrıca Beden eğitimi öğretmenleri okullarının spor tesislerinin iyi durumda olduğu sorusuna 4,00 ortalama ile, okulda branşlara göre sporcu

sayılarının yeterli olduğu sorusuna 3,48 ortalama ve okulun spor malzemesinin yeterli olduğu sorusuna 3,69 ortalama ile katılmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 90. Spor Lisesi Öğretmenlerinin 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı

Madde No	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	9	1	11,1	-	-	1	11,1	3	33,3	4	44,4	4,00
2	9	1	11,1	1	11,1	5	55,6	-	-	2	22,2	3,11
3	9	-	-	2	22,2	6	66,7	1	11,1	-	-	2,88
4	9	6	66,7	2	22,2	1	11,1	-	-	-	-	1,44

Spor lisesi öğretmenlerine göre spor liselerinin spor konusundaki birikimleri ve kazanımları Tablo 90’da görülmektedir. Buna göre “Spor lisesi spor tesisi olarak iyi noktada değildir” sorusuna 4,00 ortalama ve “Spor lisesinde branşlara göre öğretmen sayısı oldukça yetersizdir” 1,44 ortalama ile ayrıca branşlara göre öğrenci sayıları 2,88 ortalama ile “Spor lisesinde spor malzemesi sıkıntısı olup olmadığı konusunda öğretmenler 3,11 kararsız kalmışlardır.

Tablo 91. BESYO Öğrencilerinin 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı

Madde No	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	104	2	1,9	6	5,8	15	14,4	26	25,0	55	52,9	4,21
2	104	5	4,8	10	9,6	14	13,5	39	37,5	36	34,6	3,87
3	104	8	7,7	9	8,7	21	20,2	26	25,0	40	38,5	3,77
4	104	21	20,2	5	4,8	16	15,4	26	25,0	36	34,6	3,49
5	104	13	12,5	26	25,0	7	6,7	15	14,4	43	41,3	3,47

BESYO öğrencilerinin spor stratejisiyle ilgili sorulara verdikleri cevapların dağılımı Tablo 91’de görülmektedir. BESYO öğrencilerine göre, “Fırat Üniversitesi spor tesisi olarak iyi bir noktada değildir” sorusuna 3,47 ortalama, “Spor branşlarına göre antrenör sayısı yeterli değildir” sorusuna 3,77 ortalama,

“Sporcu sayısı yeterli değildir” sorusuna 3,87 ortalama, “Spor malzemesi sıkıntısı çekilmektedir” sorusuna 4,21 ortalama ve “Sporun diğer üniversitelere göre çoğunlukla başarısız olması, yetenekli sporcuların Fırat Üniversitesini tercih etmeyişinden kaynaklanmamaktadır” sorusuna 3,49 ortalama ile görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 92. Spor Lisesi Öğrencilerinin 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı

Madde No	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	104	2	1,9	6	5,8	15	14,4	26	25,0	55	52,9	4,21
2	104	5	4,8	10	9,6	14	13,5	39	37,5	36	34,6	3,87
3	104	8	7,7	9	8,7	21	20,2	26	25,0	40	38,5	3,77
4	104	13	12,5	26	25,0	7	6,7	15	14,4	43	41,3	3,47

Tablo 92’de, spor lisesi öğretmenlerinin (Tablo 92) ortalama olarak kararsız kaldıkları sorulara öğrenciler “Katılmıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bir başka deyişle, spor liselerinin sporla ilgili birikimleri konusunda tabloda yer alan sorulara verdikleri cevapların dağılımına bakıldığında zaman, bir farklılığın olduğu anlaşılmaktadır. Spor lisesi öğrencileri, öğretmenlerin genellikle kararsız oldukları konularda katılmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilere göre spor lisesinde bulunan spor tesisleri 3,47 ortalama, branşlara göre öğretmen sayısı 3,77 ortalama, branşlara göre öğrenci sayısı 3,87 ortalama ve spor malzemesi 4,21 ortalama ile görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 93’de, değişik branşlardan antrenörlerin Elazığ’ın spor stratejisi ile ilgili sorulara verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Tabloda görüldüğü gibi antrenörlere göre “Elazığ”da antrenörlerin beklentileri maddi olarak

değerlendirilemez” sorusuna 3,41 ortalama, “Antrenörler arasında diyalog eksikliği vardır” sorusuna 3,27 ortalama, “Antrenörler sporda yapmak istedikleri işlerde spor üst yöneticilerinin engelleriyle karşılaşmaktadırlar” sorusuna 3,09 ortalama, antrenör–hakem ilişkisinin nasıl bir noktada olduğu sorusuna 2,63 ortalama, antrenör-yönetici ilişkisinin nasıl bir noktada olduğu sorusuna 2,90 ortalama, antrenör seyirci ilişkisinin nasıl bir noktada olduğu sorusuna 3,27 ortalama ile kararsız kalan antrenörler, antrenör sporcu ilişkisinin iyi bir noktada olduğu sorusuna 2,27 ortalama ile “Katılıyorum” şeklinde görüş belirtmişlerdir. Ayrıca antrenörler, “Antrenörler spor adına özgün düşünceler üreten kişiler olmalıdır” sorusuna 1,68 ortalama, “Antrenörler sporun gelişmesi amacına yönelik riskler alabilmelidir” sorusuna 1,80 ortalama, “Antrenörler gelecekle ilgili iyi bir vizyona sahip olmalıdır” sorusuna 1,68 ortalama ve “Antrenörler sporun geleceğini planlamak için etkin olarak zaman harcamalıdır” sorusuna 1,59 ortalama ile “Tamamen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 93. Antrenörlerin 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı

Madde No	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	22	-	-	2	9,1	9	40,9	11	50,0	-	-	3,41
2	22	-	-	6	27,3	4	18,2	12	54,5	-	-	3,27
4	22	-	-	8	36,4	4	18,2	10	45,5	-	-	3,09
6	22	3	13,6	6	27,3	9	40,9	4	18,2	-	-	2,63
7	22	-	-	16	72,7	6	27,3	-	-	-	-	2,27
5	22	-	-	4	18,2	16	72,7	2	9,1	-	-	2,90
3	22	-	-	6	27,3	9	40,9	2	9,1	5	22,7	3,27
9	22	7	31,8	15	68,2	-	-	-	-	-	-	1,68
8	22	6	27,3	13	59,1	3	13,6	-	-	-	-	1,80
10	22	9	40,9	11	50,0	2	9,1	-	-	-	-	1,68
11	22	12	54,5	7	31,8	3	13,6	-	-	-	-	1,59

Tablo 94. Sporcuların 3. Bölümdeki Sorulara Verdikleri Cevapların Dağılımı

Madde No	N	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	309	30	9,7	51	16,5	113	36,6	68	22,0	47	15,2	3,16
2	309	53	17,2	55	17,8	88	28,5	58	18,8	55	17,8	3,02
3	309	33	10,7	72	23,3	95	30,7	86	27,8	23	7,4	2,98
4	309	21	6,8	87	28,2	110	35,6	63	20,4	28	9,1	2,96
5	309	60	19,4	50	16,2	96	31,1	66	21,4	37	12,0	2,90
6	309	76	24,6	67	21,7	69	22,3	71	23,0	26	8,4	2,68
7	309	74	23,9	83	26,9	60	19,4	50	16,2	42	13,6	2,68
8	309	54	17,5	103	33,3	86	27,8	42	13,6	24	7,8	2,60
9	309	67	21,7	81	26,2	98	31,7	36	11,7	27	8,7	2,59
10	309	71	23,0	91	29,4	76	24,6	40	12,9	31	10,0	2,57
11	309	66	21,4	96	31,1	103	33,3	28	9,1	16	5,2	2,45
12	309	70	22,7	96	31,1	97	31,4	33	10,7	13	4,2	2,42

Tablo 94’de, değişik branşlardan 309 sporcunun Elazığ’ın spor stratejisi ile ilgili sorulara verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Sporculara göre, hakemlik konusunda genel düşünceler konusunda 2,57 ortalama ile tamamen olumsuz, Elazığ’da sporcular arasındaki diyalog 2, 45 ortalama ile oldukça olumlu, sporcu ve hakemler arasındaki ilişki 2,59 ortalama ile oldukça iyi bir noktada, sporcu antrenör ilişkisi 2,34 ortalama ile oldukça iyi bir noktada, sporcu seyirci ilişkisi 2,42 ortalama ile oldukça iyi bir noktadadır şeklinde görüşlerini belirtmişleridir. Bununla birlikte, “Müsabakalar esnasında yaşanan olaylarda sporcuların sorumluluğu yoktur” sorusuna 2,90 ortalama, “Elazığ’da sporcu seçiminde bilimsel kriterler uygulanmaktadır” sorusuna 2,96 ortalama, “Sporcuların arasında sevk ve idareyi sağlayacak bir kurumlaştırma oluşturulamamıştır” sorusuna 2,68 ortalama, “Sporcu olarak alt yapı durumu çok iyi durumdadır” sorusuna 2,98 ortalama, “Her takım yetenekli sporculara sahiptir” sorusuna 2,68 ortalama, “Sporcuların il dışındaki müsabakaları oldukça iyi bir noktadadır” sorusuna 3,02 ortalama ve “Sporcuların spora bakışı oldukça iyi bir noktadadır” sorusuna 3,16 ortalama ile kararsızlıklarını belirtmişlerdir.

5. 4. Açık Uçlu Sorulara Verilen Cevaplara Ait Bulgular

Tablo 95. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ın Spor Konusunda Bugünkü Durumunu Olumsuz Görmeleri Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Sıra No	Görüşler	Sayı (n)
1	Altyapı ve tesis yetersizliği	266
	Spor tesislerinin yetersiz olması	138
	Altyapının yetersiz olması	72
	Spor araç-gereçlerinin yetersiz olması	36
	İnşaat halindeki tesisleri bitirmek için yeterli çalışmaların yapılmaması	20
2	Ekonomik yetersizlikler	212
	Ekonomik sıkıntıların olması	208
	Sponsorluk sıkıntısını çözememe	4
3	Yöneticilerin yetersizlikleri (nitelik ve nicelik bakımından)	148
	Yöneticilerin yetersiz olması	104
	Yöneticilerin eğitim yetersizliği	34
	Yöneticilerin sporun içinden gelmemeleri	6
	Spor üst düzey yöneticilerinin gerekli özeni göstermemeleri	4
4	Spora karşı ilgisizlik	132
	Halkın spor konusunda bilinçsiz/ilgisiz olması	88
	Ailelerin spora olumsuz bakış açıları	34
	Gençlerin spora karşı ilgisizliği	8
	Elazığ’da spor kültürünün yeterince oluşturulamaması	2
5	Sporcu ve eğitimcilerin durumu	66
	Antrenörlerin bilgi eksikliğinin olması	40
	Sporcu yetersizliği (nitel ve nicel olarak)	6
	Sporculara yeterli düzeyde önem verilmemesi	4
	Sporcu seçiminde bilimsel kriterlerin kullanılmaması	4
	Sporcuları özendirme faaliyetlerinde, yeterli düzeye varılamaması	2
	Sporu bilen insanların spora uzak kalması	2
	Beden eğitimi öğretmenlerinin yetersizliği	2
	Teknik kadro yetersizliğinden dolayı	2
	Sporcuların vizyon sahibi olmamalarından dolayı	2
	Sporcuların spor konusunda bilinçsiz olması	2
6	Eğitim ve teknolojinin etkisi	64
	Spor camiasının eğitim eksikliği	58
	Teknolojik gelişmelerin spora yönlendirilememesi	2
	Eğitici eksiklerinden dolayı	2
	Gelişen teknolojiye ayak uyduramama	2
7	Elazığ’da spor	32
	Elazığ’da tek bir spor branşının ön plana çıkması	12
	Sosyo-kültürel durumun spora etkisi	10
	Elazığ’da sporun devamlı üst kesime hitap etmesi	4
	Coğrafi şartların spora etkisi	2
	Spor kuruluşları ve sporcular arasındaki çekişme	2
	Fırat Üniversitesi’nin spor konusunda görevini yerine getirememesi	2
8	Spor kulüplerinin durumu	27
	Özel spor kulüplerinin eksikliğinden dolayı	10
	Spor kulüpleri arasındaki diyalog eksikliğinden dolayı	8
	Spor kulüplerin taahhüt ettikleri sporsal faaliyetlerini yerine getirmemeleri	5
	Spor kulüplerinin kurumsallaştırılamamasından dolayı	2
	Profesyonel takımların alt yapıdan sporcu almamalarından dolayı	2

9	Diğer Görüşler	56
	Kamu kuruluşlarının spora karşı gerekli ilgiyi göstermemeleri	10
	Spor konusunda reklam eksikliğinin olması	6
	Spor tesisi yapımında, yerleşim merkezleri yakınında bulunan, orman, göl kenarlarının değerlendirilememesi	6
	Spor projelerinin günü birlik olması	6
	Elazığ'daki basın yayın organlarının kendilerini futbolun dışındaki branşlara yönelik çalışmalarını yapmaması	5
	Hakem eksikliğinin olması	4
	Elazığ'da hakemlerin fiziki performanslarının yeterli düzeye getirilmemesi	4
	Elazığ'da aile-okul, okul-spor kulübü, spor kulübü-aile ilişkilerini güçlendirememesi	4
	Elazığ'da spor organizasyonlarının eksikliği	2
	Spor camiasında spor disiplininin olmamasından dolayı	2
	Adam kayırmanın olması	2
	Spor branşlarına doğru yönlendirme yapılamaması	2
	Spor kuruluşları arasında çekişmelerin olması	2
	Taklitçiliğin olması	1
	Toplam	1.003

Tablo 95’de, “Elazığ’ın spor konusunda bugünkü durumunu olumsuz görüyorsanız temel sebepleri sizce nelerdir?” sorusuna katılımcıların belirtmiş oldukları görüşlerin dağılımı görülmektedir. Katılımcılar alt yapı ve tesis yetersizliğini (266 kişi) en olumsuz sebep olarak görürken daha sonra, ekonomik yetersizlikler (212 kişi), yöneticilerin yetersizliği (148 kişi), spora karşı ilgisizlik (112), eğitim ve teknolojinin eksikliği (64 kişi), sporcu ve eğiticilerin durumu (66 kişi) ve diğer bazı sebepler Elazığ’da sporun gelişimini olumsuz etkileyen sebepler olarak görülmektedir.

Tablo 96’da, “Elazığ’ın spor konusunda bugünkü durumunu olumlu görüyorsanız temel sebepleri sizce nelerdir?” sorusuna katılımcıların belirtmiş oldukları görüşlerin dağılımı görülmektedir. Soruya görüş bildirenlerin çoğunun (182 kişi) Elazığ’ın spor konusundaki bugünkü durumunu olumsuz gördükleri ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte Elazığ’da sporun bugünkü olumlu durumunun sebepleri olarak spor tesislerinin durumu (4 kişi), yönetici ve eğitmenlerin durumu (6 kişi) ve diğer bazı sebepler (12 kişi) görülmektedir.

Tablo 96. Araştırmaya Katılanların Elazığ’ın Spor Konusunda Bugünkü Durumunu Olumlu Görmeleri Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Sıra No	Görüşler	Sayı (n)
1	Olumlu görmüyorum	182
2	Yönetici ve eğitmenlerin durumu	6
	Sporun içinden gelen bireylerin yönetime gelmesi	2
	Genç eğitmenlerin spora yönlendirilmesi	2
	Bazı il temsilcilerinin ve sivil toplum örgütlerinin gayretli çalışmaları	2
3	Sporcuların etkisi	6
	Sporcu potansiyelinin olmasından dolayı	2
	Sporcuların gayretli çalışmalarından dolayı	2
	Sporcular arasındaki diyalogun iyi noktada olmasından dolayı	2
4	Spor tesislerinin durumu	4
5	Diğer Görüşler	12
	Spora karşı özverili çalışmaların başlamış olması	4
	Bazı spor branşlarında, Türkiye düzeyinde başarılı sonuçların gelmesi	2
	Son dönemde okulların spora karşı ilgilerinin artması	2
	Spor kuruluşları arasında birlik ve beraberliğin olması	2
	Antrenör ve spor kulüplerinin spora olumlu etkisi	2
	Toplam	210

Tablo 97. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Sporun Kısa, Orta ve Uzun Vadeli Amaçlarının Neler Olduğu Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Sıra No	Görüşler	Sayı (n)
1	Halkı ve Sporcuları Spor Konusunda Eğitmek	158
	Sporu halkın tabanına yaymak	76
	Sporcuların ahlak ve eğitim seviyesini yükseltmek	44
	Elazığ’da sporla ilgili seminerler düzenlemek	18
	Spor yöneticilerinin spor konusunda bilinçlendirilmesini sağlamak	16
	Çocukları internet kafelerden spora yönlendirmeyi sağlamak	2
	Özel spor okullarının açılmasını sağlamak	2
2	Altyapıyı iyileştirmek	144
3	Spor Tesisleri yapmak	96
4	Sporcu Yetiştirmek	90
	Yetenekli sporcular yetiştirmek	32
	Kaliteli sporcu yetiştirmek	28
	Spora yatkın gençlerin, maddi olarak desteklemek	18
	Milli sporcu yetiştirilmesi için ortam sağlamak	12
5	Ekonomik şartları iyileştirmek	54
	Ekonomik problemleri çözüme kavuşturmak	40
	Elazığ’da sponsorluğu geliştirmek	12
	Spor kulüplerine kalıcı gelir kaynakları üretmek	2
6	Kaliteli Spor Yöneticileri Yetiştirmek	42
	Kaliteli antrenör yetiştirmek	24
	Sporu bilen antrenörlerin iş başına gelmesini sağlamak	18

7	Diğer Görüşler	91
	Elazığ sporu 1. lige çıkartmak	16
	Spor kulübü üyelerinin sayısını artırmak	15
	Faal kulüp sayısını çoğaltmak	14
	Spor araç-gereç eksiklerini gidermek	12
	Antrenör eksikliğini gidermek	10
	Elazığ'da spor camiasında birlik ve beraberliği sağlamak	8
	Ulusal ve uluslar arası düzeyde sporsal başarı sağlamak	8
	Spor branşlarına ait ve sivil toplum örgütlerine ait dernekler kurmak	6
	EASKF'nin işlevini tam olarak yerine getirmesi	2
	Toplam	675

Tablo 97’de, “Elazığ’da sporun kısa, orta ve uzun vadeli amaçları ne olmalıdır?” sorusuna katılımcıların belirtmiş oldukları görüşlerin dağılımı görülmektedir. Soruya görüş bildiren katılımcıların en fazla yoğunlaştığı fikir, halkı ve sporcuları spor konusunda eğitmek olmuştur. Bu doğrultuda ortaya çıkan düşünceler sporu halkın tabanına yayma, sporcuların ahlak ve eğitim seviyesini yükseltme, sporla ilgili seminerler düzenleme, sporla ilgili kurum ve spor yöneticilerinin bilinçlendirilmesini sağlama ve özel spor okullarının açılması gibi fikirler ortaya çıkmıştır. Bunlarla birlikte altyapıyı iyileştirmek, spor tesislerinin sayısını artırmak, ekonomik şartları iyileştirmek, kaliteli spor yöneticileri yetiştirmek, kaliteli sporcular yetiştirmek ve diğer bazı fikirler bulunmaktadır.

Tablo 98. Araştırmaya Katılanların Elazığ’da Sporun Gelişmesinin Önündeki Engeller Konusundaki Görüşlerin Dağılımı

Sıra No	Görüşler	Sayı (n)
1	Tesis ve altyapı problemi	152
	Spor tesislerinin azlığı	72
	Altyapıya önem verilmemesi	46
	Spor tesislerindeki imkanların kısıtlı olması	32
	Değişik spor branşlarına ait tesis yetersizliği	2
2	Eğitim problemi	122
	Halkın spor konusunda bilinçsiz/ilgisiz olması	56
	Spor camiasındaki eğitim yetersizliği	56
	Sporla ilgili eğitim faaliyetlerinin yetersizliği	10
3	Yönetici problemi	86
	Spor yöneticilerinin yetersizliği	68
	Spor yöneticilerinin sporla ilgili olmayan alanlardan gelmesi	18
4	Sporcu problemi	62
	Kaliteli sporcuların olmayışı	38
	Sporcuların eğitimsiz olması	24

5	Diğer Görüşler	74
	Antrenör eksikliği	54
	Faal kulüp sayısının yeterli düzeyde olması	12
	Seyircilerin bilinçsiz olması	4
	Kamu kuruluşlarının spora karşı ilgisizliği	2
	Hakemlerin taraf tutması	2
	Toplam	496

Tablo 98’de, “Elazığ’da sporun gelişmesine engel neleri görüyorsunuz?” sorusuna katılımcıların belirtmiş oldukları görüşlerin dağılımı görülmektedir. Elazığ’da sporu gelişimine engel olarak görülen sebeplerin başında tesis ve alt yapı problemi gelmektedir (152 kişi). Daha sonra eğitim sorunu, yönetici sorunu, ekonomik problemler ve sporcu sorunu gelmektedir. Diğer sebepler arasında ise, antrenör eksikliği, kulüp sayısının yetersizliği ve sporun cazip hale getirilmemesi bulunmaktadır.

Tablo 99. Araştırmaya Katılanların Elazığ’daki Mevcut Spor Yöneticileri Hakkındaki Görüşlerin Dağılımı

Sıra No	Görüşler	Sayı (n)
1	Olumsuz görüşler	134
	Sporun içinden gelen bireylerden oluşmaması	30
	Spor yöneticileri arasında diyalog eksikliğinin olması	14
	Spor yöneticilerinin vizyon eksikliğinin olması	12
	Mevcut spor yöneticilerinin yetersiz olması	12
	Spor yöneticilerinin eğitimlerinin yetersiz düzeyde olması	12
	Spor yöneticilerinin spora bakış açılarının kısıtlı olması	12
	Siyasetle uğraşmalarından dolayı, kamuoyuna kötü bir izlenim vermesi	10
	Yöneticilerin spor konusunda bilinçsiz olması	10
	Yöneticilerin sporda alan bilgilerinin az olması	8
	Kulüp yöneticilerinin eğitim seviyelerinin düşük olması	4
	Yöneticilerin tembel olması	4
	Bütün spor başarılarının kendilerinin üstlenmeleri	2
	Sporculara fazla ilgi göstermemeleri	4
2	Olumlu görüşler	22
	Yöneticiler genelde iyi durumda	12
	Yöneticileri çok olumlu görme	10
3	Diğer Görüşler	12
	Yeni yöneticilere ihtiyaç duyulmakta	10
	Yöneticiler hiçbir zaman yönetilen konumunda olmaması gerektiği	2
	Toplam	168

Tablo 99’da, “Elazığ’daki mevcut spor yöneticileri konusunda genel görüşleriniz nelerdir?” sorusuna katılımcıların belirtmiş oldukları görüşlerin dağılımı görülmektedir. Tabloya bakıldığı zaman yöneticilerin yetersizliği, spordan gelen bireylerin yönetici olmaması, siyasetle uğraşmaları, eğitimlerinin yetersiz olması, vizyonlarının olmaması, yöneticiler arasında diyalog eksikliği gibi olumsuz görüşler ön plana çıkarken, yöneticileri olumlu görüyorum şeklinde görüşler de ortaya çıkmıştır. Ayrıca 12 katılımcı spor yöneticilerinin durumları hakkında değişik önerilerde bulunmuşlardır.

Tablo 100. Elazığ’da Spor Konusunda Yapılabilecekler Hakkında Görüşlerin Dağılımı

Sıra No	Görüşler	Sayı (n)
1	Tesislerle ilgili öneriler	57
	Spor tesislerinin her bölgeye yaygınlaştırılmalı	32
	Kamp eğitim merkezlerinin faal hale getirilmeli	6
	Her mahalleye bir spor salonu yapılmalı	5
	Gençlik spor merkezleri kurulmalı	4
	Her mahalleye, ilçeye ve köylere spor tesisleri yapılmalı	4
	Yeni spor tesislerinin açılmasında siyasi destek sağlanmalı	2
	Spor salonu sayısı artırılmalı	2
	Resmi kuruluşların hepsinin bir spor tesisi yaptırması sağlanmalı	2
2	Sporcularla ilgili öneriler	28
	Elazığ’da başarılı sporcu öğrenciler ekonomik olarak desteklenmeli	10
	Başarılı sporculara ödül verilmeli	6
	Elazığ’daki sporculara centilmenlik eğitimi verilmeli	6
	Sporcu seçimleri bilimsel kriterlerle yapılmalı	4
	Üst düzeyde nitelikli sporcular yetiştirilmeli	2
3	Sporun yaygınlaştırılması ile ilgili öneriler	26
	Halk spor konusunda bilinçlendirilmeli	8
	Bireysel sporlar desteklenmeli ve teşvik edilmeli	4
	Her dalda spor faaliyetinin olması sağlanmalı	2
	Sporla ilgili seminer ve paneller düzenlenmeli	2
	Sivrice gölünde su sporlarına önem verilmeli	2
	Sporla ilgili araştırmaların kamuoyuna açıklanması sağlanmalı	2
	Bütün spor branşlarına ağırlık verilmeli	2
	Spor siyasetten uzak tutulmasını sağlanmalı	2
	Faal kulüp sayısı artırılmalı	2
4	Antrenörler ile ilgili öneriler	12
	Bayan antrenörler yetiştirilmeli	8
	Kaliteli antrenörler yetiştirilmeli	4
5	Yöneticilerle ilgili öneriler	8
	Spor yöneticileri Elazığ’lı olmalı	4
	Spordan anlayan spor yöneticileri iş başına getirilmeli	2
	Kulüp yöneticileri, spor yönetiminden anlayan bireylerden olmalı	2

6	Diğer Görüşler	88
	Altyapıya önem verilmeli	36
	Sponsorluk yaygınlaştırılmalı	16
	Okul spor kulüpleri faal hale getirilmeli	10
	Bütün spor kuruluşları işbirliğine gitmeli	6
	Spor ve yaz okulları açılmalı	6
	Basında spora daha fazla yer verilmeli	4
	Spor kulüpleri, taahhüt ettikleri spor branşlarını faal hale getirmeli	2
	Spor araç-gereç eksikliği giderilmeli	2
	Sporla ilgili dernekler kurulmalı	2
	Elazığ sporlular derneği kurulmalı	2
	Engellilerin spor yapmaları için cazip alanlar sağlanmalı	2
	Toplam	219

Tablo 100’de, “Elazığ’da spor konusunda yapılabilecek projeleriniz varsa lütfen önerilerinizi yazınız.” sorusuna katılımcıların belirtmiş oldukları görüşlerin dağılımı görülmektedir. Katılımcıların spor konusunda sundukları projelerin başında tesislerle ilgili yapılması gereken, iyileştirme çalışmaları gelmektedir. Gençlik spor merkezlerinin kurulması, tesislerin yaygınlaştırılması, kamp eğitim merkezlerinin yaygınlaştırılması bunların bazılarıdır. Daha sonra en çok öneri sporcuların durumlarıyla ilgili olanlardır. Burada da başarılı sporculara ödül verilmesi, sporcuların ekonomik olarak desteklenmesi, sporla ilgili eğitim verilmesi gibi konular gündeme getirilmiştir. Bunlardan başka sporun yaygınlaştırılması ile ilgili öneriler, antrenörlerle ilgili öneriler, yöneticilerle ilgili öneriler ve diğer öneriler bulunmaktadır.

5. 5. Elazığ İlinin Spor Konusunda SWOT Analizi

Elde edilen bulgular yorumlanmış ve Elazığ ilinin spor konusundaki güçlü ve zayıf yanları, fırsatlar ve tehditleri belirlenerek aşağıdaki gibi sıralanmıştır;

5. 5. 1. Elazığ İlinin Sporda Güçlü Yönleri

1. Elazığ ilinde sporun köklü bir geçmişe sahip olması.
2. Son 10 yıl düşünüldüğünde, Elazığ ilinde sporun bugünkü durumunun daha iyi bir noktada olması.
3. Sosyo-kültürel yapının, Elazığ ilinde sporun alt yapısını olumlu yönde etkilemesi.
4. Sosyo-ekonomik yapının, Elazığ ilinde sporun alt yapısını olumlu yönde etkilemesi.
5. Spor tesislerinde çalışan personelin sporla ilgilenen bireylere karşı tutumunun iyi durumda olması.
6. Engellilerin spor yapması için Gençlik Spor İl Müdürlüğü olarak gerekli imkanların sağlanması.
7. Spor yöneticilerinin genelde sporun içinden gelen bireylerden oluşması.
8. Hakem sayısının bugünkü şartlarda sporun olumlu gelişmesine yardımcı olması.
9. Sporcular arasında diyalogun iyi noktada olması.
10. Spor antrenörleri arasındaki diyalogun iyi noktada olması.
11. Bazı spor branşlarında Türkiye çapında başarılı sonuçların gelmesi.

5. 5. 2. Elazığ İlinin Sporda Zayıf Yönleri

1. Elazığ ilinin Türkiye içindeki sporla ilgili yerinin iyi bir noktada olmaması.
2. Komşu illerle karşılaştırıldığında, Elazığ ilinde sporun genel durumunun kötü noktada olması.
3. Elazığ ilinde sporun gelişmesi için ayrılan kaynakların yetersiz olması.
4. Elazığ'daki spor kuruluşlarının hizmet kalitesinin genel olarak iyi noktada da olmaması
5. Elazığ ilinde sporcu sağlık merkezlerinin yetersiz olması.
6. Bütün spor branşlarına ilginin aynı seviyede olmaması.
7. Spor branşlarına sporcu seçiminde bilimsel kriterlerin kullanılmaması.
8. Spor kulüplerinin büyük taraftar kitlelerine sahip olmaması.
9. Kamu kuruluşuna ait spor kulüplerinin sporda başarı durumunun kötü olması.
10. Özel kuruluşa ait spor kulüplerinin sporda başarı durumunun kötü olması.
11. Spor kulüplerinin tesis probleminin olması.
12. Spor kulüplerinin stratejik planlarını ve gelecekteki hedeflerini belirlememiş olmaları.
13. Spor tesislerinin bugünkü şartlarda yeterli düzeyde olmaması.
14. Spor tesislerinde araç-gereç ve malzeme durumunun yeterli seviyede olmaması.
15. Engellilerin spor yapması için Fırat Üniversitesi olarak gerekli imkanların sağlanmaması.

16. Engellilerin spor yapması için il ve ilçe belediyeleri olarak gerekli imkanların sağlanmaması.
17. Engellilerin spor yapması için diğer spor kuruluşları olarak gerekli imkanların sağlanmaması.
18. Spor yöneticilerinin gelecekle ilgili iyi bir vizyona sahip olmaması.
19. Elazığ ilinde sporun geleceğinin umutlu görülmemesi.
20. Son 10 yıl düşünüldüğünde, Elazığ ilinin geçmişten gelen spor ile ilgili problemlerinin devam etmesi.
21. Spor branşlarına sporcuların rastlantısal olarak seçilmesi.
22. Spor kulüplerindeki aktif sporcu sayısının yeterli olmaması.
23. Kamu kuruluşu spor kulüplerinin ekonomik yetersizliğinin olması.
24. Özel spor kulüplerinin ekonomik yetersizliğinin olması.
25. Halkın kamu spor tesislerini, yeterli düzeyde kullanamaması.
26. Halkın özel spor tesislerini, yeterli düzeyde kullanmaması.
27. Spor tesislerinin hijyenik durumunun iyi olmaması.
28. Seyircilerin müsabakalar esnasında centilmenlik örneği göstermemeleri.
29. Faal spor kulübü sayısının yeterli olmaması.
30. Spor eğitimi konusunda gerekli seminerlerin verilmemesi.
31. Spor kuruluşları arasındaki diyalog eksikliğinin olması.
32. Eğitim-Öğretim kurumlarındaki spor tesislerinin iyi noktada olmaması.
33. Elazığ ilinde milli takım düzeyinde sporcu yetiştirilememesi.
34. İnşaat halindeki tesislerin zamanında bitirilmesi için gerekli kaynakların sağlanamaması.
35. Sporculara kamuoyu tarafından yeterli ilginin gösterilmemesi.

36. Sporun içinden gelen insanların spor yönetiminden uzak durması.
37. Elazığ ilinde spor branşlarında antrenör eksikliğinin olması.
38. Sporcuların yeterli vizyona sahip olmamaları.
39. Spor ile ilgili kurum ve kuruluşların görevini tam olarak yerine getirmemeleri.
40. Elazığ'daki profesyonel kulüplerin alt yapıdan yeterince sporcu almaması.
41. Spor kulüplerin taahhüt ettikleri spor faaliyetlerini yerine getirmemeleri.
42. Hakemlerin fiziki performanslarının yeterli düzeyde olmaması.
43. Spor tesisi yapılırken yerleşim merkezleri yakınında bulunan, orman, göl kenarlarının değerlendirilememesi.
44. Basın yayın organlarının futbolu ön plana çıkartan yayınlar yapması.

5. 5. 3. Elazığ İlinin Sporda Fırsatları

1. Bazı spor il temsilcilerinin gayretli çalışmalarının olması.
2. Bazı sivil toplum örgütlerinin gayretli çalışmalarının olması.
3. Elazığ'ın coğrafi şartlarına uygun spor branşları olan atletizm, dağcılık, kayak vb. spor branşlarına öncelik verilmesi.
4. Sporla ilgili projelerin, Elazığ ilinde sporun gelişmesine yön vermesi.
5. Son dönemde okulların spora karşı ilgilerinin artması.

5. 5. 4. Elazığ İlinin Sporda Tehditleri

1. Spor ile ilgili derneklerin yetersiz olması.
2. Eğitim-Öğretim kurumlarındaki sporcu öğrenci ailelerinin spora bakış açılarının olumlu olmaması.

3. Elazığ'daki kuruluşların, sponsorluk yasası konusunda bilgisiz olması.
4. Gençlerin spora karşı ilgisiz olması.
5. Elazığ Gençlik ve Spor Müdürlüğü'nün halkla ilişkilerini sağlayan bir birimin bulunmaması.
6. Elazığ'da aile-okul, okul-spor kulübü, spor kulübü-aile işbirliğinin çok düşük seviyede olması.
7. Spor alanındaki teknolojik gelişmelerin takip edilmemesi.
8. Elazığ ilinde spor ile ilgili projelerin günü birlik olması.
9. Kamu kuruluşlarının spora karşı ilgilerinin çok düşük seviyede olması.
10. Elazığ ilinde spor organizasyonlarının yeterli düzeyde olmaması.
11. Elazığ ilinde ailelerin spora bakış açısının olumsuz olması.
12. Elazığ'da spor kültürünün yeterince oluşturulamaması.
13. Türkiye'deki siyasi gelişmelerin Elazığ sporuna etkisi.
14. Spor alanındaki teknolojik gelişmelerin, Elazığ'a yeterince yansımamış olması.

6. TARTIşMA VE SONUÇ

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen bulgular temel alınarak araştırmacı tarafından Swot Analizi oluşturulmuş bu doğrultuda, tartışma, sonuç, öneriler ve stratejik amaç ve hedefler yer almaktadır.

Bir toplumda spora katılımın şekli, düzeyi, yararı ve problemleri, sadece kişilerin yetenekleri ve ilgilerine bağlı değildir. Toplumun spora bakış açısı, dolayısıyla sporun yönetim ve organizasyonu büyük önem taşımaktadır.

Günümüzde tüm dünya ülkeleri spora büyük önem vermekte ve uluslararası spor organizasyonlarında ön sıralarda yer almak için mücadele etmektedir. Bu sonuçlar, ulusal saygınlığın bir göstergesi olarak kabul edilmektedir.

Spor bugün geniş kitleler ve toplumlar için ne ifade etmektedir ve planlı kalkınma döneminde spor politikalarının tespiti ne derece yapılabilmektedir. Bu sebeble ülkemizde sporu tüm branşlar dahilinde kitlelere yaygınlaştırmak gerekir. Bu da, belirli strateji ve politikalar yapmakla mümkündür. Günümüzde spor stratejisi belirlemek, artık bir devlet politikası olmaktan öte, toplumsal bir proje haline gelmekte, ortaya konulan spor politikalarının uygulanabilmesi ve hedeflere ulaşılabilmesi, sporun hedefleri ve gelecekteki rolünün açıkça ortaya konması için, ilgili bütün kesimlerin paylaştıkları bir vizyon üzerine inşa edilmesi zorunlu görülmektedir.

Kalkınmış ileri ülkeler seviyesine gelmiş ülkelerin spordaki durumuna baktığımızda, sporla ilgili planlama stratejileri yapılmıştır (135). Sporun

kalkınmaya olumlu yönde katkı sağlayabilmesi, her şeyden önce geniş vatandaş kitlesinin temel spor kültürüne ve spor imkanlarına sahip olmasına bağlıdır (97).

Elazığ ili, spor kültürü ve yaşantısı bakımından çok zengin olmayan ve bu konuda oldukça geniş çaplı iyileştirme çalışmalarının yapılması gereken bir noktadadır. Elazığ’ da sporun yaşadığı sıkıntılar, sportif başarının önünü kesmesi tehditi altında bulunduğumuz bu dönemde, konu daha da önem taşımaktadır. Elazığ’da sporun, genelde gelişmiş il standartlarının gerisinde kaldığı bir gerçektir. Elazığ sporunda öncelikli bir ders çıkarmak istiyorsak, spor kurum ve kuruluşlarının öncelikle çok hızla problem çözen, vizyon üreten kuruluşlar haline gelmesi gerekir. Elazığ’da sporda geri kalmışlığın en önemli nedenlerinden bir tanesi, değişime ayak uyduramamaktır. Değişimi başarırsa, spor konusunda en hızlı kalkınan illerinden biri olacaktır.

Elazığ ilinde spor stratejilerini oluştururken üzerinde durulması gereken en önemli husus, Elazığ ili gerçeklerini göz önünde bulundurmaktır. Ayrıca Elazığ ilinin demografik özelliklerini değerlendirmek, hedeflere ulaştırılacak politikayı belirlemede yardımcı olacaktır. Gelişmekte olan iller arasında bulunan Elazığ’ın, spor alanında yapması gerekenleri, tercihleri, kıstasları ortaya koymaya gayret ettiğimiz bu araştırmada, hayali teklifler yerine, tatbik kaabiliyeti olanlara yer vermek durumunda kalınmıştır. Elazığ sporunun Türkiye standartlarına çıkartılması, bu alandaki eksikliklerimizin tespiti ve gerekli tedbirlerin alınması ile mümkün olabilir. Ancak bu konuda bugüne kadar etraflı bir araştırma yapılmamıştır.

Bu noktada, Elazığ ilinde sporun köklü bir geçmişe sahip olduğu, elde edilen bulgular neticesinde anlaşılmaktadır (Tablo 33). Elazığ’da sporun

geçmişine baktığımızda Cumhuriyet'in kuruluşundan önceki dönemlere rastladığı görülmektedir. Türkiye çapında bazı spor branşlarında başarılı sonuçların gelmesi, bu sonucun çıkmasına zemin hazırlamıştır.

Elazığ ilinin son on yıllık dönemine baktığımızda, bu günkü durumunun iyi olduğu elde edilen veriler ışığında görülmektedir (Tablo 34). Bunun sebebinin son yıllarda altyapıya verilen önem, tesisleşmedeki atılımlar ve kurumlar arasındaki yavaş yavaş artan diyalog gösterilebilir. Ancak Tablo 35'deki bulgulara baktığımızda ise Elazığ ilinin geçmişteki problemlerinin devam ettiği görülmektedir. Bu da Elazığ ilinin spordaki problemlerinin olduğunu göstermiş ve stratejinin önemi bir daha vurgulanmıştır.

Elazığ'ın sporda komşu iller ve özellikle Türkiye üzerindeki yerine baktığımızda, istenilen noktada olmadığı elde edilen bulgular neticesinde görülmektedir (Tablo 36-37). Kulüpleşme açısından baktığımızda ise Türkiye ortalamasının gerisinde olup, komşu iller düzeyinde Diyarbakır ve Malatya illerinin gerisinde kalmıştır. Sporcu sayısı açısından baktığımızda, Türkiye ortalaması ve komşu iller ortalamasının gerisinde kaldığı görülmüştür. Hakem konusunda ise iyi bir düzeyde olduğu görülmektedir.

Sporu sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyinden farklı düşünmek mümkün değildir. Çünkü sosyo-ekonomik ve kültürel yapının sporun altyapısını olumlu etkilediği elde edilen bulgular neticesinde görülmektedir (Tablo 38-39). Yapılan bir araştırmada, komşu illere oranla Elazığ ilindeki spor ortamı ve yaygınlık düzeyinin, diğer illere oranla yüksek görülmesinin sebebinin Elazığ ilinin gelişme merkezi ve üniversiteye sahip olmasından kaynaklandığı ifade edilmektedir. Bu durumun ekonomik, eğitim, sosyo-kültürel yapıya yansıdığı gibi, spor ortamına ve

yaygınlaşma düzeyine de yansıdığı ifade edilmekte (41) ve sonuçların bu araştırmayla paralellik arzettiği görülmektedir. Sosyo-ekonomik ve kültürel kalkınmamızın ana unsuru olan insan gücünün sağlıklı bir şekilde geliştirilip güçlendirilmesi için sporun etkili bir araç olarak kullanılması gerekir. Bu aracın kullanılmasında yaygınlaştırıcı sistem, plan ve programların herkes için spor ilkesine bağlı, sağlık ve mutluluk verici ve dengeli bir biçimde olmalıdır (98).

Bu da Elazığ'da spor stratejilerini oluştururken üzerinde durulması gereken en önemli hususlardan birinin ekonomik ve kültürel yapı olduğunu göstermiştir. Çünkü, yukarıda da belirtildiği gibi, bir ilin spor alanında gelişmesi, ilin ekonomik ve kültürel yapısıyla doğru orantılıdır.

Elazığ'da sporun gelişmesi için kuruluşlar tarafından ayrılan kaynakların yetersiz olduğu ön görülmektedir (Tablo 40). Bu konuda kuruluşların bütçelerinin sınırlı olduğunu göz ardı etmemek gerekir. Kamu kuruluşlarından önce özel kuruluşların bu konuda kaynaklarının artırılması için teşekkül edilmesi gerekir. Ayrıca belediyelerin ve özel idarelerin, Gençlik ve Spor il müdürlüğüne ödemek zorunda oldukları %1'lik payların tahsili yolunun açılması için gerekli girişimlerin yapılması ve yerel yönetimlerinde semt sahaları yapma konusunda gerekli kaynakların aktarılmasına yardımcı olması için gerekli projelerin yapılması gerekir.

Tablo 44'de, Elazığ'da bütün branşlara ilginin aynı seviyede olmadığı görülmektedir. Özellikle Elazığ'da futbolun ön planda olduğu görülmekte, ama bu durumun Elazığ'a özgü bir olay olmadığı, dünyanın bir çok ülkesinde olan bir sonuç olduğu muhakkaktır.

Elazığ'da, branşlara sporcu seçiminde bilimsel kriterler kullanılmadığı (Tablo 45-46) ve seçimlerin rastlantısal olarak yürütüldüğü elde edilen bulgulardan anlaşılmaktadır. Bu da Elazığ'da sporcular için bir risk faktörü teşkil etmekte ve spor açısından ilin alt seviyelerde kalmasına yol açmaktadır.

Elazığ'ın coğrafi şartlarına uygun spor branşlarına öncelik verilmesi gerektiği, elde edilen veriler neticesinde görülmüştür (Tablo 47).

Spor kulüplerindeki faal spor yapanların sporcu sayısının yeterli olmadığı bulgular neticesinde ortaya çıkmaktadır (Tablo 48). Elazığ ilinde 2006 yılı sonu itibariyle 39 spor kulübünün olduğu görülmekte ve aktif olarak spor yapanların sayısı az olmakla birlikte, az sayıda faal olan kulüpler de spor yapmaktadırlar. Bu da, Elazığ sporu için büyük bir risk oluşturduğu söylenebilir. Yapılan araştırmalarda Avrupa Birliği üyesi olan Almanya'da her dört kişiden biri spor kulüplerine üye iken (21.000.000 kişi), 12.000.000 kişi de spor kulüpleri dışında spor yapmaktadır (21). Bu ülkelerde spor yapan insanların oranı genel nüfusun yarısına kadar ulaşırken, Türkiye'de ise bu oran sadece % 1-2 civarındadır (24).

Kamu ve özel spor kulüplerinin spordaki başarısızlığın nedenlerinden birinde ekonomik sebebler olduğu, elde edilen bulgulardan anlaşılmaktadır (Tablo 52, 53). Yine spor kulübü yöneticilerine 3. bölümde sorulan “Elazığ ilinde bulunan spor kulüplerinin finansal gücünü yöneticiler karşılamaktadır.” sorusuna büyük bir çoğunlukla katıldıkları görülmektedir. Bu durumun sadece Elazığ iline ait bir özellik olmadığı, Türkiye genelinde de benzer durumların olduğu düşünülmektedir. Spor kulüplerini ekonomik problemlerinden kurtarmanın yollarından bazıları spor kulüplerinin şirketleşmeleri konusunda ciddi ve

özendirici tedbirler getirilmeli ve bunun için sponsorluk müessesesinin ne olduğu konusunda bilgilendirici toplantılar yapılmalıdır.

Spor kulüplerinin, stratejik planlarını belirlemediği, Tablo 55'deki bulgulardan anlaşılmaktadır. Elazığ'daki spor kulüplerinin günü birlik projeler üretmeleri ve dönemlik başarı elde etme çabaları, Elazığ'ın spor konusunda büyük bir zayıf yönünü teşkil etmektedir.

Elazığ'daki spor tesislerinin bugünkü şartlarda yeterli olmadığı, Tablo 56'dan anlaşılmaktadır. Çünkü artan nüfus ve genç nüfusun fazla oluşu, tesislere olan talebi de artırmaktadır. Bugünkü şartlarda problem olarak görülmesi de gerekli tesisler yapılmadığı zaman gelecekte çok büyük problemlerin yaşanacağı muhtemeldir. Yapılan bir araştırmada, Elazığ'daki mevcut spor tesislerinin %58.3'ünün sağlıklı ve kullanılabilir durumda olmadığı, sıhhatli yapılmamış olmasının yanında ihtiyaçlara cevap verecek nitelikte olmadığı tespit edilmiştir (115).

Bu da, tesisler için bir problem teşkil etmektedir. Buna karşılık Gençlik ve spor il müdürlüğü yöneticilerine 3. bölümde sorulan, “GSİM’e bağlı spor tesisleri oldukça iyi noktadadır.” sorusuna, büyük bir çoğunlukla katıldıkları görülmektedir (Tablo 85, Madde No:1)

Elazığ'da yaşayan insanların kamu ve özel spor tesislerini yeterli düzeyde kullanmadıkları bulgular neticesinde (Tablo 58, 59) görülmektedir.

Elazığ'daki spor tesislerinin ayrı ayrı ve branşlara uygun olarak yapılması gerektiği Tablo 62'den çıkan sonuç neticesinde görülmektedir. Çünkü Elazığ'ın coğrafi şartları değişik branşlarda faaliyet göstermek için oldukça uygundur. Bu

branşlara özgü, tesislerin yapılması, değişik spor dallarının yaygınlaştırılması açısından önem arz etmektedir.

Elazığ'da yaşayan engelli bireylerin spor aktivitelerinden yoksun kalmaması için, gençlik ve spor il ve ilçe müdürlüklerinin gerekli imkanları sağladığı, Fırat Üniversitesi, il belediyesi, ilçe belediyeleri ve diğer spor kurum ve kuruluşlarının gerekli ortamların sağlamadıkları, bulgular neticesinde görülmüştür (Tablo 63, 64, 65, 66). Araştırma ile paralellik arzeden Elazığ'da yapılan bir başka araştırmada, idarecilerin tamamı engelli insanların spor yapmalarına yönelik herhangi bir çalışmalarının bulunmadığını ifade edilmektedir (38). Engelli bireylerin de toplumun bir parçası olduğu unutulmaması gerektiği ve spor kulüplerine yönlendirilerek spor faaliyetlerine katılmaları gerektiği göz ardı edilmemeli ve engellilerin kendilerine güvenlerini sağlamak amacıyla spor faaliyetleri etkili bir faktör olduğu unutulmamalıdır.

Tablo 67 ve Tablo 77 arasındaki bulgular incelendiğinde Elazığ'daki sporun olumlu yönde gelişmesini engelleyen problemlerin, spor kulüplerinin maddi imkansızlıkları, tesislerin yetersizliği, spor araç gereçlerinin yetersizliği, spor konusunda yetişmiş yöneticilerin bulunmayışı ve spor kuruluşları arasındaki diyalog eksikliğinden kaynaklandığı görülmektedir.

Toplumların beden ve ruh sağlığı, onların gelişmeleriyle doğrudan ilgili ve orantılı olduğu düşünüldüğünde, konu devlet politikası olarak önem kazanmaktadır. Bu politikaya uygun olarak tüm üst düzey yöneticilerimiz hareket etmek durumundadırlar. Dolayısıyla spor sektörüne olan ilginin tüm toplum katmanları arasında artırılmasına dönük çalışmalar, önemli bir toplum-gelişim görevi olarak özellikle yönetici ve eğitimcilerin sırtındadır (90).

Sporda vizyon sahibi olmayan bireylerin yöneticilik yaptığı Tablo 80’de vurgulanmaktadır. Bu durumun büyük bir risk teşkil ettiğı muhakkaktır. Elazığ’ın sporda kalkınması eğitilmiş ve vizyon sahibi yöneticilerin çokluğuna bağıdır. Sporu seven ve ilgilenen bir yönetici, sporun bulunduğı kurum veya kuruluşun mevcut gç ve kaynaklarını azami düzeyde spor alanına aktaracağı gözden uzak tutulmamalıdır.

Ancak toplumun yapısını iyi bilen, spor potansiyelini anında değerlendiren, günlük konular yanında, geleceğe dönük planlar yapan ve czm arayan yöneticiler, Elazığ’daki sporu sağlam temeller üzerine oturabilir (135).

Katılımcılara uygulanan anketlerin ışığında, grup bireylerinin Elazığ’da sporun geleceğini umutlu görmedikleri ve Cumhuriyet’in 100. yılında Elazığ’da sporun hiçbir problemi kalmayacağı sorusuna da olumsuz görüş bildirdikleri edilen bulgulardan görülmektedir (Tablo 81, 83). Bu da Elazığ iline ait bir spor stratejisinin acilen yapılması ve gerekli önlemlerin şimdiden alınmasının önemini ortaya koymaktadır.

Gelişmekte olan iller arasında bulunan Elazığ ilinde “17 yıl sonra spor konusunda nasıl bir Elazığ’da yaşayacağız?” sorusuna kapsamlı bir cevap vermek, geğmişe bakarak öncelikleri tespit etmek, geleceğe ilişkin stratejik hedefler geliştirmek, bu stratejik hedeflerin acilen hayata geçirilmesi için yıllık planlar yapmak gerekmektedir.

Bu doğrultuda, Cumhuriyet’in 100. yılında Elazığ iline ait stratejik plan (misyon, vizyon, değerler ve ilkeler), stratejik amaçlar ve hedefler aşağıda öneriler başlığı altında verilmiştir.

Bu araştırma ile ortaya konulan spor stratejilerinin gerçekleşmesi için, alanında uzman kişilerden kurullar oluşturulması ve bu stratejilerin belirlenen dönem aralıklarında gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca il ve ilçe belediyelerin dışında, belde belediyeleri ve köylere de spor konusundaki gerekli stratejik hedeflerin geliştirilmesi mümkündür. Cumhuriyet'in 100. yılına kadar aşağıda belirtilen stratejik amaç ve hedefler gerçekleştirildiği takdirde, 2023 yılından sonra Elazığ ili sporda en hızlı kalkınan il statüsünde olacaktır.

6. 1. Öneriler

6. 1. 1. Stratejik Plan

Cumhuriyet'in 100. yılında Elazığ ilinin spor konusunda Misyon'u, Vizyon'u ve Değerler ve İlkeri aşağıda başlıklar dahilinde verilmiştir.

6. 1. 1. 1. Misyon

Elazığ ilinin 2023 yılı spor stratejisi, mevcut problemlerin biran önce giderilmesi, ileriye dönük spor planlaması ve yatırım çalışmalarının oluşturulması ve oluşmasına yönelik çalışmalara hız verilmesi, ulaşılması gereken spor elemanları, tesis, malzeme ve araç-gereç sayılarının nitelik ve nicelik olarak artırılması yolundaki çalışmalar ile birlikte, halkın spor yapabilme oranını artırmak, çocukların ve gençlerin fiziksel ve ruhsal gelişimini destekleyecek her türlü tedbiri almak ve onları sosyalleştirmek, özgüvenleri gelişmiş, fiziksel duruşu düzgün, mücadeleci ve dinamik bireyler yetiştirmek, sağlıklı yaşam kalitesi

yüksek bireyler elde etmek, performans sporunun gelişmesini sağlamak ve spor kültürünü topluma benimsetmeye yönelik çalışmalar yapmaktır.

6. 1. 1. 2. Vizyon

Elazığ ilinin 2007-2023 döneminde çağdaş yaşam standartlarına kavuşmuş, tesisleşmeyi sağlayarak, spor hizmetleri ve aktiviteleri Avrupa Birliği ülkelerinde bulunan iller ile uyumlu, uluslar arası düzeyde rekabet edici altyapıyı oluşturma, uluslararası organizasyonlarda sürekli varolacak bir yapıyı oluşturmak için spordaki problemlerini çözümlemiş bir il olması hedeflenmektedir.

6. 1. 1. 3. Değerler ve İlkeler

1. Elazığ sporu basit hesap ve ilkel düşüncelerden kurtarılıp, çağdaş düşünce, teşkilatlanma, yönetim ve uygulamalarla Elazığ halkının hizmetine sunulması, çağdaş spor adamlarının, siyasetçilerinin, eğitimcilerinin ve Elazığ gençliğinin asli görevi olması.
2. Spor ile ilgili kurum ve kuruluşların yetki ve sorumluluklarını açık biçimde bilmesi.
3. Elazığ'daki spor faaliyetlerinin halkın bütününe kapsayacak şekilde yürütülmesi.
4. Spor ile ilgili kurum ve kuruluşların sporu benimsemeleri ve işbirliğine gitmelerinin sağlanması.
5. Sporcuların beden, fikren ruhen dengeli gelişmelerinin sağlanması.
6. Sporcuların seçimleri, gelişmeleri, beslenmeleri, hastalık ve sakatlıklarının kontrol ve tedavisinin yapılması.

7. Spor kulüplerinin yönetim ve ekonomik açıdan toplum yararına hizmet eden kuruluşlar haline gelmelerinin sağlanması.
8. Sporcu yetiştirme kriterleri içerisinde milli yapı ve karaktere uygunluğun ön plana çıkartılması.

6. 1. 2. Stratejik Amaçlar ve Hedefler

Aşağıda, “Cumhuriyet’in 100. yılında Elazığ ilinin spor stratejisi” nüfus gelişim stratejisi, spor kulübü stratejileri, sporcu stratejileri, hakem stratejileri, antrenör stratejileri, tesis stratejileri ve genel spor stratejileri başlıkları altında verilmiştir.

6. 1. 2. 1. Elazığ İli Nüfus Gelişim Tahmini:

Türkiye’de 2000 yılında yapılan nüfus sayımında nüfusu 67.803.927 kişi olduğu tespit edilmiş, nüfus artış hızı ise %1,82 olduğu hesaplanmıştır (Tablo 101).

Devlet Planlama Teşkilatı’nın yaptığı araştırmada, Türkiye’de uzun dönemde nüfus artış hızının yavaşlayarak, ortalama yıllık yüzde 1,1’e ve 2020 yılından sonra yüzde 1’in altına düşeceği tahmin edilmektedir (50). DPT ve DİE’nin yaptığı başka bir araştırmalarında 2003 yılında Türkiye genelinde % 1,51 olan nüfus artış hızı, 2020-2025 yılları arasında % 0,86’ya kadar gerileyeceği tahmin edilmektedir. Devlet Planlama Teşkilatı ve Devlet İstatistik Enstitüsü’nün Türkiye genelinde 2000 yılları ve 2004 yılları arasında yapmış olduğu nüfus tahmininde ise 2000 yılında %1,47, 2001 yılında % 1,44, 2002 yılında % 1,41,

2003 yılında %1,38 ve 2004 yılında %1,35 oranında artış göstereceği öngörüsünde bulunulmuştur (52).

TUİK'in yaptığı araştırmada ise 2025 yılına kadar Türkiye nüfusunun 87 milyona ulaşacağını belirtilmektedir (20).

Tablo 101. Türkiye'nin 1927-2000 Yılları Arasında Yapılan Nüfus Yapısının Dağılımı

Sayım Yılı	TÜRKİYE		
	Nüfus	Hız (%)	Nüfus Yoğunluğu
1927	13.648.270	-	17,7
1935	16.158.018	21,10	21,0
1940	17.820.950	19,59	23,2
1945	18.790.174	10,59	24,4
1950	20.947.188	21,73	27,2
1955	24.064.763	27,75	31,3
1960	27.754.820	28,53	36,1
1965	31.391.421	24,63	40,8
1970	35.605.176	25,19	46,3
1975	40.347.719	25,01	52,4
1980	44.736.957	20,65	58,1
1985	50.664.458	24,88	65,8
1990	56.473.035	21,71	73,4
2000	67.803.927	18,29	88,1

(Kaynak: DİE, 2000 Genel Nüfus Sayımı, 2002)

Doğu Anadolu Bölgesinde ise illerin çoğunda 1965-1990 yılları arasında yapılan nüfus sayımı sonuçlarında yıllık doğal nüfus artış hızı %3.5 ile % 3,9 arasında iken, bu dönemlerde Elazığ ilinde %2,9 ile %3,4 arasında artış olduğu hesaplanmıştır (49). Yine Doğu Anadolu Bölgesinde doğurganlık hızı 1978 yılında % 6,3, 1989 yılında %5,6, 1993 yılında % 4,4 oranında seyretmiştir (48).

Elazığ ilinde ise nüfusun durumu incelendiğinde, 1927 yılında yapılan nüfus sayımında toplam nüfus 213.531 kişi iken, 2000 yılında bu sayı 569.616 sayısına ulaştığı görülmektedir (Tablo 102).

Tablo 102. Cumhuriyet'in Kuruluşundan Bugüne Kadar Elazığ İlinin Toplam Nüfusunun Erkek ve Bayan Nüfusuna Göre Dağılımı

Sayım Yılı	Erkek	Bayan	Toplam Nüfus
1927	104.676	108.855	213.531
1935	128.124	128.065	256.189
1940	96.580	93.786	190.366
1945	101.147	96.934	198.081
1950	109.157	104.173	213.330
1955	124.224	118.055	242.279
1960	141.583	136.749	278.332
1965	165.636	157.091	322.727
1970	191.283	185.632	376.915
1975	216.639	201.285	417.924
1980	221.116	219.692	440.808
1985	242.277	241.438	483.715
1990	247.321	250.904	498.225
2000	287.687	281.929	569.616

(Kaynak: DİE, 2000 Genel Nüfus Sayımı, 2002)

Tablo 103. Elazığ İli Nüfus Artış Oranları ve Hızları Dağılımı

Dönemler	Artış Miktarı	Nüfus Artış Oranı.	Nüfus Artış Hızı	Artış Miktarı	Nüf. Artış Oranı
1927-1935	42658	199.7	22.7	5099	148.1
1935-1940	-65823	-256.9	-59.3	-3205	-81.1
1940-1945	7715	40.5	7.9	1692	46.5
1945-1950	15249	76.9	14.8	4183	110.0
1950-1955	28949	135.7	25.4	17280	409.6
1955-1960	36053	148.8	27.7	21757	365.8
1960-1965	44395	159.5	29.5	24957	307.2
1965-1970	54188	167.9	31.0	45375	427.3
1970-1975	41009	108.8	20.6	24120	159.1
1975-1980	22884	54.7	10.6	11350	64.6
1980-1985	42907	97.3	18.5	17578	93.9
1985-1990	14510	29.9	5.9	65793	321.5

Kaynak: (DİE, Genel Nüfus Sayımları (1927-1990), 2007)

Tablo 104'de, 2000 yılı nüfus sayımına göre Elazığ ilinde nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı incelendiğinde, 0-4 yaş arası birey sayısı 54.489, 5-24 yaş arası birey sayısı 249.582, 25-44 yaş arası birey sayısı 155.594, 45 ve yukarısı ise 109.951 kişiden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 104. Elazığ İlinin 2000 Yılı Nüfus Sayımında Toplam Erkek ve Kadın Nüfusunun, Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Yaş grubu	Erkek	Kadın	Toplam
0-4	28.068	26.421	54.489
5-9	30.461	28.398	58.859
10-14	32.959	29.828	62.787
15-19	33.454	32.460	65.914
20-24	33.252	28.770	62.022
25-29	23.549	25.433	48.982
30-34	19.238	19.358	38.596
35-39	18.215	19.395	37.610
40-44	15.228	15.178	30.406
45-49	12.327	13.030	25.357
50-54	10.047	10.715	20.762
55-59	8.058	8.173	16.231
60-64	7.366	8.141	15.507
65-69	7.223	6.588	13.811
70-74	4.066	5.065	9.131
75-79	2.257	2.530	4.787
80-84	988	1.240	2.228
85 ve üzeri	835	1.124	1.959
Bilinmeyen	96	82	178
Toplam	287.687	281.929	569.616

(Kaynak: DİE, 2000 Genel Nüfus Sayımı, 2002)

Tablo 105. 2000 Yılında Yapılan Nüfus Sayımında Elazığ İline Ait Demografik Göstergeler ve Değişkenlerin Dağılımı

Sıra No	Değişken	Yıl	Birim	Elazığ	Doğu Anadolu Bölgesi	Türkiye
	Demografik Göstergeler					
1	Toplam Nüfus	2000	Kişi	569.616	6.137.414	67.803.927
2	Şehirleşme oranı	2000	Yüzde	63,95	53,05	64,90
3	Yıllık ortalama nüfus artış hızı	1990-2000	Binde	13,39	13,75	18,28
4	Nüfus yoğunluğu	2000	Kişi /Km2	67,37	42	88
5	Doğurganlık Hızı	2000	Çocuk sayısı	2,52	3,92	2,53

Kaynak: (DPT, Elazığ İli Gelişmişlik Performansı, 2007)

Nüfus projeksiyonu, doğum, ölüm ve göç hareketlerinin ilerdeki eğilimleri ile ilgili belli varsayımlara dayanarak nüfusun gelecek zamanda gelişmesi hakkında tahminlerin yapılması olarak tanımlanabilmektedir. Matematik yöntemler yardımıyla, nüfus sayımlarıyla belirlenen nüfus büyüklüğünü zamanın bir fonksiyonu olarak kabul ederek en uygun denklemini kullanıp, iki sayım arasındaki yıllık nüfus artış hızı ve sayım arasındaki tek yılların nüfusları tahmin edilebilir. Ayrıca sayımlar arasındaki nüfus artış hızını sabit tutarak gelecek yılların nüfus tahminleri yapılabilmektedir (99).

Elazığ iline ait bu nüfus tahmini yapılırken, geçmiş yıllarda yapılan nüfus sayımlarında Türkiye'nin, Doğu Anadolu Bölgesinin ve Elazığ iline ait demografik göstergeler incelenmiş ve Elazığ ilinin ayrı ayrı 1927-2000 arasındaki dönemlerde genel nüfus artış oranları tespit edilmiştir (Tablo 103).

Elazığ iline ait nüfus tahmini yapılırken en önemli olan husus Elazığ ilinin 2000 yılı nüfus verileridir (Tablo 105). Bu tespitten sonra, Elazığ ilinde yıllık ortalama artış hızı 2000 yılından itibaren kademeli olarak bir azalma olacağı ve 2023 yılında bu artış hızının % 0,87 kadar gerileyeceği öngörülmektedir. Nüfusun artış hızı, cinsiyet ve yaş yapısı, eğitim durumu, medeni durum, doğurganlık, bebek ölümü, ekonomik nitelikler, işsizlik ve göçler gibi faktörler incelenerek bu nüfus artış tahmini yapılmıştır.

2007 yılında 622.221 kişi, 2011 yılında 651.596 kişi, 2016 yılında 687.208 kişi, 2022 yılında 727.605 kişi ve 2023 yılında 734.080 kişi tahmin edilmektedir (Tablo 106). Elazığ iline il dışından herhangi bir nüfus etkisi, büyük sanayileşme gibi unsurlar nüfus artış oranında bir hareketlenme meydana getirmez ise nüfus

normal gelişim seyrini verilen nicel veriler civarında devam ettireceği öngörülmektedir.

Tablo 106. 2007 Yılından, 2023 Yılına Kadar Elazığ İline Ait Tahmini Nüfus Gelişim Planı

Yıl	Yıllık Ortalama Artış Hızı (%)	Tahmini Nüfus (Kişi Sayısı)
2000	1,33	569.616
2001	1,31	577.191
2002	1,29	584.752
2003	1,27	592.295
2004	1,25	599.817
2005	1,23	607.314
2006	1,21	614.783
2007	1,19	622.221
2008	1,17	629.625
2009	1,15	636.991
2010	1,13	644.316
2011	1,11	651.596
2012	1,09	658.828
2013	1,07	666.009
2014	1,05	673.135
2015	1,03	680.202
2016	1,01	687.208
2017	0,99	694.011
2018	0,97	700.881
2019	0,95	707.679
2020	0,93	714.401
2021	0,91	721.044
2022	0,89	727.605
2023	0,87	734.080

6. 1. 2. 2. Spor Kurumları ve Spor Kulübü Stratejileri:

Tablo 107. Kuruluş Biçimlerine Göre Spor Kulüpleri Sayısal Gelişim Stratejisi

	Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
	2007 (Ocak)	2007-11	2012-16	2017-22	2023
Gençlik Spor Kulübü	1	3	5	9	10
İhtisas Spor Kulübü	4	15	30	50	60
Askeri Spor Kulübü	-	1	2	4	5
Kamu Kuruluşu Sp. Kulb	12	17	24	27	30
Özel Kuruluş Sp. Kulübü	14	30	60	100	105
Eğitim Kurumu Sp. Kulb.	-	6	15	40	50
Yerel Yönetim Sp. Kulb.	7	13	20	35	40
Genel toplam	38	85	156	265	300

Tablo 107’de kuruluş biçimlerine göre yedi adet spor kulübü kategorisi belirlenmiş ve Elazığ ilinde Ocak 2007 yılı itibariyle 38 adet spor kulübü vardır. 2023 yılına doğru yıllara göre gelişim stratejisi verildiğinde ise hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arası 85 adet spor kulübüne ulaşması gerektiği ve olgunluk dönemine geçiş dönemlerinin sonunda ise 265 kulüp sayısına ulaşması gerektiği ve 2023 yılında ise Elazığ ilindeki spor kulübü sayısının 300 rakamına ulaşması hedeflenmektedir. Burada spor kulübü gelişim stratejisi belirlenirken Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı, sporcu sayısal gelişim stratejisi, antrenör sayısal gelişim stratejisi, hakem sayısal gelişim stratejileri de dikkate alınmış olup, özel spor kulübü, ihtisas spor kulübü ve yerel yönetimlerin, spor kulübü kuruluşuna ağırlık vermesi gerektiği öngörülmektedir.

6. 1. 2. 2. 1. Hazırlık Aşamasında Spor Kurumları ve Spor Kulübü Stratejileri (2007-2011 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 1: Spor kulüplerinin geniş ve yetenekli bir kadroya sahip olması için il merkezi ve ilçelerde altyapı çalışmalarının yapılması.

Stratejik Hedef 2: Elazığ ilinde okul spor kulüplerinin kurulması için okul yöneticilerinin ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin bilgilendirilmelerinin sağlanması.

Stratejik Hedef 3: “Spor kulüpleri sporun okullarıdır” ilkesinin kabul görmesi için gerekli çalışmaların başlatılması.

Stratejik Hedef 4: Spor kurumları ve spor kulüplerinin stratejik hedeflerini belirlemeleri için gerekli seminerlerin verilmesi.

Stratejik Hedef 5: İl merkezinde, ilçelerde, beldelerde ve köylerde spor kulüplerinin kurulmasının sağlanması yönündeki desteğin artırılması.

Stratejik Hedef 6: Spor kulübü ve aile işbirliğinin artırılmasına yönelik çalışmaların yapılması.

Stratejik Hedef 7: Okullar ve spor kulüpleri işbirliğinin artırılması.

Stratejik Hedef 8: Özel ve İhtisas kulüplerinin kurulması için gerekli teşviklerin sağlanması.

Stratejik Hedef 9: Spor kurumları ve spor kulüplerinin ekonomik problemlerini çözümleyecek tedbirlerin alınması.

Stratejik Hedef 10: Spor kulübü üyeliğinin artırılmasına yönelik çalışmaların yapılması.

Stratejik Hedef 11: Spor kulüplerinin futbol dışındaki diğer spor dallarına ilgi göstermesi için Elazığ Amatör Spor Kulüpleri Federasyonunun çalışmalar başlatması.

Stratejik Hedef 12: Elazığ'daki spor kulüplerinin şirketleşme mevzuatını uygulayabilmesi için gerekli eğitim seminerlerin verilmesi.

Stratejik Hedef 13: Her kulübün bir okulu altyapı olarak alması ve işbirliğine gitmesi için gerekli çalışmaların başlatılması.

Stratejik Hedef 14: Sporu özendirme faaliyetlerinin başlatılması için ilde bulunan tüm spor kurum ve kuruluşlarının işbirliğe gitmesi.

Stratejik Hedef 15: Elazığ'daki özel ve resmi spor kuruluşlarının hizmet kalitesinin artırılması.

Stratejik Hedef 16: Engellilerin spor yapması için gerekli imkanların Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve İlçe Müdürlükleri tarafından en üst seviyeye getirilmesi.

Stratejik Hedef 17: Engellilerin spor yapması için gerekli imkanların Fırat Üniversitesi tarafından sağlanması.

Stratejik Hedef 18: Engellilerin spor yapması için gerekli imkanların Milli Eğitim İl Müdürlüğü ve İlçe Müdürlükleri tarafından sağlanması.

Stratejik Hedef 19: Engellilerin spor yapması için gerekli imkanların il belediyesi ve ilçe belediyeleri tarafından sağlanması.

Stratejik Hedef 20: Engellilerin spor yapması için gerekli imkanların diğer spor kuruluşları tarafından sağlanması.

Stratejik Hedef 21: Elazığ'ın coğrafi şartlarına uygun spor branşlarının başlatılması için çalışmaların ilgili kuruluşlarca özendirilmesi.

Stratejik Hedef 22: Dağ-doğa sporunu ön plana çıkarma için tanıtım çalışmalarının ilgili kuruluşlarca yapılması.

Stratejik Hedef 23: Elazığ Gençlik ve Spor Müdürlüğünün halkla ilişkilerini sağlayan bir birimin kurulması.

Stratejik Hedef 24: % 12'si orman arazisi olan ilde, doğa yürüyüşleri ve kampçılık ön plana çıkartılması için spor kuruluşlarının işbirliğine gitmesi.

Stratejik Hedef 25: Spor sponsorluğunun özendirmek amacı ile Elazığ'da kurum ve kuruluşlara konu hakkında bilgilendirici seminerlerin verilmesi.

Stratejik Hedef 26: İl spor merkezleri çalışmalarına daha çok çocuk ve gencin katılımlarının sağlanması amacı ile diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliğine gidilmesi.

Stratejik Hedef 27: Okul spor faaliyetlerinin yürütülmesinde yerel yönetimler, Milli Eğitim İl Müdürlüğü ve İlçe Müdürlükleri ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve İlçe Müdürlükleri arasındaki iletişimin ve koordinasyonun artırılması.

Stratejik Hedef 28: Kamu kuruluşlarınca yürütülen spor hizmetlerinden daha fazla bireyin faydalanması için hizmet verimliliğinin geliştirilmesi.

Stratejik Hedef 29: Geleneksel olarak yapılacak bir spor haftasının Elazığ iline kazandırılması amacıyla, ilgili spor kuruluşlarının işbirliğine gitmelerinin sağlanması.

Stratejik Hedef 30: Kamu ve özel spor kuruluşlarının hizmet kalitesinin artırılması.

Stratejik Hedef 31: Okullar ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile ilişkilerin üst düzeye çekilmesi.

Stratejik Hedef 32: Gençlik Spor İl Müdürlüğü bünyesinde Elazığ iline ait tüm spor bilgilerinin bulunduğu bir spor havuzu birimin kurulması.

Stratejik Hedef 33: Spor kuruluşlarının, federasyon ve konfederasyonlar ile dayanışma içerisinde olacak tedbirlerin alınması.

Stratejik Hedef 34: Toplumsal konulara karşı ilgi duyan ve çözüm yolları üretebilen sporcuların yetişmesi için ilgili kuruluşların gerekli çalışmaları yapması.

Stratejik Hedef 35: Engelli sporcuların yetiştirilmesi ve müsabakalara girmelerinin sağlanması için ilgili kuruluşlarca çalışmaların yapılması.

Stratejik Hedef 36: Elazığ'daki profesyonel takımların, alt yapıdan yetişen sporcuları almaları için gerekli çalışmaların ilgili spor kuruluşları tarafından yapılması.

Stratejik Hedef 37: Fırat Üniversitesi'nde bulunan öğrenci kulüplerini aktif hale getirecek tedbirlerin alınması ve öğrenci üyeliklerinin özendirilmesi.

6. 1. 2. 2. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Spor Kurumları ve Spor Kulübü Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası:

Stratejik Hedef 38: Spor kulüplerine ait yönetim binasının yaptırılması.

Stratejik Hedef 39: Spor kulübünden yetişen sporcuların kulüp yönetiminde yer almasını sağlamaya yönelik çalışmaların yapılması.

Stratejik Hedef 40: Spor kulüplerine verilen desteğin artırılarak devam ettirilmesi.

Stratejik Hedef 41: Bütün spor kulüplerinin taahüt ettikleri spor faaliyetlerini faal hale getirmelerinin sağlanması.

Stratejik Hedef 42: Spor kulüplerinin medya ile ilişkilerinin üst seviyeye getirilmesi.

Stratejik Hedef 43: Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Bölümlerinde okuyan öğrencilerin mesleki kaygılarına yönelik çalışmalar yapılması ve bunların ilgili kuruluşlarda istihdamının sağlanması.

Stratejik Hedef 44: Fırat Üniversitesi'nin spor hekimliği ihtisas branşının açılması.

6. 1. 2. 2. 3. Olgunluk Döneminde Spor Kurumları ve Spor Kulübü

Stratejileri (2023 Yılı):

Stratejik Hedef 45: Elazığ ilinin spor kurumları ve kulüpleri olarak ekonomik problemlerini çözümleyen, kulüpler olarak taahhüt ettikleri spor branşlarında katılımlarını en üst seviyeye ulaştıran, yönetimlere vizyon sahibi yöneticilerin katılımlarını sağlayan ve kulüp olarak Türkiye'de ve dünyada büyük başarılar elde etmeleri hedeflenmektedir.

6. 1. 2. 3. Sporcu Stratejileri:

Günümüzde gelişmiş ülkelerde sporcu sayısı nüfus ile orantılı şekilde artmaktadır. Bu ülkelerde 5-25 yaş grubunun % 100'ü, 25-44 yaş grubunun % 60'ı, 45 ve üzeri yaş grubunun % 15'inin spor yapması gerektiği kabul edilmektedir (41). Bu doğrultuda 2000 yılı nüfus sayımına göre Elazığ ilinde 569.616 kişi yaşadığı hesaplanmış, bu yaş dağılımlarının sayısının 0-4 yaş arası

54.489 kişi, 5-24 yaş arası 249.582 kişi, 25-44 yaş arası 155.594 kişi ve 45 ve yukarı 109.951 kişi olduğu tespit edilmiştir (42). Bu veriler doğrultusunda Elazığ ilinde toplam 359.430 kişinin (% 63) spor yapması gerekmektedir. Bu verilerde 5-24 yaş arası 249.582 kişi, 25-44 yaş arası bireylerde 93.356 kişi, 45 yaş ve yukarısı ise 16.492 kişi spor yapması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Ancak Elazığ ilinde 2000 yılı verilerine göre 711 kişinin spor yaptığı görülmektedir. Bu oran gelişmiş ülkelerin çok altındadır. Yine Elazığ ili nüfus tahminine göre, 2007 yılında Elazığ ilinde yaşayan birey sayısı ortalama olarak 622.221 kişi tahmin edilmektedir (Tablo 106). İlde spor yapması gereken kişi sayısı hesaplandığında ise ortalama 391.999 kişi spor yapması gerekmektedir. Ancak 2006 yılı sonu itibariyle Gençlik ve spor il müdürlüğü bünyesinde toplam 8.023 kişi spor yaptığı görülmekte olup, yine bu oranında gelişmiş ülke seviyelerinin çok altında görülmektedir. Genel olarak Türkiye’de bu sayının bu kadar az olmasının sebebi, kayıt dışında spor yapan kişilerin sayısının oldukça yüksek olması ve bu kişilerin kayıt altına alınmaması olarak gösterilebilir. Yine gelişmiş ülkeler seviyesinin altında olduğuda bir gerçektir.

2023 yılına doğru dönemler itibariyle gelişmiş ülkeler düzeyine ulaşılması gereken sporcu sayısı stratejik amaç ve hedefleri, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve İlçe Müdürlüklerine ait sporcu sayısı gelişim stratejisi, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve ilçe müdürlükleri bünyesinde bulunan il spor merkezlerindeki sporcu gelişim stratejisi, spor kulüplerinde bulunan sporcu stratejisi ve futbol branşı sporcu stratejisi sayısal veriler ve dönemler itibariyle aşağıda verilmiştir.

Tablo 108. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve İlçe Müdürlükleri Bünyesinde Bulunan Sporcuların Branşlara Göre Gelişim Stratejisi

Spor Branşları	Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
	2007 (Ocak)	2007-11	2012-16	2017-22	2023
Atletizm	881	3.000	10.000	17.000	20.000
Atıcılık	75	300	750	1.200	1.500
Basketbol	871	3.000	7.500	13.000	16.000
Badminton	213	1.700	3.900	6.000	8.000
Bedensel Engelliler	2	200	900	1.200	1.500
Bisiklet	1	1.000	3.000	5.000	6.200
Bilardo	141	400	900	1.200	1.500
Boks	122	600	1.500	2.400	3.000
Dağcılık	86	2.000	5.000	9.000	10.000
Görme Engelliler	11	200	900	1.200	1.500
Güreş	158	600	1.500	2.250	3.000
Halk Oyunları	77	1.000	3.000	4.800	6.000
Hentbol	550	2.000	5.400	8.100	9.000
Herkes İçin Spor	-	36.500	171.000	305.000	310.000
Halter	-	100	300	1.200	1.500
Jimnastik	100	300	525	600	750
Judo	122	600	1.000	1.500	2.250
İşitme Engelliler	96	300	525	600	750
İzcilik	-	700	1.350	1.500	2.250
Kano-Rafting	1	100	450	600	750
Karate	124	680	2.400	3.600	3.750
Kayak	68	200	450	600	750
Kıck Boks	314	1.000	1.650	1.800	2.250
Masa Tenisi	258	1.820	3.900	6.000	8.000
Okçuluk	23	200	450	600	750
Satranç	516	1.400	2.400	2.550	3.000
Su altı, Can Kurtarma	1	200	550	1.200	1.500
Taekwondo	2.019	5.000	9.000	15.000	20.000
Tenis	54	200	450	600	550
Voleybol	1.097	3.000	5.000	9.000	11.000
Vücut Geliştirme	6	200	450	600	750
İşitme Engl.	-	240	450	600	750
Yüzme	26	200	1.200	1.500	2.250
Zihinsel Engelliler	9	240	450	600	750
Motorsiklet Sporları	-	160	450	600	750
Kürek	-	160	450	600	750
Otomobil Spor	-	300	525	600	750
Yelken	-	200	375	600	750
Genel Toplam	8.023	70.000	250.000	430.000	465.000

Tablo 108’de, Ocak 2007 itibariyle, Elazığ ilinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne bağlı sporcu sayıları ve branşlara göre sayısal dağılımı verilmiştir. Ocak 2007 verilerine göre toplam 8.023 sporcu olduğu görülmektedir. Elazığ

Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve İlçe Müdürlükleri bünyesinde bulunan sporcuların branşlara göre sporcu sayılarının, 2023 yılına doğru yıllara göre sporcu gelişim stratejisi verildiğinde, hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arası 70.000 sporcuya ulaşması gerektiği ve olgunlaşmaya geçiş döneminin sonunda ise 430.000 sporcuya ulaşması gerektiği varsayılmaktadır. 2023 yılında ise Elazığ ilindeki sporcu sayısının 465.000 kişi olması hedeflenmektedir. Burada Elazığ ilindeki gençlik ve spor il müdürlüğü ve İlçe müdürlüklerine ait spor branşlarına göre sporcu sayıları gelişim stratejileri belirlenirken, Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı, spor tesisleri vb. etkenler göz önüne alınmış ve stratejik hedefler bu doğrultuda geliştirilmiştir.

Tablo 109’da, Elazığ ilinde gençlik ve spor il müdürlüğü bünyesinde bulunan il spor merkezlerindeki sporcu sayısının, 2006 yılı sonu itibariyle toplam 2.853 kişi olduğu belirtilmiştir. Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve İlçe Müdürlükleri bünyesinde bulunan il spor merkezleri sporcu sayılarının, 2023 yılına doğru yıllara göre sporcu gelişim stratejisi verildiğinde, hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arası 30.000 sporcuya ulaşması gerektiği ve olgunlaşmaya geçiş döneminin sonunda 210.000 sporcuya ulaşması gerektiği varsayılmaktadır. 2023 yılında ise il spor merkezlerindeki sporcu sayısının 230.000 olması hedeflenmektedir. Bu stratejiler Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı, tesis sayısı gibi etkenler gözönüne alınarak geliştirilmiştir.

Tablo 109. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve İlçe Müdürlükleri Bünyesinde Bulunan İl Spor Merkezlerindeki Sporcuların Branşlara Göre Gelişim Stratejisi

Spor Branşları	Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
	2006	2007-11	2012-16	2017-22	2023
Atletizm	568	1.500	4.500	6.000	10.000
Atıcılık	-	75	375	600	750
Basketbol	840	1.000	3.250	4.500	7.000
Badminton	181	425	1.950	3.000	4.125
Bedensel Engelliler	-	50	450	600	750
Bisiklet	-	250	1.500	3.000	4.500
Bilardo	-	100	450	600	750
Boks	108	150	750	1.200	1.500
Dağcılık	-	500	2.000	3.000	5.375
Görme Engelliler	-	50	450	600	750
Güreş	128	150	750	1.125	1.500
Halk Oyunları	-	250	1.500	2.400	3.000
Hentbol	247	500	2.850	4.050	4.500
Herkes İçin Spor	-	20.185	69.500	153.000	147.500
Halter	-	25	450	600	750
Jimnastik	-	75	264	300	375
Judo	-	150	600	750	1.125
İşitme Engelliler	-	75	261	300	375
İzcilik	-	175	600	750	1.125
Kano-Rafting	-	25	225	300	375
Karate	-	170	1.200	1.600	2.625
Kayak	-	50	225	300	375
Kick Boks	-	250	700	900	125
Masa Tenisi	205	275	2.000	3.000	4.500
Okçuluk	-	50	225	300	375
Satranç	-	350	1.200	2.275	3.500
Su altı, Can Kurtarma	-	50	375	600	750
Taekwondo	195	1.650	5.500	6.200	9.000
Tenis	40	50	225	300	375
Voleybol	341	1.000	3.500	5.000	6.500
Vücut Geliştirme	-	50	225	300	375
İşitme Engelliler	-	50	225	300	375
Yüzme	-	50	600	750	1.125
Zihinsel Engelliler	-	50	225	300	375
Motorsiklet Sporları	-	40	225	300	375
Kürek	-	40	225	300	375
Oto.Spor	-	75	225	300	375
Yelken	-	40	225	300	375
Genel Toplam	2.853	30.000	100.000	210.000	230.000

Tablo 110. Kuruluş Biçimlerine Göre Spor Kulüplerinde Bulunan Futbol Dışındaki Sporcu Sayılarının Gelişim Stratejisi

-----	Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
	2006	2007-11	2012-16	2017-22	2023
Gençlik Spor Kulübü	1.481	3.000	10.000	15.000	20.000
İhtisas Spor Kulübü	339	5.000	15.000	30.000	33.000
Askeri Spor Kulübü	-	1.000	2.000	3.000	4.000
Kamu Kuruluşu Sp. Kulb	1.020	4.000	8.000	12.000	15.000
Özel Kuruluş Sp. Kulübü	65	2.000	20.000	40.000	50.000
Eğitim Kurumu Sp. Kulb.	-	10.000	25.000	60.000	65.000
Yerel Yönetim Sp. Kulb.	105	5000	20.000	40.000	43.000
Genel Toplam	3.010	30.000	100.000	200.000	230.000

Tablo 110’da, Elazığ ilinde mevcut spor kulüplerinde bulunan sporcu sayısının 2006 yılı sonu itibariyle toplam 3.010 kişi olduğu belirtilmiştir. 2023 yılına doğru yıllara göre gelişim stratejisi verildiğinde, hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arasında 30.000 sporcuya ulaşması gerektiği ve olgunluk dönemine geçiş dönemlerinin sonunda ise 200.000 sporcuya ulaşması gerektiği varsayılmaktadır. 2023 yılında ise spor kulüplerinde bulunan futbol dışındaki sporcu sayısının 230.000 olması hedeflenmektedir. Bu stratejiler, Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı, spor kulüplerinin tesis durumu vb. etkenler gözönüne alınarak geliştirilmiştir.

Tablo 111. Futbol Branşı Sporcu Sayısı Gelişim Stratejisi

	Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
	2006	2007-11	2012-16	2017-22	2023
Futbol	2.180	5.000	9.000	16.000	18.000

Tablo 111’de Elazığ ilindeki mevcut spor kulüplerinde bulunan futbol branşındaki sporcu sayısının 2006 yılı sonu itibariyle toplam 2.180 kişi olduğu

belirtilmiştir 2023 yılına doğru yıllara göre futbol branşının sporcu gelişim stratejisi verildiğinde, hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arası 5.000 sporcuya ulaşması gerektiği ve olgunlaşmaya geçiş dönemlerinin sonunda ise 16.000 sporcuya ulaşması gerektiği varsayılmaktadır. 2023 yılında ise bu sayının 18.000 olması hedeflenmektedir. Bu stratejiler, Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı, spor kulüplerinin tesis durumu vb. etkenler gözönüne alınarak geliştirilmiştir.

6. 1. 2. 3. 1. Hazırlık Aşamasında Sporcu Stratejileri (2007-2011 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 1: Elazığ'daki sporcuların sağlık, beslenme vb. konularında yapılması gerekenler konusunda eğitimlerin verilmesi.

Stratejik Hedef 2: Spora katılımı sağlamak için özellikle 06-24 yaş grubunun teşvik edilmesi için gerekli tedbirlerin alınması.

Stratejik Hedef 3: Alt yapı çalışmalarına önem verilmesi.

Stratejik Hedef 4: Spor branşlarına sporcu seçiminde bilimsel kriterlerin kullanılması için gerekli teknik ve bilim desteğinin sağlanmasına yönelik çalışmalara hız verilmesi.

Stratejik Hedef 5: Okuldaki sporcu öğrencilerin ailelerinin spora bakış açısının olumlu yöne çekilmesi için okul-aile işbirliğini artıracak tedbirlerin alınması.

Stratejik Hedef 6: Elazığ'da sporcular arasında diyalogun üst düzeye çekilmesi ve bu diyalogun devam ettirilmesini gerektirecek tedbirlerin ilgili kuruluşlarca alınması.

Stratejik Hedef 7: Sporda yetenek seçiminin her yıl periyodik olarak tekrar edilmesi.

Stratejik Hedef 8: Genç ve başarılı sporcuları teşvik etmek, onları ödüllendirmek ve spor bilincini artıracak çalışmalara hız verme.

Stratejik Hedef 9: Bilimsel düşünebilen, özgüveni gelişmiş, fiziksel gelişimleri yüksek sporcuları yetiştirmek için ilgili kuruluşlarca tedbirlerin alınması.

Stratejik Hedef 10: Obezite ile mücadelenin en kolay ve ulaşılabilir yolunun spor olduğunun sporculara ve ailelere anlatılması.

Stratejik Hedef 11: Sponsorluk faaliyetlerinin sporcular düzeyine indirmek için ilgili kuruluşlarca gerekli tedbirlerin alınması.

Stratejik Hedef 12: İlçelerdeki sporcu sayısının artırılması yönünde desteğin verilmesi.

6. 1. 2. 3. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Sporcu Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 13: Uluslar arası standartlarda, sporcu gençlerin yetişmesini sağlamak.

Stratejik Hedef 14: İlde sporcuların çoklu zeka yaklaşımıyla donatılmış geliştirici seminerler ve çeşitli etkinliklerin düzenlenmesi.

Stratejik Hedef 15: Milli sporcu yetiştirilmesi için ortamların sağlanması.

Stratejik Hedef 16: Üst düzeyde nitelikli sporcular yetiştirilmesi ile ilgili tedbirlerin üst seviyeye çıkartılması.

Stratejik Hedef 17: Sporcuların vizyon sahibi olmalarının sağlanması.

Stratejik Hedef 18: İldeki sporcuların maddi ve manevi problemlerini çözümlemiş olmalarının sağlanması.

Stratejik Hedef 19: Özel spor tesislerinde spor yapan bireylere lisans çıkarılmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 20: Anayasa da belirtildiği gibi, tüm vatandaşlara düzenli spor yapma alışkanlığının kazandırılması ve sporda yetenekli çocuk ve gençleri ortaya çıkararak, bunların olimpik anlayışla üst düzeyde elit sporcular olarak yetiştirilmesini sağlama (59).

6. 1. 2. 3. 3. Olgunluk Döneminde Sporcu Stratejisi (2023 Yılı):

Stratejik Hedef 21: Yaşam boyu spor felsefesi ile yetişen bir toplum, sporcuların uluslararası standartlara uygun ve vizyon sahibi ve profesyonellik düzeyinde sporcular yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

6. 1. 2. 4. Hakem Stratejileri:

Tablo 112. Spor Branşlarına Göre Hakem Gelişim Stratejisi

Spor Branşları	Mevcut Durum			Hazırlık Aşaması			Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi						Olgunluk Dönemi		
	2006			2007-11			2012-16			2017-22			2023		
	Uluslar arası	Milli	Bölge Aday	Uluslar arası	Milli	Bölge Aday	Uluslar arası	Milli	Bölge Aday	Uluslar arası	Milli	Bölge Aday	Uluslar arası	Milli	Bölge Aday
Atletizm	5	7	109	6	10	210	7	12	286	8	15	300	10	17	350
Atıcılık	-	-	-	-	-	10	-	2	30	1	4	60	2	5	70
Basketbol	-	-	101	1	3	150	2	6	170	4	10	240	7	12	300
Badminton	-	-	10	1	3	40	2	6	120	4	10	180	6	13	200
Bedensel Engelliler	-	-	-	-	-	20	-	1	21	-	3	30	1	4	50
Bisiklet	-	-	-	-	-	20	-	2	60	1	4	90	2	5	100
Bilardo	-	-	-	-	-	20	-	2	45	1	4	75	2	5	100
Boks	-	-	-	-	-	40	-	3	100	1	5	150	2	6	200
Dağcılık	-	-	-	-	-	20	-	2	60	1	4	90	2	5	100
Görme Engelliler	-	-	-	-	-	20	-	2	60	1	4	90	2	5	100
Güreş	-	-	21	1	3	40	2	3	130	3	5	180	5	6	200
Halk Oyunları	-	-	-	-	-	50	-	3	120	1	5	180	2	6	200
Hentbol	-	-	15	1	3	60	2	5	150	3	8	240	5	10	250
Herkes İçin Spor	-	-	-	-	-	40	-	2	150	1	4	240	2	5	250
Halter	-	-	-	-	-	20	-	2	60	1	4	120	2	5	140
Jimnastik	-	-	-	-	-	40	-	3	105	1	5	150	2	6	160
Judo	-	-	-	-	-	30	-	3	120	1	5	150	2	6	160
İşitme Engelliler	-	-	-	-	-	20	-	1	18	1	3	30	2	4	50
İzcilik	-	-	-	-	-	20	-	2	45	1	4	60	2	5	80
Kano Rafting	-	-	-	-	-	20	-	2	45	1	4	60	2	5	80
Karate	-	-	-	-	-	50	-	3	120	1	5	150	2	6	170
Kayak	-	-	-	-	-	20	-	1	36	1	3	60	2	4	70
Kıck Boks	-	-	-	-	-	20	-	2	45	1	5	60	2	6	70
Masa Tenisi	-	-	35	-	2	60	-	5	150	1	9	210	2	10	220
Okçuluk	-	-	-	-	-	20	-	2	45	1	5	60	2	6	60
Satranç	-	-	20	-	-	100	-	4	180	1	7	240	2	8	250
Su altı, Can Kur.	-	-	-	-	-	20	-	2	45	1	4	60	2	5	70
Taekwondo	-	4	20	1	4	80	3	7	120	4	10	240	6	12	250
Tenis	-	-	-	-	-	30	-	3	90	1	5	120	2	6	120
Voleybol	-	-	41	1	2	60	2	5	180	3	8	240	5	10	250
Vücut Geliştirme	-	-	-	-	-	20	-	2	60	1	4	90	2	5	100
Yüzme	-	-	-	-	-	40	-	3	90	1	5	120	2	6	120
Zihinsel Engelliler	-	-	-	-	-	30	-	2	60	1	5	90	2	6	100
Motorsiklet Sporları	-	-	-	-	-	20	-	1	21	-	3	60	1	4	70
Kürek	-	-	-	-	-	20	-	1	24	-	3	60	1	4	60
Otomobil Sporları	-	-	-	-	-	30	-	1	39	-	4	60	1	5	70
Yelken	-	-	-	-	-	26	-	1	60	1	6	75	2	7	75
Genel Toplam	5	11	372	12	30	1.740	20	110	3.600	55	200	4.500	100	245	5000

Tablo 112’ de, Elazığ ilinde hakemlerin spor branşına ve hakemlik unvanlarına göre dağılımı yer almaktadır. 2006 yılı sonu itibariyle toplam 5 uluslar arası alanda, 11 milli düzeyde ve 372’si ise bölge-aday hakemi olduğu görülmektedir. 2023 yılına doğru hakemlerin, yıllara göre gelişim stratejisi verildiğinde, hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arasında 12 uluslararası hakem, 30 milli hakem, 1.740 bölge-aday hakeme ulaşması gerektiği ve olgunluk dönemine geçiş dönemlerinin sonunda ise 55 uluslar arası hakem, 200 milli hakem ve 4500 bölge-aday hakem ulaşması gerektiği varsayılmaktadır. 2023 yılında ise Elazığ ilinde spor hakemi gelişim stratejisinin, 100 uluslar arası hakem, 245 milli hakem ve 5.000 kişinin ise bölge aday hakem olması hedeflenmektedir. Spor branşlarına göre hakem gelişim stratejisi belirlenirken Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı ve sporcu sayısı dikkate alınmıştır.

Tablo 113. Futbol Branşı Hakem Gelişim Stratejisi

	Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
	2006	2007-11	2012-16	2017-22	2023
Futbol	40	70	130	200	250

Tablo 113’de, Elazığ ilinde bulunan futbol hakem sayılarının 2006 yılı sonu itibariyle toplam 40 kişi olduğu görülmektedir. 2023 yılına doğru yıllara göre futbol hakem gelişim stratejisi verildiğinde, hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arasında 70 futbol hakemi sayısına ulaşması ve olgunlaşmaya geçiş dönemlerinin sonunda ise 200 futbol hakemi sayısına ulaşması gerektiği varsayılmaktadır. 2023 yılında ise Elazığ ilindeki futbol hakemi sayısının 250 kişi olması hedeflenmektedir. Futbol branşı hakem gelişim stratejisi belirlenirken

Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı ve sporcu sayısı artışı dikkate alınmıştır.

6. 1. 2. 4. 1. Hazırlık Aşamasında Hakem Stratejileri (2007-2011 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 1: Elazığ'da hakemlerin fiziki performanslarının yeterli düzeye getirilmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 2: Elazığ'da spor hakemleri arasında diyalog eksikliğinin giderilmesi.

Stratejik Hedef 3: Hakem seminerlerinin ve kurslarının periyodik olarak sürekli düzenlenmesi.

Stratejik Hedef 4: Seyircilerin kural bilgileri artırılarak hakemlere karşı iyi niyet oluşturulmasını sağlanması.

Stratejik Hedef 6: İlgili spor dalını seven çok iyi bilen hakemlere öncelik verilmesi.

Stratejik Hedef 7: Fiziksel kapasitesi mükemmel hakemler elde etmek için gerekli alt yapı çalışmalarının yapılması.

Stratejik Hedef 8: Çabuk düşünen, doğru karar veren ve kendini sürekli yenileyen hakemler elde etmek için fiziksel ortamların düzenlenmesi.

Stratejik Hedef 9: Hakemlerin teknolojiden yararlanabileceği ortamların sağlanması.

Stratejik Hedef 10: Genç ve yetenekli hakemlerin desteklenmesi.

Stratejik Hedef 11: Hakem hatalarını ortadan kaldıracak tedbirlerin alınması.

Stratejik Hedef 12: Lisans ve lisansüstü mezun hakemlerin hakemlikte kalmasını sağlayıcı tedbirlerin alınması.

Stratejik Hedef 13: Senelik koşu testlerinde başarılı olan hakemlerin antrenman peryotlarının programlı olarak ayarlanması.

Stratejik Hedef 14: Hakemlerin kural bilgilerinin en üst seviyeye getirilmesi için programlar düzenlenmesi.

6. 1. 2. 4. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Hakem Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 15: Hakemlerin vizyon sahibi olmalarının sağlanması.

Stratejik Hedef 16: Hakemlere yabancı dil öğrenebilecekleri imkanlarının sağlanması.

Stratejik Hedef 17: Elazığ'da hakemliğin amatörlükten profesyonelliğe doğru ilerlemesinin sağlanması.

6. 1. 2. 4. 3. Olgunluk Döneminde Hakem Stratejisi (2023 Yılı):

Stratejik Hedef 18: İldeki hakemlerin eğitim seviyeleri yüksek, fiziksel performansları en üst seviyede, amatörlükten profesyonel düzeye erişmiş, vizyon sahibi, uluslar arası standartlara uygun hakemler olması hedeflenmektedir.

6. 1. 2. 5. Antrenör Stratejileri:

Tablo 114. Spor Branşlarına Göre Antrenör Gelişim Stratejisi

Spor Branşları	Mevcut Durum			Hazırlık Aşaması			Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi						Olgunluk Dönemi		
	2006			2007-11			2012-16			2017-22			2023		
	Kadrolu	Sözleşmeli	Fahri	Kadrolu	Sözleşmeli	Fahri	Kadrolu	Sözleşmeli	Fahri	Kadrolu	Sözleşmeli	Fahri	Kadrolu	Sözleşmeli	Fahri
Atletizm	1	1	-	1	3	2	2	5	5	3	8	9	4	9	10
Atıcılık	-	-	-	-	2	1	1	3	2	2	5	3	3	6	4
Basketbol	1	-	-	1	3	2	2	6	6	4	10	9	5	10	10
Badminton	2	-	-	1	2	2	2	5	6	3	8	9	4	10	10
Bedensel Engelliler	-	-	-	-	1	2	-	2	3	1	3	3	1	3	3
Bisiklet	-	-	-	-	1	1	-	2	3	1	3	3	1	4	4
Bilardo	-	-	-	-	1	1	-	3	2	1	4	4	1	4	4
Boks	1	-	3	1	2	6	2	3	8	3	5	10	4	7	10
Dağcılık	-	-	-	-	1	2	-	2	3	1	4	4	1	5	5
Görme Engelliler	-	-	-	-	1	2	-	2	3	1	3	3	1	3	3
Güreş	-	-	-	1	2	2	1	4	4	2	7	8	3	8	10
Halk Oyunları	-	-	-	-	1	2	-	3	5	1	5	8	2	7	10
Hentbol	-	-	1	-	2	2	1	3	5	1	5	7	2	6	9
Herkes İçin Spor	-	-	-	-	1	-	-	3	2	-	5	4	1	6	5
Halter	-	-	-	-	1	1	1	2	3	2	4	4	2	5	5
Jimnastik	-	-	-	-	1	-	-	3	1	1	4	2	2	5	3
Judo	-	1	-	-	2	2	1	3	4	2	4	6	3	5	7
İşitme Engelliler	-	-	-	-	1	2	-	2	3	1	3	3	1	3	3
İzcilik	-	-	-	-	1	-	2	2	1	1	3	3	1	4	4
Kano Rafting	-	-	-	-	1	-	1	2	1	1	3	2	2	4	3
Karate	-	-	-	1	1	1	1	3	3	2	4	4	2	5	6
Kayak	-	-	-	-	1	1	-	3	2	1	4	4	1	5	5
Kick Boks	-	-	-	-	1	-	-	2	1	1	2	3	1	3	4
M.Tenisi	1	-	-	1	1	1	2	3	3	3	4	5	4	5	6
Okçuluk	-	-	-	-	1	1	-	2	2	1	3	4	1	4	4
Satranç	-	-	-	-	2	1	-	3	3	1	4	5	1	5	6
Su altı, Can Kurtarma	-	-	-	-	1	1	-	2	3	1	4	4	1	5	4
Taekwondo	-	-	-	-	2	2	1	3	4	2	5	6	2	6	8
Tenis	-	-	-	-	1	1	-	3	3	1	4	5	1	5	6
Voleybol	-	-	-	1	2	2	1	3	3	2	5	5	3	5	7
Vücut geliştirme	-	-	-	-	1	-	-	2	1	-	3	3	1	4	3
İşitme Engelliler	-	-	-	-	1	2	-	2	3	1	2	3	1	3	4
Yüzme	-	-	-	1	2	1	1	3	3	2	4	3	2	4	4
Zihinsel Engelliler	-	-	-	-	1	-	-	1	1	1	2	3	1	2	3
Motorsiklet sporları	-	-	-	-	1	-	-	2	1	1	2	2	1	3	3
Kürek	-	-	-	-	1	1	1	2	2	1	3	3	1	3	3
Otomobil Sporları	-	-	-	-	1	1	-	1	2	-	2	3	1	2	3
Yelken	-	-	-	-	1	-	-	2	1	-	2	2	1	3	3
Genel Toplam	6	2	4	9	52	48	23	102	112	53	155	171	70	184	200

Tablo 114’de, Elazığ ilinde gençlik ve spor il müdürlüğüne bağlı olarak çalışan antrenörlerin, branşlarına ve statülerine göre dağılımı verilmiştir. 2006 yılı sonu itibariyle 6 kadrolu, 2 sözleşmeli, 4 antrenör ise fahri olarak çalıştığı görülmektedir. 2023 yılına doğru antrenörlerin yıllara göre gelişim stratejisi verildiğinde, hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arası 9 kadrolu antrenör, 52 sözleşmeli antrenör, 48 fahri antrenör sayısına ulaşması ve olgunlaşmaya geçiş dönemlerinin sonunda ise 53 kadrolu antrenör, 155 sözleşmeli antrenör, 171 fahri antrenör sayısına ulaşması gerektiği varsayılmaktadır. 2023 yılında ise Elazığ ilindeki spor antrenörü sayısının, 70 kadrolu antrenör, 184 sözleşmeli antrenör, 200 fahri antrenör sayısına ulaşması hedeflenmektedir. Antrenör gelişim stratejisi belirlenirken Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı ve sporcu sayısı artışı dikkate alınmıştır.

Tablo 115. Futbol Branşı Antrenör Gelişim Stratejisi

	Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
	2006	2007-11	2012-16	2017-22	2023
Futbol	87	100	120	150	160

Tablo 115’de, Elazığ ilinde 2006 yılı sonu itibariyle futbol antrenörü sayısının 87 kişi olduğu görülmektedir. 2023 yılına doğru yıllara göre futbol antrenörü sayısı gelişim stratejisi verildiğinde, hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arası 100 futbol antrenörü sayısına ulaşması ve olgunlaşmaya geçiş dönemlerinin sonunda 150 futbol antrenörü sayısına ulaşması gerektiği varsayılmaktadır. 2023 yılında ise Elazığ ilindeki futbol branşından antrenör sayısının 160 olması hedeflenmektedir. Elazığ ilindeki futbol antrenörü sayısıl

gelişim stratejisi belirlenirken, Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı ve futbol branşındaki sporcu artışı dikkate alınmıştır.

6. 1. 2. 5. 1. Hazırlık Aşamasında Antrenör Stratejileri(2007-2011 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 1: Antrenörlerinin spor eğitim seviyelerinin artırılmasına yönelik çalışmalara hız verilmesi.

Stratejik Hedef 2: Sporcu merkezli antrenörlük, antrenör merkezli eğitim ve profesyonel gelişim prensiplerini tanıtacak ve destekleyecek bir felsefenin oluşturulması için çalışmaların ilgili kuruluşlarca başlatılması.

Stratejik Hedef 3: Elazığ'da spor antrenörleri arasında diyalog eksikliğinin giderilmesi ve birlik ve beraberlik içerisinde olmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 4: Antrenörlerin uluslar arası yarışma ve organizasyonlarda yer almasını sağlayacak tedbirlerin alınması.

Stratejik Hedef 5: Antrenman yöntemlerindeki sürekli gelişmenin takip edilebilmesinin sağlanması için antrenörlerin ilgili kuruluşlar tarafından periyodik olarak seminerlere alınması.

Stratejik Hedef 6: Antrenörlerin sahip oldukları teoriyi, pratikte uygulamaları ve sporcuların ihtiyaçlarını karşılayabilmek için gerekli ortamların düzenlenmesi.

Stratejik Hedef 7: Antrenörlerin sporun gelişiminde ne kadar hayati bir role sahip olduğunun spor kurum kuruluşları ve toplum tarafından kabul edilmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 8: Antrenörlerin antrenörlük eğitimi ve profesyonel gelişim fırsatlarından yararlanma imkanlarının genişletilmesi için çalışmaların başlatılması.

Stratejik Hedef 9: Antrenörlerin sürekli öğrenim ve profesyonel gelişimlerini desteklemek üzere bireysel talep ihtiyaçlarının belirlenebilmesi için sistemler oluşturulması.

Stratejik Hedef 10: Antrenörlüğün bir meslek olarak kabul edilmesi ve geliştirilmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 11: Antrenörlükte kademe atlama kurslarının takip edilmesi, Elazığ'da açılmasının sağlanması ve her kademedeki antrenörlerin katılımı teşvik edilmesi.

Stratejik Hedef 12: BESYO'ların antrenörlük eğitimi bölümünden mezun olanların amatör ve profesyonel kulüplerde, Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okullarda ve özel spor salonlarında çalışmalarının sağlanması.

Stratejik Hedef 13: Engellilerin eğitimi için her türlü kurslar ve seminerlerin sürekli takibinin sağlanması için bu yönde antrenörlerin yetiştirilmesi.

Stratejik Hedef 14: Spor kurallarını taktiklerini iyi bilen antrenörler yetiştirilmesi için seminerler verilmesi.

Stratejik Hedef 15: Antrenörlere yönelik oyun okuma kabiliyetlerini geliştirici seminerlerin verilmesi.

Stratejik Hedef 16: Motivasyon özelliği olan antrenörler yetiştirilmesi için çalışmaların yapılması.

Stratejik Hedef 17: Antrenörlere psikoloji eğitimi desteği verilmesi için çalışmalar yapılması.

Stratejik Hedef 18: Antrenörlerin liderlik özelliklerini ön plana çıkartıcı kurslar verilmesi.

Stratejik Hedef 19: Ceza ve ödül dengesi konusunda antrenörlere seminerler verilmesi.

Stratejik Hedef 20: Antrenörlerin kendi alanlarında çeşitli kitap, seminer ve elektronik kaynakları takip edebileceği ortamların sağlanması.

Stratejik Hedef 21: Antrenörlerin antrenman planlaması ile ilgili bilgiler ile donatılması için gerekli kursların verilmesi.

Stratejik Hedef 22: Antrenörlere ileri görüşlülük ve şefkatli olma konusunda seminerler verilmesi.

Stratejik Hedef 23: Antrenörlerin entelektüel özelliklerini (dış görünüş, mantıklılık, analiz, ruh, sentez, sezgi, hayal gücü vb.) ön plana çıkartıcı çalışmalar yapılması.

Stratejik Hedef 24: Antrenörlerin, medya, çevre ve aile ilişkilerini düzenleyici mekanizmalar kurulması için ortamların düzenlenmesi.

Stratejik Hedef 25: Bütün branşlarda antrenör yetiştirmek için spor federasyonlarıyla işbirliği yaparak gerekli kursların açılması.

6. 1. 2. 5. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Antrenör Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 26: Antrenörlerin vizyon sahibi olmalarının sağlanması.

Stratejik Hedef 27: Elazığ'da antrenörlüğün, amatörlükten profesyonelliğe doğru ilerlemesinin sağlanması.

6. 1. 2. 5. 3. Olgunluk Döneminde Antrenör Stratejisi (2023 Yılı):

Stratejik Hedef 28: Antrenörlerin, antrenman yöntemlerinin sürekli gelişmelerinin takip edilmesi, vizyon sahibi, eğitim seviyeleri yüksek, alanlarında lisansüstü eğitim görmüş, sporcu merkezli antrenörlük yapan, antrenman planlaması ile ilgili bilgilerle donatılmış antrenörler olması hedeflenmektedir.

6. 1. 2. 6. Spor Tesisleri ve Spor Araç-Gereçleri Stratejisi:

Tablo 116. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne Bağlı Spor Tesisleri Sayısal Gelişim Stratejisi

	Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
	2007 (Haziran)	2007-11	2012-16	2017-22	2023
Şehir Stadyumu	1	1	1	2	2
Çim Futbol sahası	2	3	6	9	10
Sentetik fut. Sahası	1	3	7	11	12
Toprak saha	5	8	13	18	20
Spor salonu	2	3	4	6	7

Tablo 116'da, Elazığ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne ait il merkezinde bulunan mevcut spor tesisleri durumunun, Haziran 2007 yılı itibarıyla mevcut sayısal durumu görülmektedir. 2023 yılına doğru yıllara göre gelişim stratejisi verildiğinde, hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arası, olgunlaşmaya geçiş dönemleri, 2023 yılında olması gereken spor tesisleri sayısal gelişim stratejisi verilmiştir. Burada Elazığ ilindeki Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne bağlı spor

tesisleri sayısal gelişim stratejisi belirlenirken Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı vb. faktörler dikkate alınmıştır.

Tablo 117. Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüklerine Bağlı Spor Tesisleri Sayısal Gelişim Stratejisi

İlçe Adı		Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
		2007 (Ocak)	2007-11	2012-16	2017-22	2023
Ağın	İlçe Stadyumu	-	-	-	1	1
	Çim Futbol Sahası	-	-	1	1	1
	Sentetik Fut. Sahası	-	-	1	1	1
	Toprak Fut. Sahası	1	1	2	2	3
	Spor Salonu	-	1	1	1	2
	Halı Saha	-	1	1	2	2
	Semt Sahası	-	1	2	3	4
Baskil	İlçe Stadyumu	-	-	-	1	1
	Çim Futbol Sahası	-	-	1	1	1
	Sentetik Fut. Sahası	-	-	1	1	1
	Toprak Fut. Sahası	1	1	2	3	3
	Spor Salonu	-	1	1	1	2
	Halı Saha	-	1	1	2	2
	Semt Sahası	-	1	2	4	4
Alacakaya	İlçe Stadyumu	-	-	1	1	1
	Çim Futbol Sahası	-	-	1	1	1
	Sentetik Fut. Sahası	-	1	1	1	1
	Toprak Fut. Sahası	1	1	2	2	2
	Spor Salonu	-	1	1	2	2
	Halı Saha	1	1	2	2	2
	Semt Sahası	1	2	3	4	4
Arıcak	İlçe Stadyumu	-	-	1	1	1
	Çim Futbol Sahası	-	-	1	1	1
	Sentetik Fut. Sahası	-	1	1	1	1
	Toprak Fut. Sahası	1	1	2	2	2
	Spor Salonu	-	1	1	2	2
	Halı Saha	-	1	2	2	2
	Semt Sahası	1	2	3	4	5
Karakoçan	İlçe Stadyumu	-	1	1	1	1
	Çim Futbol Sahası	-	1	1	1	2
	Sentetik Fut. Sahası	-	-	1	1	1
	Toprak Fut. Sahası	1	2	3	3	4
	Spor Salonu	-	1	1	1	2
	Halı Saha	-	1	1	1	2
	Semt Sahası	4	4	4	5	5

Keban	İlçe Stadyumu	1	1	1	2	2
	Çim Futbol Sahası	-	1	1	1	1
	Sentetik Fut. Sahası	-	-	1	1	1
	Toprak Fut. Sahası	-	1	2	3	3
	Spor Salonu	1	1	2	2	2
	Halı Saha	1	1	2	2	2
	Semt Sahası	1	2	3	4	4
	Halı Saha	-	1	1	2	2
	Semt Sahası	-	1	2	3	4
Kovancılar	İlçe Stadyumu	-	1	1	1	2
	Çim Futbol Sahası	-	1	1	1	1
	Sentetik Fut. Sahası	-	1	1	1	2
	Toprak Fut. Sahası	1	2	3	4	5
	Spor Salonu		1	1	2	2
	Halı Saha		1	1	2	2
	Semt Sahası	1	2	3	4	5
Palu	İlçe Stadyumu	-	-	1	1	1
	Çim Futbol Sahası	-	1	1	1	1
	Sentetik Fut. Sahası	-	-	1	1	1
	Toprak Fut. Sahası	1	2	2	3	4
	Spor Salonu	-	1	1	1	1
	Halı Saha	-	1	1	2	2
	Semt Sahası	2	3	3	4	5
Maden	İlçe Stadyumu	-	-	-	1	1
	Çim Futbol Sahası	-	-	1	1	1
	Sentetik Fut. Sahası	-	1	1	1	1
	Toprak Fut. Sahası	1	2	3	4	4
	Spor Salonu	-	1	1	1	1
	Halı Saha	-	1	1	2	2
	Semt Sahası	2	3	4	4	5
Sivrice	İlçe Stadyumu	-	-	1	1	1
	Çim Futbol Sahası	-	1	1	1	1
	Sentetik Fut. Sahası	-	1	1	1	1
	Toprak Fut. Sahası	1	2	3	3	4
	Spor Salonu	-	1	1	1	2

Tablo 117’de, Elazığ Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüklerine ait mevcut spor tesisleri durumunun Ocak 2007 yılı itibariyle sayısal durumu belirtilmiştir. Hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arası, olgunlaşmaya geçiş dönemleri ve 2023 yılında olması gereken gelişim stratejisi verilmiştir. Burada Elazığ ilindeki Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüklerine bağlı spor tesisi sayısal gelişim stratejisi belirlenirken, ilçelerin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı vb. faktörler dikkate alınmıştır.

Tablo 118. Elazığ Belediyesine Bağlı Spor Tesisleri Sayısal Gelişim Stratejisi

	Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
	2007 (Ocak)	2007-11	2012-16	2017-22	2023
Spor salonu	-	1	2	4	5
Çim Futbol sahası	-	1	3	5	6
Sentetik fut. sahası	-	1	2	3	4
Toprak saha	8	12	15	19	21
Semt sahası	-	3	10	19	22
Yüzme havuzu	-	1	1	2	3

Tablo 118’de, Elazığ Belediyesi’ne ait mevcut spor tesisleri durumunun Ocak 2007 yılı itibariyle mevcut sayısal durumu belirtilmiş ve 2023 yılına doğru yıllara göre gelişim stratejisi verildiğinde hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arası, olgunlaşmaya geçiş dönemleri ve 2023 yılında olması gereken gelişim stratejisi verilmiştir. Burada Elazığ Belediyesi’nin ait spor tesisi sayısal gelişim stratejisi belirlenirken Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı vb. faktörler dikkate alınmıştır.

Tablo 119. İlçe Belediyelerine Bağlı Spor Tesisleri Sayısal Gelişim Stratejisi

Belediye Adı		Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
		2007 (Ocak)	2007-11	2012-16	2017-22	2023
Ağın Belediyesi	Spor salonu	-	-	-	1	1
	Çim Futbol sahası	-	-	1	1	1
	Sentetik fut. sahası	-	-	-	1	-
	Toprak saha	-	1	2	2	3
	Semt sahası	-	1	2	3	3
Baakil Belediyesi	Spor salonu	-	-	-	1	1
	Çim Futbol sahası	-	-	1	1	1
	Sentetik fut. sahası	-	-	-	1	1
	Toprak saha	-	1	2	3	4
	Semt sahası	-	1	2	4	4

Alacakaya Belediyesi	Spor salonu	-	-	-	1	1
	Çim Futbol sahası	-	-	-	1	1
	Sentetik fut. sahası	-	-	-	1	1
	Toprak saha	-	1	2	3	4
	Semt sahası	-	1	2	4	4
Arıcak Belediyesi	Spor salonu	-	-	-	1	1
	Çim Futbol sahası	-	-	-	1	1
	Sentetik fut. sahası	-	-	1	1	1
	Toprak saha	-	1	2	4	4
	Semt sahası	-	1	2	3	4
Karakoçan Belediyesi	Spor salonu	-	-	1	1	2
	Çim Futbol sahası	-	-	1	1	1
	Sentetik fut. sahası	-	-	1	1	1
	Toprak saha	-	2	3	4	5
	Semt sahası	-	2	3	4	4
Keban Belediyesi	Spor salonu	-	-	-	1	1
	Çim Futbol sahası	-	-	-	1	1
	Sentetik fut. sahası	-	-	-	1	1
	Toprak saha	-	1	2	3	4
	Semt sahası	-	2	3	4	4
Kovancılar Belediyesi	Spor salonu	-	-	1	1	2
	Çim Futbol sahası	-	1	1	2	2
	Sentetik fut. sahası	-	-	1	2	1
	Toprak saha	-	3	4	5	6
	Semt sahası	-	2	3	5	6
Palu Belediyesi	Spor salonu	-	-	-	1	1
	Çim Futbol sahası	-	-	-	1	1
	Sentetik fut. sahası	-	-	-	1	1
	Toprak saha	-	2	3	4	4
	Semt sahası	-	1	2	3	4
Maden Belediyesi	Spor salonu	-	-	-	1	1
	Çim Futbol sahası	-	-	-	1	1
	Sentetik fut. sahası	-	-	1	1	1
	Toprak saha	-	1	2	3	4
	Semt sahası	-	1	2	4	4
Sivrice Belediyesi	Spor salonu	-	-	-	1	1
	Çim Futbol sahası	-	-	-	1	1
	Sentetik fut. sahası	-	-	1	1	1
	Toprak saha	-	1	1	2	3
	Semt sahası	-	2	3	4	5

Tablo 119’da, ilçe belediyelerine ait mevcut spor tesisleri durumunun Ocak 2007 yılı itibariyle sayısal durumu belirtilmiş ve 2023 yılına doğru yıllara göre gelişim stratejisi verildiğinde hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arası, olgunlaşmaya geçiş dönemleri ve 2023 yılında olması gereken gelişim stratejisi verilmiştir. Burada ilçe belediyelerine ait spor tesisi sayısal gelişim stratejisi

belirlenirken her ilçenin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı vb. faktörler dikkate alınmıştır.

Tablo 120. Milli Eğitim İl ve İlçe Müdürlüklerine Ait Spor Tesisleri Sayısal Gelişim Statejisi

	Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
	2007 (Ocak)	2007-11	2012-16	2017-22	2023
İl Merkezi	25	28	32	38	40
İlçeler	7	9	13	18	20
Genel Toplam	32	37	45	56	60

Tablo 120’de, Elazığ Milli Eğitim İl Müdürlüğü ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine ait mevcut spor salonları durumunun Ocak 2007 yılı itibariyle toplam 32 adet spor salonu olduğu belirtilmiş ve 2023 yılına doğru yıllara göre gelişim stratejisi verildiğinde, hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arası toplam 37 adet spor salonu, olgunlaşmaya geçiş dönemleri sonunda, toplam 56 adet spor salonu ve 2023 yılında ise toplam 60 adet spor salonu olması hedeflenmektedir. Burada Elazığ İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine ait spor salonu sayısal gelişim stratejisi belirlenirken Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam öğrenci sayısı, nüfus sayısı vb. faktörler dikkate alınmıştır. Ayrıca ilçelere ait spor salonu stratejisi belirlenirken 2023 yılında her ilçeye iki adet spor salonu olması hedeflenmiştir.

Tablo 121’de, Fırat Üniversitesi’ne ait mevcut spor tesisleri durumunun Ocak 2007 yılı itibariyle sayısal durumu belirtilmiş ve 2023 yılına doğru yıllara göre gelişim stratejisi verilmiştir. Hazırlık aşaması olan 2007-2011 yılları arası, olgunlaşmaya geçiş dönemleri ve 2023 yılındaki olması gereken sayısal gelişim

stratejisi verilmiştir. Burada Fırat Üniversitesi'ne ait spor tesisi sayısal gelişim stratejisi belirlenirken Elazığ ilinin 2023 yılında ulaşacağı toplam nüfus sayısı, üniversitedeki öğrenci artış miktarı vb. faktörler gözönüne alınmıştır.

Tablo 121. Fırat Üniversitesine Ait Spor Tesisleri Sayısal Gelişim Stratejisi

	Mevcut Durum	Hazırlık Aşaması	Olgunlaşmaya Geçiş Dönemi		Olgunluk Dönemi
	2007 (Ocak)	2007-11	2012-16	2017-22	2023
Spor salonu	1	2	2	3	3
Kondisyon salonu	1	2	4	6	7
Çim Futbol sahası	1	2	2	3	3
Toprak Futbol sahası	3	4	6	7	8
Açık voleybol ve basketbol sahası	7	9	12	15	16
Halı saha	2	3	4	5	5
Plaj voleybol sahası	1	1	2	2	2
Açık tenis kortu	3	4	6	8	9
Yüzme havuzu	-	1	1	1	1

6. 1. 2. 6. 1. Hazırlık Aşamasında Spor Tesisleri ve Spor Araç-Gereçleri

Stratejisi (2007-2011 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 1: Spor tesislerinin verimli kullanılması için acil tedbirlerin alınması.

Stratejik Hedef 2: Elazığ'da spor branşlarına özgü ayrı ayrı tesislerin oluşturulması.

Stratejik Hedef 3: Mevcut spor tesislerinin modernizasyon işlevinin tamamlanması.

Stratejik Hedef 4: Düşük maliyetli spor tesislerinin mahalli idarelerin katkılarıyla tüm semtlere ve köylere kadar yaygınlaştırılmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 5: Her yaştan halkın spor etkinliklerine katılımını sağlamak amacıyla her mahalleye bir semt sahasının yapılması.

Stratejik Hedef 6: Atletizm branşında uluslar arası normlara uygun tesisler yapılması.

Stratejik Hedef 7: Yapılmış olan ve yapılacak olan spor tesislerinin engellilerin faydalanabileceği duruma getirilmesi.

Stratejik Hedef 8: Elazığ genelinde spor tesislerinin dengeli bir şekilde dağılımının yapılması, çok amaçlı hale getirilmesi ve tam kapasite kullanılabilecek şekilde düzenlenmelerin yapılması.

Stratejik Hedef 9: Resmi kuruluşların bir veya daha fazla spor tesisi yaptırmasının özendirilmesi için gerekli çalışmaların başlatılması.

Stratejik Hedef 10: Elazığ ilinde ve ilçelerinde atıl durumda olan spor tesislerinin faal hale getirilmesi.

Stratejik Hedef 11: Okul spor salonlarının, okul faaliyetleri dışında kalan zamanlarda spor kulüplerinin kullanımına ve halkın kullanımına tahsis edilmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 12: Elazığ’da yeni yapılacak imar planlarında, spor tesisi ve rekreasyon alanlarına yer verilmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 13: “Her mahalleye bir spor kompleksi” projesi uygulamasının başlatılması.

Stratejik Hedef 14: Spor salonu ve sahası olmayan okullarda etkinlik odalarının oluşturulması.

Stratejik Hedef 15: Özel müteşebbislerin spor tesisi yapımı için teşvik edilmesi.

Stratejik Hedef 16: Elazığ'daki eğitim kuruluşlarındaki spor tesislerinden ailelerin yararlandırılması ve konuyla ilgili olarak okul-aile birliği ile bilinçlendirilmesi.

Stratejik Hedef 17: İnşaat halindeki spor tesislerinin bitirilmesi için çalışmaların hızlandırılması.

Stratejik Hedef 18: Spor tesisi olan okulların, tesisi olmayan okullara tahsis edilmesi.

Stratejik Hedef 19: Okulların özel spor tesislerinden üst düzeyde faydalanması için gerekli işbirliğinin yapılması için çalışmaların başlatılması.

Stratejik Hedef 20: Her okul bahçesine maliyeti düşük spor sahalarının yapılması için ilgili spor kurum ve kuruluşlarının işbirliğine gitmesi.

Stratejik Hedef 21: Her ilçeye gençlik merkezi tesislerinin kurulması ve faaliyet giderlerinin ilgili kuruluşlarca karşılanması.

Stratejik Hedef 22: Elazığ ilinde bulunan hastanelerin bahçelerinde serbest zaman amaçlı oyun ve spor alanlarını yapılması.

Stratejik Hedef 23: Spor tesislerinin hijyenik durumlarının iyi hale getirilmesi.

Stratejik Hedef 24: Elazığ-Keban ve Elazığ-Malatya yolu kenarlarındaki yürüyüş parkurlarına bisiklet parkurlarında oluşturulması.

Stratejik Hedef 25: Palu ilçe merkezinden geçen Murat Nehri çevresinde çocukların ve gençlerin boş zamanlarını değerlendirebilecekleri yüzme havuzları oluşturulması.

Stratejik Hedef 26: Spor tesislerinin gecede kullanılması amacıyla gerekli alt yapı çalışmalarının başlatılması.

Stratejik Hedef 27: Spor tesislerinin ilgili yerlerine halkı eğitici öğretici afişlerin asılmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 28: Elazığ'daki spor tesislerinin hayırsever vatandaşlarca veya sponsorlarca yapılmasının teşvik edilmesi ve gerekli isdihdamın sağlanması.

Stratejik Hedef 29: Rekreasyon alanları Elazığ halkının boş zamanlarını geçirebilecekleri yerler haline dönüştürülmesi ve spor saha ve tesisler ile desteklenmesinin sağlanması.

6. 1. 2. 6. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Spor Tesisi ve Spor Araç-Gereçleri Stratejisi (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 30: Elazığ'da özel spor tesisleri işletmecilerinin hizmet içi eğitim çalışmaları ile bilinçlendirilmesi.

Stratejik Hedef 31: Her spor kulübünün kendisine ait bir spor tesisi yapımının özendirilmesi.

Stratejik Hedef 32: Elazığ merkez Aşağıdemirtaş köyü mevkiinde Fırat Üniversitesine ait olan arazi üzerinde, çok amaçlı bir spor kompleksinin yapılması ve buranın ilin spor eğitim merkezi haline getirilmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 33: İlçelerdeki futbol sahalarının zemin kalitesinin artırılması ve modernizasyonun sağlanması.

Stratejik Hedef 34: Kayak branşında, Erzurum ili ile ilişkilerin geliştirilmesi.

Stratejik Hedef 35: Elazığ ili Hazarbaba dağına yeni Kayak Pisti ve telesiyej tesislerinin yapılması.

Stratejik Hedef 36: Hazar Gölü kenarında Aqua park yapımının sağlanması.

Stratejik Hedef 37: Mevcut bulunan spor tesislerinin ihtiyaca uygun ve olimpik standartlarda yenilenerek tüm branşların yapılabilir hale getirilmesi.

Stratejik Hedef 38: Spor Tesislerinin yapılması için gerekli olan maddi kaynağın sponsorluk yasası ile projelerle sağlanması.

Stratejik Hedef 39: Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde her spor branşına ait spor araç-gereç ve malzeme eksikliğinin giderilmesi

Stratejik Hedef 40: İl belediyesi ve ilçe belediyeleri olarak spor malzemesi eksikliğinin giderilmesi.

Stratejik Hedef 41: Fırat Üniversitesinde spor malzemesi eksikliğinin giderilmesi.

Stratejik Hedef 42: Tüm okullarda spor malzemesi eksikliğinin giderilmesi.

Stratejik Hedef 43: Elazığ'daki tesislerde spor araç-gereç ve malzeme durumunun yeterli seviyeye getirilmesi.

Stratejik Hedef 44: GSİM tesislerinde bütün branşlarda spor yaptırılabilmesi için tesislerdeki araç gereç ve malzeme miktarının artırılması.

Stratejik Hedef 45: Tüm yerleşim yerlerinde semt sahalarının yapımına devam edilmesi.

6. 1. 2. 6. 3. Olgunluk Döneminde Spor Tesis ve Spor Araç-Gereçleri Stratejisi (2023 Yılı):

Stratejik Hedef 46: Elazığ ilinin tesisler konusunda, eksikliklerini tamamlamış, yeni yapılacak tesislerin standartlara uygun, depreme dayanıklı, tesisler hijyenik hale getirilmiş ve uygun araç gereçlerle donatılarak, bütün halkın faydalanacağı bir il olması hedeflenmektedir.

6. 1. 2. 7. Yönetici, Öğretmen ve Personel Stratejileri:

6. 1. 2. 7. 1. Hazırlık Aşamasında Yönetici, Öğretmen ve Personel Stratejileri (2007-2011 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 1: Elazığ ilinde sporu yönetenlerin performanslarını artırıcı seminerlerin üst kuruluşlarca verilmesi.

Stratejik Hedef 2: Elazığ'da spor yöneticileri arasında diyalog eksikliğinin giderilmesi için spor konusunda işbirliği içerisine gitmeleri.

Stratejik Hedef 3: Sporun yaygınlaştırılmasına yönelik yeterli bilgiye sahip personelin görevlendirilmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 4: Spor kurumları ve tesislerindeki personel sıkıntısının çözümlenmesi.

Stratejik Hedef 5: Tesislerde sporu bilinçli yaptıracak ve spor aletlerini bilinçli kullandıracak personelin sağlanması.

Stratejik Hedef 6: Beden eğitimi öğretmenlerine, spor hayatına aktif olarak kazandırılan her sporcu için teşekkür, belirlenecek bir sayıdan fazla profesyonel sporcu yetiştirene takdir belgesi verilmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 7: Beden eğitimi öğretmenlerinin periyodik aralıklarla spor branşlarına yönelik hizmet içi eğitim kurslarını almasının sağlanması.

Stratejik Hedef 8: Beden eğitimi öğretmenlerinin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile ilişkilerinin daha üst düzeye çıkarılması.

Stratejik Hedef 9: Beden eğitimi öğretmenlerinin lig heyetiyle ilişkilerinin daha üst düzeye çıkarılması.

Stratejik Hedef 10: Elazığ'daki Beden eğitimi öğretmenlerinin gerekli antrenör ve hakemlik eğitiminden geçirilerek, boş zaman eğitimlerine yönelik ilk ve ortaöğretim kurumları sportif organizasyonlarında hakem ve antrenör olarak yer almalarının sağlanması.

6. 1. 2. 7. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Yönetici, Öğretmen ve Personel Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 11: Beden eğitimi öğretmenlerinin diyaloglarının üst düzeye çıkarılması için dernekleşme yoluna gidilmesi.

Stratejik Hedef 12: Elazığ'daki spor tesislerinde en az bir spor uzmanı bulunmasını sağlanma.

Stratejik Hedef 13: Özel spor tesislerinde en az bir eğitici ve öğretici elemanın bulunmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 14: Spor alanında uzman, Lisans ve Lisansüstü mezunların sporla ilgili kuruluşlarda yönetime getirilmelerinin sağlanması.

6. 1. 2. 7. 3. Olgunluk Döneminde Yönetici, Öğretmen ve Personel Stratejileri (2023 Yılı):

Stratejik Hedef 15: Elazığ ilinde spor yöneticilerinin eğitim seviyeleri yüksek bireyleri kurum ve kuruluşların başına getirilerek, vizyon sahibi, kendini devamlı yenileyen bireyler olması, beden eğitimi öğretmenlerinin çalışma ortamlarının iyileştirilerek performanslarının yükseltilmesi, kurum ve kuruluş personelinin mevcut imkanlarının iyileştirilerek daha iyi performans göstermeleri hedeflenmektedir.

6. 1. 2. 8. Spor Organizasyonu Stratejileri:

6. 1. 2. 8. 1. Hazırlık Aşamasında Spor Organizasyonu Stratejileri (2007-2011 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 1: İlçelerdeki spor organizasyonları ve spor tesislerinin kullanılmak üzere araç ihtiyacının giderilmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 2: Yapılacak olan her organizasyon için okullardan gönüllü öğrenci seçilmesi ve spor organizasyonlarında yer almalarının sağlanması.

Stratejik Hedef 3: Elazığ ilinde spor turizminin canlandırılması amacıyla seyahat acentalarının Elazığ’a davet edilmesi.

Stratejik Hedef 4: Turizm amaçlı Elazığ iline gelen insanların spor yapabilecekleri uygun alan ve organizasyonların planlanması.

Stratejik Hedef 5: Spor kulüplerinin amacına uygun yarışmalar ve şenlikler düzenlemesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 6: İlköğretim ve Ortaöğretim kurumlarının yapılan il içi okul spor organizasyonlarına mecburi branşlar hariç en az 3 branşta katılmalarının sağlanması.

6. 1. 2. 8. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Spor Organizasyonu Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 7: Türkiye’de, bölgesel, ulusal ve uluslar arası organizasyonların hazırlanmasında bu işte uzmanlaşmış profesyonellerden eğitim semineri alınması ve böylece daha kusursuz organizasyonların hazırlanmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 8: Elazığ ilinin önemli folklorik öğelerinin öne çıkarılacağı ulusal ve uluslararası periyodik bir festivalin yapılması.

Stratejik Hedef 9: Elazığ’da ulaşımın rahatlığından dolayı ulusal ve uluslar arası spor organizasyonlarının Elazığ ilinde yapılması.

Stratejik Hedef 10: Büyük organizasyonlarda yabancı dil bilen spor uzmanı ve personel görevlendirilmesi, gerekirse personel dil eğitime tabi tutulmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 11: İldeki spor organizasyonlarına çok kişinin katılarak Elazığ ekonomisine destek sağlanması.

6. 1. 2. 8. 3. Olgunluk Döneminde Spor Organizasyonu Stratejileri (2023 Yılı):

Stratejik Hedef 12: Olimpiyatlara ev sahipliği yapmaya aday olan Türkiye’de, bazı müsabakaların Elazığ’da yapılması hedeflenmektedir.

6. 1. 2. 9. Genel Spor Stratejileri:

Elazığ ilinde sporun yaygınlaştırılması, kitle iletişim araçları, ekonomi gibi stratejik amaç ve hedefler aşağıda üç dönem itibariyle verilmiştir.

6. 1. 2. 9. 1. Hazırlık Aşamasında Genel Spor Stratejileri (2007-2011

Yılları Arası):

Stratejik Hedef 1: Cumhuriyet'in 100. yılında (2023 yılı) Elazığ'da sporun hiçbir problemi kalmayacağı düşüncesinin halka benimsetilmesi.

Stratejik Hedef 2: Elazığ'da sporun gelişmesi için ayrılan tüm kaynakların artırılması.

Stratejik Hedef 3: Her yaş, cinsiyet ve sosyo-ekonomik düzeydeki vatandaşların alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, kumar vb. kötü alışkanlardan korunması ve ruh sağlığını geliştirmek için sporun her çeşidinin yaygınlaştırılması için çalışmaların hızlandırılması.

Stratejik Hedef 4: Eğitim-Öğretim kurumlarındaki sporcu öğrencilerin ailelerinin spora bakış açılarının olumlu olması için gerekli çalışmaların başlatılması.

Stratejik Hedef 5: Elazığ'da sporda her şeyi devlet yapsın düşüncesinin özel sektörün devreye sokularak zayıflatılması.

Stratejik Hedef 16: Çocukları internet kafelerden spora yönlendirme çalışmaları için Valilik bağlantılı çalışmaların başlatılması.

Stratejik Hedef 7: Ailelerin spora bakış açılarının olumlu yönde etkilemek amacı ile görsel yayın organlarını olumlu yönde kullanılmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 8: Elazığ'daki seyircinin kurallar hakkında bilgi eksikliği giderilmesi için görsel basın yayın organlarında yayınların başlatılması.

Stratejik Hedef 9: Okulların çoğunda beden eğitimi derslerinin daha aktif ve verimli geçirilmesi için okul idaresine bu yönde seminerler verilmesi.

Stratejik Hedef 10: Her yıl yaz ayında açılan yaz okullarının bütün yıla yayılmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 11: Eğitim-Öğretim kurumlarında ve günlük hayatta sporun tanıtılması ve özendirilmesi için gerekli reklamların yapılması.

Stratejik Hedef 12: Elazığ'daki basın yayın organlarının futbol dışındaki diğer spor branşlarına da yer vermelerinin sağlanması.

Stratejik Hedef 13: Elazığ'da seyircilere fair-play davranışını özendirici yazılı ve görsel eğitim etkinliklerine yer verilmesi.

Stratejik Hedef 14: Elazığ'da sporun sevdinilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla çeşitli spor dallarının temel eğitim ve öğretimine yönelik görsel, işitsel ve yazılı yayınların yapılmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 15: Elazığ'da 500'den fazla işçi veya memur çalıştıran kurum ve fabrikalara spor tesisi yapma ve antrenör çalıştırma zorunluluğunu getiren maddenin uygulamada faal hale getirilmesi.

Stratejik Hedef 16: Elazığ'da aile-okul, okul-spor kulübü, spor kulübü-aile ilişkilerinin artırıcı faaliyetlerin yapılması.

Stratejik Hedef 17: Sporun topluma yaygınlaştırılmasını sağlayacak dergi, kitap, broşür, afiş vb. yayınların basım ve dağıtımının sağlanması.

Stratejik Hedef 18: Çeşitli kamplar ve yaz okullarının açılmasının teşvik edilmesi.

Stratejik Hedef 19: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu bünyesindeki çocuklar için spor hizmetlerin yeterli seviyeye getirilmesi.

Stratejik Hedef 20: Okul öncesi eğitim kurumlarında, fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişimin daha iyi sağlanması için beden eğitimi ve spor çalışmalarına önem verilmesi için gerekli çalışmaların yapılması.

Stratejik Hedef 21: Kitle iletişim araçlarının Elazığ ilindeki genç nüfusu dikkate alarak sporu teşvik edici yayınlara yönelmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 22: Kitle iletişim araçlarının tüm spor branşlarını tanıtıcı programlar yapmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 23: Spor eğitimi ile ilgili bilimsel araştırma ve yayınların okullara ulaşmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 24: Elazığ'daki spor amigolarının fair-play vb. konularda bir eğitimden geçirilmesi.

Stratejik Hedef 25: Elazığ ilinin spor turizmi açısından ulusal ve uluslararası düzeyde tanınması için gerekli alt yapı çalışmalarının başlatılması.

Stratejik Hedef 26: Rekreasyon etkinliklerinin artırılması için yerel yönetimlere ilgili kuruluşlarca eğitim çalışmaları verilmesi.

Stratejik Hedef 27: Elazığ ilinde bulunan hipodromun binicilik sporunun geliştirilmesi ve halkın katılımının sağlanması.

Stratejik Hedef 28: İldeki hastanelerde, sporcuların ücretsiz olarak muayene ve tedavi olmaları için gerekli çalışmaların başlatılması.

Stratejik Hedef 29: Hazar gölü çevresindeki kamplarda, vatandaşların kontrollü olarak göle girmelerinin sağlanması amacıyla, “yaşam çizgisi” hattının çekilmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 30: Keban Baraj gölü çevresinde, vatandaşların kontrollü olarak göle girmelerinin sağlanması amacıyla, “yaşam çizgisi” hattının çekilmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 31: Arıcak ilçesinde bulunan Boz dağlarının rekreasyon amaçlı olarak turizme açılması ve geleneksel bir dağ-doğa yürüyüşlerinin düzenlenmesi için gerekli çalışmaların başlatılması.

Stratejik Hedef 32: Spor yazarlarının ve medya çalışanlarının spor eğitimi almaları için gerekli seminer ve eğitim çalışmalarının başlatılması.

Stratejik Hedef 33: Elazığ ilinin coğrafi konumu itibariyle bölgede spor merkezi haline getirilmesi.

Stratejik Hedef 34: Elazığ’ da sporcu sağlık merkezlerinin sayısının artırılmasının sağlanması.

Stratejik Hedef 35: Kaplıcalar bölgesinde sporcu sağlık ve tedavi merkezlerinin kurulması.

Stratejik Hedef 36: Teknolojik gelişmelerin Elazığ sporuna yansımaları sağlanması.

Stratejik Hedef 37: Spor organizasyonlarında her yapılan organizasyon için gerekli olan maddi desteğin sağlanması amacıyla sponsorluk yasası tanıtılarak sponsorlar bulunması.

6. 1. 2. 9. 2. Olgunlaşmaya Geçiş Döneminde Genel Spor Stratejileri (2012-2016 Yılı ve 2017-2022 Yılları Arası):

Stratejik Hedef 38: Elazığ’da spor branşlarına ait ayrı ayrı (hakem, sporcu, antrenör vb.) derneklerin kurulması.

Stratejik Hedef 39: Hazar gölünde “Göl Şenlikleri”nin başlatılması ve geleneksel hale getirilmesi.

Stratejik Hedef 40: Elazığ’da Fırat Üniversitesi tarafından spor kongreleri, spor sempozyumlarının düzenlenmesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 41: Yurt içi ve yurt dışı spor faaliyetlerinde, şampiyonalara, seminer ve toplantılara katılımlarının sağlanması.

Stratejik Hedef 42: Türkiye’de faaliyette bulunan bütün spor federasyonlarının, Elazığ’da faaliyet göstermesinin sağlanması.

Stratejik Hedef 43: Hazar gölünde mevsim rüzgarlarının elverişli olması sebebiyle Hazar gölü kıyısında Rüzgar Sörfü ve diğer su sporlarının yapılabileceği bir su sporları merkezi oluşturulması ve yaz aylarında ise deniz bisikleti, banana, ringo gibi motorlarla yapılacak animasyonların sağlanması.

Stratejik Hedef 44: Elazığ’da bulunan Mastar ve Hazar dağlarında kış sporları, kampçılık, piknik, treking gibi faaliyet ve organizasyonlar ve teşvik edici çalışmaların yapılması.

6. 1. 2. 9. 3. Olgunluk Döneminde Genel Spor Stratejisi (2023 Yılı):

Stratejik Hedef 45: İlde sporu, hayat için vazgeçilmez bir ihtiyaç ve alışkanlık olarak benimseyen dinamik ve sağlıklı bir toplum yaratmanın gereği olarak kabul etme, bu doğrultuda buradan yetenekli çocukları ve gençleri çıkararak, bunların üst düzeyde elit sporcuları yetiştirmiş bir il olması hedeflenmektedir.

7. KAYNAKLAR

1. Akgül E. (1995). **Planlı Kalkınma Döneminde Spor Politikalarının Tespiti ve Değerlendirilmesi**. Gazi Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, Ankara. Sayfa 7, 8, 13, 35, 36, 40.
2. Akgün T. (1973). **Beden Eğitimi ve Sporun Sorunları**. Beden Eğitimi Dergisi. Sayı: 28. Ankara. Sayfa 15.
3. Aksu M. (2002). **Eğitimde Stratejik Planlama ve Toplam Kalite Yönetimi**. Anı Yayıncılık. Ankara. Sayfa 63.
4. Akşar T. (2005). **Galatasaray Üzerine Bir Swot Analizi**. Erişim: (<http://www.ntvmsnbc.com/news/200421.asp>). Erişim tarihi: 12.10.2005.
5. Aktan C. C. (1999). **Yeni Yönetim Tekniklerinin Kamu Sektöründe Uygulanmasına Yönelik Öneriler**. Türk İdare Dergisi. Sayı 3. Ankara. Sayfa 3, 97-108.
6. Aktan C. C. (2005). **Geleceği Kazanmanın Yolu: Stratejik Yönetim**. Erişim: (http://www.canaktan.org/canaktan_personal/canaktan-arastirmalari/toplam-kalite/aktan-stratejik-yonetim.pdf). Erişim tarihi: 21.06.2005.
7. Aktan C. C. (2005). **Türk Yüksek Öğretim Reformu İçin Swot Analizi**. Erişim: (<http://www.canaktan.org/egitim/universite-reform/swot.htm>). Erişim tarihi: 23.10.2005.
8. Akyüz Ö. F. (2001). **Değişim Rüzgarında Stratejik İnsan Kaynakları Planlaması**. Sistem Yayıncılık. Sayfa 110-119.
9. Alpkan L. (2005). **Strateji Belirleme Sürecinin Kapsamlılığı**. Erişim: (www.gyte.edu.tr). Erişim tarihi: 01.06.2005.
10. Alpman C. (1972). **Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyunca Gelişimi**. Milli Eğitim Basımevi. İstanbul Sayfa 197.
11. Altıntaş Ç. F. (2005). **Strateji Geliştirme Süreci İçerisinde Stratejik Başarı Unsurlarının Değerlendirilmesi**. Erişim: (http://www.isguc.org/arc_view.php?ex=156). Erişim tarihi: 05.06.2005.
12. Ambler T. (1999). **Strategic Issues: THA Pivotal Process for Strategic Success**. Compass Points. Erişim: www.cssp.com. pp. 1.
13. Anonim. (2004). **Beklenen Gençlik**. İki Aylık Fikir-Edebiyat-Kültür ve Sanat Dergisi. Sayı:1. Özkan Ajans Matbacılık. Ankara. Sayfa 26-28.
14. Anonim. (2004). **Strateji ve Stratejik Yönetim**. Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı. Ekonomik ve Stratejik Araştırmalar Merkez Müdürlüğü. Ankara. Sayfa 2-6, 8.
15. Anonim. (2005). **Üniversitede Stratejik Planlama Rehberi**. Erişim: (http://www20.uludag.edu.tr/~kurullar/GPK/SP_Guideline.htm). Erişim tarihi: 01.06.2005.

16. Anonim. (2005). **Vizyon ve Misyon Kavramı, Çeşitli Vizyonlar, Misyonlar ve Hedefleri**. Erişim: (www.genncbilim.com/odev_tez_makale.php?id=17418-21k-). Erişim tarihi: 29.05.2005.
17. Anonim. (2005). **Ege Üniversitesi Stratejik Plan Hazırlama Dökümanları**. Erişim: (<http://euspk.ege.edu.tr/index.htm>). Erişim tarihi: 19.10.2005.
18. Anonim. (2005). **Swot Analiz Toplantısı Yapıldı**. Erişim: (<http://www.giresun.gov.tr/tr/modules.php?name=News&file=article&sid=268>). Erişim tarihi: 23.10.2005.
19. Anonim. (2005). **Doğu Akdeniz Üniversitesi Stratejik Plan Çalışmaları Ön Bilgilendirme Toplantısı**. Erişim: (www.emu.edu.tr/tr/komiteler/stratejikplan/default.aspx?sayfa=plan-5k-). Erişim tarihi: 25.10.2005.
20. Anonim. (2007). **2023 Yılında Türkiye'nin Nüfusu**. Erişim: (<http://ankara.edu.tr/~basaran/yayinlarim/mahalliyay/12062006nufus.doc>). Erişim Tarihi: 29.07.2007.
21. Argan M, Katırcı H. (2002). **Spor Pazarlaması**. Nobel Yayınları. Ankara. Sayfa 12, 13.
22. Arthur F, Lykke J. (2001). **Toward an Understanding of Military Strategy. Guide to Strategy**. US Army War College. pp. 179.
23. Ataman A. (1972). **Antropometri, Antropoloji ve Spor**. Beden Terbiyesi ve Sporda Önemli Konular. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Yayını. No: 51. Ankara. Sayfa 3.
24. Aydın A. A, Demir H, Yetim A. A. (2003). **Türk Spor Politikalarında Öngörülen Hedeflerin Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma. (GSGM Örneği)**. Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi. Ankara. Sayfa 10, 11, 253-261.
25. Barca M, Balcı A. (2004). **Kamu Politikalarına Nasıl Stratejik Yaklaşılabılır?** Sakarya Üniversitesi. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi. Adapazarı.
26. Barry W. B. (1986). **Strategic Planning Workbook for Public and Nonprofit Organizations**. St.Paul: Amherst Wilder Foundation.
27. Başaran İ. E. (1984). **Yönetim**. Ankara Üniversitesi Basımevi. Ankara. Sayfa 44, 45, 47, 48.
28. Blackerby P. (1994). **History of Strategic Planning**. Armed Forces Comptroller Magazine. 39(1).
29. Bütüner H. (2004). **Stratejik yönetim: Neden, Nasıl?**. Rota Yayınları. Kelebek Matbaacılık. Sayfa 15, 16.
30. Byars L. (1987). **Strategic Planning and Implementation**. a.g.e. New York. pp. 10, 13.
31. Cahnldler D. (1962). **Strategy and Structur: Chapters in the History of American Industrial Enterprise**. MA: The MIT Press. Cambridge. pp. 13.
32. Can H. (2001). **Yönetim Bilimi ve Tarihçesi**. Yönetim ve Organizasyon. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.

33. Charles A. B. (1987). **Management of Physical Education ana Athletic Programs**. Times Mirror. Mosby Collage Publishing, st Louis. Toronto. Santa Clara. pp. 4.
34. Clayton S. (1999). **Strateji Geliştirme**. Hayat Yayınları, İstanbul. pp. 33, 190, 194, 198.
35. Coakley J. J. (1986). **Sport In Society**. Issues ana Controversies. College Publishing. Santa Clara. pp. 17.
36. Çelik B. (1997). **Vizyon Oluşturması ve Korunması**. Evrim Yayınevi. İstanbul. Sayfa 55.
37. Çelik S. (2001). **Elazığ Merkez İlçesi'nin Beşeri ve İktisadi Coğrafyası**. Fırat Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Doktora Tezi. Elazığ. Sayfa 2, 242, 260, 261, 262, 178.
38. Çoban B. (1996). **Fırat Havzasındaki Mahalli İdarelerin Spora Yaklaşımlarının Analizi**. Fırat Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Elazığ. Sayfa 1
39. Çoban H. (1997). **Bilgi Toplumuna Planlı Geçiş**. İnkılap Kitabevi, İstanbul. Sayfa 91.
40. Daft R. (1994). **Management**. Orlando: THA Dryden Press. pp. 217.
41. Devecioğlu S. (1996). **Fırat Havzasındaki Spor Teşkilatlarının Sporun Yaygınlaştırılmasına Katkıları**. Fırat Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Elazığ. Sayfa 1, 132.
42. DİE. (2002). **2000 Genel Nüfus Sayımı**. Nüfusun Sosyal ve Ekonomik Nitelikleri. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası. Ankara. Sayfa 25, 27, 31, 43, 74, 78, 80, 90, 93.
43. DİE. (2004). **Spor İstatistikleri 2002**. Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası. Ankara. Sayfa 44, 45.
44. DİE. (2007). **Nüfus Verileri**. Erişim: (www.die.gov.tr). Erişim Tarihi: 25.07.2007.
45. Dinçer Ö. (1998). **Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası**. Beta Yayınları. İstanbul. Sayfa 7, 12, 16, 18, 27, 35, 42, 206, 208.
46. Doğan Y. (1997). **Türkiye'de Spor Yönetimi**, Öz Akdeniz Ofset. Adana. Sayfa 8-11, 57-60, 67, 68, 101, 102, 108.
47. DPT. (1983). **Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Gençlik ve Spor Özel İhtisas Komisyonu, Spor Komisyonu Raporu**. Devlet Planlama Teşkilatı Yayınları. Ankara. Sayfa 15, 16-18, 34-36.
48. DPT. (1989). **Türkiye Doğurganlık Araştırması**. Erişim: (<http://ekutup.dpt.gov.tr/cevre/eylempla/torosa.pdf>). Erişim Tarihi: 20.07.2007.
49. DPT. (2000). **Doğu Anadolu Projesi Ana Planı**. Yönetici Özeti. Ankara. Sayfa 18.
50. DPT. (2000). **Uzun Vadeli Strateji ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005)**. Devlet Planlama Teşkilatı Yayınları. Ankara Sayfa 92, 93.
51. DPT. (2003). **Kamu Kuruluşları İçin Stratejik Planlama Klavuzu**. Devlet Planlama Teşkilatı Yayınları. Ankara. Sayfa 7, 12, 20.
52. DPT. (2007). **Nüfus Verileri**. Erişim: (<http://www.dpt.gov.tr>). Erişim Tarihi: 25.07.2007.

53. DPT. (2007). **Elazığ İli Gelişmişlik Performansı**. Erişim: (<http://www.dpt.gov.tr/bgyu/ipg/dogu/elazigPER.pdf>). Erişim Tarihi: 25.07.2007.
54. Düren Z. (2000). **2000’li Yıllarda Yönetim**. Alfa Yayınları, İstanbul. Sayfa 6-8,11.
55. Dyson R. G. (1990). **Strategic Planning: Models and Analytical Techniques**. London: John Wiley and Sons.
56. Ekenci G, Serarslan M. Z. (1997). **Gelişim Aşamaları Bakımından Türk Spor Teşkilatı ve Değerlendirilmesi**. Gazi Üniversitesi. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 11(3). Ankara. Sayfa 72-81.
57. Ekenci G, İmamoğlu A. F. (1998). **Spor İşletmeciliği**. 1. Baskı. Alp Ofset Matbaacılık. Ankara. Sayfa 10, 14, 15.
58. Elazığ Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu. (2006). Elazığ.
59. Elazığ Valiliği. (1967). **Elazığ İl Yıllığı**. Bingöl Matbaası. Elazığ. Sayfa 148, 149.
60. Elazığ Valiliği. (1973). **Elazığ İl Yıllığı**. Bingöl Matbaası. Elazığ. Sayfa 107.
61. Elazığ Valiliği. (1992). **Elazığ İl Yıllığı**. Elazığ. Sayfa 91.
62. Elazığ Valiliği. (1998). **Elazığ İl Yıllığı**. Fersa Matbaacılık. Elazığ. Sayfa 170, 172, 174, 177, 179, 180.
63. Elazığ Valiliği. (1998). **Elazığ Projesi (2000’li Yıllara Hazırlık Çalışmaları (Mevcut Durum 1)**. ELESKAV Yayınları. Elazığ. Sayfa 187.
64. Elazığ Valiliği. İl Turizm Müdürlüğü. (1998). **Elazığ Turizm Envanteri**. Çağ Ofset Matbaacılık. Elazığ. Sayfa 11, 13-15, 31, 39-43, 61, 62, 64, 66, 77, 78, 86.
65. Elazığ Valiliği. Gençlik Spor İl Müdürlüğü. Spor Servisi Birimi. (2006). Elazığ.
66. Elazığ Valiliği. Gençlik Spor İl Müdürlüğü. (2006). Erişim: (<http://www.elazig-gsim.gov.tr/index.asp>) Erişim tarihi: 25.05.2006.
67. Erdemli A.(1996). **İnsan, Spor ve Olimpizm Spor Felsefesi Yazıları**. Sarmal Yayınevi. İstanbul. Sayfa 59.
68. Eren E.(1991).**Yönetim ve Organizasyon**. İşletme Fakültesi Yayınları. İstanbul. Sayfa 3.
69. Eren E. (2000). **İşletmelerde Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası**. Beta Basım Yayıncılık. İstanbul. Sayfa 13-17, 18.
70. Erkal M. (1981). **Sosyolojik Açıdan Spor**. Filiz Kitapevi. İstanbul.
71. Erkal M.(1992). **Sosyolojik Açıdan Spor**. Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı. Kutsun Matbaa. İstanbul. Sayfa 86, 89, 90.
72. Eslen N. (2005). **Strateji Kavramı**. Erişim: (www.harpak.tsk.mil.tr/dscgi/ds.py/Get/File97/11_kasim_ay1_haber_makale_2003.doc%3C/a). Erişim tarihi: 01.06.2005.
73. Fahey L, Randall R. (1994). **The Portable Mba in Strategy**. Newyork: J. Wiley Inc. pp. 3, 5.
74. Feurer R, Chaharbaghi K. (1995). **Strategy Development: Past, Present And Future**. Management Decision. Sayı 33. No 6.

75. Fırat Üniversitesi. (1993). **Fırat Üniversitesi Tanıtım Katalogu**. Elazığ. Sayfa 36.
76. Fişek K. (1980). **Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi**. SBF Yayınları. Ankara. Sayfa 35.
77. Fredrickson J, Mitchell T. (1984). **Strategic Decision Processes: Comprehensiveness and Performance in an Industry with an Unstable Environment**. Academy of Management Journal. pp. 401, 402.
78. Garret, B. (1991). **Learning Tolead**, Harper Collins. pp. 142.
79. Gözübüyük A. Ş. (1983). **Yönetim Hukuku**. Sevinç Matbaası. Ankara. Sayfa 1.
80. Güçlü N. (2003). **Stratejik Yönetim**. Gazi Üniversitesi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt 23. Sayı 2. Sayfa 1-5, 7, 11, 12.
81. Gümüş M. (1995). **Yönetimde Başarı İçin Altın Kurallar**. Alfa Yayınları, İstanbul. Sayfa 315.
82. Güner S. (2005). **Stratejik Yönetim Anlayışı ve Kamu Yönetimi**. Erişim: (http://birimweb.icisleri.gov.tr/tid/dergi/446_061_078.doc). Erişim tarihi: 20.11.2005.
83. Gürlek B. T. (2005). **Swot Analizi**. Erişim: (<http://www.vizyon2023.tubitak.gov.tr/teknolojiongorusu/bilgilendirme/Gurlek.ppt>). Erişim tarihi: 29.05.2005.
84. Güven Ö.(1992). **Türklerde Spor Kültürü**, Türk Tarih Kurumu Basımevi. Ankara. Sayfa 1.
85. Hatiboğlu Z. (1986). **İşletmelerde Stratejik Yönetim**. İrfan Yayıncılık, İstanbul. Sayfa 44, 45.
86. Higgins J. M, Vincze J. W. (1986). **Strategic Management and Organizational Policy**. Text and Cases. 3. B. THA Dryden Pres. USA. pp. 2.
87. Howe S. (1993). **Corporate Strategy**. Hongkong: THA Mcmillan Pres. pp. 27.
88. Işık H, Aypay A. (2004). **Eğitimde Stratejik Plan Geliştirme Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar: Çanakkale İlinde Yapılan Bir İnceleme**. Gazi Üniversitesi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt 24. Sayı 3. Sayfa 3, 349-363.
89. İmamoğlu A. F. (1992). **İkibinli Yıllara Doğru Türk Sporuna Üzerine Bazı Gözlemler**. Gazi Üniversitesi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt: 8. Ankara. Sayfa 81.
90. İmamoğlu A. F. (1992). **Fonksiyonel Açısından Spor Yönetiminin Anlam ve Önemi**. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt 8. Sayı 1. Sayfa 21-34
91. Jain S. C. (1993). **Marketing Planning & Strategy**. Fourth Edition. South-Western Publishing Co.
92. Jauch L, Glueck W. (1989). **Strategic Management and Business Policy**. New York: McGraw Com. pp. 18.
93. Karaküçük S. (1995). **Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme**. Seren Matbaacılık, Ankara. Sayfa 186.

94. Karaman T. (2000). **Yönetim Stratejilerindeki Gelişmeler**. Türk İdare Dergisi. Sayı 426. Ankara. Sayfa 37, 38.
95. Kerimoğlu N. (1982). **Spor Sektör Raporu**. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Hazırlık Çalışmaları. Yayın No. DPT: 1849. SPB: 335. Ankara.
96. Ketten M. (1974). **Türkiye’de Spor**. Ayyıldız Matbaası. Ankara. Sayfa 14, 19, 21.
97. Ketten M. (1993). **Türkiye’de Spor**. 2. Baskı. Polat Ofset. Ankara. Sayfa 11, 22.
98. Kurt M, Atayman V. (1997). **Modern Sporun Dünyası ve Bugünü**. Sorun Yayınları. İstanbul. Sayfa 52, 53, 66.
99. Kocaman T. (2002). **Plan Nüfus Projeksiyon Yöntemleri**. DPT Sosyal Sektörler ve Koordinat. Gen. Müd. Ankara. Sayfa 80..
100. Kuruç Z, Bayar İ. (1992). **Kitle Spor ve Spor Psikolojisi**. C.İ.O. Araştırması. Marmara Üniversitesi Basımevi. İstanbul. Sayfa 125.
101. Köksal A. (1994). **Türkiye Turizm Coğrafyası**. Gazi Büro Kitapevi. Ankara. Sayfa 97.
102. Massie J. L. (1983). **İşletme Yönetimi**. Bayteş Yayıncılık. Eskişehir. pp. 8.
103. Morpa Spor Ansiklopedisi. Cilt: 4. Kültür Yayınları. İstanbul. Sayfa 249.
104. Nuhak Gazetesi Arşivi. (1989). 13 Kasım 1989 Tarihli Gazete. Arşiv No:18(5223). Elazığ.
105. Nut P. C, Backoff R. W. (1992). **Strategic Management of Public and Third Sector Organisations: A Handbook for Leaders**. Jossey-Bass. San Fransisco. pp. 55.
106. Oxtoby B, McGuinness T, Morgan R. (2000). **The Why How Of Effective Strategy Change: Reflections On Thorn Lighting**. Journal of European Industrial Training. pp. 514.
107. Özgür A. (1952). **Elazığ’da Spor**. 22 Mart 1952 Tarihli Turan Gazetesi Arşivi, Arşiv No:21 (2249). Elazığ.
108. Özgür A. (1952). **Elazığ’da Spor**. 24 Mart 1952 Tarihli Turan Gazetesi Arşivi, Arşiv No:21 (2250). Elazığ.
109. Özgür A. (1952). **Elazığ’da Spor**. 25 Mart 1952 Tarihli Turan Gazetesi Arşivi, Arşiv No:21 (2251). Elazığ.
110. Pamuk G, Erkut H, Ülengin F, Ülengin B, Akgüç Ö, Alpay Y, Koşma H. (1997). **Stratejik Yönetim ve Senaryo Tekniği**. İrfan Yayıncılık. İstanbul. Sayfa 3, 13-15, 18, 19, 22-26, 211.
111. Porter M. E. (1980). **Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors**. New York: The Free Press. pp. 16.
112. Rachman D, Mescon M, Bovee C. L, Thill J. V. (1993). **Business Today**. New York: McGraw-Hill Inc.
113. Sağlam M. (1978). **Örgütsel Değişim**. TODAİE Yayınları. Ankara. Sayfa 13, 27.

114. Sarıalp R. (1990). **Spor-Kültür-Felsefe İlişkileri, Anadolumuzda Antik Sportif Mekanlar ve Bir Hipotez**. Hacettepe Üniversitesi. Spor Bilimleri 1. Ulusal Sempozyumu Bildirileri. Ankara.
115. Sarıkaya M. (2006). **Elazığ İlinde Sporun Ekonomik Kalkınmaya Katkısı**. Fırat Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Elazığ. Sayfa 101.
116. Sarpkaya T. (1994). **Spor ve Psikoloji**. 1993-1994 Akademik Yılı Seminerler Dizisi. Ankara. Sayfa 7.
117. Stacey S. (1988). **Öngörülmez Bir Dünya İçin Yönetim Stratejisi**. İstanbul Matbaası. İstanbul. pp. 83.
118. Steiner G. A. (1985). **Strategic Planning-What Every Manager Must Know**. The Free Press. USA. pp. 7, 8.
119. Sunguroğlu İ. (1952). **Harput Yollarında**. Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları. No:2. Cilt:2. İstanbul. Sayfa 141, 142.
120. Sunguroğlu İ. (1959). **Harput Yollarında**. Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları. İstanbul. Sayfa 36, 37, 40, 41, 43, 45, 46, 48, 49, 79, 80.
121. Sunguroğlu İ. (1961). **Harput Yollarında**. Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları. İstanbul. Sayfa 197-199, 201, 207-210, 227.
122. Tecim V. (2005). **Stratejik Yönetim**. Erişim: (www.deu.edu.tr). Erişim tarihi:01.06.2005.
123. Thompson A. A, Strickland A. J. (1992). **Strategic Management-Concepts and Cases**. 6. B. Richard D. Irwin Inc. USA. pp. 3.
124. Thompson B. L. (1999). **Performans Geliştirme**. Hayat Yayınları. İstanbul. pp. 125.
125. Thompson A, Strickland A. J. (1999). **Strategic Management**. University of Alabama. a.g.e. pp. 3, 4.
126. Tavor B. (1999). **İnsanları Motive Etme**. Hayat Yayınları. pp. 172.
127. Tonbul S. (1990). **Elazığ ve Çevresinin İklim Özellikleri ve Keban Barajının Yöre İklimi Üzerine Olan Etkileri**. Fırat Üniversitesi. 14-15 Nisan 1986 Coğrafya Sempozyumu. Elazığ. Sayfa 292.
128. Tortop N, İsbir E. G, Aykaç B. (1993). **İşletme Yönetimi**. Yargı Yayınları. Ankara. Sayfa 20.
129. Tosun K. (1974). **İşletme Yönetimi**. Fakülteler Matbaası. 1. Cilt. İstanbul. Sayfa 7.
130. Türk Ansiklopedisi. (1966). Milli Eğitim Basımevi. C: 24. Ankara. Sayfa 499.
131. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Gençlik Spor Genel Müdürlüğü. (1990). **Spor Şurası**. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü. Gökçe Ofset. Ankara.
132. Urwick L. F. (1968). **Managing Science or Art**. Çeviri: Türk Sevk ve İdare Derneği. Umumi Sevk ve İdare Serisi. Rigo Basımevi. İstanbul. pp. 13.

133. Ülger N. **Kalkınma Yolunda Bir Şehir: Elazığ**. Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği Elazığ Şubesi. Elif Ofset. Yayın No: 2. Elazığ. Sayfa 1, 2, 4, 5, 11, 12, 15.
134. Ünver D. (1993). **Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim İçin Beden Eğitiminde Oyun ve Folklorik Çocuk Oyunlarımız**. BRC Basım Matbaacılık. Ankara. Sayfa 11.
135. Ünlü N. K. (1997). **Türkiye’de Spor Yönetimi ve Organizasyonu (Eleştirel Bir Bakış)**. İnci Ofset. İstanbul. Sayfa 107.
136. Üzün C. (2000). **Stratejik Yönetim ve Halkla İlişkiler**. Eylül Yayınları, İzmir. Sayfa 3, 10, 11, 39.
137. Voigt D. (1998). **Spor Sosyolojisi**. (Çeviri: Atalay A.). İstanbul. pp. 118, 122, 123, 126.
138. Yalçinkaya M, Saraçoğlu A, Varol R.(1993). **Üniversite Öğrencilerinin Spora İlişkin Görüşleri ve Beklentileri**. Spor Bilimleri Dergisi Cilt:4. Sayı:2. Ankara. Sayfa 13.
139. Yetim A. A. (2000). **Sosyoloji ve Spor**. Topkar Matbaacılık. Ankara. Sayfa 114-117, 197, 207-214.
140. Yıldırım İ, Karaküçük S, İmamoğlu A. F, Ekenci G. (1993). **Beden Eğitimi ve Spor Öğrenimi Veren Yükseköğrenim Kurumlarının Öğretim Programlarının Toplumsal Beklentilere Uygunluk Düzeyleri Bakımından Analizleri**. Eğitim Dergisi. Sayı: 3. Ankara. Sayfa 56.
141. Yılmaz K. (2005). **Kamu Kuruluşları İçin Stratejik Planlama Uygulaması**. Erişim: (<http://www.sayistay.gov.tr/yayin/dergi/icerik/der50m4.pdf>). Erişim tarihi: 15.11.2005.
142. Yücel A. S. (2005). **Geçmişten Günümüze Elazığ’da Beden Eğitimi, Spor ve Oyun Kültürünün İncelenmesi**. Fırat Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Elazığ. Sayfa 19, 20, 34, 40, 67, 87.
143. Weir D, Smallman C. (1998). **Managers In The Year 2000 and After: A Strategy For Development**. Management Decision. 36/1.
144. Wheelen T. L, Hunger D. (1995). **Stratejik Management And Business Policy**. Fifth Edition. Addison Wesley Publishing Company. pp. 5.

8. EKLER

EK A: Anket Formları

“İL SPOR GELİŞİM STRATEJİSİ ANKETİ”

Değerli;

Çağımızın bilgi çağı olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Bunun en temel niteliği de önümüzdeki 10, 20 ve daha fazla yılların hedeflerinin belirlenerek stratejilerin geliştirilmesidir. Geçmişten gelip bugün var olan ve geleceği etkilemesi muhtemel eğilimleri göz önüne alarak, geleceğe yönelik stratejik planlama yapılmasını, stratejik öngörü sağlar. Bu sebeble “Cumhuriyet’in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023” adlı araştırmaya veri sağlamak amacı ile bu anket oluşturulmuş olup bilgilerinize ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu anketi doldurmakla ilgili araştırmayı tamamlamaya yardımcı olacağınıza belirtir, zamanınızı ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Not: Soruların niteliğine göre ilgili kutucuğa çarpım (x) işareti koyunuz.

Yrd.Doç.Dr. Bilal ÇOBAN
Fırat Üniversitesi-BESYO

Yunus Emre KARAKAYA
F.Ü.Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Bölüm (Kişisel Bilgiler):

1-Cinsiyetiniz:	Erkek	Bayan			
2-Yaşınız:	20 ve altı	21-30 yıl	31-40 yıl	41-50 yıl	51 ve üstü
3-Medeni haliniz:	Evli	Bekar	Dul		
4-Eğitim durumunuz:	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite (Lisans)	Üniversite(Lisans üstü)
5-Mesleki kıdem durumu (Hizmet süresi):	0-5 yıl	6-10 yıl	11-15 yıl	16-20 yıl	21 yıl ve üzeri

2. Bölüm (Elazığ’ın Sporla İlgili Mevcut Durumu):

Soru No:	Cumhuriyet’in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023	Tamamen Katılıyor	Katılıyor	Kısmen Katılıyor	Katılmıyor	Hiç Katılmıyor
1	Elazığ ilinde spor, köklü bir geçmişe sahiptir					
2	Son 10 yıl düşünüldüğünde, Elazığ ilinde sporun bugünkü durumu daha iyi bir noktadır.					
3	Son 10 yıl düşünüldüğünde, Elazığ ilinin geçmişten gelen problemleri, halen devam etmektedir.					
4	Elazığ’ın Türkiye içindeki sporla ilgili yeri oldukça iyi bir noktadadır.					
5	Komşu illerle karşılaştırıldığında Elazığ’da sporun durumu kötü durumdadır.					
6	Elazığ’daki sosyo-kültürel yapı, sporun alt yapısını olumlu etkilemektedir.					
7	Elazığ’daki sosyo-ekonomik yapı, sporun alt yapısını olumlu etkilemektedir.					
8	Elazığ’da sporun gelişmesi için ayrılan kaynaklar yeterlidir.					
9	Teknolojik gelişmelerin Elazığ sporuna yansımaları yetersizdir.					
10	Elazığ’daki spor kuruluşlarının hizmet kalitesi genel olarak iyidir.					
11	Elazığ’da sporcu sağlık merkezleri oldukça yeterlidir					
12	Elazığ’da bütün branşlara ilgi aynı seviyededir.					
13	Elazığ’da spor branşlarına sporcu seçiminde bilimsel kriterler kullanılmaktadır.					
14	Elazığ’da spor branşlarına sporcular rastlantısal olarak seçilmektedir.					
15	Elazığ’ın coğrafi şartlarına uygun spor branşlarına(atletizm, dağcılık, kayak vb....) öncelik verilmelidir.					
16	Elazığ’daki spor kulüplerinde aktif sporcu sayısı yeterli değildir					
17	Elazığ’daki spor kulüpleri büyük taraftar kitlesine sahiptir					
18	Kamu kuruluşu spor kulüplerinin sporsal başarı durumu oldukça iyidir					
19	Özel kuruluş spor kulüplerinin sporsal başarı durumu oldukça iyidir.					
20	Kamu kuruluşu spor kulüplerinin sporsal başarısızlığın sebebi ekonomiktir					
21	Özel kuruluş spor kulüplerinin sporsal başarısızlığın sebebi ekonomiktir					

22	Elazığ’da spor kulüplerinin tesis alt yapısı problemi yoktur					
23	Elazığ’da spor kulüpleri, stratejik planlarını ve gelecekteki hedeflerini açık olarak belirlemişlerdir					
24	Elazığ’da spor tesisleri bugünkü şartlarda yeterli düzeydedir					
25	Spor tesislerinde çalışan personelin sporla ilgilenenlere karşı tutumu iyidir.					
26	Elazığ halkı, kamu spor tesislerini yeterli düzeyde kullanamamaktadır.					
27	Elazığ halkı, özel spor tesislerini yeterli düzeyde kullanamamaktadır.					
28	Elazığ’daki tesislerde spor araç-gereç ve malzeme durumu yeterlidir					
29	Elazığ’da spor tesislerinin hijyenik durumu iyi değildir.					
30	Elazığ’da spor branşlarına özgü ayrı ayrı tesisler yapılmalıdır.					
31	Elazığ’da engellilerin spor yapması için GSİM (Gençlik Spor İl Müdürlüğü) olarak gerekli imkanlar sağlanmaktadır.					
32	Elazığ’da engellilerin spor yapması için Üniversite olarak gerekli imkanlar sağlanmaktadır.					
33	Elazığ’da engellilerin spor yapması için Belediye olarak gerekli imkanlar sağlanmaktadır					
34	Elazığ’da engellilerin spor yapması için diğer spor kuruluşları olarak gerekli imkanlar sağlanmaktadır.					
35	Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem, spor kulüplerin maddi imkansızlıklarıdır.					
36	Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem, tesislerin yetersizliğidir.					
37	Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem, spor araç-gereçlerinin yetersizliğidir.					
38	Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem, spor konusunda yetişmiş yöneticilerin bulunmamasıdır					
39	Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem, kaliteli sporcu yetiştirememedir.					
40	Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem, seyircilerin bilinçli olmayışıdır.					
41	Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem, hakem yetersizliğidir					
42	Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem, kulüp eksikliğidir.					
43	Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem, eğitim yetersizliğidir.					
44	Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem, spor kuruluşları arasındaki diyalog eksikliğidir.					
45	Elazığ’da sporun olumlu gelişmesini engelleyen en büyük problem, spor alanındaki gelişmeleri takip etmemektir.					
46	Elazığ’da spor yöneticileri genelde sporun içinden gelen bireylerden oluşmaktadır					
47	Elazığ’da spor yöneticilerinin spora bakış açıları oldukça olumludur					
48	Elazığ’da spor yöneticileri gelecekle ilgili iyi bir vizyona sahiptir.					
49	Elazığ’da sporun geleceği oldukça umutlu görünmektedir.					
50	Sporla ilgili projeler, Elazığ’da sporun gelişmesi için büyük bir fırsattır.					
51	Cumhuriyet’in 100. yılında(2023 yılı) Elazığ’da sporun hiçbir problemi kalmayacaktır.					
52	Elazığ’da spor ile ilgili dernekler oldukça yeterlidir.					

Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Yöneticilerine Sorulan 3. Bölüm Soruları:

Soru No:	Cumhuriyet’in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1	GSİM’e bağlı spor tesisleri oldukça iyi noktadadır.					
2	GSİM’de çalışan antrenör sayısı spor branşlarının ihtiyacını karşılamaktadır.					
3	GSİM de branşlara göre sporcu sayısı yeterli değildir.					
4	GSİM bünyesinde spor araç-gereç ve malzeme sıkıntısı vardır.					

İl ve İlçe Belediye Başkanı ve Başkan Yardımcılarına Sorulan 3. Bölüm Soruları:

Soru No:	Cumhuriyet'in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023	Tamamen Katlıyorum	Katlıyorum	Kısmen Katlıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1	Belediye olarak sporun mevcut durumu yeterlidir.					
2	Belediye olarak spor tesisinde iyi bir noktadadır.					
3	Belediye olarak branşlara göre antrenör sayısı yetersizdir.					
4	Belediye olarak branşlara göre sporcu sayısı yeterli değildir.					

Fırat Üniversitesi Rektörü, Rektör Yardımcıları ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğretim Üyelerine Sorulan 3. Bölüm Soruları:

Soru No:	Cumhuriyet'in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023	Tamamen Katlıyorum	Katlıyorum	Kısmen Katlıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1	Fırat Üniversitesi spor tesisi olarak iyi noktadadır.					
2	Fırat Üniversitesinde spor branşlarına göre antrenör sayısı yeterlidir.					
3	Fırat Üniversitesinde sporcu sayısı yeterlidir.					
4	Fırat Üniversitesinde spor malzemesi sıkıntısı yoktur.					
5	Fırat Üniversitesinde sporun diğer üniversitelere göre çoğunlukla başarısız olması, yetenekli sporcuların Fırat üniversitesini tercih etmeyişinden kaynaklanmaktadır.					

Spor Kulübü Yöneticilerine Sorulan 3. Bölüm Soruları:

Soru No:	Cumhuriyet'in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023	Tamamen Katlıyorum	Katlıyorum	Kısmen Katlıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1	Elazığ'daki spor kulüpleri idari ve teknik yönden olarak güçlü ve kararlı bir yönetime sahiptirler					
2	Elazığ'da görev yapan diğer spor yöneticileri hakkındaki görüşlerim genelde olumlu yöndedir					
3	Elazığ'da kulüp yöneticiliğinde bulunanların yöneticilikten beklentileri maddi olarak değerlendirilebilir					
4	Elazığ'da faaliyet gösteren spor kulüplerin finansal gücünü yöneticiler karşılamaktadır					
5	Elazığ'da kulüp yöneticilerinin genelde sporun içinden gelenlerden oluşur.					
6	Elazığ'da kulüp yöneticileri arasında diyalog eksikliği vardır.					
7	Elazığ'da kulüp yöneticilerin yerel medya ile ilişkileri üst düzeydedir					
8	Kulüp yöneticileri yapmak istediklerini spor üst yöneticilerinin engelleriyle karşılaştığından dolayı yapamamaktadır					
9	Elazığ'da yönetici-hakem ilişkisi oldukça iyi bir noktadadır					
10	Elazığ'da yönetici-sporcu ilişkisi oldukça iyi bir noktadadır					
11	Elazığ'da yönetici-antrenör ilişkisi oldukça iyi bir noktadadır					
12	Elazığ'da yönetici-seyirci ilişkisi oldukça iyi bir noktadadır					
13	Elazığ'da kulüp yöneticileri spor adına özgün düşünceler üreten kişiler olmalıdır					
14	Elazığ'da kulüp yöneticileri sporun gelişmesi amacına yönelik riskler alabilmelidir					
15	Elazığ'da spor yöneticileri gelecekle ilgili iyi bir vizyona sahip olmalıdır					
16	Spor kulübü yöneticileri Elazığ'da sporun geleceğini planlamak için etkin olarak zaman harcamalıdır					

Beden Eğitimi Öğretmenlerine Sorulan 3. Bölüm Soruları:

Soru No:	Cumhuriyet'in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023	Tamamen Katılıyor	Katılıyor	Kısmen Katılıyor	Katılmıyor	Hiç Katılmıyor
1	Okul olarak okuldaki sporcu öğrencilerin ailelerinin spora bakış açısı olumlu yöndedir.					
2	Okul olarak Lig heyeti ile ilişkiler üst düzeyde yürütülmektedir.					
3	Okul olarak GSİM ile ilişkiler üst düzeyde yürütülmektedir.					
4	Okul olarak GSİM tesislerinden üst düzeyde faydalanılmaktadır.					
5	Okul olarak diğer okulların tesislerinden üst düzeyde faydalanılmaktadır.					
6	Okul olarak özel spor tesislerinden üst düzeyde faydalanılmaktadır.					
7	Diğer Beden Eğitimi Öğretmenleriyle ilişkilerimiz üst düzeyde yürütülmektedir.					
8	Okul olarak spor tesisi yönünden iyi bir noktadadır.					
9	Okul olarak branşlara göre sporcu sayısı yeterlidir.					
10	Okul olarak spor malzemesi ihtiyacı yeterlidir.					

Spor Lise Müdürü, Müdür Yardımcıları Öğretmenlerine Sorulan 3. Bölüm Soruları:

Soru No:	Cumhuriyet'in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023	Tamamen Katılıyor	Katılıyor	Kısmen Katılıyor	Katılmıyor	Hiç Katılmıyor
1	Spor Lisesi spor tesisi olarak iyi noktadadır.					
2	Spor Lisesinde branşlara göre öğretmen sayısı yetersizdir.					
3	Spor Lisesinde branşlara göre öğrenci sayısı yeterli değildir.					
4	Spor Lisesinde, spor malzemesi sıkıntısı vardır.					

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerine Sorulan 3. Bölüm Soruları:

Soru No:	Cumhuriyet'in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023	Tamamen Katılıyor	Katılıyor	Kısmen Katılıyor	Katılmıyor	Hiç Katılmıyor
1	Fırat Üniversitesi spor tesisi olarak iyi noktadadır.					
2	Fırat Üniversitesinde spor branşlarına göre antrenör sayısı yeterlidir.					
3	Fırat Üniversitesinde sporcu sayısı yeterlidir.					
4	Fırat Üniversitesinde spor malzemesi sıkıntısı yoktur.					
5	Fırat Üniversitesinde sporun diğer üniversitelere göre çoğunlukla başarısız olması, yetenekli sporcuların Fırat üniversitesini tercih etmeyişinden kaynaklanmaktadır.					

Spor Lisesi Öğrencilerine Sorulan 3. Bölüm Soruları:

Soru No:	Cumhuriyet'in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023	Tamamen Katılıyor	Katılıyor	Kısmen Katılıyor	Katılmıyor	Hiç Katılmıyor
1	Spor Lisesi spor tesisi olarak iyi noktadadır.					
2	Spor Lisesinde branşlara göre öğretmen sayısı yetersizdir.					
3	Spor Lisesinde branşlara göre öğrenci sayısı yeterli değildir.					
4	Spor Lisesinde, spor malzemesi sıkıntısı vardır.					

Antrenörlere Sorulan 3. Bölüm Soruları:

Soru No:	Cumhuriyet'in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023	Tamamen Katılıyor	Katılıyor	Kısmen Katılıyor	Katılmıyor	Hiç Katılmıyor
1	Elazığ'da antrenörlerin spordan beklentileri maddi olarak değerlendirilebilir					
2	Elazığ'da antrenörler arasında diyalog eksikliği vardır.					
3	Antrenörler yapmak istediklerini spor üst yöneticilerinin engelleriyle karşılaştığından dolayı yapamamaktadır					
4	Elazığ'da antrenör-hakem ilişkisi oldukça iyi bir noktadadır					
5	Elazığ'da antrenör-sporcu ilişkisi oldukça iyi bir noktadadır					
6	Elazığ'da antrenör-yönetici ilişkisi oldukça iyi bir noktadadır					
7	Elazığ'da antrenör-seyirci ilişkisi oldukça iyi bir noktadadır					
8	Elazığ'da antrenörler spor adına özgün düşünceler üreten kişiler olmalıdır					
9	Elazığ'da antrenörler sporun gelişmesi amacıyla yönelik riskler alabilmelidir					
10	Elazığ'da antrenörler gelecekle ilgili iyi bir vizyona sahip olmalıdır					
11	Elazığ'da antrenörler sporun geleceğini planlamak için etkin olarak zaman harcamalıdır					

Sporculara Sorulan 3. Bölüm Soruları:

Soru No:	Cumhuriyet'in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023	Tamamen Katılıyor	Katılıyor	Kısmen Katılıyor	Katılmıyor	Hiç Katılmıyor
1	Hakemlik üzerine genel düşüncelerim tamamen olumsuzdur					
2	Elazığ'da sporcular arasında diyalog oldukça olumludur					
3	Müşabakalar esnasında yaşanan olaylardan sporcuların sorumluluğu yoktur					
4	Elazığ'da sporcu seçiminde bilimsel kriterler uygulanmaktadır					
5	Elazığ sporcu-hakem ilişkisi oldukça iyi bir noktadadır					
6	Elazığ sporcu-antrenör ilişkisi oldukça iyi bir noktadadır					
7	Elazığ sporcu-seyirci ilişkisi oldukça iyi bir noktadadır					
8	Elazığ spor takımlarında sevk ve idareyi sağlayacak bir kurumlaştırma oluşturulamamıştır					
9	Elazığ sporcu olarak alt yapı durumu çok iyi durumdadır					
10	Elazığ'da her spor takımı ve yetenekli sporculara sahiptir					
11	Elazığ milli sporcu çıkarmada yetersizdir					
12	Elazığ'daki sporcuların il dışında müsabakalardaki durumu oldukça iyi bir noktadadır					

Bütün spor kurum ve kuruluşlarına sorulan, sporla ilgili görüş ve önerileri belirleme ve yönelik açık uçlu sorular:

1. Elazığ'ın spor konusunda bugünkü durumunu olumsuz görüyorsanız temel sebepleri sizce nelerdir?

.....

.....

.....

2. Elazığ'ın spor konusunda bugünkü durumunu olumlu görüyorsanız temel sebepleri sizce nelerdir?

.....

.....

.....

3. Elazığ' da sporun kısa-orta-uzun vadeli amaçları ne olmalıdır?

.....

.....

.....

4. Elazığ'da sporun gelişmesine engel neleri görüyorsunuz?

.....

.....

.....

5. Elazığ'da spor konusunda yapılabilecek projeleriniz var ise lütfen önerilerinizi yazınız?

.....

.....

.....

6. Elazığ'daki mevcut spor yöneticileri konusundaki genel görüşleriniz nelerdir?

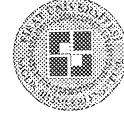
.....

.....

.....

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

EK B: Resmi Yazışmalar

Sayı : B.30.2.FIR.0.A.I.00.00/ 020/ 678

Konu : Yunus Emre KARAKAYA

ELAZIĞ

22.06.2006

VİLAYET MAKAMINA
ELAZIĞ

Enstitümüz Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Yunus Emre KARAKAYA' nın "Cumhuriyetin 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023" konulu yüksek lisans tez çalışması için, ekli listede belirtilen ilimizdeki kurum ve kuruluşlarda anket yapması gerekmektedir.

Adı geçene gerekli iznin verilmesini müsaadelerinize arz ederim.

Doç. Dr. İzzet KARAHAN
Müdür V.

EKİ:

1-Araştırma Anket Formu (2 sayfa)

2- Liste

10598
İl Yazı İşleri Müd.
22.6.2006
Vali Y.

Tel : 0-424-212 27 08

Fax : 0-424-237 91 41

e-mail : sbe@firat.edu.tr

T.C
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ
E L A Z I Ğ

SAYI :B.30.2.FIR.0.70.79.00-020.6/236
KONU :Spor Tesisleri

12.04.2007

Syn: Yunus Emre KARAKAYA

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
(Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanlığına)

Üniversitemiz Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığına bağlı spor tesislerimiz ile ilgili bilgiler ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Mehmet Hamdi MUZ
Rektör

EKLER :
Ek-1 Spor Tesisleri

T.C.
ELAZIĞ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.23.00./ 2366

19 Ocak 2007

Konu : Sporcu Öğrenci Sayıları.

Sayın: Yunus Emre KARAKAYA
Fırat Üniversitesi-Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor A.B.D. Başkanlığı
ELAZIĞ

İlgi : 16/01/2007 tarihli dilekçeniz.

İlgi dilekçenizle; Yüksek Lisan Projesi kapsamındaki çalışmada kullanılmak üzere istemiş olduğunuz bilgiler çıkarılarak ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim

M. Zeki ULUFER
Millî Eğitim Müdürü a.
Müdür Yardımcısı

EKLER :
- 1 Adet Liste.

Zübeyde Hanım C. Hükümet Konağı Kat : 5
23100-ELAZIĞ
Tel: 0 424 2385024-25-26-27-28
Fax: 0 424 2333670
elazigmem@meb.gov.tr / elazig.meb.gov.tr

267

www.egitimdestekmeb.gov.tr

www.haydikizlarokula.org

www.bilgisayarligitimdestek.org

T.C.
ELAZIĞ BELEDİYESİ
Fen İşleri Müdürlüğü

Sayı: M.23.0.ELA.0.11.../182
Konu: 1586

13.02.2007

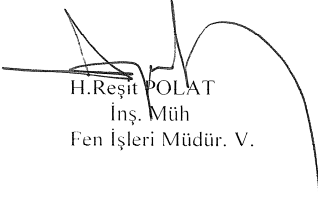
Sayın: Yunus Emre KARAKAYA
Fırat Üniv. Sağlık Bilimleri Enstitüsü,
Beden Eğitimi ve Spor A.B.D Başk.
ELAZIĞ

İlgi: 29.01.2007 Tarihli dilekçeniz

İlgi dilekçeyle istediğiniz bilgiler aşağıda belirtilmiştir.

- 1) Doğukent çim saha (Belediyemizce yapılıp Amatör kulüplerin faydalanması için Gençlik Spor İl Müdürlüğü emrine verilmiştir. Ebatlar: (50m x 100m)
- 2) Hilalkent Toprak Saha (Belediyemizce yapılıp mahalle halkının hizmetine sunulmuştur.) Ebatlar: (45m x 90m)
- 3) Yıldızbağları Mahallesi Toprak Saha (Belediyemizce yapılıp mahalle halkının hizmetine sunulmuştur.) Ebatlar: (40m x 80m)
- 4) Ulukent Mahallesi Toprak Saha (Belediyemizce yapılıp mahalle halkının hizmetine sunulmuştur.) Ebatlar: (45m x 100m)
- 5) Sürsürü Mahallesi; Ulukent Mahallesi; Salıba Mahallesi; Kırklar Mahallesi; Sanayi Mahallesi; Abdullahpaşa Mahallesinde 25m x 40 ebatlarında etrafı tel örgülerle çevrili semt sahaları yapılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

H. Reşit POLAT
İnş. Müh
Fen İşleri Müdür. V.

T.C.
ELAZIĞ VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Sayı : B.16.0.PER.4.23.00.00.090.99-204
Konu : Yerli ve Yabancı Turist Sayısı

22 .01.2007

Sayın : Yunus EMRE KARAKAYA
F.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor A.B.D. Başkanlığı
ELAZIĞ

İlgi : 16.01.2007 tarihli dilekçeniz.

İlgi tarihli dilekçenizle istemiş olduğunuz; 1997-2006 yılları arasında Elazığ'a gelen yerli ve yabancı turist sayısını gösterir liste yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Tahsin ÖZTÜRK
İl Kültür ve Turizm Müdürü

EK :
1-Liste (1 Adet)

T.C.
ELAZIĞ VALİLİĞİ
Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

SAYI :B.02.1.GSM.4.23.00.03/ 239
KONU :Bilgi

18.01.2007

FIRAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
(Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor
A.B.D.Başkanlığına)

ELAZIĞ

İLGİ : 16.01.2007 tarih ve bila sayılı yazınız.

Bilimsel Araştırma Projesi ve Yüksek Lisans kapsamında kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan bilgiler yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinizi arz ederim.

Akif Sıtkı ESEN
Şube Müdürü
Gençlik ve Spor İl Müdür V.

EKİ:12 Adet.

9. ÖZGEÇMİŞ

21.06.1981 Elazığ doğumluyum. İlköğretim, ortaöğretim ve lise tahsilimi Elazığ'da tamamladım.

1999-2000 Eğitim-Öğretim yılında Fırat Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu İnşaat Programını kazandım.

2000-2001 Eğitim-Öğretim yılında Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunu kazandığımdan dolayı inşaat programından ayrıldım.

Haziran 2004 tarihinde Lisans eğitimimi tamamladıktan sonra Eylül 2004 tarihinde Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanlığının açmış olduğu Yüksek Lisans programını kazandım.

2005-2006 Eğitim-Öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Bingöl Çeltiksuyu (Madrak) Sabah Gazetesi P.İ.O.'da Beden Eğitimi Öğretmeni olarak göreve atandım. Şubat 2006 yılı, Haziran 2007 dönemleri arasında Elazığ Maden ilçesi Atatürk İ.Ö.Okulunda görev yaptım. Temmuz 2007 tarihinden itibaren Elazığ Merkez Şair Hayri İ.Ö. Okulunda Beden Eğitimi Öğretmeni olarak görevime devam etmekteyim.

Ağustos-2007

Yunus Emre KARAKAYA

